

M. SPALIO 20 D., ANTRADIENIS

PIRMININKAVO: J. BUZEK

Pirmininkas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis prasidėjo 9.05 val.)

2. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų (paskelbiami pateikti pasiūlymai dėl rezoliucijų) (žr. protokolą)

3. Veiksmai įgyvendinant Parlamento rezoliucijas (žr. protokolą)

4. Balsavimas dėl prašymo taikyti skubos tvarką

Pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą) (COM(2009)0152 – C7-0223/2009 – 2009/0152(CNS))

Paolo De Castro, *Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkas*. – (IT) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes vėl diskutuojame krizės pieno sektoriuje klausimu.

Šios krizės dramatiškumas tebekelia mums nerimą, kai Europos ūkininkai garsiai kalba apie savo vargus ir būgštavimus dėl ateities. Parlamentas jau išreiškė savo požiūrį šiuo klausimu tiek priimdamas rezoliuciją su mūsų pasiūlymais, tiek priimdamas Komisijos pasiūlymą pratęsti intervencinį laikotarpį pieno milteliams ir sviestui. Komisijos pasiūlymą papildė reikalavimu taikyti privataus sūrių saugojimo priemonę. Tuomet mes atkreipėme dėmesį, kad Komisijos siūlomomis priemonėmis nesiekama pakankamai daug.

Dabar turime nuspręsti, ar leisti taikyti skubos tvarką siekiant suteikti teisę Bendro bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 186 straipsnį taikyti ir pieno sektoriuje, t. y. Komisijai suteikti galimybę rinkos krizės atveju nuspręsti panaudoti neatidėliotinas priemones netaikant įprastinės Parlamento procedūros. Vakar vakare šiam klausimui apsvarstyti buvo surengtas neeilinis Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto posėdis, kuriame dalyvavo F. Boel.

Pirmiausia aš ir komitetas, kuriam turiu garbės pirmininkauti, norėtume padėkoti Komisijos narei už tai, kad atvyko pas mus į Parlamentą pačioje Žemės ūkio tarybos, susirinkusios Liuksemburge, pabaigoje. Tai vienas puikiausių dėmesingumą rodančių poelgių, kurį labai vertiname.

Gerb. pirmininke, vakar vakare vyko labai karštos diskusijos, kuriose mūsų kolegos Parlamento nariai pareiškė daug kritikos. Pirmiausia buvo pažymėta, kad Komisija labai lėtai reagavo ir nepakankamai suvokė tebesitęsiančios krizės rimtumą.

Paskui buvo prieštaraujama tam, kad pagal 186 straipsnį iš Parlamento būtų atimta išimtinė sprendimų priėmimo teisė ir taip Komisijai būtų suteikta veiksmų laisvė. Be to, buvo pasakyta, kad Komisija turėtų skirti daugiau lėšų krizei įveikti. Tai pagrįstą susirūpinimą keliantys klausimai, su kuriais iš dalies sutinkame.

Vis dėlto, gerb. pirmininke, esu priverstas pripažinti, kad Komisija dėjo daug pastangų ir padarė didelę pažangą įrodinėdama, jog rimtai vertina Parlamento nuomonę ir norus. Ji paaiškino, kaip ketina panaudoti 280 mln. EUR fondą, – dėl kurio, noriu jums priminti, balsavome ketvirtadienį tvirtindami 2010 m. biudžetą, – ir išdėstė kai kurias priemones, kurias įgyvendins, pvz., privatų sūrių saugojimą ir *de minimis* pagalbos viršutinės ribos padidinimą nuo 7 500 EUR iki 15 000 EUR, kaip reikalaujama mūsų rugsėjo mėn. priimtoje rezoliucijoje.

Nors žinau, jog visu tuo ne kažin ką pasieksime, vis dėlto, gerb. pirmininke, manau, kad šiandien turėtume balsuoti už skubos tvarkos taikymą. Europos ūkininkai laukia skubių atsakymų, nes jau buvo iššvaistyta pernelyg daug laiko.

Šiandien privalome priiimti atsakomybę už reikalų sprendimo pagreitinimą siekiant drąsiai pasitikti krizę. Ponios ir ponai, vykdydami bendro sprendimo žemės ūkio reikalų srityje priėmimo procedūrą būkime tokie pat atsakingi, kaip ir rengdamiesi Lisabonos sutarties įsigaliojimui.

Martin Häusling (Verts/ALE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, esame prieš skubos tvarkos taikymą ne dėl to, kad netikime, jog skubiai reikia priemonių, o dėl to, kad manome, jog Komisija nepanaudoja tinkamų priemonių ir nenori bei nesugeba spręsti dabartinės pieno sektoriaus krizės klausimų.

Komisija nėra problemos sprendimo dalis – iš tiesų ji pati yra problema. Turime atkreipti dėmesį, kad didindama pieno kiekį Komisija pati sukėlė dalį problemų. Tęsiantis krizei ji daugybę mėnesių niekaip nesugebėjo reaguoti. Vos prieš keturias savaites Komisijos narė mums sakė, kad nėra jokių problemų, kad padėtis rinkoje pagerės ir kad turime būti kantrūs. Iš visų Komisijų ši Komisija yra ta Komisija, kuriai suteikiame savo įgaliojimus ir iš kurios laukiame pagalbos. Ne, nemanau, kad tai yra tinkama kryptis, kurios reikia laikytis.

Netgi vakar Komisija nesugebėjo mums pasakyti, kiek papildomų lėšų bus išleidžiama. Komisija kalba apie pertvarką. Pastaraisiais metais visos pertvarkos reiškė, kad lieka vis mažiau pienininkų. Be to, Komisija nesugebėjo atsakyti, kaip ji ketina priversti gamintojų organizacijas tęsti veiklą. Ne, ji nori toliau mokėti eksporto grąžinamąsias išmokas. Be to, neišgirdome jokio atsakymo į klausimą, kaip stiprinsime gamintojų pozicijas jų kovoje su didžiais prekybos centrais. Vakara Komisija šiuo klausimu taip pat nesugebėjo pateikti jokio sprendimo. Įvertinę tai labai abejojame, ar Komisija iš visų jėgų dirba siekdama įveikti krizę. Mes suteikiame veiksmų laisvę nežinodami, ką Komisija daro, kaip ji tai daro ir kuo ji ketina tai padaryti.

Tačiau dar viena problema buvo lemiamą mūsų apsisprendimo atmesti šią tvarką priežastis. Mes, t. y. Parlamentas, ilgai kovojome dėl didesnių teisių, ypač žemės ūkio srityje. Tačiau tuo metu, kai priartėjome prie Lisabonos sutarties ratifikavimo, pirmas dalykas, kurį darome, – siekiame vėl perleisti savo teises! Tiesiog negalime leisti, kad taip atsitiktų. Kaip naujam šio Parlamento nariui, man tai atrodo šiek tiek keistai. Mums reikia naudotis savo teisėmis, rengti diskusijas šiame Parlamente ir nepaleisti vairo iš savo rankų. Mes taip pat turime atsakomybę čia, todėl esu laimingas galėdamas tai pripažinti. Tačiau neprivalome atsakyti jokios atsakomybės. Ta atsakomybė mums, kaip parlamentarams, greičiau yra mūsų pašaukimas. Pienininkams turime suteikti rimtą ir ilgalaikę pagalbą.

(Plojimai)

Albert Deß (PPE). – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos pateiktas prašymas taikyti skubos tvarką iš tikrųjų nėra be priekaištų. Galiu iš dalies sutikti su tuo, ką sakė ankstesnis kalbėtojas. Tačiau sprendimu nesutikti su šiuo prašymu taikyti skubos tvarką dabar pasiūstume visiškai netinkamus signalus pienininkams, laukiantiems bent jau pirminių atsakomųjų veiksmų. Todėl palaikau šį prašymą taikyti skubos tvarką.

Taikydami šią tvarką turėsime galimybę patobulinti pasiūlymą, pateikę pakeitimus, ir, kaip siūlė M. Häusling, perleisti įgaliojimus. Tai yra būtent tas atvejis, kai yra galimybė nustatyti šių įgaliojimų terminą, kad Komisijai suteiktume šiuos įgaliojimus tik dvejiems metams, kol paskui vėl priimsime sprendimą šiuo klausimu. Todėl noriu paprašyti jūsų paramos, kad šis prašymas taikyti skubos tvarką būtų įtrauktas į darbotvarkę.

(Plojimai)

(Parlamentas patvirtino prašymą dėl skubos tvarkos)⁽¹⁾

5. Klimato kaita ir besivystančios šalys atsižvelgiant į Kopenhagoje vykstančią Jungtinių Tautų konferenciją klimato kaitos klausimu (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – Tarybos ir Komisijos pareiškimai dėl Klimato kaitos ir besivystančių šalių atsižvelgiant į Kopenhagoje vykstančią Jungtinių Tautų konferenciją klimato kaitos klausimu.

Andreas Carlgren, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (SV) Gerb. pirmininke, mes išgyvename lemiamą laikotarpį. Mažiau nei po dviejų mėnesių Kopenhagoje pasaulis pasirašys susitarimą dėl kovos su klimato kaitos problemomis, su kuriomis susiduriame. Šiame susitarime turi būti įvykdytos trys sąlygos: pagal jį turi išlaikytas ne didesnis nei du laipsniai pagal Celsijų visuotinis atšilimas, jis turi apimti visas valstybes ir jame

⁽¹⁾ Daugiau informacijos žr. protokole.

turi būti numatyta galimybė pritaikyti būsimas pastangas siekiant aukštesnio lygio tikslų atsiradus naujoms technologijoms.

Likus vos 48 dienoms iki labai svarbios JT konferencijos klimato kaitos klausimu pats laikas politinę valią paversti konkrečiais veiksmais. Tačiau derybos vyksta pernelyg lėtai. Iki šiol neišspręsta daug pagrindinių problemų. Dabar daugelis žmonių renkasi lengvą išeitį iš padėties – pasiduoda pesimizmui.

Noriu paaikškinti vieną dalyką: šiuo atveju ES turi elgtis ne taip.

Mes norime, kad išreikšdama aiškią ir nedviprasmišką politinę valią ES įrodytų esanti lyderė. Visapusiškas ir drąsus susitarimas dėl klimato kaitos Tarybai pirmininkaujančiai Švedijai yra pats aukščiausias prioritetas.

ES reakcija į derybų sunkumus turi būti tokia: privalome padidinti tempą. Turime stengtis pasistūmėti su reikalais į priekį, siekdami užtikrinti, kad pasaulis sudarytų reikalingą susitarimą. Mes imsime uždavinio įtikinti kitas pasaulio šalis kartu su mumis sudaryti susitarimą, kurio pakaktų, kad būtų imtasi dėl klimato kaitos iškilusio uždavinio. Todėl renkamės dvejopą požiūrį: pirma, siunčiame stiprų signalą savo derybų partneriams; antra, prieš Kopenhagos konferenciją sutelkiame ES, remdamiesi tvirtais derybų įgaliojimais. ES jau padėjo pagrindą siekti šio tikslo klimato kaitos ir energetikos priemonių paketu, dėl kurio 2008 m. gruodžio mėn. susitarė Europos Parlamentas ir Taryba.

Noriu išreikšti ypatingą dėkingumą už pareigingumą, kurį čia, Parlamente, daugelis rodė dirbdami su klimato kaitos ir energetikos priemonių paketu. Tada priimtu Europos Parlamento sprendimu ES suteikiama stipri derybinė pozicija. Šią savaitę bus į vietą sudėliotos paskutinės detalės siekiant pateikti visą šios stiprios pozicijos vaizdą. Kitą savaitę Europos Vadovų Taryboje bus baigiamos derybos – žinau, kad daugelis jūsų atidžiai seks šią pabaigą. Esu patenkintas, kad kai kurie iš jūsų taip pat dalyvaus Kopenhagoje. Be to, palankiai vertinu rezoliuciją, kurią šiuo metu rengia Europos Parlamentas.

Išmetamųjų teršalų kiekis turi būti apribotas iki tokio lygio, kokio reikia norint išlaikyti ne didesnę nei dviejų laipsnių pagal Celsijų atšilimą. Tai reiškia, kad šiuo metu pateiktų pasiūlymų nepakanka. Iki 2020 m. ES sumažins išmetamųjų teršalų kiekį 30 proc., jeigu kitos šalys taip pat prisiims atitinkamus įsipareigojimus. Į 30 proc. tikslą žiūrime kaip į būdą priversti kitus prisidėti prie mūsų didinant savo siekius. Iki 2050 m. išmetamųjų teršalų kiekį privalome sumažinti ne mažiau nei 80 proc. Tačiau vien ES priemonių nepakanka siekiant užtikrinti, kad visuotinis atšilimas neviršytų dviejų laipsnių pagal Celsijų. Turime įtraukti visus. Mes matėme teikiančių vilties ženklų, pvz., iš naujosios Japonijos Vyriausybės. Dabar raginame kitas išsivysčiusias šalis, ypač JAV, padidinti savo siūlomą mažinimą.

Besivystančios šalys turi tvariojo vystymosi galimybę, kartu mažindamos išmetamųjų teršalų kiekį. Tai reiškia augimo, kai į aplinką išmetama mažai anglies dioksido, planavimą, kovos su klimato kaita priemonių integravimą ir nacionalinių vystymosi strategijų pritaikymą. Tai yra būdas užtikrinti, kad kovos su klimato kaita bei vystymosi priemonės būtų įtrauktos į visus politinius sprendimus ir kad augimas duotų naudos visiems, ir būdas kurti bei pradėti taikyti demokratinį valdymą, kuriuo būtų prisidėta prie lygybės, kovos su skurdu ir skurdo mažinimo.

Ypatingus reikalavimus keliame sparčiausiai besivystančioms šalims, ypač Kinijai, kuri yra didžiausią teršalų kiekį išmetanti šalis. Iki 2020 m. išmetamųjų teršalų kiekį reikia sumažinti apytikriai 30 proc., palyginti su padėtimi, kai priemonių nesiimama.

Vystymosi klausimui Kopenhagoje sudarytame susitarime neabejotinai turi būti skiriama daugiausia dėmesio. Europos Vadovų Taryba padarė išvadą, kad klimato kaita daro neigiamą poveikį pastangoms kovoti su skurdu ir įgyvendinti tvarų vystymąsi. Klimato kaita kelia grėsmę Tūkstantmečio vystymosi tikslams. Derybų veikloje taip pat dalyvaus vystymosi ekspertai. Vystymosi klausimus ypač pabrėšime atsižvelgdami į vykstančias derybas.

Visos valstybės, išskyrus mažiausiai išsivysčiusias, turėtų pasidalyti atsakomybę už kovos su klimato kaita priemonių išlaidas, tačiau tie iš mūsų, kurie gyvename išsivysčiusiose šalyse, turime patys imtis iniciatyvos mažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir finansuoti svarbias priemones. Mums reikia darnios tarptautinės bendradarbiavimo su besivystančiomis šalimis ir paramos joms struktūros. Tokia struktūra sudarytų sąlygas mums padėti pačioms neturtingiausioms ir labiausiai pažeidžiamoms šalims, kurios dažnai daugiausia nukenčia nuo klimato kaitos. Šiuo atžvilgiu reikalingos pritaikymo priemonės.

Galiausiai noriu pareikšti, kad ES pasirengusi rimtai prisiimti atsakomybę. Taryba žino, kokio masto finansavimo reikia. Apytikriais Komisijos paskaičiavimais, 2020 m. besivystančiose šalyse išlaidos bus beveik 100 mlrd. EUR per metus. Mes ES taip pat esame pasirengę iki 2012 m. suteikti skubų neatidėliotinų priemonių

finansavimą – tai būtų būdas didinti Šiaurės ir Pietų pasitikėjimą derybose dėl klimato kaitos. Šiomis paskutinėmis savaitėmis iki Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo mūsų laukia didžiulis uždavinys. Todėl jūsų prašau nustatyti tempą. Mums reikia valstybių narių vyriausybės vadovavimo, nacionalinių parlamentų pastangų ir ES valstybių narių gyventojų paramos. Šiame darbe labai svarbų vaidmenį turi suvaidinti Europos Parlamentas, jeigu norime Kopenhagoje pasiekti savo tikslus.

Karel De Gucht, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia noriu padėkoti jums už suteiktą galimybę išreikšti Komisijos požiūrį į šį jautrų klausimą.

Jau žinote, kad Kopenhagoje nebus drąsaus sandorio, jeigu nebus atsižvelgta į besivystančių šalių susirūpinimą, – ne tik sparčiai augančios ekonomikos šalių, bet ir visų pirma labiausiai pažeidžiamų ir skurdžiausių besivystančių šalių susirūpinimą.

Nepaisant to, gero sandorio sudarymas Kopenhagoje atitinka mūsų bendrus interesus. Besivystančios šalys mažiausiai apsaugotos nuo klimato kaitos. ES yra pirmoji donorė pasaulyje ir lyderė kovoje su klimato kaita. Turime sujungti savo pastangas. Sprendžiant klimato kaitos problemą nėra vietos Šiaurės ir Pietų šalių konfrontacijai.

Norėčiau eiti dar toliau ir pasakyti, kad jokia kita sąjunga negali būti tokia ryžtinga ir veiksminga, kaip ta, kuri įtraukia labiausiai pažeidžiamas šalis ir tas šalis, kurios pateikė deryboms drąsiausius pasiūlymus, kaip kovoti su šia bėda, – kitaip tariant, Europa.

Mūsų bendrą požiūrį į labiausiai pažeidžiamas šalis, kurio iki šiol buvo laikomasi Pasaulinio klimato kaitos aljanso pastangomis, sudaro trys panašios tarpusavyje susijusios ir vieną kitą sustiprinančios kryptys.

Pirma, politinių sąjungų kūrimas intensyvinant dialogą klimato kaitos klausimais. Atitinkamai buvo pasirašytos trys bendros politinės deklaracijos su Afrikos, Karibų jūros ir Ramiojo vandenyno regionų šalimis ir viena – su visa AKR šalių grupe.

Antra, patikimų politikos kryptų ir strategijų, susiejančių kovą su klimato kaita su vystymusi, propagavimas. Laikaisi nuomonės, kad atsparumo klimato kaitai didinimo ir anglies dioksido išskyrimo į aplinką mažinimo politika turi būti integruota į mūsų partnerių platesnes vystymosi programas ir skurdo mažinimo strategijas. Gali būti vienintelė vystymosi strategija, į kurią būtų įtraukti susirūpinimą keliantys su klimato kaita susiję klausimai, kuriais siekiama tvariosios plėtos ir skurdo mažinimo tikslų. Nesvarbu, kuris tikslas bus pasirinktas – jie abu svarbūs.

Šiuo atžvilgiu jau remiame esamų nacionalinių mažiausiai išsivysčiusių šalių veiksmų adaptacijos programų įgyvendinimą penkiolikoje turinčių tam teisę šalių.

Trečia, skatinti ES atitinkamai prisidėti prie klimato kaitos mažinimo veiksmų finansavimo, visų pirma prisitaikymo, labiausiai rūpimo toms šalims, kurios yra mažiausiai apsaugotos nuo klimato kaitos poveikio bet labai mažai prisideda prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo.

Iki Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo mums liko 50 dienų. Lūkesčiai yra labai dideli. Nerimaujame dėl to, kad šiuo metu derybos pavojingai priartėjo prie padėties be išeities. Dabar laikas pateikti pasiūlymus. Europa juos pateikė, todėl tikimės, kad mūsų partneriai taip pat juos pateiks.

Pirmiausia pateikėme pasiūlymus dėl išsipareigojimų. ES jau įtraukė į darbotvarkę drąsius siekius ir išsipareigojimus – iki šiol antrus pagal drąsą siekius ir išsipareigojimus, pateiktus deryboms. Mes jau garantavome vienašališką 20 proc. išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimą iki 2020 m., kurį išsipareigojome padidinti iki 30 proc., jeigu kiti dės panašias pastangas pagal savo atsakomybę ir gebėjimus.

Antra, pateikėme pasiūlymus finansavimo srityje. Visi suprantame, kad sandėris dėl finansavimo lems, ar Kopenhagoje bus pasiektas susitarimas. Norėdama pasistūmėti į priekį derybose, rugsėjo mėn. viduryje EB pateikė savo pasiūlymus dėl finansavimo.

Vienas iš jų – trumpalaikį tarptautinį viešąjį kovos su klimato kaita finansavimą 2010–2012 m. laikotarpiu reikia laipsniškai didinti siekiant pirmumo tvarka reaguoti į skubius poreikius, nustatytus labiausiai pažeidžiamose besivystančiose šalyse, visų pirma mažiausiai išsivysčiusiose šalyse, mažose besivystančiose salų valstybėse ir Afrikos šalyse, kaip nustatyta Balio veiksmų plane.

Kitas pasiūlymas – ES pasirengusi prisiimti savo teisingą apskaičiuotą finansavimo reikalavimų dalį, viešojo finansavimo įnašus grįsdama pageidautinais sugebėjimo mokėti už išmetamuosius teršalus ir atsakomybės už išmetamųjų teršalų kiekį kriterijais. Dėl to 2020 m. ES įnašai gali būti 2–15 mlrd. EUR per metus. Spalio

mėn. pabaigoje Europos Vadovų Taryba svarstys šiuos pasiūlymus, kurie, tikėkimės, bus pagrindas visateisei ES derybinei pozicijai finansų klausimu.

Tačiau vien ES veiksmų nepakanka. Tvirtai tikime, kad kitos išsivysčiusios šalys eis mūsų keliu, nes prieš Kopenhagos konferenciją spaudimas didėja. Taip pat dedame viltis į besivystančias šalis. Jos turi pasinaudoti galimybe, kurią suteikia klimato kaitos mažinimo finansavimas, kad į savo vystymosi strategijas visiškai integruotų prisitaikymą ir ilgainiui laipsniškai pereitų prie vystymosi būdo, kai į aplinką išskiriama mažai anglies dioksido.

Nors iki šiol daugiausia dėmesio skiriama skurdžiausių ir labiausiai pažeidžiamų besivystančių šalių prisitaikymui, yra tam tikrų priežasčių skatinti vystymosi būdą, kai į aplinką išskiriama mažai anglies dioksido (t. y. švelninimą), kuris suderinamas su skurdo mažinimo tikslais šiose šalyse.

Ypatingas dėmesys mechanizmom, kuriais siekiama išvengti miškų naikinimo ir skatinti darnų miškų valdymą, yra lemiamas. Iš tikrųjų kova su tropinių miškų naikinimu yra didžiausias artimiausias švelninimo uždavinys mažiausiai išsivysčiusioms šalims, todėl jos, taikant tokius mechanizmus iš miškų naikinimo ir alinimo schemų, kaip išmetamųjų teršalų kiekio mažinimas, gali būti tarptautinio finansavimo naudos gavėjos.

Panašiai ir labiau subalansuoto švarios plėtros mechanizmo (angl. CMD) investicijų paskirstymo, naudingo mažiausiai išsivysčiusioms šalims, užtikrinimas ateityje taip pat atspindėtų dabartinę šio mechanizmo pertvarką.

Galiausiai keletas žodžių apie klimato kaitos mažinimo finansavimo teikimo kanalus. Mes, kaip Komisija, nesame už naujų fondų kūrimą. Naujam klimato kaitos mažinimo finansavimui turėtų būti naudojami turimi bei galbūt patobulinti finansavimo teikimo kanalai, taip pat juo, palaikant pačios šalies veiksmus, būtų remiama decentralizuota valdymo struktūra „iš apačios į viršų“.

Karl-Heinz Florenz, PPE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, man labai malonu matyti jus čia, dalyvaujanti šioje diskusijoje, ypač dėl to, kad jūs – buvęs Klimato kaitos komiteto narys. Tarybos Pirmininke, Komisijos nary, visiškai teisingai sakoma, kad Europos Sąjunga turėtų pasiųsti aiškų signalą į Kopenhagą. Tačiau per kitas 50 dienų tikroji veikla vyks ne tiek Kopenhagoje, kiek už uždarų konferencijos durų. Šioje veikloje dalyvavau nuo 1992 m. Rio de Žaneire surengtos konferencijos klimato kaitos klausimu. Nuotaika prieš šias konferencijas visada tokia pati, tačiau jos taip pat suteikia galimybių.

Komisijos nary, norėčiau matyti jus šiek tiek entuziastingesnę spaudžiant savo kolegas iš JAV derėtis, nes atsiskleidžia tam tikra flegmatiška jūsų savybė, kurią turime stengtis įveikti. Mano manymu, būtų teisinga dabar mums nepradėti nuo tam tikros finansinės konkurencijos. Viena šalis sako, kad reikia 15 mlrd. EUR, o kita – 30 mlrd. EUR. Yra keletas tokių, kurios paprasčiausiai padidina pinigų sumą ir nori, kad kiekvienas metais, pradedant nuo šių metų, būtų pasiūloma 150 mlrd. EUR. Sukurkime pinigų panaudojimo kriterijus. Tada mes galėsime įnešti didžiulį įnašą iš Europos, tačiau įnašas negali patekti į statinę be dugno.

Apie krizę buvo pakankamai pasakyta. Tačiau norėčiau dar kartą apsvarstyti galimybę, kurią turi pramoninis pasaulis Jungtinėse Valstijose ir Europoje. Jeigu nustatysime tinkamus standartus, sugebėsime veiksmingai vystytis. Taigi, taip suteiksime galimybę Europai pardavinėti našias mašinas visame pasaulyje, pvz., Kinijoje, kurioje šiuo metu energija gaminama nenašiausiais būdais. Be to, matau ne tik klimato kaitos grėsmę, bet ir labai didelę galimybę vystyti verslą ir ekonomiką kuriant ultramodernią technologiją. Privalome pasinaudoti šia galimybe, būti drąsesni ir veikti kaip verslininkai, kaip politiniai verslininkai, nes, jeigu to nedarysime, būsime nerūpestingi ir būsime pasirinkę netinkamą kelią.

Komisijos nary, linkiu jums daug sėkmės ir visos valdžios jūsų rankose! Tiesiog ženkite pirmyn! Kartu pasiimkite amerikiečius ir indus – tuomet jau būsime pusiaukelėje.

Véronique De Keyser, S&D frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, klimato kaita kalta dėl daugiau nei 300 000 mirties atvejų per metus. Ji kenkia 325 mln. žmonių. Daugiau nei 90 proc. nukentėjusių žmonių ir daugiau nei 90 proc. mirties atvejų yra besivystančiose šalyse.

Ekonominiai nuostoliai dėl klimato kaitos vertinami daugiau nei 125 mlrd. EUR per metus, tačiau ir vėl – 90 proc. jų tenka besivystančioms šalims.

Šios šalys tuo pat metu kenčia nuo finansų krizės, klimato kaitos ir nepaprastai labai nelygių nežaboto kapitalizmo, plėšiančio juos visuose pasaulio kampeliuose, pavidalo mechanizmų.

Taigi, ko mes reikalaujame? Pirmą, – kaip sakėte, tai yra tiesa (šiuo atveju kreipiuosi į Tarybą), – reikalaujame didelio masto ir ilgalaikės kovos su klimato kaita veiksmų, kurie reikėtų, kad turėtume naują drąsesnį Kioto protokolą, todėl toks svarbus gruodžio mėn. vykstantis Kopenhagos aukščiausio lygio susitikimas; antra, reikalaujame padidinti finansinę pagalbą išpareigojimams, parengtiems taip, kad iki 2015 m. būtų galima pasiekti 0,7 proc. BVP; galiausiai, trečia, reikalaujame teisinės apsaugos šiems naujiems pabėgėliams dėl klimato kaitos poveikio, kurie ima plūsti pas mus.

Ką ketiname daryti su jais? Kur ketiname grąžinti juos, jeigu jie netikėtai panorėtų atvykti į Europą? Į Libiją, kaip siūloma šiame prekybos susitarime, kurį prašau jus, pone K. De Guchtai, ištirti, – būsimame susitarime, kurį turėsime su Libija? Mes besąlygiškai privalome parengti tinkamą planą ir tinkamas migrantų dėl poveikio aplinkai srautų valdymo priemones bei panaikinti teisinės spragas, turinčias poveikį šių migrantų apsaugai.

Manau, kad turime didžiulę atsakomybę, nes aišku, kad šiuo atveju rizikuojame daug svarbesniais dalykais nei solidarumu, nes turime reikalų su šios planetos ateitimi.

Corinne Lepage, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, mes, Parlamento nariai, turime dvejopą atsakomybę, pirmą, savo piliečiams, kurie tikisi, kad Kopenhagoje dėsime realias pastangas, ir, antra, Pietų šalims, kurių rėmėja Europa visada buvo, kai nebuvo rėmėja tarptautiniu lygiu. Privalome pasiūsti Pietų šalims tikrą žinią prisiimdami aiškius finansinius išpareigojimus, kurie sudarytų sąlygas susitarti dėl pagalbos paketo, kuris papildytų plėtros pagalbą, neabejotinai turinčią pasiekti sutartą lygį, t. y. 0,7 proc. Europos Sąjungos įnašas 2020 m. turėtų būti ne mažesnis nei 35 mlrd. EUR per metus, o nuo 2010 m. 5–7 mlrd. EUR turėtų būti skiriama Pietų šalims, kad jos galėtų patenkinti būtiniausius poreikius.

Kitas mano klausimas susijęs su finansavimo būdu. Neapsiribosime – negalėsime apsiriboti – vien turimais fondais. Turėsime surasti kitus finansavimo būdus, nes jeigu Kopenhagoje nebus pinigų, Kopenhagoje nebus ir drąsaus susitarimo. Tai greičiausiai reikš, – nepaisant to, kad klausimas labai prieštaringas, – kad turėsime iškelti mokesčio, t. y. tam tikro „ekologinio Tobino mokesčio“, klausimą, kad galėtume finansuoti kovą su klimato kaita.

Trečia, miškų naikinimo – dėl kurio, norėčiau pabrėžti, susidaro 20 proc. dabartinio išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio, – klausimu tikrai būtina, kad iki 2020 m. įvykdytume nulinio bendro miškų naikinimo tikslą. Noriu atkreipti jūsų dėmesį į skirtumą tarp bendro miškų naikinimo ir grynojo miškų naikinimo, kuris suteiktų galimybę pirmą kartą miškus pakeisti tuopomis, teigiant, kad pakeitimas duoda tokį pat rezultatą. Mes visi žinome, kad taip nėra.

Reikia pripažinti, kad mums reikia realistiškai galvoti apie savo pramonę, tačiau taip pat reikia realistiškai galvoti apie savo ir savo vaikų išlikimą.

Eva Joly, Verts/ALE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, pone A. Carlgrenai, Komisijos nary, ponios ir ponai, nekyla abejonių, kad Kopenhagoje bus rizikuojama pasaulio ateitimi, tačiau prieš tai spalio mėn. pabaigoje Briuselyje bus rizikuojama Europos Sąjungos, kaip pasaulinės lyderės kovoje su visuotiniu atšilimu, patikimumu. Valstybės narės turi pateikti su klimatu susijusius finansavimo pasiūlymus, kurie būtų proporcingi tragiškai padėčiai.

Kartu su išpareigojimu – kuris, tikiuosi, bus drąsus, – sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo besivystančiose šalyse bei jų prisitaikymo prie klimato kaitos ir finansavimo klausimas bus pagrindinė būsimų derybų tema.

Apie esamą padėtį galima spręsti iš šių skaičių: 100 šalių, dauguma jų skurdžios, išmeta tik 3 proc. pasaulio teršalų. Nors besivystančios šalys mažiausiai prisidėjo prie šio šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo, joms jau yra daugiausia pakenkta.

Pagal naujausią OXFAM pranešimą 26 mln. gyventojų jau buvo priversti migruoti dėl klimato kaitos poveikio arba kitų formų žalos aplinkai. 2050 m. šių pabėgėlių dėl klimato kaitos galėtų būti daugiau nei 200 mln. Klimato kaitos poveikis galėtų sunaikinti pažangą, kurią padarė kai kurios besivystančios šalys, ir visai paprastai sukliudyti siekti Tūkstantmečio vystymosi tikslų.

Todėl kalbama ne apie labdaringumą. Kalbama apie tai, ar mes prisiimame visą atsakomybę ir kuriame pagrindus teisingam ir taikiam pasauliui. Dabartinė Europos Sąjungos strategija neverta siekių, kuriuos paskelbė aplinkosaugos diplomatijos lyderiai. Dabar ji privalo atskleisti savo ketinimus, kad būtų galima atnaujinti derybas.

Europos Sąjunga negali pagrįstai pažadėti mažiau nei 35 mlrd. EUR viešųjų lėšų. Savaime suprantama, kad šios lėšos gali tik papildyti tas lėšas, kurios jau pažadėtos oficialiai vystymosi pagalbai, tuo labiau kad mūsų valstybės narės ne visada vykde šioje srityje priimtus įsipareigojimus.

Ministre, Komisijos nary, ponios ir ponai, mūsų planetos ateitis yra mūsų rankose. Jeigu neužkirsime kelio mūsų aplinkai daromai žalai ir nelygybei, galime laukti to, kas blogiausia.

Turime rinktis drąsą ir iniciatyvą Europą arba baikščią Europą, besilygiuojančią su Jungtinėmis Valstijomis, kurioms mažai rūpi besivystančių šalių likimas. Raginu pasirinkti teisingai.

Miroslav Ouzký, *ECR frakcijos vardu*. – (CS) Gerb. pirmininke, pone A. Carlgrenai, Komisijos nary, pradžioje noriu atsakyti į pirmesnėje kalboje iškeltus klausimus. Nemanau, kad Europos Parlamentas arba Europos Sąjunga šioje srityje turėtų apsiriboti kukliais siekiais. Prieš metus baigėme rengti klimato kaitos priemonių paketą, kuris aiškiai yra pažangiausias ir plačiausio užmojo priemonių paketas pasaulyje. Be to, turėtume pripažinti, kad jis galbūt turės didžiausią ekonominį poveikį iš visų per pastarąjį dešimtmetį čia priimtų teisės aktų. Skaitydamas Europos Parlamento parengtą deklaracijos projektą, kuris skirtas Kopenhagai, jame matau dalykų, kurie man patinka. Deklaracijoje rašoma, kad reikia didinti Europos Parlamento vaidmenį ir pasirengti prisitaikymui prie klimato kaitos, taip pat visi galime sutikti su jos straipsniu dėl miškų naikinimo, dėl kurio norėčiau pabrėžti, kad miškų naikinimas buvo ir yra ne tik besivystančio pasaulio, bet ir Europos problema, todėl turime sutelkti dėmesį į ją.

Tačiau joje neužsimenama, kad reikalingas visuotinis susitarimas, kaip nurodė tiek Tarybos atstovai, tiek čia dalyvaujantis Komisijos atstovas. Be visuotinio susitarimo nieko nepasieksime. Šiuo atveju kalbame apie pagalbą skurdžiausioms šalims, visa tai labai gerai, tačiau jeigu pažiūrėtumėte, koks yra tikrasis išskiriamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, galėtumėte aiškiai pamatyti, kad net jei Europoje būtų platesnio užmojo ir iš tikrųjų atsijungę nuo visų savo energijos šaltinių, tai visai nieko nepakeistų klimato kaitos požymių, nes mums tiesiog neįmanoma sulėtinti šio reiškinio. Žinome, kad šiandien reikia kalbėti ne tik apie Kiniją, kuri buvo ne kartą minima, bet ir apie kitas sparčiai besivystančios ekonomikos šalis, pvz., Meksiką, Braziliją, Pietų Afriką ir ypač Indiją. Negaliu įsivaizduoti, kokie bus kiti Indijos veiksmai, tačiau turiu pridurti, kad tai, ką iki šiol girdėjau, neteikė pasitenkinimo. Šioje posėdžių salėje noriu pabrėžti, kad mums nesudarius visuotinio susitarimo visos mūsų pastangos tiesiog prilygs naštai, tenkančiai Europos ekonomikai, ir mazochistiniam Europos konkurencingumo žlugdymui.

Bairbre de Brún, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (GA) Gerb. pirmininke, mes turime suteikti paramą besivystančioms šalims, kad padėtume prisitaikyti prie klimato kaitos – reiškinio, už kurį jos nėra atsakingos, tačiau dėl kurio kenčia nepalyginamai daugiau.

Besivystančios šalys neturi tokių išteklių kovoti su klimato kaita, kokių turime Europoje. Kai didžiausią dėmesį skiriame Kopenhagoje vyksiančioms Jungtinių Tautų deryboms, mums labiausiai reikalingas tikras ir praktiškas solidarumas.

Šį solidarumą reikia parodyti teikiant finansinę ir techninę paramą. Šia paramą turime papildyti savo užjūrio vystymosi pagalba. Neturėtume ko nors duoti viena ranka ir tuo pat metu kita – atsiimti.

Šalys privalo atlikti visateisį bendrą vaidmenį, kad ir kokie finansiniai mechanizmai veiktų šiai paramai skirstyti.

Vienas svarbiausių būdų mums įvertinti bet kokią Kopenhagoje sudarytą sandėrį – pasižiūrėti, kaip jis padeda besivystančiam pasauliui spręsti dėl klimato kaitos kylantį uždavinį. Pvz., visapusiškame susitarime bus nepaprastai svarbi nemaža pagalba kovai su miškų naikinimu.

Be finansinio solidarumo ir technologijos perdavimo nesulauksime pažangos, kurios mums visiems reikia.

Nekyla abejonių, kad klimato kaita spartėja. Nebėra laiko, kurį būtų galima švaistyti. Jeigu klimato kaita nebus užsiimama, dėl jos kils katastrofų visame pasaulyje. Ekonomikos nuosmukis turėtų suteikti mums drąsos sparčiau pereiti prie ekologinės ekonomikos. Neturėtume keisti savo mokslinio požiūrio. Neturėtume atsakyti iki šiol rodomos drąsos ir politinės valios.

Veiksmai, kurie bus atliekami tarptautiniu lygiu, turi būti plataus užmojo ir susieti su moksline mūsų orų tikrove, o mes turėtume vis labiau suvokti, kad šią problemą kelia ne besivystančios šalys. Mes patys ją sukeliamo.

Anna Rosbach, *EFD frakcijos vardu.* – (DA) Gerb. pirmininke, praėjusį vakarą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas patvirtino Kalėdų dovanų sąrašą gruodžio mėn. Kopenhagoje vyksiančiai konferencijai klimato kaitos klausimu. Šiame sąrašė yra daugybė geranoriškų, didelių ir sunkių dovanų. Tačiau, brangusis Kalėdų Senelis, dar vadinamas Komisija, ar iš viso yra kokia nors galimybė išsipildyti visiems geriems norams, kai 500 mln. JAV piliečių sprendinių problemų sąrašė yra sveikata, pensijos, darbo vietos ir gerovė, o 2,5 mlrd. kinų ir indų nori tik tokių gyvenimo standartų, kuriuos kai kurie iš mūsų turi čia, Vakarų Europoje?

Mes neturime įtakos tam, ką daro saulė. Kaip visi žinome, nuo jos labai priklauso mūsų planetos klimatas. Galima pasakyti kitaip: ką Komisija gali realiai padaryti, kad priverstų visus 6 mlrd. šios žemės gyventojų naudoti mažiau išteklių ne ateityje, o tiesiog čia ir dabar?

Nick Griffin (NI). – Gerb. pirmininke, čia nagrinėjamos dvi pagrindinės temos: pirmą, susirūpinimas atotrūkio tarp politinio elito ir paprastų mokesčių mokėtojų didėjimu, ir, antra, isteriškas susirūpinimas žmogaus veiklos sukeltu visuotiniu atšilimu. Šios dvi temos glaudžiai susijusios.

Pernelyg įkyrus dėmesys visuotiniam atšilimui – klasikinis pavyzdys, kaip politinė klasė yra atitrūkusi nuo paprastų žmonių, kurie privalo mokėti sąskaitas. Nors ES remia Kopenhagos pasiūlymus prisidėti prie Vakarų deindustrializacijos ir kolektyvinio trečiojo pasaulio viešpatavimo, vis daugiau paprastų žmonių klimato kaitą laiko elito suktybe – dingstimi apmokestinti bei kontroliuoti mus ir primesti internacionalistinę dogmą bei visuotinį valdymą, kurio išlaidas apmokėtų tautinės valstybės. Ar galite suvokti šio didėjančio atotrūkio pavojų? Laikas patikrinti faktus.

Žmogaus veiklos sukeltas visuotinis atšilimas – neįrodyta teorija, grindžiama manipuliaciniais statistiniais duomenimis. Vadinamasis bendras sutarimas šiuo klausimu – ne diskusijų, o ekspertų skirtingų nuomonių nuslėpimas. Kol politinė klasė ir ekologinis pramoninis kompleksas neišdrįso paprastam mokesčių mokėtojui primesti naujo bendro mokesčio, užnuodytų lempučių arba nenaudingų vėjo jėgainių, tegul jie pabando visuomenę įtikinti, kad visuotinį atšilimą *sukėlė* žmogaus veikla, kad šiltesnio viduramžių laikų klimato sugrąžinimas būtų blogas dalykas ir kad Europa, priešingai nei Jungtinės Valstijos, Kinija ir Indija, iš tikrųjų gali kažką padaryti dėl to. Arba palaikykite dialogą ir mažinkite atotrūkį tarp savęs ir gyventojų, arba nesisūskyskite, kai mes, nacionalistai, – tie, kurie išklauso gyventojus, – jį mažiname už jus.

Andreas Carlgren, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (SV) Gerb. pirmininke, noriu padėkoti beveik visiems, kurie dalyvavo šioje diskusijoje, už paramą, suteiktą ES jos nepaprastai svarbioje derybų dėl klimato kaitos veikloje. ES turi itin svarbią pareigą. Mums tikrai prireiks Parlamento paramos, jeigu sieksime sėkmingai atlikti savo vaidmenį. Parlamento pastangos ir nuomonė šiame darbe lemiamos.

Be to, galiu atvirai pareikšti, jog labai vertinu tai, kad šioje diskusijos dalyje tiek daug dėmesio buvo skiriama vystymosi klausimams. Sutinku su K.-H. Florenzo pastaba, jog nepaprastai svarbu, kad diskusijos netaptų tik „grožio konkursu“. Tai ne Londono aukcionas, kuriame mūsų užduotis – pranokti vienam kitą. Tikriau kalbama apie tai, kad reikia sukurti tvirtą struktūrą, kuri ilguoju laikotarpiu besivystančioms šalims rengtų numatomas ir išplėstas iniciatyvas. Šiomis aplinkybėmis nepaprastai svarbi labai ryžtinga ES veikla.

Todėl taip pat sutinku su V. de Keyser išsivysčiusioms šalims iškeltu uždaviniu galų gale pasiekti 0,7 proc. vystymosi pagalbos tikslą. Galų gale tai solidarumo klausimas. Kaip viena iš turtingiausių pasaulio regionų, ES turi puikų motyvą parodyti savo jėgą ir solidarumą. Be to, noriu C. Lepage pasakyti, kad visiškai sutinku, jog reikia naujų, platesnio užmojo bei numatomų iniciatyvų ir išteklių. Tačiau oficiali pagalba vystymuisi taip pat atliks savo vaidmenį užtikrinant, kad vystymosi klausimai būtų integruoti į klimato politiką. Todėl reikės tiek oficialios pagalbos vystymuisi išteklių, tiek naujo finansavimo.

Vienas svarbiausių vystymosi klausimų – kelio užkirtimas drėgnų atogrąžų miškų naikinimui. Kopenhagoje norėčiau matyti tvirtą paramą iniciatyvoms, kuriomis siekiama kovoti su drėgnų atogrąžų miškų naikinimu bei remti apželdinimą miškais ir darnią miškininkystę. Atsižvelgiant į tai šiuo metu kuriama vadinamoji REDD (dėl miškų naikinimo ir nykimo susidarančio išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo) sistema bus nepaprastai svarbi.

Manau, kad tie, kurie neigia klimato kaitos problemą, iš tikrųjų išlaidų našta perkelia paprastiems žmonėms. Be to, tai yra būdas nuslėpti problemą ir priežastis, kodėl paprasti žmonės turi susimokėti už klimato blogėjimą. Kaip tik taip yra išsivysčiusiose šalyse ir dar dažiau – besivystančiose šalyse, kuriose patys neturtingiausi žmonės, matyt, bus labiausiai nukentėję nuo klimato blogėjimo. Todėl kreipiamės į visą išsivysčiusių šalių grupę. Kaip sako K.-H. Florenz, mums reikia bendradarbiauti su pagrindinėmis valstybėmis, pvz., JAV. Tačiau mes taip pat turime daryti spaudimą siekdami labiau stengtis namo parvežti žinią, kad

išmetamųjų teršalų kiekis bus pakankamai sumažintas. Todėl ES taip svarbu išsiaiškinti teršalų išmetimo problemos esmę, t. y. faktinį išmetamųjų teršalų kiekio padidėjimą. Mes turime plačiausio užmojo ir didžiausius tikslus pasaulyje. Dabar reikia užtikrinti, kad priversime kitus prisidėti prie mūsų imantis priemonių tokiu lygiu, kokio reikia, kad išsaugotume klimatą.

Ekonomikos krizė suteikia puikią galimybę padidinti investicijas į ekologines iniciatyvas arba, kitaip tariant, į naujus ekologiškus produktus, naujas ekologiškos gamybos bendroves, augančias ekologiškos gamybos įmones ir naujas darbo vietas, sukuriamas pasinaudojant ekologinėmis iniciatyvomis. Be to, tai yra būdas atnaujinti mūsų ekonomikas. Taip pat turime imtis iniciatyvos kampanijoje, nukreiptoje į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų visuomenę, ir taip besivystančiose šalyse sudaryti sąlygas tikroms vystymosi galimybėms. Turime suteikti galimybę besivystančioms šalims apeiti nuo iškastinio kuro priklausomų ekonomikų kelią, kurį pasirinko išsivysčiusios šalys, ir vietoj to sukurti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančiomis technologijomis paremtą augimą.

Be to, tai kelias, kurį pasirinkę galiausiai atsisukame į sparčiai besivystančias šalis ir sakome, kad išsivysčiusios šalys atsako už skurdžiausias ir labiausiai pažeidžiamas šalis, tačiau sparčiausiai tarp besivystančių šalių augančios šalys – Kinija jau laikoma atsakinga už didžiausius išmetamųjų teršalų kiekius – taip pat turi prisiimti atsakomybę ir prisidėti prie klimato kaitos problemų sprendimo. Laikydami šio požiūrio Europa sugebės suvaidinti nepaprastai svarbų vaidmenį, nes imasi lyderės vaidmens siekdama plataus užmojo susitarimo Kopenhagoje.

Karel De Gucht, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia diskusijoje pastebėjau, kad visos politinės frakcijos sutaria dėl principų, kuriuos turėtume pateikti Kopenhagoje. Mano manymu, tai labai svarbus požymis. Parlamente, kuriame yra tiek daug politinių partijų ir politinių frakcijų, vienbalsė parama tam, ką jūs siūlote, vis dėlto nėra labai įprasta.

Antra, K.-H. Florenz ir kiti sakė, kad neturėtų būti lenktyniaujama teikiant pasiūlymus, nes kalbama apie įsipareigojimus. Tai galbūt teisinga, tačiau, kita vertus, manau, svarbu tai, kad pateikėme pasiūlymą ir pasakėme, jog esame pasirengę tai daryti, jeigu, žinoma, vėliau, ši mėnesį, gausime Europos Tarybos leidimą. Tai nėra tik lenktynės. Kalbama apie Europos Sąjungos įsipareigojimą. Mes nekantriai laukiame, kad ir politikos, ir ekonomikos „sunkiasvoriai“ taip pat pateiks pasiūlymų, nors kai kurie iš jų iki šiol to nedarė. Suprantame, kad šiuo metu Jungtinių Valstijų padėtis nėra labai gera, tačiau svarbu, kad jos pateiktų pasiūlymą tam, kad galėtume derėtis. Kitaip neišeisime iš padėties be išeities, į kurią, mūsų baimei, šiuo metu esame patekę.

(FR) Manau, reikia pripažinti, kad besivystančios šalys labiausiai nukentėjo tiek nuo ekonomikos krizės, už kurią, švelniai tariant, jos nėra atsakingos, tiek nuo klimato kaitos. Šiuo atžvilgiu besivystančioms šalims turime pasiūlyti nemažą paramos sumą.

Tačiau turime ne tik remti besivystančias šalis šia dvasia, bet ir parodyti drąsą savo pramonės ir savo ūkinės veiklos vykdytojų atžvilgiu. Kai žmonės kalba apie miškų naikinimą besivystančiose šalyse, už jį taip pat atsakingos mūsų šalys, t. y. Europos Sąjunga. Manau, kad po Kopenhagos turėsime pripažinti būtinybę priimti teisės aktus su eksteritorinėmis nuostatomis, kad neatsidurtume padėtyje, kurioje, viena vertus, besivystančiose šalyse finansuojame prisitaikymą prie klimato kaitos ir šio reiškinio sušvelninimą, o kita vertus, ūkinės veiklos vykdytojai turi priešingą rezultatą.

Paskutiniai žodžiai skirti oficialiai vystymosi paramai, nes manau, kad tai yra labai svarbus klausimas, į kurį turime atsakyti patys, nes vienas didžiausių būgštavimų – ar, kartu stengiantis prisitaikyti, būtų pasiektas 0,7 proc. BVP tikslas.

Jau dabar oficialioje vystymosi paramoje yra daug klausimų, kurie yra prisitaikymas, ir tai yra gana įprasta. Žinoma taip bus ir toliau, tačiau turėtume rasti įvertinimo priemones, kuriomis galėtume aiškiai atskirti dabartines mūsų dedamas pastangas nuo papildomų pastangų, kurias reikia dėti dėl klimato kaitos. Būtent prie to iš tiesų turime sugrįžti po Kopenhagos konferencijos.

Corien Wortmann-Kool (PPE). – *(NL)* Gerb. pirmininke, po 10 metų svarstymų dabar artėjame prie Kopenhagos konferencijos klimato kaitos klausimu. Mums liko 50 dienų, per kurias turime pasiekti, kad būtų sudarytas plataus užmojo susitarimas su privalomais tikslais ne tik Europai, bet ir Jungtinėms Valstijoms bei tokioms šalims kaip Kinija ir Indija. Plataus užmojo susitarimui reikia atitinkamų finansinių išteklių, – kaip buvo ką tik minėta šioje diskusijoje, – tačiau jų reikia ne tik iš Europos Sąjungos. Visos šalys privalės suteikti finansinius išteklius, kad besivystančios šalys taip pat galėtų dalyvauti susitarime dėl klimato. Šiaip ar taip, solidarumas su labai skurdžiomis šalimis turi būti integruotas į bet kokią sandėrį dėl klimato.

Komisija teisėtai ėmėsi vadovauti finansavimui, tačiau K.-H. Florenz daugiausia stengėsi įtikinti, kad šiame Parlamente mes pernelyg dažnai stengiamės vienas su kitu lenktyniauti, kas pasiūlys daugiausia, todėl kyla klausimas, ar tai iš tikrųjų naudinga. Jūs teisėtai pakvietėte valstybes nares dalyvauti, todėl aš taip pat gerai vertinu Tarybai pirmininkaujančią Švediją už jos pastangas. Tačiau Jungtinės Valstijos ir kylančios ekonomikos šalys taip pat turi atverti savo pinigines. Jūs galite tikėtis mūsų paramos.

Tačiau Europoje taip pat dar daug ką reikia nuveikti. Nors esame tarp pasaulio lyderių, kai kalbama apie mūsų išmetimo normas, labai atsiliekame nuo Jungtinių Valstijų privataus sektoriaus investicijų į technologines inovacijas ir darnumą požiūriu. Palankiai vertinu įmonių ekologinių investicijų ir inovacijų skatinimo priemones kaip teikiančias daugiau vilčių nei naujas Europos mokesčius. Šiaip ar taip, iš Europos investuotojų ir įmonių turi būti vis griežčiau reikalaujama atlikti savo nedidelę darbo dalį, kad Europoje ir pasaulyje būtina būtų pereita prie to.

Marita Ulvskog (S&D). - (SV) Gerb. pirmininke, A. Carlgren – šiandien čia jis atstovauja Tarybai – pirmiausia pareiškė, kad prieš Kopenhagos konferenciją daugelis žmonių yra linkę pasiduoti pesimizmui. Galiu tik pritarti jam ir iš tikrųjų tikiuosi, jog Europos Parlamento dauguma gali užtikrinti, kad pesimistams, su kuriais A. Carlgren privalo kovoti savo Tarybai pirmininkaujančios valstybės vyriausybėje ir Taryboje, nebūtų sudaryta sąlygų turėti lemiamą balsą.

Turime išspręsti dvi konkrečias problemas, jeigu norime įrodyti, kad pesimistai neteisūs. Pirma, kuri jau buvo minima, be abejo, yra besivystančiose šalyse dedamų pastangų, susijusių su klimatu, finansavimas. Komisijos pasiūlymo paprasčiausiai nepakanka. ES įnašas į besivystančias šalis 2020 m. turi būti ne mažesnis nei 30 mlrd. EUR per metus, taip pat dar 2012 m. turime suteikti nemažą paramą pertvarkymo priemonėms. Žinoma, ši parama turi papildyti įprastinę pagalbą. Pinigų perskirstymas, kuris jau buvo pažadėtas, tik keltų pavojų mūsų gebėjimui pasiekti visuotinį susitarimą dėl klimato. Noriu A. Carlgreno paklausti, ar jis savo platiems užmojams turi paramą Taryboje.

Antra, turime rimtai imtis dviejų laipsnių tikslo. Jeigu šioje srityje mums nepasiseks, nepakaks to, kad išsivystęs pasaulis 20 proc. sumažintų savo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Todėl noriu A. Carlgreno, kaip Tarybos atstovo, paprašyti dar kartą išdėstyti savo poziciją šiuo klausimu. Daugelis iš mūsų mano, kad iki 2020 m. išmetamųjų teršalų kiekį reikia sumažinti 30–40 proc. Kokio lygio siekį turi Taryba ir, ar A. Carlgren turi Tarybos paramą?

Charles Goerens (ALDE). - (FR) Gerb. pirmininke, mano nuomone, šioje diskusijoje yra trys svarbūs punktai.

Pirma, Kopenhagos konferencija – spekuliacijos ateitimi. Spekuliacijos dar neatsipirko, kaip ką tik pažymėjo pirmininkas. Negalėčiau pasakyti, kad viskas priklauso nuo Europos Sąjungos, tačiau be ryžto ir pasitikėjimo, kaip ką tik minėjo E. Joly, šioje srityje nieko nepasieksime.

Kitas mano punktas – turime būti atidūs, kad prie netikrumo ne pridėtume painiavos. Europos Sąjunga turi išlikti patikima, kalbant apie klimato kaitos poveikį besivystančioms šalims. 2005 m. ji prisiėmė įsipareigojimą dėl oficialios pagalbos vystymuisi lygio, kuris 2015 m. turi pasiekti 0,7 proc. Apie pinigų gailėjimą šiam tikslui negali būti ir kalbos.

Negali būti kalbos apie šio pažado sumenkinimą mažinant įsipareigojimą, kaip ką tik paaiškinau tai, arba perskirstant sumas, mokamas teikiant oficialią pagalbą vystymuisi kovos su klimato kaita tikslu.

Reikėtų pažymėti, kad sumos, kurias numatoma paskelbti Kopenhagoje kaip skirtas besivystančioms šalims, turi būti papildomos lėšos. Ką tik buvo paminėta 35 mlrd. EUR suma, tačiau čia mes kalbame apie papildomus 35 mlrd. EUR.

Europos Sąjungai būtų labai patartina neleisti, kad liktų nors mažiausių abejonių dėl jos pasiryžimo kovoti, viena vertus, už tai, kad būtų pasiekti Tūkstantmečio vystymosi tikslai, ir, kita vertus, su klimato kaita. Jei Europos Sąjunga nukryptų nuo šio kelio, tai prilygtų politiniam žlugimui, kuris, be abejo, pakenktų besivystančių šalių pasitikėjimui Europos Sąjunga. Net jei mums pavyktų susitarti šiuo klausimu, ši diskusija nebus beprasmi.

Trečia, mums reikia Jungtinių Valstijų, Kinijos, Indijos ir visų pramonės šalių, tačiau taip pat reikia sparčiai kylančios ekonomikos šalių ir, žinoma, besivystančių šalių. Todėl būtų protinga pagalvoti apie naujas Šiaurės ir Pietų partnerystes, ypač alternatyvios energijos gamybos srityje. Saulės energijos naudojimas elektrai gaminti Viduržemio jūros regiono pietuose galėtų tapti, jeigu panorėtume, vienu svarbiausių Šiaurės ir Pietų projektų, reaguojant, viena vertus, į ekonomikos krizę, ir, kita vertus, į klimato kaitos krizę. Tai jokiais

aplinkybėmis neturėtų pakenkti pastangoms, kurias reikia dėti kovojant su miškų naikinimu, pvz., dėl kurio didžiausia atsakomybė – taip pat trokštu pabrėžti – tenka sparčiai kylančios ekonomikos šalims, iš kurių kai kurios yra Didžiojo dvidešimtuko (G20) narės.

Satu Hassi (Verts/ALE). – (FI) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Suomijos poetas žmonių palygino su traukinio keleiviais, kurie keliauja į pragarą, tačiau savo dėmesį sutelkia į rietenas dėl vietos pirmoje klasėje. Vėl atėjo laikas ES imtis lyderės vaidmens. Geriausias būdas išbristi iš padėties be išeities derybose dėl klimato – kitą savaitę ES aukščiausiojo lygio susitikime pasiūlyti finansuoti klimato priemones, taikomas besivystančiose šalyse.

Vakar Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas pritarė 30 mlrd. EUR sumai kaip ES finansavimo daliai. Akivaizdu, kad negali pakakti Komisijos siūlomų 2–15 mlrd. EUR. Jeigu esame sąžiningi, privalome pripažinti savo istorinę atsakomybę už klimato kaitą ir tai, kad mūsų išmetamųjų teršalų kiekis vis dar daug kartų didesnis nei, pvz., Kinijos arba Indijos.

Peter van Dalen (ECR). – (NL) Gerb. pirmininke, aukščiausiojo lygio susitikimas klimato kaitos klausimu turi pasisekti, todėl derybose Europa turi kalbėti vienu balsu ir nustatyti aukštus savo tikslus. Kopenhaga svarbi, nes Dievo kūrinys labai pažeidžiamas ir jam labai pakenkė žmonių veikla.

Ypatingą dėmesį reikia skirti besivystančioms šalims. Šių šalių gyventojai vargu ar kiek nors prisideda prie klimato kaitos, tačiau būtent jie atlaiko didžiausią jos smūgį. Pasėliai džiūna arba juos nuplauna potvyniai, kaimus sugriaua ciklonai, per vieną naktį šių regionų vystymasis sustabdomas daugybei metų. Mūsų pramonės šalys labai prisidėjo prie klimato kaitos, todėl joms tenka atsakomybė už pakankamos ir pastovios finansinės ir techninės paramos teikimą besivystančioms šalims. Tai puikiai išdėstyta Balio veiksmų plane.

Todėl taip pat svarbu skirti pakankamas Europos lėšas, nes, šiaip ar taip, viskas susieta su tuo. Todėl sakome, kad metinė minimali 15 mlrd. EUR suma, taip pat kitų pagrindinių pasaulio ūkių įnašai turi patekti į Specialųjį klimato kaitos fondą. Jie taip pat turi pripažinti savo atsakomybę.

Galiausiai esu patenkintas, kad Tarybos Pirmininkas atkreipė dėmesį į miškų naikinimą. Mes tai laikome svarbia sritimi. Kova su miškų naikinimu – geriausias būdas sumažinti CO₂ dujų kiekį.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL). – (NL) Gerb. pirmininke, miškų naikinimo iš dalies nepaisoma, kai klimato problemos svarstomos atsižvelgiant į pagalbą vystymuisi. Laimė, to nėra šiandieninėje diskusijoje, vykstančioje šiame Parlamente. Miškai, įskaitant atogrąžų miškus, neutralizuoja nemažą išmetamųjų CO₂ dujų dalį. Žemės naudojimo pasikeitimas, pvz., atogrąžų miškų naikinimas ir alinimas, yra mažiausiai 18 proc. dabartinio išmetamųjų CO₂ dujų kiekio priežastis. Tokia pat pragaištinga miškų naikinimo pasekmė – daugelis besivystančių šalių vietos gyventojų ištumiami iš savo teritorijų ir nebegali patenkinti savo gyvenimo poreikių. Taip pat neveikia Švarios plėtros mechanizmas (angl. CDM), t. y. nefinansuojami projektai, vykdomi besivystančiose šalyse tam, kad patys galėtų išleisti daugiau CO₂ dujų.

Deja, iki šiol ši metodą taiko pasaulis, kuriame turtingųjų šalių ir pagrindinių pramonės šakų interesai laikomi daug svarbesniais už socialinį ir ekonominį teisingumą. Miškų naikinimas turi būti sustabdytas, tačiau pramonės šalys yra moraliai įpareigosios suteikti besivystančioms šalims finansinę ir techninę paramą šioje srityje.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, vakar vakare *Lega Nord* delegacija buvo vienintelė politinė partija, komitete balsavusi prieš šią rezoliuciją. Mes balsavome prieš, nes ją laikome europietiška kvailyste.

Pramonės krizės, kurią mes visi išgyvename, laikotarpiu, kai prarandame konkurencingumą ir darbo vietas, idėja finansuoti trečiųjų šalių, t. y. besivystančių šalių, technologines inovacijas prilygsta Europos verslui skirtų laidotuvių varpų skambėjimui. Šiame dokumente nustatomi 30 mlrd. EUR per metus asignavimai iki 2020 m. tokioms šalims kaip Kinija, Indija ir Brazilija, kurios yra mūsų pavojingiausios ir nesąžiningiausios konkurentės, ir kartu mūsų pramonės prašoma toliau mažinti išmetamųjų teršalų kiekį, nepaisant rimtų ekonominių mažinimo pasekmių.

Negalime teisėtai kovos, kuria siekiama apsaugoti aplinką, paversti kova tarp vargšų žmonių. Kol yra tokių šalių kaip Kinija, kuri nesąžiningą konkurenciją padaro savo pramonės politika, negali būti ekologiškai tvarios visuotinės rinkos.

Mes, *Lega Nord* nariai, palaikome darbuotojus, verslininkus ir verslininkes, kurie kasdien turi kovoti su milžiniškomis šalių, neturinčių jokio bendro supratimo apie taisykles, pramonės grupėmis. Sakome „taip“ aplinkai, tačiau sakome „ne“ mūsų konkurentų finansavimui, kurį apmokėtų mūsų darbuotojai.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Gerb. pirmininke, klausimu, kokio dydžio poveikį klimato kaitai daro žmonija, nuomonės nesutampa. Mano nuomone, mes darome poveikį, todėl Kopenhagos konferencijos klimato kaitos klausimu tikslas – sušvelninti šį poveikį. Tvirtai tikiu, kad baigtis bus nulemta politinėje srityje.

Kokias priemones galime naudoti, kad sėkmingai įtikintume didžiausius teršėjus sumažinti savo išmetamųjų teršalų kiekius? Mes to nedarysime propaguodami ryžtingą žinią iš Europos, kad kiekį sumažinsime ne 20 proc., o 30 ir 40 proc. Turime priversti didžiausią teršėją pasaulyje, Jungtines Valstijas, sumažinti savo didelio masto taršą. Atitinkamame komitete iš tiesų buvo pasiūlytas sprendimas, kuriuo įgyvendinamas toks pakeitimas. Buvo daug žmonių, kurie optimistiškai tikėjosi, kad B. Obama inicijuos labai svarbius pokyčius ir kelionę į Kopenhagą. Užuo tai daręs, jis dalyvavo Tarptautinio olimpinio komiteto posėdyje, kad agituotų už Čikagą. Nesėkmingai.

Europos Sąjungos lyderiai daugeliu atvejų be reikalo veikia 500 mln. gyventojų vardu. Kyla klausimas, kodėl jie dabar nedrįsta veikti ryžtingiau, nes tik jiems išikišus sugebėsime pasiekti tikslą visuotiniu klausimu – kai ką, ko negalime padaryti vietos lygiu.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Gerb. pirmininke, man didelį nerimą sukėlė naujienos iš finansų ir aplinkos ministrų susitikimo ir ypač galutinio dokumento projektas, kuriame nėra sprendimo pagrindiniu klausimu: kaip Europos Sąjunga nori remti skurdžiausias pasaulio šalis joms stengiantis apriboti išmetamojo anglies dioksido kiekį ir prisitaikyti prie klimato kaitos?

Tai iš tikrųjų yra pagrindinis klausimas. Dokumento projekte net nėra dar kartą nurodytos sumos, kurias siūlo Europos Komisija, t. y. kad, apytikriais skaičiavimais, iki 2020 m. besivystančių šalių poreikiai šioje srityje yra 100 mlrd. EUR per metus, ir nenurodyta, koks galėtų būti ES įnašas į tą sumą. Be to, jame nėra sprendimo, kokią bendro finansavimo mechanizmą pasiūlys valstybės narės, nors žinome, kad pasiūlymai šiuo klausimu yra labai įvairūs.

Žinoma, galime suprasti argumentus, kurie reiškia, kad turėtume būti apdairūs rengdami konkrečias deklaracijas ir kad turėtume sulaukti pasiūlymų iš kitų šalių, ypač tų, kurių ekonomika stipri. Tačiau jeigu ES nori būti lydere kovoje su klimato kaita, ji privalo teikti konkrečius pasiūlymus ir konkrečius sprendimus, ypač dėl to, kad dalis problemų yra mūsų vidaus reikalas, kaip yra bendro finansavimo mechanizmo atveju.

Mūsų pareiga – tartis dėl teisingo susitarimo su besivystančiomis šalimis. Skurdžiausios pasaulio šalys mažiausiai prisidėjo prie klimato kaitos, tačiau jaučia didžiausias šios kaitos pasekmes. Dėl didelės priklausomybės nuo žemės ūkio ir žvejybos, taip pat dėl neišvystytos infrastruktūros daugelio skurdžių šalių padėtis lieka labai sunki, kai kalbama apie klimato kaitą. Per pastaruosius ketverius metus Afrika, kuri yra skurdžiausias žemynas ir viena iš tų žemynų, kurie mažiausiai apsaugoti nuo klimato kaitos pasekmių, gavo mažiau nei 12 proc. lėšų, kurios buvo skirtos kovai su klimato kaita. Tai ne būdas įtikinėti šias šalis įsitraukti į šį procesą.

Thijs Berman (S&D). – (NL) Gerb. pirmininke, Ramiojo vandenyno regione tūkstančiai žmonių turi persikelti, nes jų salos užtvindomos, o Sudane nuo troškulio dvesia gyvuliai. Visi matė šiuos vaizdus, todėl svarbiausias dalykas jų ir kito klimato kaitos poveikio požiūriu – teršėjas privalo mokėti. Šių metų gruodžio mėn. Kopenhagoje pasaulis susidurs su istorine užduotimi – šiuos žodžius paversti darbais.

Tačiau, „Oxfam“ skaičiavimais, iki šios dienos skurdžiose šalyse trys ketvirtadaliai permainų padarė pačios šalys. Tuo tarpu nafta nekliudomai nyksta iš šių besivystančių šalių, dažnai sąžiningai nesumokant joms už naudojimąsi jų turtais. Ateityje klimato kaita besivystančioms šalims kainuos daugiau nei 100 mlrd. EUR per metus. Šie pinigai naudojami ne vystymuisi, o tik išankstinėms sąlygoms vystymuisi sukurti, nes Ramiojo vandenyno sala apsėmimo gali išvengti tik dėl klimato politikos, arba galima užkirsti kelią dykumėjimui, kad žmonės galėtų toliau gyventi ir dirbti ten, kur nori.

Žinoma, yra kovos su klimato kaita priemonės, kuriomis taip pat galima skatinti skurdžių šalių vystymąsi. Medžių sodinimas padeda kovoti su dykumėjimu. Tačiau šiuo metu pinigai klimato politikai daugiausia gaunami iš vystymosi politikos fondų, nors tai yra nepriimtina. „Jokių naujų fondų“, – sako Komisijos narys K. De Gucht. Tai gana teisinga, tačiau tokiu atveju reikėtų užtikrinti, kad būtų papildyti esami fondai.

Dabar besivystančios šalys patiria treją smūgi. Dauguma ES šalių nesilaiko savo pažadų vystymosi politikos atžvilgiu, o ekonomikos krizė reiškia, kad mažiau investuojama į skurdžias šalis ir mažėja vystymosi biudžetas.

Būtų galima pridėti ketvirtą punktą: skurdžios šalys pačios turi susimokėti už klimato kaitą, kurios jos nesukėlė. Kopenhagoje turime sugriauti šią logiką pasiūlydami naujus finansavimo mechanizmus. Nuo šiol vystymosi politika taip pat turi būti koordinuojama su klimato politika. Šios dvi politikos sritys turi būti suderintos viena su kita kaip niekada anksčiau. Svarbiausia, kad pačioms besivystančioms šalims būtų suteikta žodžio teisė, kai kalbama apie skaidrų klimato fondo lėšų išleidimą. Todėl fondas turi būti pasiūlytas tiek ES, tiek visam pasauliui.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (GA) Gerb. pirmininke, mes esame pagrindiniai subjektai, atsakingi už klimato kaitą, tačiau besivystančios šalys yra pagrindinės jos aukos, todėl Kopenhagoje išsivysčiusios šalys, kurios taip pat yra didžiausios teršėjos, privalo priimti tvirtus įsipareigojimus. To reikia mums, tačiau dar labiau to reikia Pietų šalims.

Per ilgą laiką sukaupėme skolą, visų pirma susijusią su Afrika. Todėl turėsime nustatyti teisingą finansavimo ir technologinio kompensavimo lygį. Europa turės priimti atsakomybę, net jei ji būtų skausminga mūsų bendrapiliečiams. Turėsime padėti šioms šalims pritaikyti savo ekonomikas ir kovoti su klimato kaita, tačiau taip pat turime pagalvoti apie visiškai kitokią vystymosi politiką. Afrikai reikia apsaugotos rinkos, jeigu galiausiai turės iškilti darnioji žemdirbystė. Afrikai reikia apsaugoti savo miškus, dirvožemį ir išteklius nuo išsivysčiusių šalių vykdomo grobimo. Kopenhaga pasieks tikslą, jeigu galėsime perteikti šią žinią apie pasidalytą atsakomybę ir solidarumą.

Yannick Jadot (Verts/ALE). – (FR) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, dėl klimato kaitos jau yra 300 000 mirties atvejų ir ateityje jų bus milijonais daugiau.

Neveikimas yra nusikaltimas žmoniškumui. Tai yra neatidėliotinas atvejis, tačiau derybos faktiškai nevyksta. Tačiau tokios šalys kaip Japonija, Australija, Norvegija, Kinija, Brazilija ir Pietų Afrika deda pastangas, atitinkančias jų atsakomybę. Kitaip elgiasi Jungtinės Valstijos ir, deja, nebe taip elgiasi Europa. Europos siekius ėmus taikyti visai planetai, visuotinis atšilimas būtų 4 laipsnių. Tai visiškai nepriimtina. Tačiau būtent Europa kontroliuoja Kopenhagą.

Gerb. Tarybos Pirmininke, jeigu Europos aukščiausiojo lygio susitikime, veikiant pagal Europos Parlamento rekomendacijas, mėnesio pabaigoje bus priimti teisingi sprendimai, Europa galės paskatinti derybas, pateikdama 30 proc. mažinimo tikslus ir 35 mlrd. EUR pagalbos priemonių paketą Pietų šalims.

Gerb. pirmininke, neabejotinai sukrečia tai, kad tam tikros valstybės narės naudoja pagalbą Pietų šalims kaip derybų priemonę. Pietų šalių vargai nėra derybų klausimas.

Sajjad Karim (ECR). – Gerb. pirmininke, nepaprastai svarbu, kad būtų pasiektas bendras sutarimas kovos su klimato kaita ir visuotiniu atšilimu klausimu. Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas suteikia mums galimybę. Tačiau minutę pagalvokime apie problemas, iškylančias šiam aukščiausiojo lygio susitikimui. JAV, didžiausia pasaulio ekonomika, nesutiko su konkrečiu 2020 m. išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu, o daugelis kitų išsivysčiusių pramonės šalių abejoja, ar įmanomi plataus užmojo veiksmai, kurių reikalaujama.

Supraskime – mes iš tiesų neturime pasirinkimo. ES, nustatydamą plataus užmojo 2020 ir 2050 m. tikslus, veikė drąsiai, o dabar privalo raginti kitus daryti tą patį. Mes negalime pasiekti savo tikslų nebendradarbiaudami su kitomis valstybėmis. Kai yra tarptautinis bendras sutarimas, nepaprastai svarbu sukurti veiksmingą visuotinę anglies dioksido rinką, jeigu norime išvengti protekcionistinių priemonių, susijusių su išmetamosiomis CO₂ dujomis ES viduje, keliamo pavojaus. Kopenhagoje turime padrąsinti drąsius didelių pramoninių valstybių vyriausybių vadovus. Nors atskiros JAV valstijos pradėjo kovoti su klimato kaita, labai trūksta federalinės vyriausybės vadovavimo. Mums reikia, kad JAV ir sparčiai kylančios ekonomikos šalys, pvz., Indija ir Kinija, stiprintų partnerystę su mumis dėl planetos ateities.

Mes galime paskatinti besivystančias valstybes laikytis mažiau aplinkai žalingos industrializacijos krypties. Jos dar turi laiko pasirinkti naują būdą, kuris būtų mažiau žalingas aplinkai, o mes turime padėti joms planuojant ir kuriant infrastruktūrą, kuri padės pasiekti šį tikslą.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Gerb. pirmininke, iš požiūrio į klimato kaitos problemą buvo pašalinti tam tikri esminiai aspektai, tačiau visų svarbiausia tai, kad jis buvo iškreiptas vadinamaisiais rinkos sprendimais. Šiuo metu iškastinis kuras patenkina beveik 85 proc. pasaulio energijos poreikio. Nuoseklus požiūris į klimato kaitą turėtų būti nukreiptas į šios priklausomybės mažinimą. Vietoj to Europos Sąjungos siūloma pagrindinė klimato kaitos problemų sprendimo priemonė, t. y. prekyba anglies dioksido taršos leidimais,

ne tik nesumažins šios nepriklausomybės, bet ir pati bus kliūtis būtinam tradicinio požiūrio į energiją pakeitimui.

Iš patirties galime suprasti, kad prekyba apyvartiniais taršos leidimais nesumažino išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio – visiškai priešingai. Įvairūs pavyzdžiai paneigia rinkos gebėjimą kontroliuoti išmetamųjų teršalų kiekį, o kiti įrodo normatyvinio reguliavimo ir tikslinio investavimo, ypač susijusio su poveikiu aplinkai ir aplinkos išsaugojimu, veiksmingumą.

Aplinkos apsaugos problemų, su kuriomis šiandien susiduria žmonija, yra daug ir įvairių, o be to, jos gana rimtos, kad galėtų kelti grėsmę, kaip žinome, Žemės gyvavimui, tačiau neatrodo, kad galėtume rasti sprendimą neracionalioje sistemoje, kuri pirma sukėlė jas.

Godfrey Bloom (EFD). – Gerb. pirmininke, naudojuosi šia proga palinkėti gera Rytų Europos miestams artėjant labai ankstyvam slidinėjimo sezonui kartu su sniegu ir ledu, kurie yra čia. Žinoma, tai liudija, kad, kaip dabar patvirtino nepriklausomas mokslas, Žemė iš tikrųjų vėsta nuo 2002 m., o nuo 1998 m. temperatūros buvo maždaug vienodos. Taigi šiuo atveju visi kalbame apie kažką, kas nevyksta.

Ne kartą girdėjau čia Parlamento narius kalbant apie CO₂ kaip apie teršalą. Teršalas! Tai yra atstatančios gyvybinės jėgos gamtinės dujos. Todėl susidarau įspūdį, kad kai kurie mūsų Parlamento nariai nepasinaudojo formaliuoju švietimu.

Ar iš tikrųjų tai nėra tiesiog susiję su valstybe, sugėbančia įlisti į slapčiausią paprastų žmonių piniginę, kad iš jų pavogtų dar daugiau pinigų mokesčiams? Ar visa tai nesusiję su politine kontrole? Ar visa tai nesusiję su politika ir stambiu verslu? Visas šis reikalas yra apgaulė – ši fiktyvi hipotezė, ši absurdiška nesąmonė, kad žmogaus veiklos metu išskirtos CO₂ dujos sukelia visuotinį atšilimą. Sustokime, kol nepadarėme neatitaisomos žalos pasaulio ekonomikai.

George Becali (NI). – (RO) Priskiriu save prie tų Parlamento narių, kurie mano, kad žemės ūkis yra klimato kaitos problemos sprendimas, o ne tik tai jos priežastis. Manau, kad jis netgi yra vienas iš šio reiškinių aukų, nes vis reguliariau sausros ir potvyniai daro poveikį mums visiems, gyvenantiems Europoje, tačiau pirmiausia jų poveikį jaučia ūkininkai.

Be to, save priskiriu prie tų Parlamento narių, kurie mano, kad ateityje mums taip pat reikės bendrosios žemės ūkio politikos. Mums jos reikia tam, kad galėtume sukurti naujus gamybos modelius ir naujus metodus žemės ūkio ir namų ūkio biologinei įvairovei, kurios šio tūkstantmečio pradžioje jau esame netekę 70 proc., atkurti. Kai kalbame apie žemės ūkį, kalbame apie gyvas būtybes: pradedame nuo dirvožemio, o paskui pereiname prie augalų ir ypač medžių, miškų ir kultūrinių ganyklų. Norėčiau manyti, kad tai yra tam tikra žinia ir požiūris, kuris po dviejų mėnesių bus akivaizdus Kopenhagoje, ir kad ES politika šioje srityje bus suprantama konkrečiai ir strategiškai, taip pat biudžetiniu požiūriu, kad žemės ūkį būtų galima vertinti kaip sprendimą, kaip minėjau savo kalbos pradžioje.

Richard Seebler (PPE). - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, čia svarstome politiką, o ne religiją. Dėl šios priežasties turėtume atskirti, viena, faktus ir empirinius neabejotinus dalykus, ir, antra, hipotezes. Faktas, kad visuotinė temperatūra padidėjo apytikriai 0,7 °C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio temperatūra. Tačiau taip pat faktas, kad temperatūra vargu ar apskritai padidėjo per pastaruosius dešimt metų.

Kitas faktai yra tai, kad Kopenhagoje vyks tarptautinė konferencija ir kad Bendrijos išmetamųjų CO₂ dujų kiekis sudaro apytikriai 17 proc. viso pasaulio kiekio. Bendrija jau įgyvendino teisės aktus, kurių reikėjo, kad iki 2020 m. galėtų sumažinti savo išmetamųjų CO₂ dujų kiekį 20 proc.

Dabar pakalbėkime apie hipotezes. Pagal vieną hipotezę sakoma, kad visuotinė temperatūra toliau didės. Pagal antrą hipotezę sakoma, kad yra tiesioginis ryšys tarp išmetamųjų CO₂ dujų kiekio bei CO₂ dujų kiekio ore ir temperatūros padidėjimo, o pagal trečią hipotezę sakoma, kad žmonija gali turėti realų poveikį CO₂ dujų kiekiui ore. Šiuo klausimu yra įvairių mokslinių nuomonių. Tai yra dilema, su kuria mes, kaip politikai, susiduriame ir dėl kurios turime priimti sprendimą.

Tačiau būtų naudinga atsižvelgti į antrą pastabą, kad būtų galima numatyti mūsų politikos formavimo kryptį. Ši pastaba apie tai, kad visos visuomenės, kurios dirba labai efektyviai naudodamosi savo energija ir ištekiais, yra labai sėkmingos. Atsižvelgiant į tai, būtų protinga vykdyti politiką, sudarančią sąlygas būti efektyviems energijos ir išteklių atžvilgiu, ir tai daryti Bendrijos lygmeniu, kad galėtume ne tik toliau tarptautiniu mastu vaidinti vadovaujamąjį vaidmenį ekonominės politikos požiūriu, bet ir suteikti pagalbą kitoms valstybėms, ypač mažiau išsivysčiusioms, siekiančioms pasirinkti tą pačią kryptį.

Jeigu dabar pasižiūrėtume į lėšų pervedimus, kurie buvo svarstomi šiuo atžvilgiu, pagrindinis to tikslas būtų tai, kad jie turėtų būti gerai kontroliuojami ir susiejami su sąlygomis, nes priešingu atveju mes tik atidarysime kitą maršrutą vystymuisi skirtai pagalbai.

Linda McAvan (S&D). – Gerb. pirmininke, nemanau, kad G. Bloom klausėsi Britų nacionalinės partijos kalbėtojo, tačiau jeigu jis būtų klausėsis, būtų pamatęs, kad jie turi labai daug bendro, kaip visada įtariau. Tai buvo vos ne tiksli kalbos kopija.

Mes šį tą išgirdome apie apklausas. Tiesą sakant, per paskutinę apklausą daugiau nei du trečdaliai europiečių sakė, kad klimato kaita labai rimta problema, o 20 proc. – kad tai gana rimta problema. JK atveju iš tų pačių asmenų 51 proc. sakė, kad tai yra labai rimta problema, o 30 proc. – kad tai gana rimta problema. Tai yra 81 proc. Tiesą sakant, tik 10 proc. europiečių pasakė, kad tai apskritai nėra rimta problema. Nuomonių apklausos rodo, kad Europos gyventojams rūpi klimato kaita ir kad jie ją supranta. Todėl visos pagrindinės šio Parlamento partijos remia Tarybą ir Komisiją, dalyvausiančias Kopenhagoje, taip pat dėl to praėjusiais metais parėmėme teisės aktų paketą.

Praėjusį vakarą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete Parlamento nariai 55 balsais prieš 1 balsą balsavo už drąsios Europos Sąjungos deribinės pozicijos dėl Kopenhagos palaikymą. Kalbant apie finansų reikalus, kurie šią savaitę yra nepaprastai svarbūs, – žinome, kad šiandien susitinka finansų ministrai, – mes norime lėšų, taip pat kad nebūtų dvigubos apskaitos ir būtų gero valdymo struktūros.

Kartais gyvenime pamatote dalykų, kurių niekada nepamirštate. Maždaug prieš trejus metus mudvi su F. Hall vyko į šiaurinę Kenijos dalį. Mes vyko į vieną skurdžiausių bendruomenių ir joje susitikome su gyvulius auginančiais ūkininkais. Mes sutikome jaunų moterų – mergaičių, kurios šiaurinėje Kenijos dalyje visada išteka būdamos jaunesnio amžiaus. Kodėl? Todėl, kad kai Kenijoje teka jauna moteris, mainais už jos ranką jos tėvas gauna karvių kaip užmokestį, nes karvės yra valiuta. Dėl klimato kaitos šiaurės Kenijoje karvės tampa reta preke. Mes niekada nepaversime skurdo istorija, jei nesustabdysime klimato kaitos, todėl šio Parlamento pareiga reaguoti į šį kvietimą.

Marit Paulsen (ALDE). – (SV) Gerb. pirmininke, jeigu pažiūrėtumėte į visą gamybos grandinę, pamatytumėte, kad joje apytikriai 40 proc. šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio išmetama maisto gamyboje. Galėtumėte pasakyti, kad šiuo atveju žemės ūkis yra didelis piktadarys. Mes turime suprasti, kad žemės ūkis ir miškininkystė tikriausiai yra vienos svarbiausių sričių, kuriomis reikia rūpintis, jeigu norime susidoroti su teršalų išmetimo problema. Tačiau norėdamos tai padaryti mes, turtingosios šalys, turime būti pakankamai drąsios, kad galėtume pritaikyti naujas technologijas ir atsisakyti savo ankstesnės patirties. Turėtume pakeisti savo žemės ūkio politiką tam, kad daugiau neatsikratytume savo produkcijos besivystančių šalių rinkose. Galbūt tai būtų viena naudingiausių priemonių, kurių galėtume imtis, kad priverstume Afrikos žemės ūkį laikytis ant abiejų savo kojų ir išlaisvintume Afrikos moteris.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Gerb. pirmininke, pone A. Carlgrenai, jūs ne kartą atvykote čia su puikiais kalbomis, tačiau ką pasakysite apie faktinį jų turinį? Besivystančiose šalyse džiūva žemė ir plinta ligos. Daugėja pabėgėlių dėl klimato kaitos. Ar jūs prašote juos šypsotis mirties akivaizdoje?

Jūs galite pakeisti į gera pesimizmą, kurį Taryboje patys sukeliate, duodami tam tikrus konkrečius pažadus. Todėl noriu žinoti, ar siūlote 35–40 mlrd. EUR per metus kaip naują kovos su klimato kaita priemonės skirtą pagalbą? Ar išbrauksite branduolinę energiją ir anglies dioksido surinkimą bei saugojimą iš projektų, atitinkančių pagalbos reikalavimus? Ar pritariate svarbių ekologiškų technologijų, perduodamų į skurdžiausias šalis, privalomam licencijavimui? Ar saugosite miškus atsisakydami rinkta grindžiamų REDD mechanizmų? Jeigu galite visa tai pažadėti, taip pat pasieksite 40 proc. mažinimą, tada mes visi išeisime iš čia šypsodamiesi.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Gerb. pirmininke, Parlamento pozicijai dėl visuotinio įsipareigojimų, susijusių su išmetamųjų CO₂ dujų kiekio mažinimu, pasidalijimo, deja, trūksta prisiimamų šio mažinimo išlaidų subalansavimo. Priimdami šią rezoliuciją pakenkiame klimato kaitos priemonių paketui, dėl kurio buvo taip sunku susitarti ir kurio išlaidos šiuo metu nevienodomis dalimis tenka Vidurio Europos valstybėms narėms. Priėmę šiandien pasiūlytus sprendimus dar labiau padidinsime nelygybę. Mėginame daryti poveikį valstybių narių normoms, nors tai nepaprastai pavojinga jų ekonomikoms, ir kartu nereikalaujame nieko ypatingo iš šalių, kurioms tenka didžiausia atsakomybė už išmetamas CO₂ dujas pasaulio mastu. Taip elgtis neteisinga ir neveiksminga. Jei nebus proporcingumo pasaulio mastu, mes tik padidinsime Kinijos, Indijos ir Brazilijos konkurencinį pranašumą.

Rezoliucijoje einama dar toliau – joje siūloma subsidijuoti skurdžiausias šalis. 330 mlrd. EUR suma iki 2020 m. reišia, kad tokios šalies kaip Lenkija įnašas bus 16,5–40 mlrd. EUR. Tai yra politinė beprotystė,

kuri kenkia ekonominei Europos Sąjungos narystės prasmėi. Be to, tai yra neveiksmingas metodas, kaip parodė parengiamieji darbai, atlikti siekiant pradėti elektros energijos eksportą iš Kaliningrado srities, turinčios bendrą sieną su Lenkija. Kopenhagoje nebus verta pasirašyti susitarimą, kuriame našta, susijusi su išmetamųjų CO₂ dujų kiekio ribojimu, pasaulio mastu nepaskirstoma proporcingai.

PIRMININKAVO: GERB. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Pirmininko pavaduotoja

Marisa Matias (GUE/NGL). – (PT) Gerb. pirmininke, veiksmy, kuriais remiamos besivystančios šalys, plano svarstymas yra paprastas teisingumo ir lygybės reikalas. Tai yra daugiausia nukentėjusios šalys, tačiau jos taip pat yra šalys, mažiausiai prisidėjusios prie padėties, kurioje esame, atsiradimo. Todėl turime neapsiriboti tikslai ketinimų deklaracija. Neapsiribojimas ketinimų deklaracija reiškia, kad esame apsisprendę ir rimtai galvojame apie pagrindinius klausimus, pvz., finansavimą.

Tačiau kad ir kokio plataus užmojo būtų mūsų strategija, jeigu finansavimo klausimai nebus aiškiai nustatyti, negalėsime turėti jokios konkrečios politikos. Taryba kalba apie 100 mlrd. EUR iki 2020 m. Yra įvairių skaičiavimų, įskaitant tuos, kuriuose minima, kad besivystančioms šalims kasmet paremti reikia 120 mlrd. EUR per metus. Mums reikia savų išteklių, todėl reikia ne tik pusinių priemonių. Dėl šios priežasties nepaprastai svarbu nustatyti, kaip šis finansavimas bus įgyvendintas ir kas suteiks jį. Turime išdrįsti spręsti šią problemą ir į tai įtraukti visas suinteresuotąsias šalis, taip pat privatųjį sektorių ir pramonę. Ar mes tikimės, kad jos pasisiūlys prisidėti prie šio sumanymo savo noru?

Timo Soini (EFD). – (FI) Gerb. pirmininke, klimato mafija naudoja patikliais už ekologiją kovojančiais politikais, kad nukreiptų šimtus milijonų eurų išsivysčiusių šalių mokesčių išteklių į antnacionalines bendroves, gaunančias milžinišką pelną besivystančiose šalyse, ir valstybines bendroves, veikiančias besivystančiose šalyse, kaip dabar propaguojamo tipo klimato mokestį. Pvz., Kinija galėtų labai lengvai pati pasirūpinti savo išpareigojimais, nes ji pagal savo užsienio valiutos rezervus yra turtingiausia pasaulyje šalis.

Suomijai ir Europos Sąjungai gelbstint savo plieno, technikos ir miškų pramonę reikia reikalauti, kad Kopenhagoje būtų priimtas sprendimas įdiegti specifinę išmetamųjų teršalų sistemą, kad būtų galima pasiekti su klimatu susijusius tikslus su klimatų susijusiems produktams, o ne dabartinius tikslus, grindžiamus procentiniais dydžiais ir apyvartinių taršos leidimų prekyba. Šis pasirinkimas teisingesnis.

(Plojimai)

Pilar del Castillo Vera (PPE). – (ES) Gerb. pirmininke, noriu padėkoti Tarybai ir Komisijai. Dėl klausimo, kuriuo diskutuojame, yra keletas neabejotinų ir aibė abejotinų dalykų.

Pirmas neabejotinas dalykas arba pirmas bendras elementas yra tai, kad dabar yra labai supanašėjusios nuomonės, jog reikia mažinti išmetamųjų teršalų kiekį ir kurti daugiau švarios energijos šaltinių.

Antras neabejotinas dalykas yra tai, kad turi būti visuotinis požiūris į problemą arba jos sprendimo būdas. Todėl šalims, kurios išmeta daugiausia CO₂ dujų į atmosferą, reikia dalyvauti visuose tarptautiniuose susitarimuose. Prie daugiausia CO₂ dujų išmetančių šalių priskiriamos Jungtinės Valstijos, Kinija, Indija ir Brazilija.

Trečias neabejotinas dalykas yra tai, kad Europos Sąjunga pateikia pasiūlymą, t. y. privalomą tikslų sistemą: 20 arba 30 proc.

Ketvirtas neabejotinas dalykas yra tai, kad dėl įvairių priežasčių nėra tinkamų požymių, jog daugiausia CO₂ dujų išmetančios šalys ketina sutikti su tokio pobūdžio susitarimu, ir tai yra tikrovė.

Tiek optimizmo netrūksta, jeigu pripažįstame tikrovę, o jei nepripažįstame tikrovės, laimi pesimizmas. Tik pripažindami tikrovę galime sukurti veiksmingą politiką, kuri bus labiau optimistinė.

Manau, kad Europos Sąjungos pareiga pateikti papildomas priemones ir papildomus pasiūlymus, nes ji šiuo klausimu imasi lyderės vaidmens. Čia buvo paminėta Japonija, todėl turime kalbėti apie sėkmę tokiuose projektuose kaip į sektorius orientuotas projektas, kuris turi poveikį daugiausia teršiančioms pramonės šakoms. Lyginamosios analizės pagal atskaitos tašką proceso pagrindu Japonijoje tokie projektai pasiekė nepaprastus tikslus. Jie yra realūs klimato kaitos problemos sprendimo būdai.

Kopenhaga yra galimybė, tačiau ji bus galimybė greičiau tik veiksmingumui nei retorikai, jeigu ją pagrįsime tikrove.

Jo Leinen, *S&D frakcijos pirmininkas – (DE)* Gerb. pirmininke, Komisijos narys O. Rehn gyrė šį Parlamentą už jo veiklą inicijuojant klimato apsaugos priemonių paketą, mes taip pat faktiškai siekiame toliau būti ambicingi.

Praėjusį vakarą Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas 55 balsais už ir 1 balsu prieš balsavo už tai, kad būtų priimta rezoliucija, kurioje nustatomi dideli tikslai Kopenhagoje vykšančioms deryboms. Šis rezultatas rodo, kad čia, Parlamente, klimato kaitą neigė ir šių klausimų nepaiso vis mažėjanti nedidelė mažuma asmenų, – asmenų, į kurių pažiūras iš tiesų reikėtų nekreipti dėmesio, kurie čia ne kartą išreiškė šias savo pažiūras ir kurie iš tikrųjų plaukia prieš visų Europos Sąjungos šalių piliečių nuomonių srautą.

Žemės atmosferai nėra jokio skirtumo, kur susidaro CO₂ dujos. Tai reiškia, kad mums reikia visuotinio susitarimo, skirto visoms šalims, o ne – kaip jau buvo įrodinėjama Bankoke – kelių susitarimų, iš kurių vienas būtų JAV, vienas Europai ir vienas besivystančioms šalims, – tai daryti būtų pragaištinga. Mums reikia visuotinio kovos su klimato kaita pakto, o tai reiškia, kad mums taip pat reikia visuotinio turtingų ir skurdžių šalių solidarumo pakto. Šis klausimas jau buvo keliamas daug kartų.

Klimato kaita yra galimybė mums, taip pat ir besivystančioms šalims pradėti vykdyti naujomis technologijomis paremtą vystymąsi, kai į aplinką išskiriama mažai anglies dioksido, kartu su infrastruktūros modernizacija. Europa privalo padėti tai įvykdyti. Kai buvo kalbama apie finansavimą, pritarėme reikalavimui, kad iki 2020 m. ES reikia 30 mlrd. EUR ir kad privalome tobulinti finansavimo priemones, kad jos būtų ilgalaikės ir prognozuojamos. Jos ne tik turi būti priklausomos nuo biudžeto lėšų, bet ir turi turėti kitus finansavimo šaltinius.

Noriu dar kartą pabrėžti, kad reikia įtraukti jūrų transportą ir aviaciją ir kad, be abejo, miškai ir žemės ūkis turi savo nemažą dalį. Plėtra ir klimato kaita nėra priešingybės – vėliau Kopenhagoje jas reikia paversti sinteze.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Gerb. pirmininke, kai viskas pasakyta ir padaryta, yra tik vienas klimato kaitos problemos sprendimas – technologija. Tik nauja technologija gali suteikti galimybę mums išlaikyti savo gyvenimo būdą. Kol kas technologijos vystymas pernelyg lėtas, o jos sklaida, ypač besivystančiose šalyse, itin lėta. Klimato kaita yra visuotinė problema, tačiau jos negalima išspręsti dalijantis geriausia turima technologija. Patyrėme visišką nesėkmę pagal Kioto protokolą, todėl pasinaudokime įgyta patirtimi.

Žinoma, turime atsižvelgti į intelektinę nuosavybę. Ypač įmonės, esančios tokios plėtos priekinėse pozicijose, turi būti skatinamos ir joms turi būti atitinkamai atlyginama. Tačiau šias žinias reikia skleisti daug greičiau. Šiuo tikslu, atsižvelgiant į ozono problemą, pagal Monrealio protokolą buvo sukurtas fondas ir pasiūlyta Daugiašalio klimato technologijų fondo idėja. Ar Komisija ir Taryba gali paaiškinti savo požiūrį į tai?

Galiausiai miškų naikinimo sustabdymas ypač svarbus pagal tai, kiek jis susijęs su besivystančiomis šalimis, todėl darau išvadą, kad dabar Europos Sąjunga miškų vaidmens atžvilgiu pasidalijusi, ypač Švedijos, Suomijos ir Austrijos dėka. Kaip galime įtikinti besivystančias šalis nutraukti miškų naikinimą, jeigu pačios ES požiūris į savo miškus dviprasmiškas? Palankiai vertinčiau A. Carlgreno pastabas apie tai.

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Gerb. pirmininke, mes kalbame apie klimato kaitą, tačiau turėtume kalbėti apie žmones, kurie daugiausia nukentėjo nuo jos, – tuos, kurie gyvena mažiausiai išsivysčiusiose šalyse. Maldyvuose žmonės kovoja su kylančiu jūros lygiu, o Sudane jie kovoja dėl derlingos žemės.

Komisija ir toliau mano, kad rinkos dalyviai nemažai prisidės prie prisitaikymo prie klimato kaitos. Tačiau jeigu kas nors kalba visiems investuotojams, kartoja tą patį dalyką: „Taip, mes duodame pinigų, tačiau dažniausiai juos duodame kylančios ekonomikos šalims. Mes neketiname investuoti į pažeidžiamas šalis.“ Galiausiai jose yra nestabilios rinkos, todėl su jomis susiję projektai, kai kalbama apie investicijas į prisitaikymą prie klimato kaitos, yra mažo masto. Tai ne tokie reikalai, į kuriuos investuotojai investuoja savo pinigus.

Dabar turime leisti labai aiškiai suprasti, kad viešasis finansavimas turi būti nukreiptas į mažiausiai išsivysčiusias šalis. Pasaulio bankas aiškiai nurodo, kad su tuo susijusi suma turi būti ne mažesnė nei 80 mlrd. EUR. Tai yra metas, kai ES parodė esanti puiki lyderė, pateikusi puikų pasiūlymą, užuot pasiūlęsi menką 2–15 mlrd. EUR sumą. ES paprasčiausiai turi imti pavyzdį iš Parlamento ir pasiūlyti bent jau 30 mlrd. EUR.

James Nicholson (ECR). – Gerb. pirmininke, gruodžio mėn. Kopenhagoje vyksianti konferencija klimato kaitos klausimu suteikia mums unikalią galimybę imtis šios sudėtingos ir didžiulės problemos. Jeigu pagalvotume apie visuotinio atšilimo pasekmes, būtų akivaizdu, kad besivystančiam pasauliui tenka brangiai mokėti už turtingesnių valstybių aplinkai daromą žalą.

Klimato kaita nėra vienintelė aplinkosaugos problema, su kuria susiduriame, tačiau mums būtina pabandyti Kopenhagoje ją spręsti. Tai puiki proga ES kalbėti vienu balsu ir ieškoti problemos, darančios poveikį mums visiems, sprendimo būdų. Visos šalys turi suvaidinti savo vaidmenį siekiant tikslų ir tvariojo vystymosi. Besivystantį pasaulį reikia remti ir skatinti, bet šioms valstybėms nustatyti tikslai turi būti realistiški.

Žinau, kad yra kitų, kurie laikosi kitokio požiūrio nei aš, tačiau nematau, jog galime leisti sau laukti 50, 60 arba 70 metų, kad išsiaiškintume, kas buvo teisingas, o kas klydo. Šiandien mūsų pareiga veikti dabar, kad padarytume viską, ką galime, kol esame čia.

John Stuart Agnew (EFD). – Gerb. pirmininke, kokia paguoda, kad liautasi deginti eretikus, nes dabar būčiau pagrįstai sudeginta. Tačiau įkaistu iki raudonumo priešindamasi žmogaus veiklos sukeltos klimato kaitos koncepcijai.

Anglies dioksidas sudaro tik 0,038 proc. mūsų atmosferos, iš šio kiekio tik 4 proc. lemia žmogaus veikla. Jis yra nepaprastai svarbus ir nepakeičiamas maistas planetos gyvybei. Kuo daugiau jo augalai gauna, tuo greičiau auga. Šių dujų trūkumas turės daug rimtesnes pasekmes nei perteklius. Panikos kėlėjais ir neteisingais pareiškimais, leidžiančiais manyti, kad dėl bet kokio anglies dioksido padidėjimo smarkiai pakyla jūros lygis, vietos valdžios institucijos naudojasi kaip dingstimi neremti mažai kainuojančių medinių jūros įtvirtinimų. Kai jie neišvengiamai sutrūnija, atitarnavę 40 metų, niekas nedaroma, kad jie būtų suremontuoti, todėl netenkama namų. Taip pakrantės bendruomenėse sukuriamą nevirties atmosfera. Jeigu kompiuterinis prognozavimas negali tinkamai nuspėti orų trumpuoju laikotarpiu, jis neturi jokių galimybių numatyti ilgalaikius pokyčius.

Romana Jordan Cizelj (PPE). - (SL) Ponios ir ponai, noriu padėkoti ministrui A. Carlgrenui ir Komisijos nariui K. De Guchtui už pateiktus pareiškimus, tačiau kažkas man vis dar kelia nerimą. Man kelia nerimą tai, kad kalbame apie kiekybinius tikslus, kurie nebus pasiekti atitinkamai iki 2020 ir 2050 m., tuo tarpu ekspertai mus perspėja, kad mums reikia pradėti mažinti visuotinį išmetamųjų teršalų kiekį dar 2015 m. Norėčiau sužinoti, ar kartais Komisija nežiūrėjo pro pirštus į šį tikslą arba neatsisakė jo.

Antra, Kopenhagoje mums reikia pasiūlyti visa apimančią susitarimą, kuris apimtų visas šalis. Mums nepakanka primesti šiuos griežtus aplinkos standartus tik Europai, nes tai tik reikš, kad technologija, kuri lemia aukštą išmetamųjų teršalų lygį, bus perkelta į kitas pasaulio dalis. Man iš tiesų būtų įdomu iš Komisijos išgirsti, kaip ji ketina įtraukti į derybas vienodo naštos paskirstymo visoms išsivysčiusioms šalims klausimą ir kokiais argumentais ketina naudotis, kad paskatintų besivystančias šalis priimti atsakomybę. Kaip ketiname užirsti kelią anglies dioksido nutekėjimui? Iš tiesų norėčiau, kad turėtume tūzą savo rankose – gerą kortą savo rankovėje.

Trečia, noriu atkreipti dėmesį, kad negalime užmerkti akių, žiūrėdami į tikrovę. Iškastinis kuras yra pagrindinis išmetamųjų teršalų šaltinis, tačiau nenumatome, kad artimiausioje ateityje įstengsime jį uždrausti. Nerealizuojame, kad lygiai taip pat šalys atsakys anglių. Išsivysčiusios šalys neplanuoja to daryti ir dar mažiau tikėtina, kad tą darys besivystančios šalys. Todėl mums reikia skirti daug dėmesio tarptautinėms deryboms dėl to, kad būtų toliau kuriamos ir naudojamos technologijos, kurios sudaro galimybes iškastinį kurą vartoti efektyviai ir neišmetant šiltnamio efektą sukeliančių dujų. Dar vienas dalykas, kurį Europa gali padaryti iškart: galime padidinti finansavimą Septintajai bendrajai programai, kuri buvo sukurta tarptautinio bendradarbiavimo klimato kaitos srityje tikslais.

Matthias Groote (S&D). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, pone A. Carlgrenai, ponios ir ponai, klimato kaitos klausimu būsime užsiėmę daug ilgiau, nei finansų ir ekonomikos krize. Tai du kartu vykstantys dalykai, abu kainuoja daugybę pinigų, todėl Kopenhagos konferencijoje bus kalbama apie tai, kaip pasiekti susitarimą dėl finansinių priemonių trečiajam pasauliui ir besivystančioms šalims.

Kopenhagos konferencija turi pasiekti tikslą, o mes galime suvaidinti savo vaidmenį siekiant jo. Vakar padarėme gerą darbą, nes didžiąją balsų daugumą priėmėme rezoliuciją Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete, todėl manau, kad rezoliucija didžiąją balsų daugumą bus priimta ir čia, Parlamente, o tai padarę pakeisime politinį klimatą artėjant Kopenhagos konferencijai. Dažnai būna psichologinis viso to aspektas, todėl turime visi atlikti savo vaidmenį.

Vis dėlto turiu vieną specifinį rūpestį. Europos Parlamente dirbome siekdami įtraukti aviaciją į apyvartinių taršos leidimų prekybą ir galiausiai mums tai pavyko. Todėl raginu Komisiją ir Tarybą užtikrinti, kad šis klausimas Kopenhagoje būtų nuosekliai toliau gvildenamas. Turime sudaryti tarptautinį susitarimą tuo tikslu, kad abi, laivyba ir aviacija, būtų įtrauktos į Kioto protokolą keičiančią sutartį. Taip yra dėl to, kad du transporto sektoriai auga neproporcingai dideliu mastu, todėl neproporcingai daug prisideda prie visuotinio atšilimo.

Turėtume neviršyti 2 Celsijaus laipsnių ribos. Tiesą sakant, taip būna tada, kai nebelieka finansų krizės ir klimato kaitos analogijos. Jeigu peržengsime šią ribą, padarysime neatitaisomą žalą savo planetai, o tai reiškia, jog būtų padaryta tokia žala, kad mes nesugebėtume panaikinti jos pasekmių.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Gerb. pirmininke, privalome išnagrinėti galimybes, kurios gali atsirasti Kopenhagoje sudarant visapusišką tarptautinį susitarimą, kad galėtume veiksmingai sustabdyti klimato kaitą. Europos Sąjunga įsipareigoja užtikrinti, kad iki 2020 m. 20 proc. viso mūsų energijos poreikio patenkintų atsinaujinančios energijos sektorius. Europa – o iš tikrųjų mano šalis, Airija, – gali tapti pasaulio lydere kuriant naujas ir pažangias bangų ir potvynio technologijas.

Tokių technologijų kūrimas – nepaprastai svarbi mūsų strategijų, kaip pasiekti mūsų klimato kaitos tikslus, sudedamoji dalis. Turime užtikrinti, kad nuo šio momento iki 2020 m. maksimaliai padidinsime finansavimą pagal abi, Septintąją ir Aštuntąją, ES mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros bendrąsias programas.

(GA) Ekonomikos krizės metu investicijos į ekologiškas technologijas padės Europoje kurti darbo vietas. Mes žinome apie didelius sunkumus, kurių atsiradimą, jeigu neprisiimsime tarptautinių įsipareigojimų. Mes žinome apie mus laukiančius uždavinius. Iš esmės šių uždavinių įsimeis ryžtingai ir atsakingai.

Claude Turmes (Verts/ALE). – Gerb. pirmininke, ar žinote apie rusišką ruletę? Ar kada nors žaidėte rusišką ruletę? Žinome, kad ne, nes būtumėte turėjusi vieną galimybę iš šešių žūti arba būti sužeista. Jeigu Kopenhagos konferencija nepasisieks, neturėsime net vienos galimybės iš dviejų apsaugoti šią planetą nuo artėjimo prie pavojingos klimato kaitos.

Kodėl esame šioje nepakenčiamoje padėtyje? Iš esmės praradome dvidešimt metų – dvidešimt metų nuo didžiosios Rio de Žaneiro konferencijos, t. y. dvidešimt metų, per kuriuos mus stengėsi paveikti teršiančių pramonės šakų, pradedant naftos ir anglių ir baigiant automobilių, lobistai. Dvidešimt JAV ir Europos centro dešiniųjų valdymo metų, per kuriuos jie pernelyg kliudė žaliems ir kitiems prastumti plataus užmojo darbotvarkę.

Taigi, kitą savaitę Kopenhagoje vyksiantis Europos aukščiausiojo lygio susitikimas yra paskutinė proga Europos centro dešiniams – kartu su Tarybai pirmininkavusia Švedija ir Danija, taip pat Prancūzija ir Vokietija, kurioms vadovavo centro dešinieji politikai, – veikti atsakingai.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Gerb. pirmininke, tarptautinėje arenoje į Europos Sąjungą žiūrima kaip į lyderę dialogo dėl veiksmų kovojant su klimato kaita ir nustatant išmetamųjų CO₂ dujų kiekio mažinimo politikos prioritetus skatinimo srityje. Europos Sąjunga prisiėmė daugiau įsipareigojimų nei bet kuris kitas pasaulio regionas, ir tai yra dalis vykstančio pasirengimo Kopenhagos konferencijai. Iki šiol nė viena pramoninė valstybė – Jungtinės Valstijos, Japonija ar Australija – neatsiuntė konkretaus pasiūlymo su konkrečiais skaičiais, kuriame būtų pateikusi išsamią informaciją apie pagalbą besivystančioms šalims, joms dedant pastangas apriboti išmetamųjų CO₂ dujų kiekį, ir apie paramą energijos vartojimo požiūriu efektyvių technologijų, grindžiamų atsinaujinančiais energijos šaltiniais, kūrimą.

Europa bus laikoma patikima partnere derybose tik tuo atveju, jeigu pateiks tikroviškus, įvykdomus ir protingus pasiūlymus, kurie bus išeities taškas siekiant tarptautinio bendro sutarimo ir supratimo. Dabar Europai reikia sąjungininkų ir paramos esamiems jos pasiūlymams. Todėl taip pat turėtume būti atsargūs dėl mažinimo įsipareigojimų didinimo nuo 20 iki 30 proc., nes kitos pramonės šalys nerodo noro pačios nusistatyti tokius plataus užmojo tikslus, o finansinės parama besivystančioms šalims turėtų taip pat būti tikroviškas įsipareigojimas. Tai turi būti ne vien norų sąrašas. Tai turėtų būti pagalbos suteikimo sistema, kuri atitiktų tvariosios plėtros principą ir suteiktų galimybę pagalbos gavėjams suplanuoti, ką jie darys.

Yra dar vienas dalykas, reikšmingas Europos piliečių požiūriu. Neturėtume pamiršti, kad Kopenhagoje vyksiantį aukščiausiojo lygio susitikimą, mūsų rezoliucijas ir Parlamento parengiamuosius veiksmus turėtų papildyti aiškiai nustatyta bendravimo su piliečiais, t. y. su visuomene, sistema. Mes nenorime, kad informacijos apie visuotinį atšilimą perdavimo sistemoje atsirastų kliūčių arba atotrūkis tarp visuomenės ir ES institucijų.

Michael Cashman (S&D). – Gerb. pirmininke, aš tuščiai neeikvosiu energijos anglies dvideginiui išskirti, todėl kalbėsiu trumpai. Komisijos nary, gera matyti jus savo vietoje. Pirmininkaujančios valstybės atstove, gera matyti jus čia.

Pašnekesys apie 2020 arba 2050 m. nėra pakankamai malonus. Mums reikia susitarimo ir kad jis būtų sudarytas dabar, nes klimato kaita kelia pavojų skurdo mažinimui. Matome, kad oficialios vystymosi paramos biudžetas nukreipiamas nuo vystymosi. Tai yra nepriimtina ir kelia pavojų Tūkstantmečio vystymosi tikslams, kuriuos privalome pasiekti. Kopenhagoje matysime 27 šalis, veikiančias kaip viena, kad pasiektų plataus užmojo tikslus.

Šiame Parlamente girdėjome klimato kaitos neigėjus. Tiesiog norėčiau pasakyti štai ką: yra kalbos apie augalus ir CO₂; yra miškų naikinimas ir dykumėjimas. Tai reiškia, kad kai kuriose vietose nėra vandens. Nėra jokių medžių. Klimato kaita naikina. Štai ir viskas. Sakykime aiškiai – valstybės narės turėtų išlaikyti savo vystymuisi skirtą 0,7 proc. nuo BNP ir nustatyti viršutinę 10 proc. ribą bet kokiam to BNP naudojimui, o tada įnešti papildomas lėšas, kurių reikia norint kovoti su klimato kaita ir ją įveikti.

Fiona Hall (ALDE). – Gerb. pirmininke, man kelia nerimą tai, kad Komisijos atliekami tarptautinio kovos su klimato kaita finansavimo skaičiavimai yra tik akių dūmimas.

Pirma, buvo tvirtinama, kad 90 proc. energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių gali finansuoti pačios besivystančios šalys. Tai yra 30 mlrd. EUR per metus. Europos Sąjungoje didžiausia kliūtis energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių įgyvendinimui – tiek vyriausybėms, tiek piliečiams – yra nepakankamas išankstinis finansavimas. Kodėl Komisija mano, kad besivystančios šalys gali finansuoti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones be išankstinio finansavimo, kai ES valstybėms buvo sunku tai padaryti?

Be to, mintis, kad tarptautinė anglies dioksido prekybos rinka gali finansuoti 38 mlrd. EUR per metus, yra nereali. Mes matėme, kaip lėtai ES apyvartinių taršos leidimų sistemos anglies dioksido rinka pradėjo veikti ir kaip smarkiai ekonomikos krizė paveikė anglies dioksido kainos kursą. Tikėtina, kad turės praeiti daug dešimtmečių, kol pradės tinkamai veikti tarptautinė anglies dioksido rinka, todėl dabar mums reikia naujos papildomos finansavimo priemonės.

Françoise Grossetête (PPE). – (FR) Gerb. pirmininke, klimato kaita, kaip kalbame nuo pat ryto, paprasčiausiai yra dykumėjimo ir sausros didėjimas – tai yra miškų naikinimas, stichinės nelaimės, bado ir skurdo plitimas, daugiausia Pietų šalyse, ir migrantų srautai.

Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimui reikia turėti pasaulio valstybių įsipareigojimą ieškoti pusiausvyros tarp keturių svarbių tikslų, žinoma, pirmasis iš jų – sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, tačiau yra ir tokie klausimai: kaip neužlaikyti mūsų ekonomikos, užkirsti kelią aplinkosauginiam dempingui ir skatinti naujas Europos technologijas.

Todėl kalbėdama šiuo klausimu – kadangi privalome atsižvelgti į skurdžiausias šalis – noriu atkreipti jūsų dėmesį į besivystančias šalis ir visų pirma į ekonomiškai labiausiai pažengusias besivystančias šalis. Šios sąvokos nėra tarptautiniuose dokumentuose, todėl šios šalys patenka į besivystančių šalių kategoriją. Taigi jos nelaikomos šalimis, privalančiomis prisidėti prie mėginimo sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, nors jos yra vienos iš didžiausių anglies vartotojų. Žinoma aš galvoju apie Kiniją, Indiją ir Braziliją, kurios privalo Kopenhagoje besąlygiškai priimti įsipareigojimą siekti tikslų, panašių į pramoninių šalių tikslus, nes, kalbant iš esmės, jos niekuo nepanašios į daugumą kitų besivystančių šalių.

Pastangos sumažinti išmetamųjų CO₂ dujų kiekį turi būti pasidalytos pagal sąžiningiausias sąlygas. Privalome vengti bet kokių konkurencijos iškraipymų. Be to, derybos turi būti galimybė skatinti diegti mūsų naujas technologijas ir sudaryti sąlygas daug investuoti į mokslinius tyrimus ir plėtrą.

Kopenhagoje turėsime – tai yra būtinybė – sukurti sąlygas darniai šalių prekybai remiantis bendrais interesais. Sėkmė neatsiejama nuo technologijų skleidimo skatinimo mažiausiai išsivysčiusiose šalyse mainais į intelektinės nuosavybės pripažinimą ir jų rinkų atvėrimą šioms technologijoms.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Gerb. pirmininke, dvi didžiausios pasaulyje krizės – skurdas ir klimato kaitos poveikis. Tai yra dvi krizės, kurios ateityje bus dar labiau susijusios viena su kita, ir dvi krizės, kurios su kiekviena praleista diena tampa vis labiau niokojančios.

Dabar skurstančių žmonių yra daug daugiau negu buvo prie metus – dešimtimis milijonų daugiau. Šiuo metu klimato kaitos poveikis daug didesnis ir stipresnis negu kada nors anksčiau.

Iki Kopenhagos mums liko pusantro mėnesio – tik kelios savaitės. Kopenhagoje mums reikia labai pasistengti. Mums reikia nukreipti daugiau pastangų į kovą su klimato kaita, bet nenaudoti išteklių, kuriuos šiuo metu naudojame vystymuisi skirtai pagalbai, ir išteklių, kuriuos šiuo metu naudojame švietimui arba sveikatos priežiūrai.

Besivystančioms šalims reikia abiejų rūšių išteklių. Todėl mums reikia neapsiriboti 0,7 proc. BNP. Tokia buvo įvairių lyderių, dalyvavusių paskutiniame Jungtinių Tautų susitikime, idėja. Tokia buvo Ispanijos vyriausybės ministro pirmininko idėja.

Peter Liese (PPE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, prieš keletą dienų Briuselyje vykusiam susitikime, kuriame dalyvavo už sveikatą atsakinga Komisijos narė A. Vassiliou ir medicinos ekspertai, buvo svarstomas klausimas „Sveikata ir klimato kaita“. Tai buvo labai informatyvus renginys pavadinimu „Receptas sveikai planetai“. Nuolatinio Europos gydytojų komiteto (angl. CPME) pirmininkas pasinaudojo labai geru vaizdingu posakiu – pacientė planeta Žemė panaši į žmogų, kenčiantį nuo sunkios ligos. Kuo vėliau įsikišate, tuo skausmingesnis gydymas, tačiau ateina momentas, kai būna netgi per vėlu gydyti. Tuo metu pacientui būna pakenkta tiek, kad jo jau negalima išgydyti. Todėl pacientės planetos Žemės atžvilgiu mums reikia veikti greitai ir ryžtingai. Tikiuosi, kad mes visi sutinkame su tuo.

Tai lygiai taip pat teisinga, kaip tai, kad klimato kaita daro poveikį visiems – visoms Žemės šalims ir visiems Europos ekonomikos sektoriams. Matau disbalansą – užkrovėme labai sunkią naštą tradiciniams Europos prekybos apyvartiniais taršos leidimais dalyviams, nors jie atsakingi už mažiau nei 50 proc. Europos Sąjungos išmetamųjų teršalų kiekio. Todėl mums reikia daugiau pečių šiai naštai pakelti – tai nusprendėme praėjusį vakarą. Be to, priėmėme 198–202 pakeitimus dėl aviacijos – kaip minėjo M. Groote – ir jūrų transporto. Galbūt tai reikia geriau atidirbti ir diferencijuoti, tačiau tai yra žingsnis teisinga kryptimi. Galiausiai šiuo atžvilgiu turi labiau įsitraukti Komisija ir Taryba. ES aukščiausiojo lygio susitikime, rengiantis Pitsburgo susitikimui, ir pačiame Pitsburgo susitikime apskritai nebuvo pasiekta jokios pažangos. Todėl Taryba ir Komisija turi padaryti daugiau.

Turiu pridurti vieną baigiamąjį sakinį. Kiti pasaulio regionai taip pat turi padaryti daugiau. Esu patenkintas, kad B. Obama užsitarnavo Nobelio taikos premiją, tačiau jeigu neatvyks į Kopenhagą ir nepateiks tinkamo pasiūlymo, iššvaistys savo pasitikėjimą, todėl privalo ką nors išsiųsti į Kopenhagą.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Gerb. pirmininke, besivystančios šalys mažiau nei kas kitas prisidėjo prie klimato kaitos. Tačiau tuo pačiu metu jos susiduria su pačiomis didžiausiomis pasekmėmis. Afrikoje milijonai žmonių kasmet turi keliauti vis toliau, kad rastų vandens, malkų maistui gaminti ir maisto. Tai yra žmonės, priklausantys nuo paslaugų, kurias jiems teikia natūralios ekologinės sistemos, ir niekuo neprisidėję prie klimato kaitos.

Šios natūralios ekologinės sistemos, pvz., Afrikos miškai, anglies dioksido išsaugo tris kartus daugiau negu išleidžia į atmosferą ir tris kartus daugiau negu šiuo metu anglies dioksido yra atmosferoje, nors sugeria 50 proc. anglies dioksido, kurį kasmet į atmosferą išmetame mes. Todėl miškų saugojimas ir jų plotų didinimas remiantis natūraliais procesais ir neturint komercinių tikslų turėtų būti mūsų politikos prioritetas tiek siekiant kovoti su klimato kaita, tiek padėti besivystančioms ir išsivysčiusioms šalims prisitaikyti prie jos.

Theodoros Skylakakis (PPE). – (EL) Gerb. pirmininke, noriu pareikšti savo nuomonę specifiniu, bet labai svarbiu laivybos klausimu, susijusiu su Kopenhaga ir besivystančiomis šalimis. Turiu porą pastabų: būtų didelė klaida laivyba ir aviacija užsiimti taip, tartum tai būtų tas pats dalykas. Laivyba – tai veiksmingiausia ir ekologiškiausia transporto rūšis, o aviacija – daugiau ar mažiau blogiausia. Todėl reikia nustatyti tikslus laivybos srityje, tačiau jie turi būti sąžiningi visų pirma kelių transporto, kuris konkuruoja su laivyba ir teršia kur kas daugiau, atžvilgiu. Neproporcingai smogdami laivybai, palyginti su kelių transportu, neproporcingai smogiame besivystančių šalių ekonomikų pagrindams, nes besivystančios šalys daugiausia remiasi žaliavomis, žemės ūkio produktais ir pramone, kuri daugiausia naudoja laivyba, tuo tarpu mūsų ekonomikos iš esmės yra paslaugų ekonomikos.

Savęs klausiu, ar sugebėsime besivystančias šalis įtikinti, kad mūsų ketinimai geri, siūlydami finansuoti pastangas kovoti su klimato kaita pinigais, kurių neproporcingai daug paimsime iš laivybos ir kurie, kaip BVP procentinis dydis, besivystančioms šalims bus didesnė našta negu išsivysčiusioms?

Taip pat savęs klausiu – kadangi esu informuota, jog vakar Žaliųjų frakcija (Europos laisvasis aljansas) atsisakė paremti diskusiją dėl laivybos tikslų susiejimo su sausumos transporto tikslais, – ar važiavimas prabangiu automobiliu Europos greitkelio 180 kilometrų per valandą greičiu yra ekologiškesnis negu maisto ir žaliavų vežimas planetos ekonomikai.

Gilles Pargneaux (S&D). – (FR) Gerb. pirmininke, pone A. Carlgrenai, Komisijos Pirmininke, mes susiduriame su iššūkiu žmonijai, su iššūkiu ateities kartoms. Siekiant priimti iššūkį Kopenhagoje turi būti sudarytos sąlygos visuotiniam susitarimui, vieninteliame susitarime, nes, kaip anksčiau sakė Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pirmininkas J. Leinen, reikia visuotinio aljanso, kuriame vienodai dalyvautų pramonės šalys ir kylančios ekonomikos šalys.

Šiandien tuo, kad dalyvaujame savo diskusijoje, taip pat rengiame Parlamento rezoliucijos projektą, dar kartą raginame Europos Sąjungą išlaikyti savo vadovaujamąjį vaidmenį šioje būtinose kovos su klimato kaita politikoje. Nepamirškime, kad privalome kalbėti vienu balsu, jeigu norime išlaikyti savo patikimumą.

Taip, Kopenhagoje turime susitarti apriboti vidutinės pasaulinės temperatūros didėjimą tiek, kad jis prieš industrializaciją buvusio lygio neviršytų daugiau nei 2 laipsniais. Taip, Kopenhagoje turime pasirašyti susitarimą, siekdamį bendrai užtikrinti, kad iki 2020 m. išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis bus 30 proc. mažesnis negu buvo 1990 m. Tačiau to nepakaks. Būtina, kad ne tik išsivysčiusios šalys gerokai sumažintų savo išmetamųjų teršalų kiekį, bet ir besivystančios šalys padėtų pasiekti šiuos tikslus.

Iš to matyti, jog pramoninės šalys privalo suteikti pakankamą, ilgalaikę ir prognozuojamą finansinę ir techninę paramą besivystančioms šalims, kad paskatintų jas priimti išsipareigojimą sumažinti savo išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Be to, Kopenhaga turi suteikti galimybę besivystančioms šalims judėti mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų modelių kryptimi.

Taigi, norėčiau atkreipti dėmesį į dvi sritis, kurios, mano manymu, yra būtinos mūsų ateičiai. Pirma, kovos su klimato kaita finansavimo, grindžiamo finansinių sandorių apmokestinimu, įgyvendinimas tarptautiniu lygiu. Antra, manau, kad būtina įdiegti mokesčių tikslinimą prie Europos sienų, kuriuo būtų smogta prekių, pagamintų ne kiek nesirūpinant aplinkos apsauga, importui, t. y. mokesčių tikslinimą, susietą su pagal sutartį nustatytu anglies dioksido mokesčiu, šiuo būdu surinkto prie Europos sienų, grąžinimu Pietų šalims ir naudojamą investicijoms į įrangą, joms reikalingą kovai su klimato kaita, finansuoti.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Gerb. pirmininke, sekdamas paskutinio Didžiojo dvidešimtuko (G20) susitikimo, kuris buvo galimybė Europai atlikti svarbiausią vaidmenį nustatant naują pasaulio ekonomikos tvarką, pavyzdžiu Europa gruodžio mėn. vykstančioje Kopenhagos konferencijoje vėl ne tik turės atsakomybę, bet ir visų pirma įsipareigojimą tarptautiniams partneriams parodyti, kuriuo keliu reikia eiti.

Nepaisant to, kas buvo ką tik pasakyta, ypač kai kurių mano kolegų Parlamento narių iš Žaliųjų frakcijos (Europos laisvojo aljanso), nuo 2008 m. gruodžio mėn., kai buvo priimtas energetikos ir klimato kaitos priemonių paketas, Europa pradėjo priimti atsakomybę aplinkos apsaugos srityje. Turėdama šį paketą Europa turės visišką teisėtumą, kurio jai reikia tam, kad galėtų vadovauti deryboms siekiant apibrėžti plataus užmojo, praktišką ir visuotinę reakciją į klimato kaitos iššūkius.

Susitarimas, kuris turi būti sudarytas Kopenhagoje, bus grindžiamas ne tik bendros, bet ir diferencijuotos atsakomybės principu. Konkrečiai kalbant, kaip ką tik pasakė F. Grossetête, dabar mūsų, kaip pramoninių šalių, reikalas užtikrinti, kad mūsų partnerės, besivystančios šalys, turėtų priemonių eiti paskui mus mums žengiant drąsų žingsnį kovos su klimato kaita srityje.

Mums taip pat reikia rodyti pavyzdį, ypač išsipareigojant vykdyti plataus užmojo programą, pagal kurią siekiama iki 2050 m. 80 proc. sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Ką tik girdėjau sakant, kad to nepakanka, tačiau tai jau yra gera pradžia. Tuo pat metu taip pat turime sukurti sąlygas, leidžiančias užtikrinti, kad besivystančios šalys kartu su mumis galėtų dalyvauti šioje visuotinėje veikloje.

Mes atsakome už šias šalis, tačiau taip pat turime pareigų joms. Akivaizdu, kad turime bendrą problemą, kuriai įveikti reikia visų pastangų. Tačiau, kaip žinome, ne visi turime tokius pat pajėgumus ir ne visi turime tokią pat istoriją. Todėl Kopenhaga turi reikšti sėkmę, tačiau tokią, kuri būtų pasiekta tikru įnašu, neapsiribojant vien išsipareigojimu. Europos Sąjunga bus vertinama pagal šį įnašą ir šį išsipareigojimą.

Jeigu Kopenhagos konferencijoje mūsų tarptautiniai partneriai neprisiimtų tvirtų bendrų išsipareigojimų imtis konkrečių veiksmų, tada, kaip ką tik sakė paskutinis kalbėtojas, mes Europoje turėtume nustatyti anglies dioksido mokestį prie savo sienų. Tai bus vienintelis būdas priversti išgirsti mus ir užtikrinti, kad mūsų doras išsipareigojimas turėtų prasmę. Europos reikalas užtikrinti, kad ši žinia būtų aiškiai girdima.

Anni Podimata (S&D). – (EL) Gerb. pirmininke, svarbiausias klausimas, į kurį turime atsakyti likus septynioms savaitėms iki Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo – sugebėsime ar ne susitarti dėl atsakomybės prisiėmimo už visuotinį klimato kaitos mažinimą, vykdomo besivystančių šalių, politikos finansavimą. Europa ėmėsi reikšmingų veiksmų nustatydamas finansavimo šaltinius ir jo organizavimo būdus, tačiau dabar

mums laikas kitas išsivysčiusias šalis įtikinti prisiimti savo atsakomybės dalį, atsižvelgiant į tai, kad parama besivystančių šalių veiksmams siekiant kovoti su klimato kaita taip pat suteikia galimybę kovoti su visuotine nelygybe ir sumažinti atotrūkį tarp išsivysčiusių ir besivystančių šalių.

Tai yra kažkas kita, ko neturime pamiršti, ypač čia, Europos Sąjungoje. Mes esame pasirengę sukurti naują tvarką pabėgėliams, t. y. pabėgėliams dėl klimato kaitos poveikio, kurie šiandien neginami jokia tarptautine konvencija ir dėl to neturi jokių teisių. Šių teisinių spragų užpildymas ir nemaža parama pabėgėliams dėl klimato kaitos poveikio – pagrindinis tarptautinės bendruomenės, kurioje Europa turi imtis vadovaujamojo vaidmens, įsipareigojimas.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Gerb. pirmininke, pone A. Carlgrenai, pone K. De Guchtai, Europa turėtų toliau atlikti vadovaujamąjį vaidmenį tarptautinėse derybose, kad Kopenhagoje būtų sudarytas plataus užmojo susitarimas. Šis susitarimas turėtų būti grindžiamas pasidalytos, bet diferencijuotos atsakomybės principu. Šis principas taip pat turėtų būti taikomas besivystančioms šalims, tačiau kiekvienai iš jų reikia priemonių, pritaikytų pagal konkrečią jos padėtį, nes jos yra skirtinguose vystymuose etapuose ir jose yra skirtingos aplinkybės. Visos besivystančios šalys, išskyrus mažiausiai išsivysčiusias šalis, turėtų patvirtinti nacionalines išmetamo anglies dioksido kiekio mažinimo grindžiamo vystymosi strategijas.

Siekdamos sumažinti savo išmetamųjų teršalų kiekį ir prisitaikyti prie klimato kaitos poveikio besivystančios šalys susidurs su apytikriai 100 mlrd. EUR išlaidomis. Tam tikra finansavimo dalis bus gaunama iš privačiojo sektoriaus, tačiau, be oficialios pagalbos vystymuisi, taip pat bus reikalingas viešasis finansavimas. Svarbiausia, kad nustatytume, kaip bus struktūriškai apibrėžta ši finansavimo sistema, taip pat finansavimo šaltinis ir suma, kad Kopenhagoje būtų galima užtikrinti susitarimą.

Kita vertus, švarios plėtros mechanizmas pagal Kioto protokolą turėtų būti pertvarkytas, kad kreditai būtų suteikiami tik projektams, kurie sudaro sąlygas papildomai sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį. Ekonomiškai labiau pažengusios besivystančios šalys ir ekonomiškai konkurencingesni sektoriai turėtų būti pamažu pašalinami iš šio mechanizmo, kad jis galėtų būti nukreiptas daugiausia į skurdžiausias, ypač Afrikos, šalis.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (LT) Europos Sąjunga rodo pavyzdį kitiems kontinentams įveikiant grėsmes, kybančias virš mūsų planetos. Tai patvirtina ir kova su klimato kaita. Europos Sąjunga pasiruošusi ir ateityje būti lydere, tačiau į šią kovą turi įsijungt visos šalys, dalyvausiančios Kopenhagos konferencijoje.

Papildoma pagalba reikalinga besivystančioms šalims. Jų ekonominis augimas, kaip ir BRIC valstybių, turi žūt būt remtis „žaliomis technologijomis“. Daugiau dėmesio reikia skirti pasidalijimui pažangiausiomis technologijomis ir žiniomis. ES turėtų rodyti patrauklų pavyzdį ne tik prisiimant įsipareigojimus mažinant išlaidas, bet ir diegiant atsinaujinančią energiją, didinant energijos efektyvumą.

Nepamirškime, kad ir Europos Sąjungoje pastebime didelį atotrūkį tarp šalių, sėkmingai įdiegiančių naujausias technologijas, taupančių energiją, ir atsilikusių. Tas atotrūkis bendromis jėgomis turi būti panaikintas, ir tai vėl būtų geras pavyzdys visiems.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Gerb. pirmininkai, reikia pripažinti tikrus faktus. Pirma, mūsų pastangos klimato atžvilgiu iki šiol nedavė mums jokios naudos. Paaiškėjo, kad strategija neveiksminga, nes išmetamųjų teršalų kiekis vertinant tiek absoliučiais, tiek palyginamaisiais dydžiais padidėjo. Nepaisant lūkesčių, visuotinis anglies dioksido išmetimo intensyvumas tik didėjo lygiai tiek pat laiko, kiek vyko faktinis tarptautinis investavimas į šią sritį. Išmetamųjų teršalų kiekis produkcijos tonai tose šalyse, kurios ratifikavo susitarimą, mažėjo ne tiek ne sėkmingiau, negu šalyse, kurios liko neprisijungusios prie Kioto protokolo. Mes turime prastą susitarimą, todėl jį reikia pakeisti geresniu, išsamesniu, veiksmingesniu ir platesnio užmojo.

Antra, reikia pasakyti, kad dabar žinome mažiau negu prieš kažkiek laiko, mūsų manymu, žinojome. Nors išmetamųjų teršalų kiekis padidėjo daugiau negu buvo prognozuojama, dabar temperatūros pokytis logiškai neatitinka išmetamųjų teršalų kiekio didėjimo. Dabar ji liovėsi didėjusi, todėl prognozuojama, kad artimiausiais metais visuotinis atšalimas tęsis. Nepaisant to, laiko sekos pernelyg trumpos, kad galėtume daryti kokias nors išvadas arba pamiršti viską apie ankstesnę atšilimo seką. Todėl ši informacija, kelianti plačiosios visuomenės sąmyšį, reiškia ne tai, kad daugiau neturime nerimauti dėl klimato kaitos, o tai, kad mums reikia daugiau mokslinių tyrimų. Vadinas, bet kuriuo atveju išmetamųjų teršalų kiekis turi būti pagrįsto lygio, nepaisant to, atšilimas greitas ar ne. Tam išieities tašku turėtų būti JT tūkstantmečio vystymosi tikslų ataskaitoje pateiktos mintys dėl tvariojo vystymosi. Joje nagrinėjama ne tik anglies dioksido problema, bet ir visapusiška klimato politika.

Trečia, išgyvename ekonomikos krizę, todėl esame atsakingi už savo piliečius. Tai, ką darome, turi būti daroma protingai ir veiksmingai. Pasaulis daugiau negali leisti sau turėti prastą susitarimą dėl klimato. Negalima leisti, kad būtų kartojamos Kioto klaidos, todėl mums nereikia tokio susitarimo, kuriame pasitenkinama paprasčiausiu išmetamųjų teršalų kilnojimui iš vienos vietos į kitą, iš tikrųjų nemažinant jų. Kadangi klimato politikos pagrindą sudarantys kriterijai šiuo metu susiję su teršalų išmetimu gamybos, o ne vartojimo srityje, problemos priežastį galima perkelti kitur. Atsižvelgiant į tai, kad anglies dioksido nuotėkis atsiranda dėl šios priežasties, netgi gali būti, kad vietinis išmetamųjų teršalų kiekis mažės, o visuotinis išmetamųjų teršalų kiekis didės. Mums iš tikrųjų reikia didžiulių investicijų į anglies dioksido išmetimo panaikinimą ir technologijas, kuriomis sumažinamas išmetamųjų teršalų kiekis. Teršianti gamyba turi būti negalima bet kur. Negalime kurti spragų, nors prekyba apyvartiniais taršos leidimais ES yra tipinis pavyzdys, kaip tai reikia daryti!

Ivari Padar (S&D). – (ET) Gerb. pirmininke, plataus užmojo kovos su klimato kaita priemonės padėtų susidoroti su dabartine ekonomikos krize kuriant naujas darbo vietas ir plečiant ekonominę veiklą. Tarptautinė energetikos agentūra laiko jas reikalingomis tam, kad Kopenhagoje būtų galima sudaryti susitarimą siekiant nukreipti investicijas, kurios buvo atidėtos dėl krizės, į aplinkos požiūriu tvarų energetikos sektorių.

Šiuo atveju taip pat matau galimybių savo gimtajai šaliai Estijai. Mums reikia plačios energijos taupymo programos, taip pat plataus užmojo ir ilgalaikio požiūrio atsinaujinančios energijos srityje. Tačiau negalime tuo apsiriboti. Turėtume persvarstyti savo transporto ir logistikos reglamentavimą, pasinaudoti ekologiškais statybinėmis medžiagomis ir technologijomis, sumažinti medžiagų ir chemikalų naudojimą pramonėje, pakeisti pakavimo būdus, taikomus mažmeninėje prekyboje, ir sukurti ekologinę žemdirbystę.

Šie ir daugelis kitų sprendimų bus svarbiausi ateityje augsiantys sektoriai. Daugeliui šių naujų sprendimų reikia mūsų mokslininkų pastangų, tačiau kai kuriuos sprendimus galima priimti tik mūsų pastangomis.

Elisabetta Gardini (PPE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pastebėjau, kad keletą kartų buvo paminėtas balsavimas, kuris vakar vyko Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitete.

Tačiau noriu leisti aiškiai suprasti, kad ne viską galima priskirti vienintelei ekstremistinei ideologinei pozicijai. Išgirdome daug mūsų kolegų Parlamento narių nuomonių, kurios labai įvairios, daug spalvingesnės ir daug labiau paremtos sveiku protu, todėl, atsižvelgdama tai, kad jos labiau atspindi tikrovę, manau, kad jose greičiau bus numatyti realūs sprendimai.

Mokslas nėra totemas. Kai buvo apsirakta nusprendus tokiu ideologiniu būdu pasirinkti vieną klausimą, tai nepadėjo priimti sprendimų, bet privedė prie katastrofos. Europa turėtų būti ekspertė šiuo klausimu, tų pačių klaidų nekartojimo klausimu, netgi tada, kai jos įgyja kitokias formas ir turi kitokius pavadinimus, kurie iš pirmo žvilgsnio atrodo daug patikimesni. Turiu atkreipti dėmesį, kad pačioje direktyvoje dėl prekybos apyvartiniais taršos leidimais tiksliai nustatoma, kad pagal konferencijos rezultatus Komisija turi įvertinti, ar Europos Sąjunga laikosi teisingos krypties.

Žinoma, į konferenciją turime vykti turėdami ne tik tvirtą poziciją ir aiškias idėjas, bet ir galutinį tikslą – visų pirma sąžiningai pasidalyti savo pastangomis su visomis pramoninėmis šalimis, kurios privalo priimti lygiaverčius išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslus. Be to, turime nepamiršti, ką labai puikiai išreiškė F. Grossetête: mes daugiau negalime nediferencijuoti besivystančių šalių, nes kai kurios šalys iš tikrųjų yra besivystančios, o kai kurios – naujai iškilusios ekonomikos šalys, pvz., Indija, Kinija ir Brazilija. Pastarosios šalys taip pat turi priimti įsipareigojimus.

Na, jeigu Kopenhagoje nebus pasiektas subalansuotas rezultatas, aš, kita vertus, ryžtingai raginu Europos Sąjungą toliau užtikrinti, kad pagal Direktyvą 2003/87/EB sektoriams, kuriems būdinga rizika, leidimai būtų suteikiami nemokamai. Tokie yra esminiai aspektai. Norime, kad pats Kioto protokolai išliktų svarbus aplinkos apsaugai, tačiau visų pirma norime išvengti finansinio burbulo kūrimo, už kurį mokėtų Europos verslo įmonės.

Vincent Peillon (S&D). – (FR) Gerb. pirmininke, kaip šį rytą ne kartą sakė mūsų kolegos Parlamento nariai, Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas gali nepasisiekti dėl besivystančių šalių kovos su visuotiniu atšilimu finansavimo problemos, kai mes visi tikimės, kad jis turėtų būti sėkmingas.

Vis dėlto, kaip žinome, šios šalys dažnai yra pagrindinės visuotinio atšilimo aukos, bet jos neatsako už tai. Pramonės šalys numatė nemažą finansinės pagalbos paketą. Šiandien jo nepakanka, nes netgi skelbiamos sumos iš tikrųjų nėra suteikiamos. Būtent tai mus įpareigoja ir įpareigoja ieškoti naujų finansavimo šaltinių.

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas, sekdamas Vystymosi komiteto pavyzdžiu, pripažino, kad dabar reikia apsvarstyti, ar nereikia nustatyti finansinių sandorių mokesčio, panašaus į Tobino mokestį. Šis 0,01 proc. mokestis spekuliaciniams sandoriams duotų 100 mlrd. JAV dolerių (USD) per metus, t. y., kitaip tariant, sumą, kurios, apytikriais skaičiavimais, iki 2020 m. reikės besivystančiose šalyse vykdomai kovai su visuotiniu atšilimu.

Todėl Parlamentas, sekdamas tam tikrų nacionalinių politinių lyderių pavyzdžiu, priima atsakomybę. Norėčiau žinoti Tarybos ir Komisijos poziciją ir ar jos abi remia mus šiuo klausimu.

Lena Ek (ALDE). – (SV) Gerb. pirmininke, šiuo metu pasaulis susiduria su trimis didelėmis krizėmis: finansų krize, užimtumo krize ir klimato krize. Sprendimai, kuriuos siūlome kartu, turi padėti įveikti visas tris šias krizes. Mūsų verslo subjektai susiduria su dideliais sunkumais, tačiau šiuo atveju taip pat yra didelių galimybių kurti naujas darbo vietas ir įveikti nemažai socialinių krizių. Tinkamai naudodamiesi tų, kurie veda šias derybas, teisingais sprendimais ir pakankami griežtais sprendimais galėtume sulaukti pasaulio atsinaujinimo ir naujos aplinkos požiūriu tvarios pasaulio ekonomikos.

Viso pasaulio žmonės tikisi, kad Kopenhagos konferencijoje bus pasiūlytos ryžtingos priemonės. Privalome žinoti, kad JAV norės rinkti grindžiamų sprendimų, Europa norės teisės aktais grindžiamų sprendimų, o Kinija norės išspręsti savo vidaus socialines problemas. Be to, skiriasi požiūriai Europos viduje. Europos Parlamente yra narių, kurie nori, kad ribiniai dydžiai būtų nustatyti tokie dideli, kad Kopenhagoje būtų neįmanoma priimti sprendimų, o kiti nori reikalauti tik savanoriškų sprendimų.

Ateitis slypi ekologiškoje ir liberalioje rinkos ekonomikoje. Privalome užtikrinti, kad vartotojams būtų suteikiama galimybė rinkoje naudotis savo teisėmis dėl žinių ir skaidrumo.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Miškų naikinimas – reiškinys, dažnai primenamas šioje diskusijoje, – iš tikrųjų yra tas reiškinys, kuris visų pirma turi poveikį besivystančioms šalims. Tačiau prieš primetant kaltę šioms šalims mums reikia suvokti, kad miškų naikinimu patenkinami tam tikri išlikimo poreikiai.

Šiandieninėje diskusijoje noriu paminėti neseniai atliktų tyrimų išvadas, kuriose pabrėžiama, kad beveik pusėje pasaulio žemės ūkio paskirties žemės yra mažiausiai 10 proc. apaugusio miško ploto. Ši žemės ūkio paskirties žemė, apaugusi miško augmenija, prilygsta dvigubam Amazonės atogrąžų miškų plotui. Manau, kad tai skatina mus suvokti šios augmenijos vertę. Visiškai akivaizdu, kad ūkininkai turėtų labiau stengtis apsaugoti šią augmeniją, jeigu šiam darbui atlikti jiems duodama pakankami lėšų.

Kitas aspektas, į kurį būtų galima atsižvelgti – būtinybė skatinti sluoksniuotas žemės ūkio ir miškininkystės sistemas, kuriose būtų derinamas žemės ūkio kultūrų ir medžių auginimas. Šios rūšies žemės ūkio kultūrų, mažiau perspektyvių nei monokultūros, labai dažnai atsisakoma. Manau, kad kiekviename sprendime, kuriuo siekiama išvengti miškų naikinimo, taip pat turėtų būti atsižvelgiama į kompensavimo ūkininkams sistemas, įskaitant taikomas tiems Europos ūkininkams, kurie augina šias sluoksniuotas kultūrų rūšis.

Judith A. Merkies (S&D). – Gerb. pirmininke, „pasiseks ar nepasiseks – štai koks klausimas“. Jau buvo paminėtos visų tipų krizės, tačiau buvo pamiršta krizė, pagal reikšmę laikoma antra po visuotinio atšilimo – visuomenės pasitikėjimo politine veikla krizė.

Sutinku su A. Carlgrenu. Nepaverskime viso to grožio konkursu dėl to, kuris esame daugiau ar mažiau platesnių užmojų, mažiau ar daugiau tikroviškas arba daugiau ar mažiau pasirengęs mokėti. Kadangi pernelyg daug kuo rizikuojame, mums reikia keturių aiškių dalykų: aiškos ir plataus užmojo politinės pozicijos, aiškaus įsipareigojimo, aiškos krypties bei aiškių terminų ir galiausiai, bet tai ne mažiau svarbu, aiškumo finansinės paramos klausimu. Jeigu Kopenhagos konferencija nesibaigs sėkme, nestaukime vilku ir nepradėkime pravardžiuotis bei gėdyti, o nustatykime aiškų procesą ir terminus, kad pasiektume rezultatą. Įrodykime, kad esame patikimi ir atsakingi nustatydami tiek tikslus, tiek teisingą finansinę perspektyvą.

Graham Watson (ALDE). – Gerb. pirmininke, mes labai daug kalbame apie ledo kepurų tirpimą, tačiau, be Arktikos ir Antarktikos, dar yra vadinamasis trečiasis ašigalis – Himalajų ledo kepurė ir jų ledynai, kurie teikia vandenį apytikriai dviem milijardams Kinijos, Indijos ir kitų subkontinento vietų gyventojų – beveik trečdaliui pasaulio gyventojų.

Šie ledynai sparčiai atsitraukia dėl juodosios anglies, kuri daugiausia susidaro pramonėje, taip pat iškastiniu kuru kūrenamuose katiluose, naudojamuose žemės ūkyje, ir dėl kurios milijardai gyventojų neteks vandens tiek gėrimui, tiek drėkinimui. Europos Sąjungai reikia pripažinti, kad norint pagerinti naudojamų įrenginių kokybę ir sumažinti jų daromą teršiamąjį poveikį prireiks pagalbos.

Manau, kad šis klausimas turi būti įtrauktas į Kopenhagos darbotvarkę, tačiau jis taip pat turi būti įtrauktas į artėjančio Europos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikimo su Indija ir kitų aukščiausiojo lygio susitikimų su nukentėjusiomis šalimis darbotvarkės. Kol joms nepadėsime, negalėsime užkirsti kelio Himalajų ledynų tirpimui arba rimtoms vandens tiekimo trečdaliui žmonijos problemoms.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Gyvename įvairaus klimato planetoje. Tačiau yra vienas veiksnys, kuris daro poveikį mums visiems – klimato kaita. Tikrovė mums rodo, kad šios kaitos poveikis nepaiso sienų arba geografinių vietovių. Mes visi be išimties esame veikiami įvairiais būdais – ar tai būtų potvynis, sausra, gaisrai, ar galingos audros.

Akivaizdu, kad šių nelaimių priežastis – smarkus tam tikrų veiklos grupių plėtojimasis, dėl kurio didėja išmetamojo anglies dioksido kiekis ir visuotinis atšilimas. Dabartiniais statistiniais duomenimis, išmetamojo anglies dioksido kiekio vienam gyventojui koeficientas išsivysčiusiose šalyse gali būti šimtus kartų didesnis, palyginti su besivystančiomis šalimis.

Atsižvelgdamas į dabartinę padėtį jaučiuosi įpareigotas užduoti šį retorinį klausimą: mūsų ar ne mūsų pareiga iniciatyvomis ir technologijomis remti besivystančias šalis siekiant išlaikyti savo planetą švarią? Manau, kad atsakymas į šį klausimą aiškus. Todėl jokių būdų negalime delsti patvirtindami konkrečias priemones savo ir ateities kartų labui.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Gerb. pirmininke, labai svarbu sąžiningai pereiti į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų pasaulį ir turėti perspektyvią politikos sistemą, nes rinka niekada neturi nė kiek laiko sąžiningumui. Todėl Kopenhagos susitikimas toks svarbus.

Man būtų labiau patikę, jeigu A. Carlgren klausimus būtų išdėstęs labiau pagal prioritetus. Jūs viską padarėte prioritetu, todėl iš tikrųjų niekas neigijo prioriteto.

Manau, kad klimato politika taip pat turi turėti didelę reikšmę pajamų paskirstymo rezultatams. Be to, kaip galėtume sudaryti sąlygas mažas pajamas turintiems Europos namų ūkiams lengviau prisitaikyti? Ar iki šiol nėra viena Europos šalis to nesvarstė? Pvz., ekologiniams struktūriniais pokyčiams būtų galima lanksčiau panaudoti struktūrinius fondus. Nepakanka išsaugoti pasaulį – mums taip pat reikia išsaugoti jo gyventojus.

András Gyürk (PPE). – (HU) Gerb. pirmininke, viena pagrindinių temų artėjančiame Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikime klimato kaitos klausimu gali būti miškotvarka. Iš esmės nėra sutapimas, kad dėl miškų naikinimo ore kaupiasi daugiau kenksmingų dujų, negu jų galima priskirti, pvz., transportui. Nesugebėjimą ištaisyti šią padėtį išryškina tai, kad, apytikriais skaičiavimais, beveik 40 proc. medienos ruošos pasaulyje vykdoma nelegaliai.

Kai kalbame apie medienos ruošą, visų pirma galvojame apie atogrąžų miškus, tačiau mums nereikia žiūrėti taip toli nuo namų. Neseniai paskelbto tyrimo duomenimis, vienas trečdalis Vengrijoje naudojamos pjautinės medienos iškirsta nelegaliai. Dėl sankcijų šioje srityje stokos atsinaujinančių energijos šaltinių srityje daroma pažanga iš dalies nuslepia nelegalus deginimas ir medžių kirtimas. Remdamiesi tuo, ką išdėčiau, turime griežtinti reglamentus, reglamentuojančius darniąją miškotvarką. Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimas klimato kaitos klausimu gali suteikti galimybę miškotvarkai tapti neatskiriama klimato apsaugos sistemų dalimi.

Mairead McGuinness (PPE). – Gerb. pirmininke, šioje diskusijoje dėl klimato kaitos reikia paminėti aprūpinimo maistu saugumo klausimą, visų pirma susijusį su besivystančiu pasauliu. Labai sunku prašyti gyventojų ieškoti priemonių klimato kaitai švelninti, jeigu nepatenkinami jų pagrindiniai maisto poreikiai. Mums reikia sudaryti jiems sąlygas naudotis geriausiomis turimomis technologijomis, kad galėtų tvirtu būdu gaminti maistą, kuris nekenkia aplinkai, ir spręsti klimato kaitos problemą.

Man kelia nerimą Pasaulio prekybos organizacija ir susitarimas dėl žemės ūkio, kuriame, pvz., neatsižvelgiama į Brazilijos miškų naikinimo poveikį, nes ji tiekia jautieną į Europos Sąjungą. Šie klausimai labai sudėtingi. Galime išspręsti problemą vienoje vietoje ir skurti kitą problemą kitur. Aišku, mums reikia visuotinio susitarimo, kuriame būtų sprendžiama klimato kaitos problema, tačiau taip pat reikia pripažinti labai rimtą aprūpinimo maistu saugumo problemą.

Andrew Henry William Brons (NI). – Gerb. pirmininke, akivaizdu ne tai, kad išmetamųjų CO₂ dujų lygio kilimas lemia temperatūros padidėjimą, o tai, kad šis priežastinis ryšys yra atvirkštinis; tačiau, be abejo, neturime leisti faktams trukdyti puikiam pasakojimui.

Tačiau šiuo metu pripažinkime, kad dėl įvairių priežasčių žmogaus veiklos sukeltas teršalų išmetimas yra blogas dalykas. Kodėl tokiu atveju Didžiosios Britanijos leiboristų partija remia agresyvius ir nelegalius karus, kuriuose ne tik žūva Didžiosios Britanijos kariai, irakiečiai, afganai ir ateityje žus iraniečiai, bet ir kurie lemia didžiulį visuotinio išmetamųjų teršalų kiekio padidėjimą?

Edite Estrela (S&D). – (PT) Kopenhaga – puiki galimybė sudaryti visuotinį susitarimą, kol dar ne per vėlu. Pirmą kartą Jungtinės Valstijos turi administraciją, išipareigojusią rengti sprendimus, taip pat yra pozityvių signalų iš kitų šalių, pvz., Japonijos. Tačiau mums reikia naujo požiūrio į klimato kaitą, pagal kurį būtų atsižvelgiama į saugumą, ekonomikos gaivinimą, imigraciją ir net kovą su terorizmu. Taip pat neturime pamiršti, kad dėl klimato kaitos bus reikalingas mokslo, technologijų ir ekonomikos įnašas.

Pagrindinė kliūtis Kopenhagos susitarimui – finansavimo klausimas. Negali būti susitarimo, kol nėra besivystančioms šalims pritaikyto finansavimo. Be to, Komisijos nary, reikia pabrėžti, kad dabartinis finansavimas nėra pakankamas. Išsivysčiusios šalys turi rodyti pavyzdį: nustatyti plataus užmojo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo ne mažiau kaip 30 proc. tikslus ir padėti besivystančioms šalims, teikdamos finansavimą ir technologijas.

Milan Zver (PPE). – (SL) Laba diena, gerb. pirmininke, Komisijos nary, pone A. Carlgrenai, ponios ir ponai, svečiai, įskaitant tuos iš jūsų, kurie atvyko iš Slovėnijos. Norėčiau trumpai priminti jums vieną dalyką – Kopenhagos konferencija vyks galbūt blogu metu. Mes gyvename krizės laikotarpiu, todėl sunku priimti tam tikrus sprendimus reikšmingais ir svarbiais klausimais, kuriuos gruodžio mėn. turėsime priimti Kopenhagoje.

Nepaisant to, norėčiau pabrėžti, kad Kopenhagos konferencija bus sėkmingos veiklos pavyzdys tik jeigu joje bus puoselėjamas tiek aplinkos apsaugos, tiek socialinis aspektas, t. y. jeigu mums pasiseks mažinant arba susitariant mažinti išmetamųjų teršalų kiekį. Dėl šio rezultato Taryba ir Komisija dar turi susitarti dėl tikslų, kuriuos reikės pasiekti iki 2020 m. Be to, Kopenhagos konferencija bus sėkmingos veiklos pavyzdys tik jeigu užtikrins tvarų vystymąsi ir apims socialinį aspektą, o visų pirma – jeigu mums, išsivysčiusiai pasaulio daliai, pasiseks finansuoti besivystančias šalis. Jeigu to neįvyks, manau, kad ši karta bus praleidusi išskirtinę istorinę galimybę.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Gerb. pirmininke, atsižvelgdama į mūsų diskusijas noriu atkreipti dėmesį į du klausimus. Pirmą, pateikdami pasiūlymą dėl išmetamųjų CO₂ dujų kiekio apribojimo ir besivystančioms šalims skiriamų lėšų turime nepamiršti dabartinės ekonominės ir finansinės padėties, kuri susidarė dėl pasaulinės krizės, nes nustatyti plataus užmojo tikslus labai svarbu, tačiau manau, kad pasiekti juos dar svarbiau.

Antra, turėtume atkreipti dėmesį į piliečių sąmoningumo klausimą ir permmainų ekologinių problemų srityje būtinybę. Tyrimai, praėjusius metais atlikti Poznanėje vykusios konferencijos klimato kaitos klausimais metu, parodė, kad visuomenė klimato kaitos nelaiko rimta problema, tačiau mano, kad šios problemos sprendimas – išimtinai valdžios institucijų reikalas. Todėl reikalingas kreipimasis, t. y. informavimo kampanija, pakeisianti pažiūras ir propaguosianti elgsenos pavyzdžius, kuriais bus siekiama didinti energijos vartojimo efektyvumą arba mažinti energijos vartojimą būstuose. Mums reikalinga kampanija, kad galėtume gyventojus informuoti, jog mūsų gyvenimo ir darbo būdas turi ekonominę ir ekologinę kainą.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Vystymosi ir bendradarbiavimo mechanizmai ir nemažų išteklių skyrimas besivystančioms šalims kovai su klimato kaita – svarbios priemonės Kioto protokolą keičiančio tarptautinio susitarimo sudarymo požiūriu.

Tačiau geriausią argumentą, kaip įkalbėti kitas valstybes laikytis Kioto protokolą keičiančio susitarimo, suteikia priemonės, kurias Europos Sąjunga patvirtina siekdama įvykdyti jau priimtus išipareigojimus.

Sektorių, kuriems netaikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, atveju gali būti svarstomos tokios priemonės: mažą energijos vartojimo efektyvumą turinčių pastatų renovavimas, energijos vartojimo efektyvumo fondo įkūrimas kiekvienoje valstybėje narėje, nemažas Europos regioninės plėtros fondo dalies, kuri gali būti naudojama energijos vartojimo efektyvumui pastatuose didinti ir viešajam transportui plėtoti, didinimas. Šios priemonės sudarys sąlygas mums iki 2020 m. visoje Europoje sukurti apytikriai 7 mln. darbo vietų.

Sektorių, kuriems taikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, atveju mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikai reikia finansavimo mechanizmų. Energijos gamybos arba

metalurgijos sektoriuose veikiančių Europos bendrovių naudojamų technologijų modernizavimas joms suteiks galimybę taikyti ekologišką gamybos metodą.

Seán Kelly (PPE). – Gerb. pirmininke, daugelis kalbėtojų visiškai teisingai minėjo miškų naikinimą – tiek pramoninį, tiek asmeninį miškų naikinimą.

Aš pats atkreipiau dėmesį į tai, kai savanoriškai dirbdamas Afrikoje diena iš dienos mažiau žmones, kurie kopdavo į kalnus, ten praleisdavo visą dieną savo mažais kirviais kirsdami malkas ir popietę nulipdavo žemyn nešdami savo mažus malkų ryšulius ant savo galvos arba veždami juos dviračiais.

Visiškai akivaizdu, kad to bus neįmanoma įveikti neišsprendus visos visuotinio skurdo problemos, nes žmonės nesiliaus kirsti malkų dėl didesnės visuomenės gerovės, jeigu tai reikš, kad jie patys turės badauti. Taigi, klimato kaitą ir visuotinį skurdą reikės stengtis įveikti kartu.

Diane Dodds (NI). – Gerb. pirmininke, šį ryt šioje posėdžių salėje buvo daug kalbų apie besivystančias šalis, atliekančias savo vaidmenį sprendžiant klimato kaitos problemas, – tai, be abejo, tiesa. Aš, kaip ir daugelis kitų, noriu atkreipti dėmesį, jog tam, kad šios problemos būtų sprendžiamos didžiulio skurdo regionuose, šis Parlamentas, Taryba ir Komisija turės atkreipti dėmesį į su tuo susijusias išlaidas ir parengti šių problemų sprendimo strategiją.

Tačiau neišeisiu iš šio Parlamento nepasakiusi, kad tokiose srityse kaip mano gimtoji Šiaurės Airija, t. y. didelių energijos išlaidų srityse, taip pat reikia, kad svarstant klimato kaitos problemos sprendimo išlaidas būtų atlikti tam tikri darbai siekiant atsižvelgti į tuos, kurie yra nepalankioje padėtyje, – kur yra didelis kuro stygius tarp nepalankioje padėtyje esančių gyventojų ir kur turime ekonominį pagrindą, priklausantį nuo smulkiojo verslo.

Zoran Thaler (S&D). – (SL) Noriu išreikšti savo sutikimą su pagrindiniais mūsų strategijos tikslais, t. y. neleisti atmosferos temperatūrai vidutiniškai padidėti daugiau nei dviem laipsniais. Ši strategija pirmiausia grindžiama ribojimu: kuo mažesnis išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekis, tuo mažesnis temperatūros padidėjimas.

Tačiau noriu atkreipti dėmesį į kitą aspektą, todėl šiuo atveju kalbu apie technologijų proveržį, kuris yra būtinas. Aš, pvz., esu technologijos šalininkas. Vien ribojimas nepadės mums pasiekti savo tikslų. Mums reikia didesnių investicijų į technologijų pažangą ir visų pirma investicijų į dirbtinį išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimą atmosferoje ir į branduolių sintezės reaktoriaus kūrimą. Todėl noriu paraginti Komisiją imtis kiek įmanoma veiksmingiau ir sparčiau bandyti įtraukti tokias investicijas į darbotvarkę.

Andreas Carlgren, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (SV) Gerb. pirmininke, noriu padėkoti Parlamento nariams už suinteresuotumą šiomis diskusijomis ir jų įžvalgų įnašą. Žinoma, plataus masto politinė Europos Parlamento parama yra labai svarbi priimant sprendimą dėl Europos pozicijos derybose. Be to, nuoširdžiai pritariu rezolucijai dėl klimato kaitos, kurią parengė Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas. Likus 48 dienoms iki Kopenhagoje vykstančios konferencijos Parlamento įsipareigojimas labai svarbus. Mes iš tikrųjų privalome kuo geriau išnaudoti šias dienas. Tai reiškia, kad privalome išeiti į kitą pasaulio dalį ir paspausti kitas šalis. Visuotinei grėsmei reikia visuotinės reakcijos. Diskusijoje buvo užsiminta apie visuotinę partnerystę – sutinku su tuo. Joje buvo užsiminta apie būtinybę pasaulio mastu pasiekti išmetamojo anglies dioksido kiekio mažinimą grindžiamą vystymąsi – sutinku su tuo. Diskusijoje buvo užsiminta apie naujos ekologiškos technologijos poreikį – taip pat sutinku su tuo. Be to, noriu pasakyti, kad mums reikia visuotinio solidarumo pakto.

Dabar išvykstu į Liuksemburgo Vadovų Tarybos susitikimą, kuriame taip pat nustatysime ES įgaliojimus Kopenhagos konferencijai. Kalbame apie ilgalaikius ES tikslus, kurie turi būti tokie: iki 2050 m. sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį daugiau nei 80 proc. Kalbame apie tai, kaip paskatinti kitas šalis paspartinti savo išmetamųjų teršalų kiekio mažinimą, kad mes taip pat pasiektume savo 30 proc. išmetamųjų teršalų kiekio mažinimą. Iš dalies tai siejasi su problema, kuri buvo iškelta čia vykstančioje diskusijoje, būtent su priemonėmis, kuriomis siekiama kovoti su miškų naikinimu ir kurios skirtos darniai miškininkystei, dėl kurių finansavimo turi nuspręsti ECOFIN. Galiausiai kalbama apie Europos Vadovų Tarybos patvirtintų įgaliojimų turėjimą. Noriu padėkoti Parlamentui už paramą.

Karel De Gucht, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, labai trumpai keliais klausimais. Manau, kad po šios diskusijos ir po to, ką pasakė Taryba, galime sakyti, kad esame pasirengę šiai Kopenhagos konferencijai.

Pastebėjau labai aiškią paramą mūsų pasiūlymams, todėl ji tinka tikslams, kuriuos pateikėme deryboms, ir finansiniams įsipareigojimams, kuriuos prisiimame.

Be to, labai svarbu tai, kad yra mūsų ir besivystančio pasaulio bendras supratimas, – įsipareigojimus mes prisiėmėme dėl jo, – ir galbūt pirmiausia labai svarbu tai, kad mes taip pat susitarėme viduje perskirstyti pastangas, kurias turi dėti Europos Sąjunga, nes jeigu prisiimate įsipareigojimus ir duodate pažadus, bet nesusitariate tarpusavyje, nebūsime labai rezultatyvūs tokiais reikalais. Mes galime žengti pirmyn, jeigu Europos Vadovų Taryba vėliau, šį mėnesį, išreikš paramą šioms pasiūlymams. Dėl to man nekyla jokių abejonių.

Be to, tikimės, kad kiti atsilieps. Tada kalbėsime apie Jungtines Valstijas, taip pat kalbėsime apie BRIC šalis. Jos turi atsilipti. Manau, kad Kopenhagoje mums reikia nuoširdžios ir atviros diskusijos. Tai pasiekti iš tikrųjų nebus lengva, – švelniai tariant, galima taip pasakyti, – tačiau, manau, čia mes tikrai svarstysime savo bendrą ateitį.

Pirmininkas – Diskusijos baigtos.

Raštiški pareiškimai (149 straipsnis)

Elena Oana Antonescu (PPE), raštu. – (RO) Išlaidas, susijusias su perėjimu prie švarių energijos šaltinių, turime vertinti ne kaip naštą, kuri padidins bendrovių gamybos išlaidas ir viešąsias išlaidas kaip nacionalinių biudžetų dalį, o kaip investiciją, kuri duos akivaizdžios naudos naujų darbo vietų kūrimo, techninių inovacijų diegimo bei svarios infrastruktūros kūrimo požiūriu ir palaikys mūsų atitinkamų šalių tvariąją plėtrą.

Klimato kaita kelia grėsmę aplinkos pusiausvyrai ir mūsų gyvenamajai aplinkai. Europa privalo parodyti drąsą ir pasirinkti nuoseklią poziciją, kad galėtų rodyti pavyzdį stengiantis kovoti su visuotiniu atšilimu. Dėl sąžiningumo ir istorinės atsakomybės skurdžioms šalims turi būti padedama ne tik suvienyti ir pritaikyti savo ekonomikas prie naujų uždavinių, bet ir apsaugoti nuo visuotinio atšilimo poveikio, kuriam jos yra mažiausiai atsparios.

Tikiuosi, šalis, dalyvausiančios gruodžio mėn. vykstančioje konferencijoje, supras, kad nėra kito pasirinkimo dėl išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo ir kad Kopenhagoje atidėtas bet koks sprendimas dėl privalomų tikslų reikš ne tik konferencijos, bet ir daugiašalio dialogo visuotinėmis temomis, turinčiomis poveikį kiekvieno iš mūsų ateičiai, nesėkmę.

Nessa Childers (S&D), raštu. – Derybos dėl naujo susitarimo dėl klimato kaitos dabar yra laukimo stadijoje. Atrodo, kad JAV neįstengs priimti įstatymų, kuriais galėtų pažaboti pernelyg didelį savo CO₂ dujų išmetimą. Atrodo, kad Kinija nenori prisiimti privalomų tikslų. Besivystančios šalys teisingai tvirtina, kad jos nesukėlė šios krizės.

Išvalyti atmosferoje esančius teršalus, kuriuos padėjome sukurti, yra istorinė europiečių pareiga. Iš tikrųjų būtent mūsų beatodairiškas nerūpestingumas aplinkos atžvilgiu lėmė šią pavojingą mūsų klimato kaitą. Tai ne tik aplinkos ir ne tik ekonomikos problema, bet ir tarptautinio socialinio teisingumo problema. Prisidedu prie savo kolegų ir palaikau raginimus, kad Europa besivystančiam pasauliui pateiktų finansavimo pasiūlymą, siekdama padėti jam kovoti su klimato kaita, kad būtų galima išbristi iš dabartinės derybose susidariusios padėties be išeities.

Šis finansavimas turi būti naujas ir papildomas (esami pažadai skirti 0,7 proc. turėtų būti neliečiami) bei pakankamas, kad sudarytų sąlygas besivystančioms šalims kovoti su klimato kaita būtinomis klimato kaitos poveikio švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos poveikio priemonėmis. Kai kas sako, kad negalime sau leisti tokio naujo finansavimo. Tačiau tik tada, kai bankai ateidavo prašyti išmaldos, dauguma vyriausybių, įskaitant Airijos vyriausybę, tikrai skubėjo suteikti jiems milijardus mokesčių mokėtojų pinigų. Mūsų ekonomikos atsigaus, o mūsų aplinka – ne...

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), raštu. – (RO) Klimato kaita kelia vieną didžiausių grėsmių ne tik aplinkai, bet ir ekonomikai bei visuomenei. Smarkiai veikiamas ekstremalių klimato sąlygų kaitos derlingumas nuolat svyruoja. Tai turi poveikį kiekvienam ekonomikos sektoriui, tačiau žemės ūkis lieka labiausiai pažeidžiamas.

Manau, kad ši problema turi būti sprendžiama dviem būdais:

– labiausiai nukentėjusioms zonoms reikalingas veiksmų planas, į kurį įeity: tam tikrų rūšių augalų, atsparių naujoms klimato sąlygoms, naudojimas, ūkininkavimo veiklos kalendoriaus pritaikymas naujoms sąlygoms, miškų sodinimas, šiltnamių statymas, žemės ūkio vandens išteklių tvarkymas ir užterštos žemės pavertimas ekologiškesne;

– kita priemonė turi būti planas ateičiai, pagal kurį būtų siekiama šalinti klimato kaitos priežastis skatinant mažesniu išmetamojo anglies dioksido kiekiu grindžiamą pasaulio ekonomiką, derinamą su energetinio saugumo skatinimu.

Be to, manau, kad svarbu sukurti strategijas, kaip išvengti stichinių nelaimių ir tvarkytis su jomis, nes per pastaruosius 10 metų dažnai pasitaikė sausrų ir potvynių, turėjusių neigiamą poveikį tiek žemės ūkio gamybai, tiek florai ir faunai.

Tvirtai remiu Europos Sąjungą, turinčią išsaugoti vadovaujančiąją poziciją kovoje su klimato kaita. Dėl dabartinių ekonominių sunkumų ji neturi nusmukti į antrą vietą.

Adam Gierek (S&D), raštu. – (PL) Penkerius metus mačiau, kaip čia, Europos Parlamente, konkreti žmonių grupė, sudaryta iš visų politinių frakcijų narių, bet daugiausia iš žaliųjų ir socialistų, kurstė neturinčią precedento isteriją dėl klimato kaitos. Ši isterija sumaniai palaikoma Komisijos Pirmininko, taip pat buvusio Parlamento Pirmininko kalbomis, mus supažindinančiomis su neįsivaizduojamais kataklizmais, jų tvirtinimu, įvyksiančiais dėl klimato kaitos.

Žmonės, šiuo klausimu manantys protingai, kaltinami moralinių principų neturėjimu, todėl paprastai – kaip šiandien atsitiko man – jiems nesuteikiama galimybė „demokratiškai“ kalbėti. Klimato kaitos ir energetikos priemonių pakete, kuris buvo parengtas remiantis nelabai patikima hipoteze dėl klimato kaitos priežasčių, pateikiami ekonominiai sprendimai yra ne tik ciniški pasiūlymai iš sveiko proto, bet ir būsimos ekonomikos katastrofos ir civilizacijos suirutės pranašai. Turėtume pareikalauti sudaryti sąlygas klausytis sąžiningos diskusijos, grindžiamos viso objektyvaus mokslo pasaulio nuomonėmis dabartinės klimato kaitos ir jos priežasčių tema ir visų pirma kovos su jos padariniais būdų klausimu.

Zita Gurmai (S&D), raštu. – (HU) Siekiant užsitikrinti sėkmę kovoje su klimato kaita Kopenhagoje turi būti sudarytas plataus užmojo ir visapusiškas visuotinis susitarimas. Finansavimo klausimas tampa Kopenhagos susitarimo kertiniu akmeniu. Kiekviena šalis turi prisidėti prie kovos su klimato kaita finansavimo pagal savo išteklius ir ekonominį potencialą. Europos Sąjunga vaidina svarbų vaidmenį finansuodama klimato programą ir prisiima išpareigojimą dėl jos finansavimo. Paramos teikimo besivystančioms šalims skaičiavimais ir remiantis skaičiavimais 2010–2012 m. laikotarpiui, kiekvienais metais reikalingi 5–7 mlrd. EUR bus nemaža našta ES ir nacionaliniams biudžetams.

Tačiau pastaruoju klausimu manau, jog svarbu tai, kad Europos Sąjungai svarstant, kaip paskirstyti finansinę naštą, kurią sudaro jos būsimi tarptautiniai kovos su klimato kaita finansavimo išpareigojimai, ji atsižvelgtų į atskiros valstybės narės ekonomikos potencialą ir jos gamybos pajėgumų ribas. Be to, manau, kad kiekvienas Europos pilietis privalo dalyvauti kovoje su klimato kaita, o norint tai pasiekti reikia visa apimančių energijos taupymo kampanijų.

Edit Herczog (S&D), raštu. – (HU) Šiuo metu mums jau aišku, kad iš Žemei gresiančių pavojų iki šiol didžiausią grėsmę kelia išmetamosios šiltnamio efektą sukeliančios dujos, visų pirma išmetamas anglies dioksidas. Nors šiuo metu valdančiosioms politinėms grupėms tai gali atrodyti kaip ideologinė diskusija, šis klausimas apibrėžia ekonominių galimybių ir vystymosi ribas, lemiančias būsimas investicijas šiose srityse. Europos Parlamente kalbėdami apie klimato kaitą ir pasirengimą Kopenhagos konferencijai neturime pamiršti, kad patvirtinę energetikos ir klimato kaitos priemonių paketą padėjome pagrindus Europos energetikos politikai, kuri palankiai veikia ne tik konkurencijos didinimą ir tiekimo saugumo stiprinimą, bet ir energijos vartojimo efektyvumą, ekologišką energijos gamybą ir vartotojų interesų gynimą. Trečiasis energetikos priemonių paketas rinkos požiūriu, o klimato kaitos priemonių paketas – normatyviniu požiūriu suteikė galimybę naujiems investuotojams ir ekonominės veiklos vykdytojams patekti į Europos energetikos rinką. Tai yra Europos klimato kaitos politikos ir jos Kopenhagos tikslų pagrindas. Mums reikia naujų investicijų į energetiką, naujų inovacinių technologijų ir naujų ekonominės veiklos vykdytojų. Šiaip ar taip, pastebimą išmetamojo anglies dioksido kiekio sumažinimą tiek Europoje, tiek pasaulyje galėsime pasiekti tik jeigu sukursime ir įdiegsime naujas technologijas. Neseniai priimti Europos sprendimai palengvina šią užduotį. Turime toliau eiti pirmyn šiuo keliu.

Marian-Jean Marinescu (PPE), raštu. – (RO) Susitarimo sudarymas Kopenhagoje duos reikalingą impulsą pasaulio mastu koordinuoti veiksmus, kurių reikia imtis kovojant su klimato kaita. Klimato kaita turi būti glaudžiai siejama su ekonomikos krize. Tai suteikia galimybę pereiti nuo netvarios ekonomikos, grindžiamos ribotais gamtiniais ištekliais, prie tvarios ekonomikos. Be energijos tiekimo saugumo ir energijos vartojimo efektyvumo skatinimo, Europa turi parengti investavimo į naujas energetikos technologijas planą. Ekologiškų technologijų skatinimas Bendrijos mastu apima ne tik alternatyvaus energetikos krizės sprendimo paiešką, bet ir ekonomikos augimo ir naujų darbo vietų kūrimo skatinimą. Kita vertus, susitarimo sudarymas

Kopenhagoje suteikia galimybę skatinti būsimas ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos ir JAV bei kitų šalių, kuriose veikia tokio tipo sistema arba panašios sistemos, regioninių arba federalinių prekybos sistemų sąsajas. Galiausiai ne mažiau svarbu tai, kad ES turi pasirinkti vienodą poziciją dėl savo vadovaujamojo vaidmens išsaugojimo derybose. Be to, ji turi aktyviai dalyvauti stiprinant esamas klimato sektoriaus partnerystes su besivystančiomis šalimis, taip pat steigiant naujas partnerystes ten, kur jų dar nėra.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), raštu. – (PL) Likus pusantro mėnesio iki Kopenhagos aukščiausiojo lygio susitikimo, dėl neišvengiamos klimato kaitos pasaulis tikisi, kad mes imsime konkrečių veiksmų, – veiksmų, kuriais būtų parodyta atsakomybė ir atidus dėmesys bendram darbui žmonių ir jų saugumo interesais. Mes visi esame susipažinę su Tarptautinės klimato kaitos komisijos pranešimais, kuriuose aiškiai tvirtinama, kad pastaruosius 50 metų stebimas atšilimas – žmogaus veiklos rezultatas. Klimato klausimai – XXI a. geopolitinis ir ekonominis prioritetas, t. y. prioritetas, kuriam reikia drąsių ir ilgalaikėmis priemonėmis grindžiamų sprendimų.

Norint pasiekti bendrą pasaulio sutarimą, būtina numatyti derybas dėl klimato, kuriose būtų sukurti nauji išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimo po 2012 m. modeliai. Kioto protokolas buvo pirmas žingsnis mėginant pakeisti pasaulio vyriausybės mąstyseną aplinkos apsaugos klausimu. Turėtume toliau vadovautis tokia mąstysena. Tačiau esmė ta, kad negalime prisiimti mažinti išsivysčiusių šalių, pvz., JAV ir Kinijos, išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį.

Būtina remti mažesnes ir skurdesnes šalis, kurios turi problemų, susijusių su alternatyvių ekologiškų energijos šaltinių diegimu. Tai ne tik finansinės paramos, bet ir švietimo bei patirties, įgytos kuriant ekologines ekonomikas, pasidalijimo klausimas. Priimdami sprendimus taip pat turėtume galvoti apie piliečius. Turėtume juos informuoti ir šviesti bei įkalbėti investuoti į aplinkos apsaugą. Kaip ir kiekvienos politinės priemonės saugumo srityje atveju, būtinai reikalinga piliečių parama ir bendradarbiavimas.

Sirpa Pietikäinen (PPE), raštu. – (FI) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kasdien gaunami nauji klimato kaitos didėjimo mokslinių tyrimų rezultatai, kurie leidžia manyti, kad kaita didėja visą laiką ir greičiau negu anksčiau prognozuota. Jeigu norime išsaugoti Žemę tokios būklės, prie kurios prisitaikė gyvybė, turėsime iki 2050 m. sukurti anglies dioksido pusiausvyrą išlaikančią ekonomiką. Atsižvelgiant į šiuos tyrimus, ES kovos su klimato kaita tikslai negali būti vadinami pernelyg plataus užmojo tikslais. Visi žino, kokia tai rimta problema. Nepaisant to, laikas gaištamas diskusijoms, ar esame šimtu procentų tikri, kad žmonės sukelia klimato kaitą. Šis nenoras imtis tinkamų veiksmų nesuprantamas, ypač dabar, kai jau ilgą laiką žinome, kaip vykdyti permainas, ir esame susipažinę su tam reikalingomis technologijomis, – juk taikydami naujas technologijas kartu pagerintume gyvenimo kokybę. Yra psichologinis šios inercijos paaiškinimas. Pagal kai kuriuos mūsų elgsenos modelius atkakliai priešinamasi permainoms, o pagal kitus pripažįstamos lėtos permainos. Vienintelė problema ta, kad mes nebeturime laiko. Šių metų pabaigoje viena didžiausių problemų bus ES pasirengimas dirbti pasiryžus užtikrinti, kad Kopenhagoje sudarytas susitarimas prilygtų klimato kaitai. Europos Sąjunga turi aiškiai įsipareigoti iki 2020 m. išmetamųjų teršalų kiekį sumažinti 30 proc., o iki 2050 m. – 80 proc. Dalis susitarimo bus patikimas ES duotas pažadas padėti besivystančioms šalims perduodant informaciją bei technologijas ir skiriant atitinkamas pinigų sumas kaip pagalbą.

Rovana Plumb (S&D), raštu. – (RO) Per kitus 50 metų klimato kaita turės pastebimą poveikį svarbiems ekonomikos sektoriams: žemės ūkiui, energetikos, transporto, ekosistemų, turizmo ir sveikatos.

Be to, klimato kaita turės poveikį namų ūkiams, bendrovėms ir tam tikroms visuomenės grupėms, ypač pagyvenusių žmonių, žmonių su negalia ir mažas pajamas gaunančių šeimų. ES pasiryžusi imtis skubių veiksmų, kad sumažintų išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tačiau norint sumažinti klimato kaitos poveikį nepakanka sumažinti išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Norint artimiausiu metu sumažinti šią problemą, reikia papildomų veiksmų.

Manoma, kad klimato kaitos poveikis bus daug didesnis negu buvo numatytas ir atsiras nepaisant priemonių, įgyvendintų jam sušvelninti. Todėl reikia priemonių, kuriomis būtų galima padidinti gamtos ir žmogaus sistemų atsparumą priešinant klimato kaitos poveikiui, – kitaip tariant, prisitaikymo politikos.

Ši politika taikoma ES, tačiau reikia ir politikos pasaulio mastu. Todėl Kopenhagos konferencija turi būti tarptautinės sėkmės pavyzdys. Mums reikia turėti visuotinį solidarumo priemonių paktą besivystančioms ekologiškoms ekonomikoms skatinant tam tikras švarias technologijas, kurios užtikrins darbo vietas, taip pat apsaugos aplinką ir gyventojų sveikatą.

Pavel Poc (S&D), raštu. – (CS) ES yra pasaulio lyderė kovoje su klimato kaita. Ši pozicija mus aiškiai įpareigoja padėti besivystančioms šalims. Teikdami pagalbą turime būti nemažai atsakingi už jos rezultatus. Jeigu

besivystančioms šalims ketiname duoti 30 mlrd. EUR per metus už jų pastangas sušvelninti klimato kaitos poveikį, šios priemonės tikslas turi būti teisingumas ir solidarumas klimato srityje. Mes negalime laikyti galimu tikslo arba rezultato, kuris sukeltų naują įtampą dėl naujų socialinio ir politinio vystymosi iškraipymų. Besivystančių šalių ir išsivysčiusio pasaulio ryšiai yra sudėtingi. Perduodami išteklius privalome įsigilinti į visą galimą pagalbos vystymuisi poveikį, įskaitant politines ir su gyventojais susijusias pasekmes. Didžiausia išteklių dalis turėtų būti skiriama švietimui ir informacinei visuomenei remti. Netgi Europos Parlamente ne visi yra įsitikinę, kad klimato kaita yra reali grėsmė. Jeigu tikslinėse šalyse nebus jokio klimato kaitos ir jos padarinių realumo supratimo, mūsų pagalba neprilygs ne kam kitam, tik kyšiui, mokamam už mūsų gerovę tų šalių, kurių gyventojai neturi tokios gerovės, vyriausybėms. Jeigu į plataus užmojo ES tikslus tinkamai nereaguos kitos svarbios šalys – JAV, Kinija, Indija ir Pietų bei Centrinės Amerikos šalys, ES reikės sutelkti savo dėmesį į savo vidaus prisitaikymo priemonių ir mechanizmų, ypač susijusių su ES gyventojų sveikata ir saugumu, stiprinimą.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), raštu. – Kopenhagoje vykstančios derybos dėl besivystančių šalių finansavimo bus lemiamos, jei šis aukščiausiojo lygio susitikimas būtų sėkmingas. Jau dabar kai kurios Afrikos šalys pasakė, kad jos negalės sudaryti tokio sandėrio, kokį mums reikia sudaryti Kopenhagoje, jeigu jame nebus tinkamų klimato kaitos poveikio švelninimo ir prisitaikymo prie jo besivystančiose šalyse finansavimo priemonių. Šiuo atveju yra du pagrindiniai klausimai. Pirmas klausimas – besivystančioms šalims duodami viešieji pinigai turi būti nauji, papildomi pinigai ir neturėtų būti skiriami iš esamų pagalbos biudžetų. Antras klausimas – šiuo atveju gali būti naudojami ne tik viešieji pinigai, nes, be tiesiogiai teikiamos pagalbos, gali būti imamasi veiksmų siekiant paskatinti privatų sektorių investuoti į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikas. Kokiu mastu privatus sektorius bus pasirengęs investuoti besivystančiose šalyse, priklausys nuo tarptautinių susitarimų dėl apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų. Susitarimai šiuo klausimu suteiks politikai nuoseklumo ir stabilumo, kuris suteiks privačiam sektoriui pasitikėjimą siekiant tinkamai investuoti į besivystančias šalis. Todėl derybos turi būti nukreiptos tiek į visa apimančius išipareigojimus dėl viešojo finansavimo, tiek į konkrečias priemones siekiant apsaugoti privataus sektoriaus investicijas.

(Posėdis buvo nutrauktas 11.55 val. ir pratęstas 12.00 val.)

PIRMININKAVO: G. PITTELLA

Pirmininko pavaduotojas

6. Klaidų ištaisymas (Darbo tvarkos taisyklių 216 straipsnis) (žr. protokolą)

7. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas – balsavimas.

(Informaciją apie balsavimo rezultatus žr. protokole)

7.1. Tarptautinės atsinaujinančios energijos agentūros (IRENA) statutas (A7-0026/2009, Herbert Reul) (balsavimas)

7.2. Nebeaktualūs Tarybos bendrosios žemės ūkio politikos srities aktai (A7-0018/2009, Paolo De Castro) (balsavimas)

7.3. Pavedimas atlikti laboratorinio bandymo užduotis (A7-0017/2009, Paolo De Castro) (balsavimas)

7.4. Legvatinis akcizo tarifas Madeirai ir Azorų saloms (A7-0039/2009, Danuta Maria Hübner) (balsavimas)

7.5. Laukinių paukščių apsauga (kodifikuota redakcija) (A7-0024/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

7.6. Dujas deginantys prietaisai (kodifikuota redakcija) (A7-0025/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

7.7. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų teikimas (kodifikuota redakcija) (A7-0029/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

7.8. Darbuotojų apsauga nuo asbesto (kodifikuota redakcija) (A7-0033/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

7.9. Gyvūnų, įvežamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinis patikrinimas (kodifikuota redakcija) (A7-0028/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

7.10. Žemės ūkio valdų pajamų ir ūkinės veiklos apskaitos duomenų rinkimo tinklas (kodifikuota redakcija) (A7-0031/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

7.11. Gyvūnų sveikatos reikalavimai, reglamentuojantys Bendrijos vidaus prekybą namininiais paukščiais ir perinti skirtais kiaušiniais ir jų importą (kodifikuota redakcija) (A7-0027/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

7.12. Grynavaisliai veisliniai galvijai (kodifikuota redakcija) (A7-0032/2009, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg) (balsavimas)

7.13. EB ir Mauricijaus susitarimas dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju (A7-0019/2009, Simon Busuttil) (balsavimas)

7.14. EB ir Seišelių susitarimas dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju (A7-0012/2009, Simon Busuttil) (balsavimas)

7.15. EB ir Barbadoso susitarimas dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju (A7-0013/2009, Simon Busuttil) (balsavimas)

7.16. EB ir Sent Kitso ir Nevio susitarimas dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju (A7-0014/2009, Simon Busuttil) (balsavimas)

7.17. EB ir Antigvos ir Barbudos susitarimas dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju (A7-0015/2009, Simon Busuttil) (balsavimas)

7.18. EB ir Bahamų susitarimas dėl bevizio režimo trumpalaikio buvimo atveju (A7-0016/2009, Simon Busuttil) (balsavimas)

7.19. Taisomojo biudžeto Nr. 9/2009 projektas: žemės drebėjimas Italijoje, III skirsnis – Komisija (A7-0023/2009, Jutta Haug) (balsavimas)

7.20. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimas: Vokietija – telekomunikacijų sektorius (A7-0022/2009, Reimer Böge) (balsavimas)

7.21. Prašymas atšaukti Mareko Sivieco imunitetą (A7-0030/2009, Diana Wallis) (balsavimas)

7.22. Vertinimo mechanizmas Šengeno *acquis* taikymui tikrinti (A7-0035/2009, Carlos Coelho) (balsavimas)

– Po balsavimo dėl Komisijos pasiūlymo:

Karel De Gucht, Komisijos narys. – (FR) Gerb. pirmininke, vakar mano kolega Komisijos pirmininko pavaduotojas J. Barrot pabrėžė, kad pasiūlymų tikslas – padaryti vertinimo mechanizmą bendrą bei veiksmingesnį ir kartu išsaugoti valstybių narių savitarpio pasitikėjimą.

Komisija yra įsitikinusi, kad Parlamentas turėtų dalyvauti atliekant Šengeno vertinimą – šiuo metu tai nedaroma. Piliečiai turi turėti galimybę susipažinti su šių vertinimų rezultatais.

Tačiau pagal galiojančias sutartis nėra galimybės įtraukti Parlamentą bendro sprendimo priėmimo būdu. Todėl pagal galiojančias sutartis Komisija pasyviai savo pasiūlymų atžvilgiu yra pasyvi.

Vis dėlto, kai tik įsigalios Lisabonos sutartis, klausimas vėl bus iškeltas ir Komisija atėjus laikui spręs, koks teisinis pagrindas siūlomam mechanizmui, jos manymu, būtų tinkamiausias, ir kuo labiau įtrauks Europos Parlamentą.

Todėl Komisija galėtų pateikti iš dalies pakeistus arba naujus pasiūlymus – tai priklausytų nuo situacijos.

Carlos Coelho, pranešėjas. – (PT) Palankiai vertinu Europos Komisijos pateiktus išaiškinimus, tačiau noriu Parlamentui priminti, kad, kaip buvo išaiškinta per diskusiją, nors Europos Parlamento Teisės tarnyba pripažino Komisijos iniciatyvos teisinio pagrindo teisėtumą, ji taip pat pasakė, kad pagal galiojančią sutartį Europos Komisija būtų galėjusi tos pačios iniciatyvos imtis remdamasi teisine formule pagal Europos Parlamento bendro sprendimo įgaliojimus.

Kadangi šiuo atveju tai nebuvo padaryta, siūlau, kad iniciatyva būtų grąžinta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui tam, kad Komisija galėtų persvarstyti šią iniciatyvą. Paskui per mūsų Darbo tvarkos taisyklių 56 straipsnyje nustatytą terminą Parlamente galime tikėtis iš Komisijos gauti iniciatyvą, kurioje būtų laikomasi bendro sprendimo priėmimo tvarkos ir suteikiama šiam Europos Parlamentui teisė, kurios jis nusipelnė, įsikišti į didesnio saugumo užtikrinimą Šengeno erdvėje.

Pirmininkas. – Ačiū, pone C. Coelho. Nėra reikalo balsuoti dėl šio prašymo, nes jei jau Komisija nusprendė palikti savo pasiūlymą, tas pasiūlymas bus automatiškai grąžinamas komitetui, kaip sakė C. Coelho.

7.23. Vertinimo mechanizmas Šengeno *acquis* taikymui tikrinti (A7-0034/2009, Carlos Coelho) (balsavimas)

– Po balsavimo dėl Komisijos pasiūlymo:

Karel De Gucht, Komisijos narys. – (FR) Gerb. pirmininke, scenarijus toks pat. Todėl Komisijos pozicija yra tokia pat.

Pirmininkas. – Taigi, manau, akivaizdu, kad antras pranešimas taip pat bus grąžintas komitetui, nes Europos Komisija nusprendė palikti savo pasiūlymą.

8. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– Pranešimas: Simon Busuttil (A7-0013/2009)

Antonio Masip Hidalgo (S&D). – (ES) Gerb. pirmininke, aš balsavau už pranešimus dėl Bahamų, Barbadoso, Sent Kitso ir Nevio bei Seišelių. Šiuose pranešimuose man patinka tokios nuostatos kaip biurokratinių susitarimų sudarymo procesų supaprastinimas, piliečių judėjimo laisvė ir savitarpiskumo pobūdis, kurių visi šie veiksmai privalo turėti.

Tačiau kad ir kaip gerbčiau visas šias suverenias šalis, kurios yra mūsų draugės, noriu pasinaudoti puikiais santykiais, demonstruojamais šiuose susitarimuose, kad padėčiau visoms šioms šalims, kurios, kartoju, yra

suverenios ir yra mūsų draugės, įgyti imunitetą nuo pandemijos, kuri yra netgi labiau mirtina nei gripas, – „mokesčių rojų“. Tai jau buvo svarstoma Didžiajame dvidešimtuose (G20) ir daugelyje kitų forumų.

Deja, „mokesčių rojai“ labai daug prisidėjo prie mūsų išgyvenamos ekonomikos krizės. Kažkas daroma, galbūt kol kas ne tiek jau daug, kad būtų išnaikinti aktyviausi „mokesčių rojai“, tačiau nebūkime naivūs. Galėtų pradėti veiklą kitos.

Ispanijoje naujienose skelbiama apie *Gürtel* bylą – tai ne tik didžiulis korupcijos tinklas, bet ir vienas iš kapitalo nutekėjimo iš šalies kanalų. Todėl, Komisijos ir Tarybos atstovai, pasinaudokime šių susitarimų teikiamais pranašumais, kad primygtinai pareikalautume imunizacijos, kurios anksčiau ar vėliau turime pareikalauti siekdami bendresnės ir radikalesnės politikos prieš „mokesčių rojus“.

– **Pranešimas: Carlos Coelho (A7-0034/2009)**

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Gerb. pirmininke, Šengeno sutartis lėmė kokybinius pokyčius visoje daugumos Europos Sąjungos šalių teritorijoje. Nors nuo jos įsigaliojimo praėjo tiek mažai laiko, dažnai pamirštame, kokia Europa buvo, kai turėjo sienas ir sunkumų, susijusių su judėjimu iš vienos valstybės narės į kitą. Šengeno sutartis – kitas mūsų integracijos sėkmės pavyzdys, tačiau ji taip pat užkrauna didelę atsakomybę. Atsakomybę už nemažą mūsų sausumos sienų dalį prisiėmė naujosios valstybės narės.

Be pozityvių aspektų, yra ir negatyvių, nes buvo nustatyti pernelyg dideli apribojimai šalių, turinčių bendrą sieną su ES, gyventojų judėjimui – tai daugiausia taikoma naujosios šalims, pvz., Lenkijai ir Latvijai. Dėl šių sunkumų yra, be kita ko, didelių apribojimų judėjimui per mūsų rytines sienas. Įvyko naujas pasidalijimas, t. y. lyg ir iškilo kliūtis tarp šalių, kurios turėjo ir turi glaudžius santykius dėl bendros istorijos, šeiminių ryšių ir visų pirma dėl to, kad jos yra kaimynės.

Pagal Šengeno sąlygas buvo įdiegta bendra vidaus kontrolės sistema, kuriai atitinkamas paslaugas teikia susitarimą pasirašiusios Europos Sąjungos šalys. Tačiau atrodo, kad ši kontrolės sistema taikoma su perdėtu griežtumu, kuris nepadaeda sukurti pozityvaus Europos Sąjungos vienybės įvaizdžio.

Rašytiniai paaiškinimai dėl balsavimo

– **Pranešimas: Herbert Reul (A7-0026/2009)**

Elena Oana Antonescu (PPE), raštu. – (RO) Balsavau už šį pranešimą. Visiškai pritariu Tarptautinės atsinaujinančios energijos agentūros (IRENA) statuto sudarymui Europos Bendrijos vardu. Pagrindinis šios institucijos tikslas – skatinti gerąją praktiką atsinaujinančios energijos sektoriuje tiek Europos Sąjungos viduje, tiek pasaulio mastu. Agentūros statute nustatoma, kad ji skatins ir remis atsinaujinančių išteklių naudojimą visame pasaulyje.

Bendrijos sudarytas šios agentūros statutas jai sudarys galimybes paprasčiau tiesiogiai gauti informacijos apie ES ir pasaulyje vykdomą veiklą atsinaujinančios energijos sektoriuje. Kartu jos, kaip agentūros narės, statusas sudarys sąlygas jai vykdyti pažangos, kurią valstybės narės daro siekdamos įvykdyti privalomą iki 2020 m. atsinaujinančios energijos užduotį, stebėjimą.

Zigmantas Balčytis (S&D), raštu. – Balsavau už šį pranešimą. Šiuo metu nei Europos, nei pasaulio mastu nėra koordinuojamos atsinaujinančios energijos strategijos. Dėl šios priežasties yra didelis atotrūkis tarp šalių, kurios padarė didžiulę pažangą ir patyrė sėkmę atsinaujinančios energijos srityje, ir šalių, kurios šioje srityje vis dar atsilieka.

Jeigu norime paspartinti atsinaujinančių energijos šaltinių dalies didinimo procesą, įvairios šalys turėtų veikti koordinuotai, o pirmaujančios šalys turėtų pasidalyti savo gerąją patirtimi. Manau, kad ši agentūra iš esmės imtųsi šių tikslų, duotų naują impulsą ir apskritai nurodytų kryptį į atsinaujinančią energiją.

Maria da Graça Carvalho (PPE), raštu. – (PT) Palankiai vertinu tai, kad dabar Europos Bendrijai atstovaujama Tarptautinėje atsinaujinančios energijos agentūroje (IRENA). Tarptautinė atsinaujinančios energijos agentūra siekia skatinti visų rūšių atsinaujinančios energijos geresnį pritaikymą ir darnų naudojimą atsižvelgiant į jų indėlį į aplinkos išsaugojimą, klimato apsaugą, ekonomikos augimą ir socialinę sanglaudą (ypač skurdo mažinimą ir tvarų vystymąsi), energijos tiekimo prieinamumą ir saugumą, regioninę plėtrą ir bendrą kartų atsakomybę.

Be to, agentūra siekia teikti techninius, finansinius ir politinius patarimus besivystančių šalių vyriausybėms ir taip prisidėti prie jų perėjimo į mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų visuomenę procesą.

Atsinaujinančios energijos naudojimas – vienas iš svarbiausių ES klimato kaitos ir energetikos priemonių paketo tikslų. Ši agentūra prisidės prie pakete nurodytų tikslų įgyvendinimo, ypač prie tikslo didinti atsinaujinančios energijos dalį, kuri 2020 m. sudarytų 20 proc. bendro energijos suvartojimo.

David Casa (PPE), raštu. – Oficialiai IRENA buvo įsteigta 2009 m. sausio 26 d. Šios organizacijos tikslas – tapti greito perėjimo prie tvarios energijos vartojimo skatinimo centru. Buvo sudarytas šios organizacijos statutas. Nepaprastai svarbu, kad ši organizacija pradėtų veikti kuo greičiau. Esu už statuto, kuris buvo pristatytas, priėmimą, todėl balsavau už pranešimą.

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Pritariu Tarptautinės atsinaujinančios energijos agentūros statuto sudarymui Europos Bendrijos vardu. Tarptautinė atsinaujinančios energijos agentūra siekia tapti atsinaujinančios energijos kompetencijos centru, kuris suteiks galimybę jai padėti vyriausybėms panaudoti atsinaujinančios energijos šaltinius, skleisti praktinę patirtį ir gerąją patirtį bei teikti mokymo paslaugas šioje srityje. Todėl pageidautina, kad institucijoje, kurios tikslai sutampa su Bendrijos kompetencijos sritimi ir kurios statutą jau pasirašė 20 valstybių narių, Bendrijai būtų atstovaujama.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Portugalija – šeštoji iš labiausiai nuo energijos priklausomų ES 27 šalių, todėl investicijos į „švariąją technologiją“ yra svarbiausios.

Propaguojau nacionalinį atsinaujinančios energijos planą, kuriame ypatingas dėmesys skiriamas vėjo energijai, bangų energijai (atsižvelgiant į išskirtines Portugalijos pakrantės sudaromas sąlygas), saulės šilumos ir fotovoltinei energijai bei mikrogeneracijai.

Taip pat esu už mokslinių tyrimų ir plėtros metodus, technologijas ir strategijas, taikomas atsinaujinančios energijos pertekliaus saugojimui.

Propaguojau energetikos politiką, kurioje atsižvelgiama į ekonomikos uždavinius bei socialinius poreikius ir kartu skatinamas tvarusis vystymasis nedarant aplinkos apsaugos išlaidų, kurias turėtų prisiimti ateities kartos.

Mano nuolatinis rūpestis visada buvo mūsų energetinės priklausomybės ribojimas, todėl esu įsitikinęs, kad būtini tolesni veiksmai – remti ir didinti atsinaujinančią energiją, ir dėl to palankiai vertinu tai, kad Portugalija yra Tarptautinės atsinaujinančios energijos agentūros (IRENA) steigėja ir narė.

Būtent dėl to palaikau Tarptautinės atsinaujinančios energijos agentūros (IRENA) statuto patvirtinimą Europos Bendrijos vardu.

Rovana Plumb (S&D), raštu. – (RO) Balsuodama už šį pranešimą noriu pabrėžti, kaip svarbu įsteigti šią tarptautinę organizaciją, kuri skatins ir remis atsinaujinančių išteklių naudojimą visame pasaulyje, įvertindama naudą, kurią galima gauti dėl to, kad jie prisideda prie aplinkos ir klimato apsaugos, ekonomikos augimo ir socialinės sanglaudos, įskaitant skurdo mažinimą, taip pat energijos tiekimo saugumo ir regioninės plėtros užtikrinimo.

2009 m. sausio mėn. Bonos konferencijoje Rumunijai, kuri buvo pirmoji nusprendusi pasirašyti šalis, nurodyta paskirti šios pirmosios sesijos pirmininko pavaduotoją. Be to, ji buvo pakviesta tapti agentūros IRENA administracinio komiteto, kurio pagrindinis uždavinys – laikinai veikti kaip agentūros sekretoriatui, kol agentūra pradės tinkamai veikti, narė. Šiuo metu statutą yra pasirašiusios 137 valstybės, įskaitant 24 ES valstybes nares.

– Pranešimas: Paolo De Castro (A7-0018/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pranešimą dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo panaikinami tam tikri nebeaktualūs Tarybos bendrosios žemės ūkio politikos srities aktai, nes būtina pašalinti jau nebeaktualių aktus iš *acquis communautaire* siekiant padidinti Bendrijos teisės skaidrumą ir teisinį tikrumą, atsižvelgiant į Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros. Tai neseniai buvo vėl patvirtinta Komisijos komunikate „Paprastesnė Europos bendroji žemės ūkio politika – sėkmė visiems“. Esu atsakingas už Europos Parlamento pranešimą dėl šio komunikato, pateikiamo Europos Parlamento Socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcijos vardu. Todėl šios strategijos taikymo srityje tikslinga tuos teisės aktus, kurie nebeturi jokio realaus poveikio, pašalinti iš galiojančių teisės aktų visumos.

David Casa (PPE), raštu. – Dėl didžiulio Europos teisės aktų kiekio darosi būtina veiksmingai panaikinti bet kokią nebenaudojamą medžiagą. Atsižvelgdamas į tai balsavau už šį pranešimą.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Manau, kad visoms bendrosios žemės ūkio politikos (BŽŪP) suinteresuotosioms šalims būtina žinoti apie veikiančią teisinę sistemą ir taisykles, taikomas bet kuriuo konkrečiu laiku.

Pritariu, jog dėl teisinio tikrumo reikia, kad Bendrijos teisinėje sistemoje neliktų neribotam laikui galiojanti nebeaktualūs teisės aktai.

Atsižvelgdamas į didelę BŽŪP svarbą Europos Sąjungos vyriausybėms ir piliečiams įrodinėju, kad jos įgyvendinimo ir galiojančių taisyklių požiūriu ji turėtų būti kuo paprastesnė ir aiškesnė.

BŽŪP užima svarbiausią vietą Europos Sąjungos gyvenime, turi milžinišką praktinę reikšmę ir negali būti nebetaikomų taisyklių, reglamentų, teisės aktų ir sprendimų paininga, nes bus neveiksminga.

Atsižvelgdamas į visa tai, ką minėjau, palaikau Komisijos pasiūlymą panaikinti nebeaktualius bendrosios žemės ūkio politikos srities teisės aktus.

Alan Kelly (S&D), raštu. – Klausime, dėl kurio balsavome, nurodoma, kad Europos institucijoms reikia panaikinti Tarybos aktus, kurie bėgant laikui ir tobulėjant technologijoms tampa nebeaktualūs ir nereikalingi tinkamam Europos Sąjungos veikimui. Šis balsavimas susijęs su tam tikrais Tarybos bendrosios žemės ūkio politikos srities aktais. Manau, kad jau seniai reikėjo persvarstyti tam tikrus BŽŪP aspektus. Jeigu politika turi būti tinkamai įgyvendinta ir naudojama Europos piliečių interesais, aktai, pagal kurią jie buvo sukurti, turi būti aktualūs tokio žemės ūkio pasauliui, koks yra dabar. Be to, tvirtai tikiu, jog reikia kažką daryti, kad padėtume Europos Sąjungai atsikratyti savo biurokratinio įvaizdžio, kurį susidarė Europos gyventojai. Tokie aktai kaip šie paprastai naudingi painingai, tačiau nenaudingi jokiam realiam tikslui. Tokie ES politikos aspektai kaip šie kenkia Europos Sąjungos įvaizdžiui, kurį susidaro jos piliečiai, ir atima jos gyventojams norą bendrauti su ja. Galiausiai esu tvirtai įsitikinęs, kad jeigu Europos Sąjunga nori likti svarbi, visada turi būti balsuojama už jos teisės aktų ir politikos tobulinimą.

Czesław Adam Siekierski (PPE), raštu. – (PL) Su dideliu malonumu balsavau už tai, kad būtų priimta rezoliucija dėl reglamento, kuriuo panaikinami tam tikri nebeaktualūs BŽŪP srities aktai, nes nuolat girdime, kad ES turime pernelyg daug reglamentavimo, darančio neigiamą poveikį tinkamam rinkos ekonomikos veikimui. Tai ypač tinka BŽŪP, kuriai, nors įdiegta daugelis supaprastinimų ir panaikinta daugybė reglamentų, tebegalioja daug nereikalingų aktų.

Daugelis šių aktų jau neturi jokių teisinių pasekmių, o kitų turinys buvo įtrauktas į paskesnius dokumentus. Taip mūsų ūkininkams užkraunama didžiulė laiko ir išlaidų našta ir tam reikia per didelio administravimo. Todėl manau, kad būtinas toks tolesnis ES teisės aktų atnaujinimas, konsolidavimas ir supaprastinimas, koks yra daugybės nereikalingų teisės aktų panaikinimas siekiant, kad galiojančios nuostatos būtų paprastos, aiškios ir suprantamos. Taip priartinsime Europos Sąjungą prie jos piliečių.

Oldřich Vlasák (ECR), raštu. – (CS) Noriu paaiškinti savo balsavimą dėl Tarybos reglamento projekto, kuriuo panaikinama daug nebeaktualių Tarybos aktų, susijusių su bendrąja žemės ūkio politika. Vykstant Europos integracijos procesui Europos Parlamentas ir Taryba priėmė daug teisės aktų. Mūsų stojimo į ES metu *acquis communautaire* sudarė beveik 80 000 puslapių tekstas, kurio pusė buvo susijusi su žemės ūkiu. Todėl puiku, kad ES institucijos tarptautiniu pagrindu susitarė, kad reikia atnaujinti Bendrijos teisės aktus ir mažinti jų apimtį.

Siekiant didesnio Bendrijos teisės aktų skaidrumo ir tikrumo, teisės aktus, kurie nebėra aktualūs, reikėtų pašalinti iš *acquis communautaire*. Pastaruoju metu Komisija 250 žemės ūkio srities aktų paskelbė nebeaktualiais. Dabar kalbame apie 28 aktus, kurie praktiniu požiūriu nenaudojami, tačiau iki šiol formaliai veikia, ir šešis aktus, kurie yra nebeaktualūs. Nors palaikau šį projektą, esu tvirtai įsitikinęs, kad vis dar yra galimybių mažinti Europos teisės aktų skaičių ir mažinti Briuselio biurokratiją, todėl prašau Komisiją tęsti savo darbą Europos teisės aktų supaprastinimo srityje.

– **Pranešimas: Paolo De Castro (A7-0017/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Reikia atlikti laboratorinius tyrimus siekiant nustatyti kenksmingus organizmus, kurių nėra ES teritorijoje. Šiuo metu veikiantys reglamentai neleidžia tam tikroms laboratorijoms, kurioms gali būti pavedamas toks darbas, imtis šio darbo dėl to, kad jos neatitinka Direktyvos 2000/29/EB 2 straipsnio 1 dalies g punkto ii papunkčio. Esu už tai, kad tokioms laboratorijoms būtų leidžiama atlikti tokį darbą, jeigu laikomasi tam tikrų sąlygų. Todėl balsavau už šį pranešimą.

– Pranešimas: Danuta Maria Hübner (A7-0039/2009)

Luís Paulo Alves (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už pranešimą, kuriuo Portugalijai leidžiama taikyti lengvatinį akcizo tarifą Azoruose ir Madeiroje pagamintiems ir vietoje suvartojamiems likeriams, spiritams ir romui, nes žiūriu į tai kaip į svarbų būdą padėti išlikti mažoms pramonės šakoms, priklausančioms sektoriui, kuris dalyvauja gaminant šias prekes, esančias labai nepalankioje konkurencinėje padėtyje dėl rinkų liberalizavimo ir didėjančio stipriųjų gėrimų pardavimo šiuose regionuose.

Šio mokesčio sumažinimas taip pat prisidės prie didesnės šių regionų ekonominės ir socialinės pusiausvyros ir taip užtikrins darbo vietų pastovumą ir netgi naujų darbo vietų kūrimą, o tai yra nepaprastai svarbu vietos ekonomikų išsaugojimui.

John Attard-Montalto (S&D), raštu. – Maltos vyriausybė turėtų vadovautis panašiomis Gozo salai skirtomis iniciatyvomis. Visos ES valstybės narės, turinčios salų regionus, taikė panašias priemones, o ES joms suteikė galimybę imtis šių specialių priemonių. Pačios priemonės skiriasi pagal salų regionus. Vis dėlto jos turi vieną bendrybę, t. y. jomis stengiamasi sudaryti ekonominį komfortą siekiant subalansuoti neigiamus salų regionų aspektus. Gozo sala kenčia dėl didelių trūkumų, įskaitant dvejopą izoliaciją, nutolimą, mažą dydį ir sudėtingą reljefą. Daug didesnės nei Malta šalys, pvz., Portugalija, Italija ir Graikija, sugebėjo išsireikalausiti specialias priemones, kad galėtų salų regionams pasiūlyti patrauklias skatinimo priemones. Mažesnės Maltos archipelago salos yra ypač pažeidžiamos.

Gozo salai reikia pagalbos, tam panaudojant panašias specialias priemones. Maltos vyriausybės pareiga nustatyti, kurios specialios priemonės geriausiai tiktų, ir paskui kreipti į ES, kad šios priemonės būtų patvirtintos. Maltos vyriausybės reikalas sumažinti sunkumus, ypač būdingus Gozo salai.

David Casa (PPE), raštu. – Tai yra 2002 m. mokesčių išimties, suteiktos Portugalijai tam tikrų autonominių regionų atžvilgiu, pratęsimas. Esu už tokį pratęsimą, todėl balsavau už šį pranešimą.

Edite Estrela (S&D), raštu. – (PT) Balsavau už D. Hübner pranešimą dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo leisti Portugalijai taikyti lengvatinį akcizo tarifą Madeiros autonominiame regione pagamintiems ir vietoje suvartojamiems romui bei likeriams ir Azorų salų autonominiame regione pagamintiems ir vietoje suvartojamiems likeriams bei spiritams. Atsižvelgdamas į specifines šių atokiausių regionų savybes manau, kad šis pratęsimas yra nepaprastai svarbus vietos pramonės, gaminančios šiuos produktus, išlikimui ir užimtumo šiame sektoriuje išsaugojimui.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Atsižvelgiant į romo ir atitinkamai spiritų gamybos, taip pat abiejų regionų likerų gamybos svarbą Portugalijos Madeiros ir Azorų autonominių regionų žemės ūkiui, taigi, ir ekonomikai bei užimtumui nepaprastai svarbu, kad lengvatinis akcizo tarifas šioms prekėms būtų toliau taikomas, nes tai neleis atsirasti nesąžiningai konkurencijai vidaus rinkoje.

Dėl mažmeninės kainos padidėjimo panaikinus šiuos akcizų tarifus šie produktai būtų dar mažiau konkurencingi, palyginti su panašiais produktais, importuojamais iš likusios ES dalies, ir dėl to kiltų grėsmė išgyvenimui iš tradicinių produktų. Panaikinimas turėtų pragaištingą poveikį vietos pramonei ir regioninei ekonomikai socialiniu ir ekonominiu lygmeniu dėl poveikio, kurį jis turėtų šių regionų šeimų ūkiams.

Nuno Teixeira (PPE), raštu. – (PT) Šiandieniniame plenariniame posėdyje didžiąją balsų daugumą patvirtintas pasiūlymas leidžia pratęsti 2002 m. suteiktą koncesiją, leidžiančią Portugalijai taikyti lengvatinį akcizo tarifą Madeiroje pagamintiems ir vietoje suvartojamiems romui bei likeriams ir Azorų salose pagamintiems ir vietoje suvartojamiems likeriams ir spiritams. Nuo pat šio proceso pradžios dariau viską, kas įmanoma, siekdamas užtikrinti, kad ši priemonė, kurios galiojimas baigėsi 2008 m. pabaigoje, būtų atnaujinta skubos tvarka. Užsitikrinus vienbalsę paramą Regioninės plėtros komitete, šį rezultatą patvirtino šiandieninis balsavimas, kuriuo paliekami mažesni mokesčiai, galiosiantys nuo 2009 m. sausio mėn. iki 2013 m.

Madeiros romo ir likerio gamintojai susiduria su pastoviomis kliūtimis, susijusiomis su jų geografiniu atokumu, izoliacija, sudėtingu reljefu bei klimatu ir jų ūkių mažumu. Jeigu jie nebegautų naudos iš šios koncesijos, būtų priversti didinti savo kainas, o tai turėtų poveikį jų veiklai ir užimtumui, kurį jie sukuria, taip pat skaudžias pasekmes regionui.

– Pranešimas: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0024/2009)

David Casa (PPE), raštu. – Tai yra paprastas dokumentų kodifikavimas nekeičiant jų esmės. Esu už tokį kodifikavimą, todėl balsavau už šį pranešimą.

– Pranešimas: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0025/2009)

David Casa (PPE), raštu. – Tai dar kartą yra kodifikavimas nė kiek nekeičiant esmės, kurios atžvilgiu esu už, todėl balsavau už šį pranešimą.

– Pranešimas: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0029/2009)

David Casa (PPE), raštu. – Tai yra paprastas jau esamų dokumentų kodifikavimas, todėl balsavau už.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), raštu. – (RO) Valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų tam tikrų nuostatų, susijusių su televizijos programų teikimu, derinimas yra nepaprastai svarbus siekiant sukurti žiniasklaidos erdvę, kurios pagrindinė tema būtų susivienijimas įvairovėje. Lygiai taip pat mums svarbu sugebėti padaryti Europos teisės aktus kuo labiau prieinamus visiems piliečiams. Kodifikuotas pranešimas dėl pasiūlymo dėl Garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugų direktyvos, pateiktas prieš plenarinę sesiją, tėra techninė ir teisinė priemonė, kurios nauda vis dėlto neginčijama. Nuolatos keičiamų teisės aktų kodifikavimas yra priemonė, kuria Bendrijos teisės aktams suteikiama daugiau aiškumo ir skaidrumo siekiant, kad ES piliečiai juos lengviau suprastų. Šiuo atveju kodifikavimo pasiūlymas susijęs su senos 1989 m. direktyvos pakeitimu nauja direktyva (nekeičiant turinio), į kurią įtraukti aktai, kuriais metams bėgant buvo papildoma senoji direktyva. Palaikiau šią iniciatyvą, nes, be jos techninio pobūdžio, negalime nepastebėti jos naudingumo palaikant tinkamą audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų veiklą, jau nekalbant apie skaidrumą.

Petru Constantin Luhan (PPE), raštu. – (RO) Sutinku su šio pranešimo tekstu, nes informacijos pliuralizmas turi būti pagrindinis Europos Sąjungos principas. Dėl žiniasklaidos įvairinimo daugėja požiūrių, o tai yra svarbiausias demokratinės visuomenės požymis.

Šis argumentas taip pat turi ekonominį aspektą. Tradicinės garso ir vaizdo žiniasklaidos paslaugos (pvz., televizija) ir tos, kurios atsirado neseniai (pvz., užsakomosios vaizdo paslaugos), sudaro geresnes galimybes įsidarbinti Europoje, ypač mažose ir vidutinėse įmonėse, kurios savo ruožtu skatins ekonomikos augimą ir investavimą.

– Pranešimas: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0033/2009)

David Casa (PPE), raštu. – Tai susiję su teisės aktų dėl darbuotojų apsaugos nuo asbesto poveikio kodifikavimu. Esu už tokį kodifikavimą, todėl balsavau už.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), raštu. – (FR) Kaip dauguma mano kolegų Parlamento narių, balsavau už tai, kad Bendrijos teisės aktai būtų padaryti aiškesni ir skaidresni. Iš tikrųjų, patvirtindamas šią rezoliuciją, Europos Parlamentas palaikė Europos Komisijos norą „išvalyti“ teisės aktų tekstus kodifikuojant teisės aktus dėl darbuotojų apsaugos nuo asbesto. Ši rezoliucija reikš, kad bus galima geriau taikyti šias darbuotojams būtinas taisykles.

– Pranešimas: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0028/2009)

David Casa (PPE), raštu. – Tai susiję su teisės aktų dėl gyvūnų, įvežamų į ES, veterinarinio patikrinimo kodifikavimu, todėl balsavau už.

Miroslav Mikolášik (PPE), raštu. – (SK) Ponios ir ponai, palankiai vertinu tai, kad buvo patvirtintas L. Geringer de Oedenberg pranešimas dėl Tarybos direktyvos, nustatančios gyvūnų, įvežamų į ES iš trečiųjų šalių, veterinarinio patikrinimo organizavimo principus. Nauja direktyva bus aiškiai prisidėta prie išplėstų dabartinių šios srities teisinių priemonių išaiškinimo ir geresnio supratimo. Direktyvoje didžiausias dėmesys skiriamas teisės aktų kodifikavimui nekeičiant jų faktinio turinio.

Žiūrint iš Europos piliečių pozicijų, Bendrijos teisės supaprastinimas ir išaiškinimas prisideda prie didesnio tikrumo, todėl, mano manymu, direktyvoje atliktas kodifikavimas yra žingsnis teisinga kryptimi veiksmingo pozityviosios teisės taikymo link. Kartu sutinku, kad principų suderinimas Bendrijos lygmeniu prisidės ne tik prie tiekimo patikimumo užtikrinimo, bet ir prie vidaus rinkos stabilizavimo ten, kur buvo panaikintos vidaus sienų kontrolės priemonės, bei įvežamų į Bendriją gyvūnų apsaugos.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Pagal dabartinius reglamentus, nustačiusios gyvūnų apsaugos teisės aktus pažeidžiantį vežimą, valdžios institucijos, vykdydamos „konfiskavimą“ gyvūnų apsaugos motyvais, privalo grąžinti savininkui bet kokią neskiepytą jauniklį, kuris pernelyg anksti buvo atskirtas nuo savo motinos, kai tik pašalinama problema. Žinoma, praktikoje šia padėtimi gėdingai naudojamas.

Šis kodifikavimas būtų puiki galimybė iš dalies pakeisti ES transporto reglamentą tam, kad vežimų, vykdomų nesilaikant taisyklių, atvejais jauniklius būtų galima konfiskuoti visam laikui ir taip uždaryti šias užpakalines duris. Deja, mes leidome praleisti šią galimybę. Kartu atrodo, kad kodifikavimu apskritai siekiama patobulinti reglamentus dėl gyvūnų apsaugos, todėl balsavau už pranešimą.

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) Atsižvelgiant į tai, kad mityba yra svarbus gyventojų sveikatos veiksnys ir kad gyvūnai yra tarp pagrindinių maisto produktų, ypač svarbu, kad šiuo požiūriu būtų užtikrinama visapusiška apsauga, o visa tai, be kita ko, būtų pasiekama veterinariniais patikrinimais. Šiuos veterinarinius patikrinimus ypač svarbu atlikti prie Bendrijos išorinių sienų, ypač įvertinant tai, kad šiuo požiūriu standartai šiose trečiosiose šalyse dažnai nėra tokio aukšto kaip Europos lygio.

Dėl to reikia tikslingesnių, vienesnių ir aiškesnių reglamentų siekiant užtikrinti, kad panašūs importo patikrinimai būtų atliekami prie visų išorinių sienų. Dabartinis Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos, nustatančios gyvūnų, įvežamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinio patikrinimo organizavimo principus, kodifikuotos redakcijos – žingsnis šia kryptimi, todėl palaikau jį.

– **Pranešimas: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0031/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Tai yra kodifikavimas nedarant jokių reikšmingų pakeitimų, todėl balsavau už.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), raštu. – (FR) Kaip dauguma mano kolegų Parlamento narių, balsavau už tai, kad teisės aktai dėl žemės ūkio valdų pajamų ir ūkinės veiklos apskaitos duomenų rinkimo tinklo būtų padaryti aiškesni ir skaidresni siekiant patobulinti šiuos teisės aktus ir visų pirma padaryti juos labiau skaitomus.

– **Pranešimas: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0027/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Šis pranešimas yra paprastas teisės aktų dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų Bendrijos vidaus prekybos srityje kodifikavimas. Esu už tokį kodifikavimą, todėl balsavau už šį pranešimą.

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) Paukščių auginimas, pirma, sudaro nemažą žemės ūkio sektoriaus, kuriame jis yra kai kurių žemės ūkio darbuotojų pajamų šaltinis, ekonominės veiklos dalį. Antra, kiaušiniai ir paukštiena yra tarp labiausiai paplitusių maisto produktų. Dėl šių priežasčių prekyba, susijusi su šiomis prekėmis, turėtų būti aiškiai ir vienodai reglamentuojama siekiant, be kita ko, apsaugoti piliečių sveikatą.

Dabartinis Komisijos pasiūlymas dėl Tarybos direktyvos dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, reglamentuojančių Bendrijos vidaus prekybą naminių paukščių ir perinti skirtais kiaušiniais ir jų importą iš trečiųjų šalių, kodifikuotos redakcijos atitinka dirbančiųjų žemės ūkyje ir prekiaujančiųjų šioje srityje, taip pat ES piliečių, kaip vartotojų, interesus, todėl palaikau jį.

– **Pranešimas: Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (A7-0032/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Tai yra kodifikavimas nedarant jokių reikšmingų pakeitimų, todėl balsavau už.

– **Pranešimas: Simon Busuttill (A7-0019/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Jame numatomos bevizės kelionės tarp Mauricijaus ir ES valstybių narių. Esu už tokį susitarimą, todėl balsavau už pranešimą.

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Palaikau šį susitarimą, kurį sudarė Europos bendrija ir Mauricijaus Respublika ir kuriuo nustatomas bevizis režimas įvažiavimui ir trumpalaikiam buvimui siekiant palengvinti jų piliečių judėjimą. ES ir Mauricijaus piliečiams, vykstantiems į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį, bus netaikomi vizų režimo reikalavimai. Išimties yra Jungtinė Karalystė ir Airijos Respublika, kurios nėra susaistytos šiuo susitarimu, bei teritoriniai apribojimai dėl Prancūzijos ir Nyderlandų, kurių atveju šis susitarimas siejasi tik su Europoje esančiomis jų teritorijomis.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad asmenys, vykstantys dirbti mokamo darbo, trumpalaikio buvimo metu negali naudotis šiuo susitarimu, todėl jiems tebetaikomos atitinkamos Bendrijos ir valstybių narių vizų reikalavimo ar išimties, taip pat ir galimybės įsidarbinti taisyklės. Susitarimo taikymą galima sustabdyti arba galima panaikinti susitarimą, tačiau sprendimą galima priimti tik visų valstybių narių vardu. Be to, palaikau laikiną susitarimo įgyvendinimą iki jo įsigaliojimo.

Franz Obermayr (NI), raštu. – (DE) Šiame Europos bendrijos ir Mauricijaus Respublikos susitarime numatomos bevizės kelionės, kai susitariančiųjų šalių piliečiai vyksta į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį.

Balsavau prie šio susitarimo sudarymą, nes vizų reikalavimo išsaugojimas reikštų tam tikrą nepageidaujamą imigracijos sulaikymą, tuo tarpu vizų reikalavimo panaikinimas buvimui iki trijų mėnesių suteiktų pakankamai laiko tiems asmenims, kurie iš tikrųjų ketina pasilikti ilgesnį laiką, sukurti socialinius tinklus.

– **Pranešimas: Simon Busuttil (A7-0012/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Jame numatomos bevizės kelionės tarp Seišelių salų ir ES valstybių narių. Esu už tokį susitarimą, todėl balsavau už pranešimą.

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Palaikau šį susitarimą, kurį sudarė Europos bendrija ir Seišelių Respublika ir kuriuo nustatomas bevizis režimas įvažiavimui ir trumpalaikiam buvimui siekiant palengvinti jų piliečių judėjimą. ES ir Seišelių piliečiams, vykstantiems į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį, bus netaikomi vizų režimo reikalavimai. Išimtys yra Jungtinė Karalystė ir Airijos Respublika, kurios nėra susaistytos šiuo susitarimu, bei teritoriniai apribojimai dėl Prancūzijos ir Nyderlandų, kurių atveju šis susitarimas siejasi tik su Europoje esančiomis jų teritorijomis.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad asmenys, vykstantys dirbti mokamo darbo, trumpalaikio buvimo metu negali naudotis šiuo susitarimu, todėl jiems tebetaikomos atitinkamos Bendrijos ir valstybių narių vizų reikalavimo ar išimties, taip pat ir galimybės įsidarbinti taisyklės. Susitarimo taikymą galima sustabdyti arba galima panaikinti susitarimą, tačiau sprendimą galima priimti tik visų valstybių narių vardu. Be to, palaikau laikiną susitarimo įgyvendinimą iki jo įsigaliojimo.

– **Pranešimas: Simon Busuttil (A7-0013/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Jame numatomos bevizės kelionės tarp Barbadoso ir ES valstybių narių. Esu už tokį susitarimą, todėl balsavau už pranešimą.

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Palaikau šį susitarimą, kurį sudarė Europos bendrija ir Barbadosas ir kuriuo nustatomas bevizis režimas įvažiavimui ir trumpalaikiam buvimui siekiant palengvinti jų piliečių judėjimą. ES ir Barbadoso piliečiams, vykstantiems į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį, bus netaikomi vizų režimo reikalavimai. Išimtys yra Jungtinė Karalystė ir Airijos Respublika, kurios nėra susaistytos šiuo susitarimu, bei teritoriniai apribojimai dėl Prancūzijos ir Nyderlandų, kurių atveju šis susitarimas siejasi tik su Europoje esančiomis jų teritorijomis.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad asmenys, vykstantys dirbti mokamo darbo, trumpalaikio buvimo metu negali naudotis šiuo susitarimu, todėl jiems tebetaikomos atitinkamos Bendrijos ir valstybių narių vizų reikalavimo ar išimties, taip pat ir galimybės įsidarbinti taisyklės. Susitarimo taikymą galima sustabdyti arba galima panaikinti susitarimą, tačiau sprendimą galima priimti tik visų valstybių narių vardu. Be to, palaikau laikiną susitarimo įgyvendinimą iki jo įsigaliojimo.

Andreas Mölzer (NI), raštu. – (DE) Mums pateiktuose pranešimuose, susijusiuose su Europos bendrijos ir keleto mažų salų valstybių, pvz., Mauricijaus ir Barbadoso, susitarimais, numatomas bevizis režimas, kai susitariančiųjų šalių piliečiai vyksta į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį. Atmetu šiuos atvykimo reikalavimų sumažinimus, todėl balsavau prieš šių susitarimų sudarymą, nes tolesnis vizų reikalavimo taikymas iš tikrųjų yra kliūtis nusikalstamumui ir taip pat labai apriboja nepageidaujamą imigraciją.

Be to, reikia manyti, kad tie asmenys, kurie pagal tokį bevizį režimą pasilieka ES tris mėnesius, turėtų daug sutarčių, kuriomis vėliau, galimas daiktas, galėtų pasinaudoti, kad taptų nelegaliais migrantais. Bet kokia kaina reikia vengti nelegalios kriminalinės veiklos plėtimosi.

– **Pranešimas: Simon Busuttil (A7-0014/2009)**

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Palaikau šį susitarimą, kurį sudarė Europos bendrija ir Sent Kitso ir Nevio Federacija ir kuriuo nustatomas bevizis režimas įvažiavimui ir trumpalaikiam buvimui siekiant palengvinti jų piliečių judėjimą. ES ir Federacijos piliečiams, vykstantiems į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį, bus netaikomi vizų režimo reikalavimai. Išimtys yra Jungtinė Karalystė ir Airijos Respublika, kurios nėra susaistytos šiuo susitarimu, bei teritoriniai apribojimai dėl Prancūzijos ir Nyderlandų, kurių atveju šis susitarimas siejasi tik su Europoje esančiomis jų teritorijomis.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad asmenys, vykstantys dirbti mokamo darbo, trumpalaikio buvimo metu negali naudotis šiuo susitarimu, todėl jiems tebetaikomos atitinkamos Bendrijos ir valstybių narių vizų reikalavimo ar išimties, taip pat ir galimybės įsidarbinti taisyklės. Susitarimo taikymą galima sustabdyti arba galima panaikinti susitarimą, tačiau sprendimą galima priimti tik visų valstybių narių vardu. Be to, palaikau laikiną susitarimo įgyvendinimą iki jo įsigaliojimo.

– **Pranešimas: Simon Busuttil (A7-0015/2009)**

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Palaikau šį susitarimą, kurį sudarė Europos bendrija ir Antigva ir Barbuda ir kuriuo nustatomas bevizis režimas įvažiavimui ir trumpalaikiam buvimui siekiant palengvinti jų piliečių judėjimą. ES ir Antigvos ir Barbudos piliečiams, vykstantiems į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį, bus netaikomi vizų režimo reikalavimai. Išimtis yra Jungtinė Karalystė ir Airijos Respublika, kurios nėra susaistytos šiuo susitarimu, bei teritoriniai apribojimai dėl Prancūzijos ir Nyderlandų, kurių atveju šis susitarimas siejasi tik su Europoje esančiomis jų teritorijomis.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad asmenys, vykstantys dirbti mokamo darbo, trumpalaikio buvimo metu negali naudotis šiuo susitarimu, todėl jiems tebetaikomos atitinkamos Bendrijos ir valstybių narių vizų reikalavimo ar išimties, taip pat ir galimybės įsidarbinti taisyklės. Susitarimo taikymą galima sustabdyti arba galima panaikinti susitarimą, tačiau sprendimą galima priimti tik visų valstybių narių vardu. Be to, palaikau laikiną susitarimo įgyvendinimą iki jo įsigaliojimo.

– **Pranešimas: Simon Busuttil (A7-0016/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Jame numatomos bevizės kelionės tarp Bahamų ir ES valstybių narių. Esu už tokį susitarimą, todėl balsavau už pranešimą.

Carlos Coelho (PPE), raštu. – (PT) Palaikau šį susitarimą, kurį sudarė Europos bendrija ir Bahamų Sandrauga ir kuriuo nustatomas bevizis režimas įvažiavimui ir trumpalaikiam buvimui siekiant palengvinti jų piliečių judėjimą. ES ir Bahamų piliečiams, vykstantiems į kitos susitariančiosios šalies teritoriją ne ilgiau kaip trims mėnesiams per šešių mėnesių laikotarpį, bus netaikomi vizų režimo reikalavimai. Išimtis yra Jungtinė Karalystė ir Airijos Respublika, kurios nėra susaistytos šiuo susitarimu, bei teritoriniai apribojimai dėl Prancūzijos ir Nyderlandų, kurių atveju šis susitarimas siejasi tik su Europoje esančiomis jų teritorijomis.

Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad asmenys, vykstantys dirbti mokamo darbo, trumpalaikio buvimo metu negali naudotis šiuo susitarimu, todėl jiems tebetaikomos atitinkamos Bendrijos ir valstybių narių vizų reikalavimo ar išimties, taip pat ir galimybės įsidarbinti taisyklės. Susitarimo taikymą galima sustabdyti arba galima panaikinti susitarimą, tačiau sprendimą galima priimti tik visų valstybių narių vardu. Be to, palaikau laikiną susitarimo įgyvendinimą iki jo įsigaliojimo.

– **Pranešimas: Jutta Haug (A7-0023/2009)**

Gerard Batten (EFD), raštu. – Mes, JK nepriklausomybės partijai priklausantys Parlamento nariai, susilaikėme, nes nemanome, kad Europos Sąjunga turėtų būti atsakinga už mokesčių mokėtojų pinigų perdavimą Italijoje vykusio žemės drebėjimo aukoms. Kiek įmanoma užjaučiame šias aukas ir manome, kad tokios dovanojamos lėšos turėtų būti gaunamos iš nacionalinių vyriausybių arba labdaros organizacijų.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Kaip anksčiau nurodžiau atsižvelgdamas į R. Böge's pranešimą (A7-0021/2009) dėl žemės drebėjimo Abrucuose, manau, kad Europos Sąjungos valstybių narių solidarumas ir Europos parama valstybėms, kurios yra nelaimių aukos, yra aiškus signalas, kad Europos Sąjunga, pasirinkdama tokias specialios pagalbos priemones kaip Europos Sąjungos solidarumo fondas, pasirodo esanti pajėgi nelaimėje likti vieninga, ir būtent tuo mes iš tikrųjų galime didžiuotis.

Taigi, atsižvelgdamas į galimybę, numatančią, kad Komisija gali pateikti taisomuosius biudžetus „neišvengiamų, išimtinių ar nenumatytų aplinkybių“ atveju, prie kurių priskiriamas Italijoje vykęs žemės drebėjimas, balsavau už šį pranešimą dėl Europos Sąjungos biudžeto pakeitimo, kad pritraukus 493,78 mln. EUR iš ES solidarumo fondo nukentėjusių regionų gyventojai pajustų, jog žemės drebėjimo padaryta žala atitaisoma daug greičiau ir greitai pereinama prie įprastinių gyvenimo sąlygų.

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) Dėl to, kad Italijos interesais buvo patvirtintas 493 771 159 EUR panaudojimas iš Europos Sąjungos solidarumo fondo, ir dėl to, kad šis fondas neturi savo biudžeto, būtina pataisyti Bendrijos biudžetą siekiant užtikrinti, kad sutarta suma būtų galima pasinaudoti. Nors sutinkame dėl būtinybės suteikti lėšas kiek įmanoma greičiau, tačiau apgailestaujame, kad Europos Komisijos pristatytas

pasiūlymas reiškia, jau nekalbant apie kitas biudžeto išlaidų kategorijas, finansavimo sumažinimą svarbioms Bendrijos programoms, palyginti su ankstesne ir dabartine daugiamete finansine programa.

Prie mažinimo pavyzdžių priskiriami planuojami mažinimai: Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo, Žuvininkystės orientavimo finansinio instrumento – Bendrijos programos iš buvusio Bendrijos paketo, 2002–2006 m. LIFE– arba LIFE+, t. y. Aplinkos finansinės priemonės. Mūsų nuomone, be būtino Solidarumo fondo tikslinio siekiant suteikti jam biudžeto išlaidų kategoriją su numatytais lėšomis jis negautų finansavimo minėtų Bendrijos programų sąskaita, nors kartu primygtinai reikalaujama didinti išlaidas kariniams ir propagandos tikslams. Geriau lėšos, dabar skiriamos Solidarumo fondui, galėtų būti paimamos iš šių išlaidų kategorijų.

Barry Madlener (NI), raštu. – (NL) Nyderlandų laisvės partija (PVV) yra už neatidėliotiną pagalbą, tačiau teikti tokią pagalbą yra atskirų valstybių narių, o ne Europos Sąjungos reikalas.

– Pranešimas: Reimer Böge (A7-0022/2009)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – (LT) Aš pritariu, kad būtų suteikiama papildoma parama darbuotojams, kurie patiria žalą dėl esminių struktūrinių pasaulio prekybos padarinių, ir kad darbuotojai vėl integruotųsi į darbo rinką. Labai svarbu, kad finansinė pagalba atleistiems darbuotojams būtų kuo greičiau pasiekiamą, ir kad būtų kuo efektyviau naudojamos Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) lėšos, kurios turi didelę reikšmę atleistiems darbuotojams vėl integruotis į darbo rinką. Norėčiau pabrėžti, kad valstybės narės turėtų teikti išsamesnę informaciją apie svarbių lyčių lygybės ir nediskriminavimo tikslų įgyvendinimą naudojantis EGF finansuojamomis priemonėmis.

David Casa (PPE), raštu. – Šiame pranešime pritariama Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų panaudojimui. Sutinku, kad šiuo atveju šį fondą panaudoti būtina, todėl balsavau už šį pranešimą.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt ir Cecilia Wikström (ALDE), raštu. – (SV) Gerai žinome apie neigiamą ekonomikos krizės poveikį darbo rinkai ir visai visuomenei. Labai užjaučiame visus nukentėjusius nuo krizės žmones, todėl mums malonu pasirūpinti tokiais priemonėmis kaip mokymas, kurios padės žmonėms įveikti ją. Tačiau esame įsitikinę, kad laisvoji prekyba iš esmės yra geriems tikslams skirta jėga, kuri naudinga visos Europos vystymuisi. Todėl norėtume matyti, kad finansų krizę stengiamasi įveikti pirmiausia rinkos priemonėmis, kurios skatina laisvą ir sąžiningą prekybą.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Nedarbas yra viena pagrindinių problemų, turinčių poveikį Europos ekonominei erdvei. Netgi prieš kylant dabartinei finansų krizei, kuri sustiprino ir išryškino kai kuriuos ankstesnius požymius, didžiulis globalizacijos poveikis ir dėl jo vykstantis verslo subjektų perkėlimas daugeliu žmonių gyvenime buvo aiškiai juntamas. Tam tikri sunkumai mūsų gyvenamais laikais yra akivaizdūs, kai prie šių problemų pridedame dabartinį pasitikėjimo rinkose trūkumą ir mažėjančias investicijas. Tuo atžvilgiu, nors esu už vidaus rinkos reguliavimą, manau, kad išskirtinis krizės pobūdis pateisina išskirtines atsakomąsias priemones.

Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas – viena iš priemonių, kurias Europos Sąjunga turi, kad šiomis aplinkybėmis galėtų padėti neturintiems darbo darbuotojams. Manau, kad bendrovės „Nokia GmbH“, esančios Vokietijos Bochumo regione, darbuotojų atvejis pateisina Europos pagalbą, kuri anksčiau buvo suteikta Portugalijai. Be šios pagalbos, kuri neabejotinai yra naudinga, Europos Sąjunga taip pat turi imtis veiksmų siekdama skatinti tvirtesnę ir kūrybingesnę Europos rinką, kuri kurs investicijas ir darbo vietas. Tai – vienintelis būdas veiksmingai, rimtai ir tvariai spręsti šią problemą.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), raštu. – (PT) Šis atvejis buvo susijęs su Vokietijos prašymu suteikti pagalbą atleistiems iš darbo dėl darbo vietų mažinimo telekomunikacijų sektoriaus darbuotojams, ypač iš bendrovės „Nokia GmbH“ darbuotojų, kuris atitinka teisės įgijimo kriterijus, nustatytus Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo reglamente.

Tačiau iš tiesų šio fondo panaudojimas tik sumažina kai kuriuos rimtus ekonomikos ir finansų krizės padarinius. Reikia nutraukti ryšius su neoliberalia politika, kuri yra tikros daugelio Europos Sąjungos šalių, ypač Portugalijos, ekonominės ir socialinės nelaimės priežastis.

Nors balsavome už šį pranešimą, negalime nepastebėti, kad jame pateikiamų priemonių, kurios yra tik pusinės priemonės, nepakanka ir kad reglamentas, palankesnis turinčioms didesnes pajamas šalims, ypač toms, kuriose atlyginimai ir bedarbio pašalpos didesni, iš tikrųjų yra neteisingas.

Todėl atkakliai laikomės nuomonės, kad reikia politikos permainų ir realaus plano, pagal kurį būtų galima remti gamybą ir kurti darbo vietas su numatytomis teisėmis.

Eija-Riitta Korhola (PPE), raštu. – Gerb. pirmininke, balsavau už beveik 5,6 mln. EUR Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo investicijas į Vokietijos Šiaurės Reino-Vestfalijos regioną, kuris nuo 1990 m. kenčia nuo daugybės darbuotojų atleidimų dėl darbo vietų mažinimo. Dėl to, kad 2008 m. Suomijos telekomunikacijų bendrovė „Nokia“ uždarė savo Bochumo gamybinę įmonę ir perkėlė ją į mažesnių sąnaudų rinkų zonas, dar 2 300 regiono gyventojų buvo atleista iš darbo dėl darbo vietų mažinimo. Būdamas suomis ypač susidomėčiau darbuotojų, kurie neteko savo darbo vietų dėl bendrovės „Nokia“ gamybos nutraukimo Bochume, padėtimi. Bendrovės „Nokia“ gamyklos, veikusios Bochume, uždarymas iš tikrųjų buvo paskutinis įvykis toje virtinėje įvykių, kurie prisideda prie nedarbo šiame regione didinimo. Dėl šios priežasties visiškai pritariu EGF investavimui į regioną kaip būdai padidinti Šiaurės Reino-Vestfalijos gyventojams galimybes įsidarbinti.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), raštu. – (FR) Balsuodami už šį dokumentą galvojome apie bendrovės „Nokia“ darbuotojus ir nesąžiningą jų atleidimą iš darbo. Tačiau labai norime pabrėžti, jog esame nepatenkinti, kad turime balsuoti už geriausią iš daugybės blogybių – padėti susieškoti darbą absurdiškomis daugybės darbuotojų atleidimų, vykdomų pasaulyje pirmaujančios mobiliųjų telefonų gamintojos „Nokia“, t. y. čia minimų darbuotojų atleidimų kaip vieno iš globalizacijos, su kuria turėtume tiesiog susitaikyti, tipo pavojų, sąlygomis.

Smerkiame šią „prisitaikymo“ prie globalizacijos idėją, nes ji parodo, kaip Europos Sąjunga žiūri į tokias kaip ši socialines ir žmonių tragedijas, kurias patiria bendrovės, paskelbusios informaciją apie pelno perkėlimą siekiant gauti daugiau pelno ir taip sugriovusios šimtų darbuotojų ir viso regiono gyvenimą. Ši siūloma labdaringa priemonė (Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas) neprivers gyventojų pamiršti, kad iš tikrųjų Europos Sąjunga tiesiogiai yra atsakinga už tragediją, nuo kurios dėl darbo vietų mažinimo atleisti darbuotojai kenčia dėl to, kad ji pasirinko laisvą ir sąžiningą konkurenciją. Užuoat rėmusi šiuos „prisitaikymus“ prie visokių didžiulių globalizuotos kapitalistinės ekonomikos netikrumų, Europos Sąjunga turėtų uždrausti tokią praktiką ir taip apsaugoti Europos piliečius.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), raštu. – (FR) Šiame pranešime pritariama Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo (EGF) lėšų panaudojimui po darbuotojų atleidimų dėl darbo vietų mažinimo Vokietijoje. Visiškai pritariu šio fondo lėšų panaudojimui, – šiuo atveju mums jo reikia, – todėl, kaip dauguma mano kolegų Parlamento narių, balsavau už šį pranešimą. Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas – vienas iš mechanizmų, kuriuos Europos Sąjunga turi tam, kad galėtų padėti neturintiems darbo darbuotojams, atleistiems iš darbo dėl neigiamo globalizacijos poveikio mažinant darbo vietas. Manau, kad bendrovės „Nokia GmbH“ darbuotojų ir Vokietijos Bochumo regiono atvejais duoda pagrindą Europos pagalbą panaudoti lygiai taip pat, kaip anksčiau ji jau buvo panaudota Portugalijai.

– **Pranešimas: Diana Wallis (A7-0030/2009)**

David Casa (PPE), raštu. – Prieš keletą metų vykusiam renginyje M. Siwec buvo apkaltintas kitų žmonių religinių įsitikinimų įžeidimu. Išnagrinėjęs šio atvejo faktus manau, kad tikrai reikėtų neatšaukti imuniteto. Tokios pat nuomonės laikosi ir pranešėja, todėl balsavau už pranešimą.

Ole Christensen, Dan Jørgensen ir Christel Schaldemose (S&D), raštu. – (DA) Šiandieniniame balsavime balsavome už M. Siweco imuniteto atšaukimą. Tai reikėtų, kad jis turėtų turėti galimybę stoti prieš Lenkijos teisumą kaip bet kuris kitas pilietis. Labai užjaučiame M. Siwecą ir dėl viso pikto sutinkame, kad byla, kuri buvo jam iškelta, yra nepagrįsta ir politiškai motyvuota.

Tačiau jeigu manome, kad jis turėtų turėti galimybę dalyvauti teismo procese kaip bet kuris kitas pilietis, taip yra dėl to, kad turime tikėti, jog Lenkija gerbia pagrindinius demokratijos ir teisinės valstybės principus, kurie yra išankstinė sąlyga norint būti Europos Sąjungos valstybe nare. Dėl tos pačios priežasties mes iš esmės visada balsuojame už šio Parlamento narių imuniteto atšaukimą, kad ir koks būtų faktinis svarstomas atvejis.

– **Pranešimas: Carlos Coelho (A7-0035/2009)**

Elena Oana Antonescu (PPE), raštu. – (RO) Šengeno erdvės sukūrimas atsisakant vidaus sienų kontrolės ir laisvo judėjimo įgyvendinimas ES teritorijoje – vienas svarbiausių Europos Sąjungos laimėjimų. Atsižvelgiant į sienų pralaidumą, iš tikrųjų pradedant praktiškai naudoti Šengeno *acquis* mums reikia aukštų standartų, kad galėtume išsaugoti aukštesnio lygio valstybių narių pasitikėjimą, kuris taip pat apima jų gebėjimą įgyvendinti priemones, taikomas atsisakius vidaus sienų kontrolės.

Mums reikia patobulinti vertinimo mechanizmą Šengeno *acquis* taikymui stebėti. Mums reikia išlaikyti aukšto lygio saugumą ir pasitikėjimą, reikalingą veiksmingam bendradarbiavimui tarp valstybių narių vyriausybių ir Komisijos.

Atsižvelgiant į šios teisės akto iniciatyvos svarbą ir iniciatyvos atitiktį pagrindinėms teisėms ir laisvėms, gaila, kad Europos Parlamentas vaidina greičiau konsultanto nei teisės akto projekto bendraautorio vaidmenį, kaip turėtų būti šiuo atveju. Todėl balsavau už Komisijos siūlomo teisės akto projekto atmetimą.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), raštu. – (LT) Aš balsavau už šį pranešimą, nes pranešėjo pozicija atitinka piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų principus. Vertinimo sukūrimo mechanizmas yra svarbus visoms valstybėms narėms. Neatsižvelgiama į bendro sprendimo priėmimo procedūrą dėl to Europos Komisijos pasiūlymas apriboja galimybes bendradarbiauti tarp valstybių narių. Šiuo metu parengtas Europos Komisijos pasiūlymas turės būti pakeistas įsigaliojus Lisabonos sutarčiai.

Diogo Feio (PPE), raštu. – (PT) Europos erdvės be sienų kontrolės sukūrimas taikant Šengeno sutartį buvo svarbus žingsnis siekiant sukurti atvirą vidaus rinką, kurioje žmonės ir prekės laisvai judėtų. Tačiau jeigu susitarimas yra sritis, kuri turi išnaudoti savo potencialą, kurį pripažįstu, reikia turėti būdą veiksmingai įvertinti, kaip jį įgyvendina įvairios valstybės narės.

Todėl sutinku, kad reikia didinti įgaliojimus stebėti Šengeno sutartį, ypač panaudojant vertinimus (klausimynus ir apsilankymus vietoje tiek iš anksto pranešus, tiek nepranešus) ir paskesnes vertinimo priemones, siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai prižiūrima, kaip įvairios valstybės narės veikia, dirba kartu ir kontroliuoja savo išorės sienas pagal Šengeno sutartį.

Žinau, kad bet koks sistemos trūkumas arba netinkamas jos veikimas kelia rimtą pavojų Europos Sąjungos vidaus saugumui ir kenkia pačiai Šengeno erdvei kaip laisvės, taip pat ir saugumo erdvei.

Tačiau nesutinku su tuo, kad būtų stiprinamas šis Bendrija grindžiamas vertinimas, stiprinant Europos Komisijos įgaliojimus ir taip pakenkiant tarpvyriausybinei sistemai, kuri iki šiol buvo įsigalėjusi Šengeno vertinimo grupėje.

Dėl šios priežasties balsavau už Komisijos pasiūlymo atmetimą.

– Pranešimai: Carlos Coelho (A7-0034/2009) ir (A7-0035/2009)

Jacky Hénin (GUE/NGL), raštu. – (FR) Mes turime drąsos kalbėti apie Šengeno *acquis*, tačiau kaip žmogus, gyvenantis Šiaurėje-Pa de Kalė, galiu tiesiogiai patvirtinti, kad nors Šengeno sutartys prisidėjo prie laisvo kapitalo ir prekių judėjimo, jos iki šiol sudaro daug problemų.

Be malonios Europos be sienų utopijos, mes kasdien susiduriame su tragiška Šengeno sutarties tikrove – nežmoniškais migrantų gyvenimo sąlygomis.

Europos Sąjunga ir valstybės narės daro mažai arba nieko nedaro, kad neliktų šios tragedijos. Prancūzija savo ruožtu užsitraukė gėdą, surengusi tokias žiniasklaidos ir policijos gaudynes, kokios buvo Šiaurės-Pa de Kalė „džiunglėse“.

Todėl netgi griežtų humanitarinių veiksmų, kurių Europos Sąjungai nepaprastai trūksta, požiūriu ji palieka vietos valdžios institucijas vienas spręsti problemas.

Liaukimės verkti krokodilo ašaromis ir pagaliau pradėkime elgtis kaip atsakingi žmonės. Padėtis, kuri klostosi Šiaurėje-Pa de Kalė – didžiulė politinė Europos Sąjungos problema. Ji nebus išspręsta nei Europos Šengeno tvirtove, nei tikslinėmis humanitarinėmis priemonėmis. Privalome nutraukti laisvosios prekybos politiką, sustabdyti laisvą kapitalo judėjimą, skatinti apsirūpinimo maistu savarankiškumą, vandenį ir energiją paskelbti visuotinėmis viešosiomis prekėmis ir kovoti su socialine ir ekonomine nelygybe.

9. Balsavimo pataisymai ir ketinimai (žr. protokolą)

(Posėdis buvo nutrauktas 12.30 val. ir pratęstas 15.05 val.)

PIRMININKAVO: J. BUZEK*Pirmininkas***10. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)****11. Klausimų Komisijos Pirmininkui valanda**

Pirmininkas. – Kitas klausimas – klausimų Komisijos Pirmininkui valanda.

Laisvai užduodami klausimai

Paulo Rangel, *PPE frakcijos pirmininko pavaduotojas.* – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos Pirmininke, norėčiau pradėdamas šią pirmą diskusiją pasveikinti jus su šia nauja politinės priežiūros priemone ir paaiškinti, ką ji reiškia Europos parlamentinės demokratijos pažangai ir vystymuisi. Šiuo atveju laimės Europos piliečiai – per savo atstovus.

Atsižvelgdamas į naujausius įvykius – Airijos referendumą, Lenkijos atliktą ratifikavimą ir nesenus Čekijos Respublikos Prezidento pareiškimus – klausiu, kaip jūs vertinate įsigaliosiančios Lisabonos sutarties procesą? Ar Komisijos Pirmininkas ėmėsi kokių nors veiksmų? Kokia jūsų planuojama sutarties įsigaliojimo data ir, be to, ar Komisija, atsižvelgdama į šią negalutinę datą, iki šiol ėmėsi kokių nors veiksmų sutartims pakeisti – iš Nicos sutarties į Lisabonos sutartį, ar mes vis dar esame laukimo būsenos, taip sakant, ar mes laukiame, kad pamatytume, kas atsitiks?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – (PT) Pirmiausia, pone P. Rangeli, ačiū už sveikinimus. Esu labai patenkintas, kad dabar radau šią procedūrą Europos Parlamente. Portugalijoje ji taip pat yra, joje dalyvavau tiek kaip opozicijos vadovas, tiek kaip ministras pirmininkas, todėl tikiuosi, kad ji pasirodys esanti puiki galimybė diskutuoti su gerbiamaisiais Parlamento nariais.

Atsakydamas į konkretų klausimą sakau, kad man klausimas akivaizdus – visos šalys jau demokratiškai ratifikavo Lisabonos sutartį. Airija tai padarė referendumu, o kitos šalys – parlamentuose. Ratifikavimo procesas iki šiol vyksta Čekijoje. Laukiame Konstitucinio Teismo proceso baigties, tačiau kai tik šis procesas bus baigtas, ratifikavimo procesas bus galutinai užbaigtas, nes tai yra bendras teisės, Europos teisės ir tarptautinės teisės, principas, ištikimo valstybių narių ir institucijų bendradarbiavimo principas ir sąžiningumo vedant derybas dėl tarptautinių susitarimų principas.

Paulo Rangel, *PPE frakcijos pirmininko pavaduotojas.* – (PT) Komisijos Pirmininke, išklausęs jūsų atsakymą norėčiau sužinoti štai ką: šiame etape, kai visi laukia Komisijos sudarymo, koks jūsų paties požiūris į tai? Ar mes tiesiog turėsime laikinai veikiančią Komisiją iki to momento, kai Čekija galų gale ratifikuos sutartį, ar jūs tęsite naujų Komisijos narių skyrimą?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas.* – (PT) Europos Vadovų Taryba nusprendė, kad gali skirti naujus Komisijos narius tik tada, kai yra teisinis aiškumas dėl sutarties, tačiau mes iki šiol neužbaigėme šio proceso.

Todėl nuo lapkričio 1 d. Komisija tvarkys tik kasdieninius reikalus. Aišku, mes tikimės, kad šis procesas bus užbaigtas kiek įmanoma greičiau, todėl mes rengiame viską, ką galime, naujai Komisijai, ir toliau tą darysime. Kad būčiau sąžiningas su jumis, gerbiamieji Parlamento nariai, – dalykas tas, kad mes nevysiškai kontroliuojame laiko planavimą, nes jis priklauso nuo ratifikavimo proceso užbaigimo Čekijoje.

Stephen Hughes, *S&D frakcijos pirmininko pavaduotojas.* – Kitais metais Europos Sąjungos nedarbas galėtų padidėti iki 27 mln. ir paversti šią finansų ir ekonomikos krizę socialine krize. Ar atsižvelgdamas į tai dabar sutinkate, kad toks ekonomikos atgaivinimo planas, dėl kurio buvo susitarta praėjusių metų gegužės mėn., buvo nepakankamas? Visų pirma ar sutinkate, kad reikia tolesnių paskatų – Europos profesinių sąjungų konfederacija pasiūlė 1 proc. BVP – siekti sukurti pozityvią patekimo į darbo rinką strategiją, pagal kurią būtų siekiama apsaugoti perspektyvų užimtumą ir kurti naujas darbo vietas skatinant protingą darbo pasidalijimą?

Ką darysite ES lygmeniu, siekdamas remti darbo vietas neprityusių ir jaunų darbuotojų sektoriuose? Pvz., buvo siūloma tam tikrų lygmeniu sukurti bendrą strateginę platformą siekiant suvienyti visus pagrindinius veikiančiuosius subjektus, kad kartu dirbtų rūpindamiesi kiekvieno sektoriaus augimu, inovacijomis bei darbo vietomis ir koordinuotų turimas priemones, pvz., technologijų platformas, įgūdžių ekspertų grupes ir bendras technologijų iniciatyvas. Ar sutinkate, kad tai būtų puiki idėja, kuri turėtų būti įgyvendinta Europoje?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Manau, kad be mūsų ekonomikos atgaivinimo plano padėtis būtų daug blogesnė. Tiesą sakant, patvirtintos priemonės turėjo realų švelninamąjį poveikį. Mes apskaičiavome, kad 2009–2010 m. buvo išleisti apytikriai 5 proc. Europos Sąjungos BVP, t. y. apytikriai 550 mlrd. EUR. Taigi, manau, kad iš esmės kažkas buvo padaryta. Būkime realistiški kalbėdami apie tai.

Pritariu visoms kitoms pastangoms sujungtų platformų, kurias pasiūlėte mums iškilusioms problemoms spręsti, požiūriu. Užimtumas lieka svarbiausia problema. Kaip žinote, tai sakiau keletą kartų ir, tiesą sakant, prašiau, kad būtų surengtas aukščiausiojo lygio susitikimas užimtumo klausimu. Kai kurios valstybės narės šį pasiūlymą nuvertino. Galbūt jūs, pone S. Hughesai, galite padėti mums įtikinti kai kurias valstybes nares ir vyriausybes, kurios nusprendė nuvertinti šį aukščiausiojo lygio susitikimą užimtumo klausimu, nes manau, kad užimtumas yra svarbiausia problema, su kuria turėsime susidurti netolimoje ateityje.

Stephen Hughes, S&D frakcijos pirmininko pavaduotojas. – Aš iš tikrųjų dirbu su šiomis valstybėmis narėmis. Tiesiog grįžtant prie šios tam tikro lygio įėjimo į rinką strategijos, ar jūs sutinkate, kad lėšų panaudojimas, kuriuo siekiama veiksmingai mažinti nedarbą, būtų laikomas ne papildoma našta viešiesiems finansams, o būdu užtikrinti tvarumą?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Tiesą sakant, būtent tai mes ir darėme. Kai kurios specialios priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės, – pvz., pasižiūrėkite į *Kurzarbeit* Vokietijoje, – buvo skirtos lėšų panaudojimui didinti, kartu iki tam tikro lygio mažinant našumą, – mano manymu, socialiniu požiūriu tai buvo pateisinama. Galėčiau tą patį pasakyti apie Velso sistemą, kuri buvo patvirtinta Jungtinėje Karalystėje. Taigi, buvo gerų pavyzdžių, kai dėl socialinių priežasčių lėšų panaudojimas buvo lankstesnis ir labiau socialinis, tačiau tai buvo būdas išvengti tolesnio nedarbo didėjimo, kuris šiuo metu tebėra mano svarbiausias rūpestis.

Guy Verhofstadt, ALDE frakcijos pirmininkas. – (NL) Gerb. pirmininke, mano klausimas visiškai nenustebins Komisijos Pirmininko. Penktadienį Komisijos narė N. Kroes paskelbė, jog yra aiškių požymių, kad Vokietijos pagalba bendrovei „Opel“ prieštarauja Europos valstybės pagalbos ir vidaus rinkos taisyklėms ir pastato į nepalanką padėtį kitų šalių gamyklas. Kita vertus, Günter Verheugen galėjo nesuprasti problemos, nes iš tikrųjų jis per radiją pasakė, kad bendrovė „Opel“ jau žengia tinkama kryptimi.

Vakar kolega Parlamento narys iš Vokietijos krikščionių demokratų sąjungos (CDU) netgi paklausė, ar mes neskundžiame Komisijos narės N. Kroes. Jis kalbėjo apie ją kaip apie Komisijos narę, kuri yra labai prieštaringa, kuri yra nepakankamai objektyvi, kuri yra nusistačiusi prieš Vokietiją, kuri galėtų nesukelti Europoje sąmyšio likus dviem savaitėms iki savo kadencijos pabaigos. Mano nuomone, Komisijos narė N. Kroes tiesiog atlieka savo darbą, todėl mano klausimas jums, Komisijos Pirmininke, labai paprastas: palaikysite savo Komisijos narę N. Kroes ar ne?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Aš visada palaikiau savo Komisijos narius, įskaitant N. Kroes. Žinoma, tik gavusi mano sutikimą ji priėmė sprendimą – būtent dėl ryšių, kuriuos ji turėjo su Vokietijos vyriausybe klausdama paaiškinimo. Dabar laukiame atsakymo iš su tuo susijusių bendrovių.

Esu dėkingas, kad šiuo atveju puikiai bendradarbiaudami darome labai gerą pažangą. Suprantu, kad Komisijai išreiškus abejonių dėl pasiūlymų teikimo proceso teisėtumo bendrovės „General Motors“ ir „Opel Trust“ persvarstys pasiūlymus pirkti bendrovę „Opel“ komercinių sąlygų pagrindu. Esu įsitikinęs, kad galime rasti sprendimą, kuris būtų suderinamas su Europos vidaus rinkos ir valstybės pagalbos taisyklėmis.

Labai dažnai sakiau, kad negalime eiti į kompromisus Europos vidaus rinkos ir konkurencijos taisyklių klausimais. Jeigu eisime į kompromisus, daugiau neturėsime vidaus rinkos arba mūsų bendro Europos projekto.

Guy Verhofstadt, ALDE frakcijos pirmininkas. – (NL) Daugiau klausimų neturiu. Norėčiau tik pažymėti, jog čia Komisijos Pirmininkas labai aiškiai pareiškė, kad jis garantuoja už laišką, kurį išsiuntė Komisijos narė N. Kroes, ir kad laiškui taip pat pritaria visa Komisija. Tai iš tiesų svarbu, nes tai reiškia, jog Komisijos narys G. Verheugen turėtų atsargiau parinkti žodžius sakydamas, kad nėra jokių problemų. Arba jos yra, arba jų nėra.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Ne tik laiškui buvau pareiškęs pritarimą – prieš N. Kroes išsiunčiant laišką liepiaujai išsiųsti laišką, todėl mano pozicija šiais klausimais labai aiški.

Pone G. Verhofstadtai, išsiaiškinkime. Komisijoje yra trys žmonės, kurie turi teisę pareikšti nuomonę, tačiau Komisijos pozicijos yra pozicijos, kurias išreiškia Pirmininkas savo kolegos vardu ir atitinkamas Komisijos narys.

Rebecca Harms, Verts/ALE frakcijos pirmininkė. – (DE) Gerb. pirmininke, su dideliu susirūpinimu dėl galimos Kopenhagos derybų dėl klimato kaitos nesėkmės šis Parlamento Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas vakar dar kartą patvirtino senus Europos Komisijos reikalavimus ir skubiai bei labai aiškiai paremdamas juos priėmė. Komitetas pasiūlė Tarybai dar kartą pasirūpinti būtinu dalyku: nustatyti 30 proc. CO₂ dujų mažinimo tikslą Europos Sąjungai ir sudaryti galimybę pramoninėms valstybėms jas sumažinti 40 proc., taip pat pasirūpinti, – tai yra tarptautinių derybų pagrindas, – kad iki 2020 m. Europa suteiktų 30 mlrd. EUR besivystančių šalių klimato kaitos fondui. Ką darysite, ką galite padaryti, kad atkreiptumėte Tarybos dėmesį į šiuos svarbius, būtinus ir pagrįstus reikalavimus?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Kaip viešai pasakiau Niujorke vykusiame aukšto lygio susitikime, taip pat Pitsburge, esu labai susirūpinęs dėl lėto derybų dėl Kopenhagos konferencijos tempo.

Kopenhagos konferencijai yra trys galimos kliūtys, susijusios ne tik su finansavimu: aiškiai nepakankamas siekis, susijęs su Europos Sąjungai nepriklausančių kai kurių išsivysčiusių šalių įsipareigojimais mažinti išmetamųjų teršalų kiekį; svarbiausių besivystančių šalių – didelių kylančios ekonomikos šalių – nenoras pateikti įtikinamus pasiūlymus dėl savo klimato kaitos švelninimo veiksmų; taip pat rimto išsivysčiusių šalių finansinio pasiūlymo nebuvimas ant derybų stalo. Štai kokios šios trys kliūtys.

Tikiuosi, kad Europos Sąjunga išlaikys savo lyderės pozicijas ir kad šio mėnesio pabaigoje Europos Vadovų Taryba pateiks rimtą finansinį pasiūlymą. Tikiuosi, kad rytoj turėsime laiko apsvarstyti šį klausimą išsamiau, nes kitoje Europos Vadovų Taryboje klimato kaita bus viena svarbiausių diskusijos temų. Komisija tikrai kovos dėl plataus užmojo programos, nes, kaip visada sakiau, klimato kaita yra ne tik aplinkos apsaugos, bet ir vystymosi klausimas.

Rebecca Harms, Verts/ALE frakcijos pirmininkė. – (DE) Komisijos Pirmininke, daugybėje diskusijų informavimo tikslais, įskaitant diskusijas su aukšto rango JAV pareigūnais, mums buvo sakoma, kad dabar Europa Sąjunga savo pastangomis atsilieka nuo tokių šalių kaip Kinija ir, kiek tai susiję su pastangomis, Japonijos. Kaip galite vis dar tvirtinti, kad vaidinsime vadovaujamąjį vaidmenį?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Būsiu nepaprastai laimingas, jei tokia diena ateis, tačiau, deja, tai netiesa. Iki šiol Europos Sąjunga yra vienintelis blokas, nusistatęs privalomus tikslus, kurie dabar paverčiami teisės aktais.

Palankiai vertiname kai kuriuos pozityvius pokyčius, būtent puikų politinį pareiškimą, kurį padarė Japonijos ministras pirmininkas, – asmeniškai pasveikinau jį, – tačiau iki šiol tai yra politinis pareiškimas. Palankiai vertiname kai kuriuos Kinijos paskelbus nacionalinius planus, tačiau iki šiol Kinija nesutiko padaryti jų privalomais Kopenhagos derybose.

Palankiai vertiname kitus pozityvius pokyčius, tačiau iš tikrųjų mes vadovaujame pasauliui kovoje su klimato kaita. Norėčiau, kad būdami lyderiais arti savęs turėtume dar ką nors, nes būti lyderiams ir būti vieniems kartais nėra labai patogiu. Tačiau tikrovė tokia, kad kiti neprilygsta pagal mūsų užmojo lygį.

Michał Tomasz Kamiński, ECR frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, pirmiausia norėčiau padėkoti jums už tai, kad esate gyvas pavyzdys, jog politikų duoti pažadai vykdomi. Kai mano žmona paprašo manęs, kad ką nors padaryčiau, ir nori sužinoti, ar tikrai padarysiu, visada sakau: „Taip, juk esu politikas.“ Šiandien įrodėte, kad jūs, kaip politikas, laikotės savo žodžio. Jūs esate su mumis ir labai gerai atsakote į posėdžių salėje pateikiamus klausimus.

Gerb. Pirmininke, čia pasakytoje mums kalboje pasakėte, kad neparastai svarbu stiprinti bendrąją rinką ir kad bendrosios rinkos stiprinimas – būdas įveikti Europoje vykstančią krizę. Noriu jūsų, gerb. Pirmininke, savo frakcijos vardu paklausti: ką ketinate daryti per keletą kitų mėnesių, kad Europos bendrosios rinkos stiprinimas padėtų kovoti su didele ekonomikos krize, su kuria šiandien susiduriame?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Labai ačiū, pone M. Kamiński. Tiesą sakant, savo politikos gairėse – joms, mano manymu, Europos Parlamentas pritarė savo ryžtingu palaikymu, jūsų parodytu mano perrinkimu, – pasakiau, kad vidaus rinka yra prioritetas ir kad turėtume kovoti su visų rūšių ekonominiu nacionalizmu.

Turiu gerų naujienų jums visiems. Vos šiandien M. Monti patikėjau atsakingą uždavinį parengti pranešimą dėl bendrosios rinkos ateities, kuriame būtų pateiktos pasirinkimo galimybės ir rekomendacijos dėl iniciatyvos atnaujinti bendrosios rinkos veikimą. Esu patenkintas, kad jis sutiko su šiuo pavedimu, nes tai yra būdas pritraukti tam tikrą išorės kompetenciją siekiant užsitikrinti paramą, kartu su Europos Parlamentu tikėkimės,

kad galėtume duoti naują impulsą vidaus rinkai ir pasvarstyti, kaip galime priversti vidaus rinką prisitaikyti prie XXI a. Manau, kad tai ypač svarbu vartotojams, taip pat mažoms ir vidutinėms įmonėms, kurios kartais jaučia spaudimą ir kenčia nuo iškreiptos bendrosios rinkos elgsenos.

Michał Tomasz Kamiński, *ECR frakcijos pirmininkas*. – (PL) Gerb. Pirmininke, galiausiai noriu pasakyti, kaip mums, mūsų frakcijai, nepaprastai svarbu, kad šiame bendrosios rinkos stiprinimo darbe, šiame mūsų bendros Europos kūrimo darbe nepamiršote Europoje esančių skirtumų. Jūs nepamiršote, kad yra šalių, kurios visai neseniai įstojo į Europos Sąjungą ir kurios tam tikru požiūriu yra ekonomiškai nepajėgios. Žinome, kad visada labai sąžiningai elgėtės su šiomis naujomis valstybėmis narėmis, todėl tikiuosi, kad ir toliau taip elgsitės.

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas*. – Manau, kad vidaus rinka – geriausias būdas apsaugoti visas valstybes nares, kad ir kokios jos būtų: naujos ar senos, didelės ar mažos, turtingos ar neturtingos. Tai teisingumo politika, nes tai geriausias būdas apsaugoti silpnesnius – būtent vartotojus, kurie paprastai būna silpnesni.

Be to, tai būdas apsaugoti mažas ir vidutines įmones nuo didelių monopolijų arba oligopolijų. Teisingai, tai – įkvėpimas vidaus rinkai, toks svarbus mūsų Europos Sąjungos *acquis*.

Lothar Bisky, *GUE/NGL frakcijos pirmininkas*. – (DE) Gerb. Pirmininke, jūs raginate mus verčiau užmiršti ekonominių paskatų programas ir greitai sumažinti valstybių narių biudžetų deficitą. Tačiau netgi pagal naujausias prognozes 2009 m. ketvirtajam ketvirčiui žadamas vos 0,1 proc. ES BVP augimas. Jei imsime visus 2009 m., tai reikštų 4 proc. sumažėjimą. Pagal jūsų pačių prognozes 2010 m. ES nedarbo lygis didės iki daugiau nei 11 proc.

Ar nemanote, kad ankstyvas ir drastiškas viešųjų išlaidų sumažinimas galėtų iš karto sustabdyti vos prasidedantį atsigavimą? Ar manote, kad šiuo metu finansų sektorius jau įveikė problemą ir kad paprasti žmonės turėtų padengti krizės išlaidas? Jūs jau dabar jėga primetate skandalingas ES neatidėliotino kredito sąlygas Latvijos, Vengrijos ir Rumunijos žmonėms: mažesni atlyginimai, mažesnės pensijos išmokos, mažiau viešųjų paslaugų ir didesnis PVM. Ar tai jūsų socialinės Europos idėja?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas*. – Visų pirma būtent dėl to svarstome skaičius, kuriuos minėjote, – iš dalies sutinku su jumis – šie skaičiai iš tikrųjų yra mūsų prognozės. Kaip jau keletą kartų sakiau, rengiame pasitraukimo strategiją, tačiau nerekomenduojame pradėti įgyvendinti pasitraukimo strategijos dabar. Todėl sakome, kad mums reikėtų neatsisakyti paskatų programų. Finansų ministrai susitikinėjo, todėl manau, jog jie susitarė, kad neturėtume įgyvendinti pasitraukimo strategijos anksčiau nei 2011 m. Todėl vis dar reikia neatsisakyti paskatų mūsų ekonomikai – būtent dėl mūsų problemų, dėl socialinės srities ir visų pirma dėl nedarbo.

Tačiau, kaip žinote, ši krizė sukėlė labai didelį disbalansą dėl didelio viešųjų lėšų panaudojimo ir finansinio išlaidavimo. Manau, kad neturėtume laikytis netvaraus modelio, nes tam tikru momentu turėsime vėl paisyti tvarumo. Be to, tai yra solidarumo su ateities kartomis klausimas.

Lothar Bisky, *GUE/NGL frakcijos pirmininkas*. – (DE) Gerb. Pirmininke, ar teisingai jus supratau, t. y. kad 2011 m. galėtų būti šio „pasitraukimo“ data?

José Manuel Barroso, *Komisijos Pirmininkas*. – Negaliu to dabar patvirtinti, tačiau galiu jums pasakyti, kad greičiausiai to nedarysime anksčiau. Manau, kad šiuo klausimu yra bendras finansų ministrų sutarimas, taip pat, be kita ko, tokia buvo pozicija, su kuria Europos Sąjunga nuvyko į Didžiojo dvidešimtuko susitikimą (G20).

Dabar taip pat dedamos pastangos, kad šios politikos sritys būtų koordinuojamos pasaulio mastu. Tai nereiškia, kad visi pasaulio regionai vienu metu priims tokius pat sprendimus, tačiau per šią krizę matome, kad, šiaip ar taip, esame susiję, todėl turime pabandyti aiškiai išreikšti šias pasitraukimo strategijas pasaulio mastu.

Taigi, greičiausiai to nebus anksčiau nei 2011 m., tačiau turėtume toliau labai atidžiai stebėti ekonominę padėtį.

Nigel Farage, *EFD frakcijos pirmininkas*. – Pone J. M. Barroso, labai malonu jus matyti čia. Galimybei priversti vadovą atsakyti tikrai reikia pritarti.

Kaip žinote, ne visada buvau vienas iš jūsų didžiausių rėmėjų, tačiau turiu pripažinti, kad padarėte labai gerai. Jums pavyko atmesti Prancūzijos referendumo rezultatus, jums pavyko atmesti Nyderlandų referendumo rezultatus ir pavyko priversti airius pasiduoti iš antro karto. Taigi, jūs beveik turite savo sutartį.

Dabar, žinoma, laikas išrinkti Pirmininką – didelį bendrą simbolinį Europos Sąjungos vadovą. T. Blair – neabejotinas lažybinių numylėtinis. Tik noriu žinoti, ar sutinkate su manimi, kad viskas: tai, kad jis nuolat palaiko Jungtinės Karalystės prisijungimą prie euro zonos, kad atsisakė grąžinti 2 mlrd. svarų sterlingų (GBP) per metus Jungtinės Karalystės permokos, ir jo bendras požiūris į Jungtinę Karalystę Europos Sąjungoje, t. y. jo atsisakymas pasiūlyti Jungtinei Karalystei surengti referendumą, – rodo, kad jis turi pakankamai europinių įgaliojimų tapti Pirmininku? Ar iš tikrųjų buvo šis susitarimas, kurį numaciau 2005 m.? Ar buvo dėl to susitarta nuo pat pradžių?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Pirmiausia, pone N. Farage, nenusiminkite taip dėl Airijos rezultatų. Šis rezultatas nebuvo labai geras – vos 67 proc. gyventojų! Mes pademonstravome, kad kai yra reali diskusija realiai dalyvaujant, gali būti ryžtingas Europos palaikymas. Tiesą sakant, tai buvo Airijos nepriklausomumo nuo Jungtinės Karalystės nepriklausomybės partijos paskelbimas, nes jūs ten vykdėte kampaniją, tačiau airiai balsavo prieš jus ir prieš jūsų partiją.

(Plojimai)

Na, dėl būsimo Tarybos Pirmininko neketinu aiškinti. Tai – Europos Vadovų Tarybos sprendimas. Tik norėčiau jums labai nuoširdžiai pasakyti, kad šiuo atveju nėra jokių slaptų susitarimų ir jokių slaptų sumanymų. Jeigu būtų, aš jau žinočiau. Taigi, nėra jokių slaptų susitarimų arba slaptų derybų. Galiu pasakyti tik tai, kad mums reikia Tarybos Pirmininko, kuris būtų atsidavęs europietis ir kuris visą laiką užtikrintų nuoseklumą, nes nemanau, kad derėtų turėti Tarybą, kuri kas šešis mėnesius visiškai keičia savo darbotvarkę. Esu labai ryžtingas aktyvaus Europos Vadovų Tarybos – kuri suteiktų darnumo ir nuoseklumo Tarybai ir kuri, žinoma, dirbtų išvien su Komisija ir būtų prisiėmusi visą atsakomybę už Europos projektą ir Bendrijos reikalus, – dalyvavimo rėmėjas.

Nigel Farage, EFD frakcijos pirmininkas. – Pone J. M. Barroso, esu nusivylęs. Tai – klausimų valanda, todėl atsakyti „taip“ arba „ne“ būtų lengviau, tačiau tai smulkmena. Ar tai būtų T. Blair, ar ne, faktas yra tai, kad jis nebus išrinktas demokratiškai. Jūs pats nebuvote išrinktas demokratiškai. Argi tai iš tikrųjų ne visos ES įvertinimas? Argi tai ne puiki organizacija, suteikianti išėjusiems į pensiją ir nuvargusiems buvusiems premjerams tam tikrą realią vykdomąją valdžią? Šia sutartimi būtumėte galėjęs demokratizuoti ES. Jūs pasirinkote nedemokratizuoti. Kas, jūsų nuomone, geriau: nacionalinė demokratija ar Europos Sąjunga?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Būtent dėl to, kad Europos Sąjunga nėra kažkas panašaus į integruotą valstybę, jūs, matyt, baiminatės, kad Tarybos Pirmininkas yra ne tiesiogiai išrenkamas žmonių, o pasirenkamas demokratiškai išrinktų Europos vyriausybių vadovų. Būtent tokia logika iš to išplaukia. Mane patį vienbalsiai palaikė ne tik demokratiškai išrinkti vyriausybių vadovai, bet ir aiški šio Parlamento dauguma. Taigi, manau, kad turiu aiškų demokratinį teisėtumą.

(Plojimai)

Pirmiau buvau nacionalinis politikas, į savo šalies parlamentą buvau demokratiškai išrinktas 29 metų amžiaus, todėl turiu pasakyti, kad sunkiau būti išrinktam Komisijos Pirmininku nei daugumos mūsų šalių ministru pirmininku!

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Rytoj 15.00 val. rengiu spaudos konferenciją apie kritinę žmogaus teisių padėtį, kuri tebėra nuo 2006 m. Nuoširdžiai kviečiu ir tikiuosi pamatyti gerb. Pirmininką ir visus savo kolegas Parlamento narius. Iš Nacionalinės teisinės pagalbos tarnybos gautais duomenimis, daugybė teismo sprendimų patvirtina, kad 2006 m. rudenį Vengrijoje vyko brutalūs policijos teroro aktai, ypač spalio 23 d. minint 50-ąsias metines. Vyriausybės įsakymais policija įvykdė daug žiaurių aktų, įskaitant tai, kad šovė 14 žmonių į akis ir taip daugelį iš jų apakino, laikė kaip politinius kalinius ir kankino kelis šimtus nekaltų žmonių.

Ar jūs, gerb. Pirmininke, žinote, kad Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pirmininko pavaduotoja K. Göncz buvo vyriausybės, leidusios šaudyti, narė? Norėčiau išgirsti jūsų nuomonę apie tai, taip pat nuoširdžiai ir pagarbiai kviečiu ir tikiuosi pamatyti jus rytojaus spaudos konferencijoje.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Seku visus valstybių narių įvykius, tačiau kalbėkime be užuolankų – Komisija neturi teisės kištis į kai kuriuos valstybių narių vidaus reikalus, o šiuo atveju tai yra toks klausimas, į kurį negalime duoti atsakymo, nes tai yra Vengrijoje vykstančios vidaus diskusijos klausimas.

Mes, kaip Komisija, turime įgaliojimą kištis bet kokių pagrindinių teisių klausimą, kai jis susijęs su Bendrijos teisės įgyvendinimu. Garbiosios Parlamento narės minėtiems įvykiams tai netinka. Todėl prašyčiau man neužduoti klausimų, kuriuos nacionalinio parlamento lygmeniu galite apsvastyti geriau nei čia, Europos Parlamente.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Tokiu atveju ar iš to, ką jūs pasakėte, aš teisingai suprantu, kad susirinkimų laisvė, nuomonės laisvė, žmogaus teisės ir netgi Europos žmogaus teisių konvencija nėra Europos Sąjungos teisės dalis? Ar žmogaus teisės nėra Europos Sąjungos vertybių sistemos ir teisinės sistemos dalis? Jeigu ne, buvau klaidingai informuota.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Žinoma, žmogaus teisės yra Europos Sąjungos dalis, tačiau turime sistemą, grindžiamą teisine valstybe, ir laikomės nuomonės, kad visos valstybės narės, įskaitant jūsų šalį, yra šalys, valdomos pagal teisinės valstybės principą. Taigi, jūs turite galimybę pateikti savo klausimus savo teismams, taip pat yra galimybė pateikti skundus Europos žmogaus teisių teismui arba Liuksemburge esančiam Europos Teisingumo Teismui. Taigi, mes turime žmogaus teisių sistemą.

Ko negaliu daryti ir neturėčiau daryti, tai veltis į nacionalines politines įvairių politinių partijų diskusijas.

Pirmininkas. – Labai ačiū, gerb. Pirmininke. Noriu kuo nuoširdžiausiai padėkoti politinių frakcijų pirmininkams už tai, kad laikėsi skirto laiko ir taip puikiai diskutavo. Taip pat noriu padėkoti J. M. Barroso. Turime laikytis skirto laiko, jeigu gyvai diskutuojame. Todėl labai ačiū jums visiems.

Finansų krizės padariniai užimtumui ir socialinei sanglaudai

Corien Wortmann-Kool (PPE). – (NL) Gerb. Pirmininke, mano klausimas susijęs su reagavimu į krizę priemonėmis. Kai kalbama apie išmetamųjų teršalų tikslus, susijusius su klimato kaita, Europa lenkia Jungtines Valstijas. Tačiau Jungtinės Valstijos pirmąją nepaprastai svarbių mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) ir užimtumui privataus sektoriaus investicijų į technologines inovacijas ir darnumą požiūriu.

Iš esmės tai taip pat buvo jūsų krizės įveikimo ir ekonomikos atgaivinimo plano pagrindas. Vis dėlto koks jūsų siekis šiuo požiūriu? Kada planuojame pasiekti Jungtinių Valstijų lygį ir ką Komisija daro ir gali padaryti siekdama užtikrinti, kad būtų pasiektas šis lygis? Apskritai kalbant, mūsų MVĮ vis dar susiduria su daugybe kliūčių ir dėl to praranda augimo potencialą. Ką ketinate daryti, kad baigtumėte kurti vidaus rinką, kuri, šiaip ar taip, yra pagrindinis mūsų užimtumo didėjimo šaltinis?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Jau atsakiau ankstesniam kalbėtojų kai kuriomis mintimis apie vidaus rinką, tačiau klausimu, kurį aiškiai keliate apie technologiją, visiškai sutinku. Mes atsiliename nuo Jungtinių Valstijų ir kitų šalių investicijų į naujas technologijas požiūriu.

Būtent dėl to, pvz., šiame specialiaame teisės aktų pakete patvirtinome Europos ekonomikos atgaivinimo planą. Svarstydami kai kuriuos su klimato kaita ir energetiniu saugumu susijusius klausimus ypač pabrėžiame investicijų svarbą. Mes susiejame šiuos du klausimus. Kaip tik dėl to visai neseniai pasiūlėme Europos strateginį energetikos technologijų planą, taip pat raginame valstybes nares skirti daugiau išteklių finansuoti ekologiškas technologijas, kitaip tariant, visas technologijas, kurios gali suteikti mums galimybę turėti tvaresnę, ekologiškesnę ekonomiką.

Iš tikrųjų tai yra klausimas, kurį taip pat turėtume apsvastyti rengdami kitas finansines perspektyvas. Kaip žinote, mes pasiūlysiame prieš metų pabaigą persvarstyti savo biudžetą. Tai taip pat bus proga surengti puikią diskusiją apie tai, kam ateityje turėtume skirti daugiausia dėmesio investicijų požiūriu.

Pirmininkas. – Kolegos, norėčiau paprašyti jūsų neužduoti papildomų klausimų. Čia turiu labai ilgą pavardžių sąrašą, ir būtų daug įdomiau, jeigu klausimus galėtumėte užduoti daugiau narių.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Gerb. Pirmininke, Komisija visiškai teisingai padarė, kad 2008 m. parengė rekomendaciją apie didesnio skaičiaus žmonių integravimą į darbo rinką.

Visų pirma norėčiau paklausti, ar, be šios rekomendacijos ir valstybių narių patvirtintų priemonių, jūs, Europos Komisija, ketinate imtis papildomų priemonių, kad sustiprintumėte atvirą koordinavimo metodą, taikomą socialiniame sektoriuje? Kalbu apie priemones, kurios suderinamos su perspektyvia pramonės politika ir kurios padidintų užimtumą.

Antra, kaip visi žinome, 2010 m. buvo paskelbti Europos kovos su skurdu metais. Mūsų tikslas – stiprinti socialinę sanglaudą. Gerb. Pirmininke, klausimas labai paprastas: ar panaudosite visą savo energiją ir ar pats

turėsite drąsos kovoti dėl kiekybinių tikslų skurdo srityje? Visų pirma norėčiau paprašyti, kad man nesiūlytumėte kreiptis į valstybes nares, kaip padarėte, kai informavote Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakciją.

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Jau pirmiau sakiau, kad svarbiausias mano rūpestis yra užimtumas, tačiau norėdami kovoti su nedarbu turėtume laikytis ne tik reaguojančios, bet ir iniciatyvios pozicijos. Tai, mano manymu, būtų galima pasiekti persvarsčius Lisabonos strategiją ir bendra 2020 m. viziją.

Turime pagrįsti ilgalaikę Europos Sąjungos naujų tvaraus augimo šaltinių strategiją, pvz., tai, ką vadiname „baltais“ darbais socialinių pasaugų srityje, kurioje nuo 2000 m. buvo sukurta 3,3 mln. naujų darbo vietų. Tai yra 16 proc. visų naujų darbo vietų.

Nustatyta, kad iki 2020 m. ekologiškų produktų ir paslaugų rinka taip pat turi padvigubėti ir sukurti didžiules galimybes ekologiškosioms darbo vietoms, todėl remiame planavimo darbą visoje Europos Sąjungoje, kad iš anksto numatytume, kokių darbo vietų ir įgūdžių reikės. Todėl esu pasiryžęs dirbti šios naujos strategijos srityje, kad padidinčiau socialinį prioritetą, kaip jau jums sakiau, kai svarstėme didesnės apimties politikos gaires kitai kadencijai.

Elizabeth Lynne (ALDE). – Kaip žinome, per dabartinę ekonomikos krizę šimtai tūkstančių žmonių praranda savo darbą; daugelis iš jų yra vyresnio amžiaus žmonės, kurie atsiduria nepaprastai nepalankioje padėtyje, kai bando susirasti naują darbą. Nors kiekvienoje valstybėje turėtų būti laikomasi 2000 m. Užimtumo direktyvos, dauguma šių vyresnio amžiaus darbuotojų iki šiol nežino, kokios jų teisės pagal šią direktyvą, todėl daugelis valstybių narių nepaiso taisyklių.

Net jeigu kai kurie darbuotojai žino savo teises, labai dažnai jie supranta, kad neįmanoma imtis veiksmų pavieniui be jokios paramos. Šiuo metu kol kas neturime teisės aktų, kurie apsaugotų daugelį žmonių nuo diskriminacijos užtikrinant teisę į prekes ir paslaugas, tačiau turime Užimtumo direktyvą. Ar galite mums pasakyti, kokių veiksmų imamasi prieš valstybes nares, tinkamai neįgyvendinančias direktyvos, ir kokius mechanizmus būtų galima panaudoti siekiant padėti vyresnio amžiaus ir neigaliems darbuotojams įgyvendinti savo teises?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Kai valstybės narės nevykdo mūsų direktyvų, pradedame pažeidimo tyrimą, todėl, kai yra konkretus atvejis, mes galime veikti ir veikiamo. Apskritai jūsų minimu klausimu norėčiau jums pasakyti, kad ši krizė pavertė bedarbiais daugiau nei penkis milijonus europiečių.

Labiausiai nukentėjusios gyventojų kategorijos – jauni žmonės ir migrantai. Dabar Europos Sąjungoje nedarbas yra 9,1 proc., tačiau tas nedarbo lygis yra daugiau nei dukart didesnis, kai skaičiuojamas jauniems darbuotojams (19,8 proc.) ir migrantams (19,1 proc.). Tokios yra svarbiausios mūsų problemos socialinių reikalų požiūriu. Klausimas, kaip spręsti vaikų skurdo problemą, taip pat lieka labai svarbiu prioritetu. Žinoma, vadovaudamiesi dabartinėmis direktyvomis taip pat stebime vyresnio amžiaus žmonių padėtį.

David Casa (PPE). – (MT) Manau, kad verta kalbėti apie tai, kaip Europos Sąjungoje galėtume sukurti daugiau darbo vietų. Tačiau manau, kad taip pat turėtume pasvarstyti, kaip išsaugoti darbo vietas, neleisti jų prarasti. Mano šalies vyriausybė įsikišo tuo momentu, kai krizė buvo labiausiai jaučiama. Manau, kad įsikišus vyriausybei buvo išsaugota tūkstančiai darbo vietų, aišku, didinant socialinio sektoriaus išlaidas. Ar nemanote, kad Komisijai reikia labiau pasistengti užtikrinti, kad taip būtų daroma visose Europos Sąjungos šalyse? Žinau, kad pasinaudosite iš naujo pataisytu prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu, ir tai, kad juo naudojamas siekiant dar daugiau padėti darbuotojams, tačiau manau, kad turime daryti viską, ką galime, siekdami užtikrinti, kad būtų išsaugotos šių žmonių darbo vietos, idant jiems nereikėtų pasinaudoti prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondu. Manau, kad tai turėtų būti mūsų tikslas.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Ne tik persvarstėme prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo taisykles, bet ir perprogramavome Europos socialinį fondą, paspartindami 1,8 mlrd. EUR skyrimą aktyviai darbo rinkos politikai sustiprinti.

Dėl sanglaudos politikos taip pat padarėme kai kuriuos pakeitimus, kad supaprastintume taisykles ir paankstintume mokėjimus. Tai taip pat labai svarbi politika. Jau minėjau paskatų plane numatytus 550 mlrd. EUR ir, žinoma, taip pat galiu paminėti prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą bei kai kuriuos kitus mūsų pateiktus pasiūlymus.

Deja, turiu pasakyti, kad buvo viena idėja, kuria valstybės narės nesusidomėjo: sustabdyti bendrą socialinio fondo finansavimą. Pateikėme ją Tarybai, bet ši ją atmetė. Vis dar tikiuosi, kad su jūsų parama galime tai padaryti, nes yra keletas šalių, kurios paprasčiausiai neturi finansinių išteklių, kad galėtų iš savo lėšų padidinti socialinio fondo finansavimą. Taigi, mes maksimaliai išnaudojame visas Bendrijos lygmeniu turimas priemones, siekdami dubliuoti tai, ką valstybės narės gali daryti pačios mėgindamos kovoti su šiuo nedarbu.

Alejandro Cercas (S&D). – (ES) Gerb. Pirmininke, ačiū už šią įdomią šiandieninę diskusiją.

Dėl nedarbo pasakėte, kad kai kurios valstybės narės nedalyvavo Prahos aukščiausiojo lygio susitikime. Gerb. Pirmininke, dar svarbiau tai, kad Taryba esant didžiausiai Europos istorijoje užimtumo krizei – šiandien 10 000 europiečių turės prarasti savo darbą, ir tas pats bus ryt ir poryt – nesiėmė jokios rimtos iniciatyvos ir kad nebuvo nė vieno aukščiausiojo lygio susitikimo užimtumo klausimu. Be to, galėjote pasakyti, kad Komisija turi praėjusių metų darbotvarkę, kuri jau tada buvo pasenusi ir kuri dabar nebeatitinka neatidėliotinių daugybės milijonų piliečių, visos europiečių kartos ir visos gerovės valstybės, kurių ateičiai gresia pavojus, poreikių.

Gerb. Pirmininke, noriu paprašyti būti vadovu, nes mums reikia aktyvaus vadovavimo, t. y. vadovavimo, kuris įveiktų apatiją ir skaidrumo trūkumą. Jums reikia Tarybai pasakyti, kad mes nebegalime toliau taip elgtis. Mums reikia ne tokios Komisijos, kuri tvarkytų tik įprastus išteklius ir įprastus reikalus, o tokios, kuri šiuo sunkiu metu – žinau, kad šis metas jums sunkus, gerb. Pirmininke, – imasi vadovauti Europai institucijoms labai sutariant, kad suteiktų vilties visai europiečių kartai.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (PT) Iš tiesų darome viską, ką galime, ir, kaip sakiau bendrais bruožais nusakydamas programą, socialiniams reikalams teikiame aukštesnį prioritetą, nes šiuo metu socialiniu požiūriu padėtis yra kritiška.

Būtent norėdamas parodyti pavyzdį pareiškiau, kad reikia ištirti visų naujų teisės aktų socialinį poveikį. Būtent dėl to skatiname bendrus aktyvios įtraukties principus kaip Bendrijos politiką. Būtent dėl to taip pat galiu valstybėms narėms pasakyti, kad skatiname socialines investicijas. Socialinės išlaidos, 2008 m. buvusios 28 proc. BVP, 2010 m. padidės iki 31 proc. Tai yra apytikriai 3 500 mlrd. EUR daugiau!

Šiuo atveju dedame realias pastangas, tačiau, žinoma, pone A. Cercasai, tiesa tai, kad šios pastangos turi būti bendros Komisijos, Parlamento ir valstybių narių pastangos.

Gerald Häfner (Verts/ALE). – (DE) Gerb. Pirmininke, Europa – tai laisvė, demokratija ir solidarumas arba, kitaip tariant, socialinė ir ekologinė atsakomybė. Tačiau jūs ir Komisija ilgą laiką iš visų tų elementų išimtinai vienpusį dėmesį skyrėte laisvės elementui, ypač susijusiam tik su ekonomine laisve, t. y. laisve, suprantama tiktai ekonomine prasme, ir daugelio sričių, kurioms reguliavimo nereikia, reguliavimui, tačiau kai pasaulio finansų rinkose buvo rizikuojama milijardais, jūsų dėmesys daugiausia buvo skiriamas nesikišimui ir nereguliavimui, nes manėte, kad tai turėtų duoti geresnius visiems rezultatus.

Mes matėme katastrofiškus padarinius, kuriuos tai nulėmė, todėl labai aiškiai jūsų klausiu, kaip ir kokiais projektais ketinate šiam Parlamentui ir Europos gyventojams įtikinamai išaiškinti, kad jūs ir Komisija pasimokėte iš šios katastrofos ir radikaliai pakeisite mūsų kursą?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Visų pirma patikimumo klausimas – subjektyvus klausimas jums. Manau, kad į šį klausimą atsakė Parlamentas, kuris neseniai suteikė man naujus įgaliojimus, o tai rodo, jog, šio Parlamento manymu, esu patikimas tiek, kad galėčiau tęsti šią politiką.

Tiesą sakant, savo politiką vykdome reaguodami į ekonomikos ir finansų krizę. Priimame svarbius sprendimus ir pasaulio mastu pirmaujame reguliavimo ir priežiūros priemonių, kurių neseniai ėmėmės, srityje. Remdamiesi pranešimu, kurį parengti patikėjau J. de Larosière's grupei, pateikėme kai kuriuos pasiūlymus, kuriuos, tikiuosi, Taryba ir Parlamentas patvirtins.

Dar šiandien, Komisijos posėdyje patvirtinome komunikatą dėl išvestinių finansinių priemonių, kurių neabejotinai turės būti laikomasi konkrečiuose teisės aktuose. Taigi, iš tikrųjų reaguojame į finansų krizę visais šiais aspektais, įskaitant reguliavimą ir priežiūrą, todėl jau priėmiau keletą sprendimų šios kadencijos Komisijoje, o kitos kadencijos Komisija, be abejo, taip pat laikysis šios krypties, nes manau, kad tai būtina dėl padėties.

Veronica Lope Fontagné (PPE). – (ES) Gerb. Pirmininke, norėčiau pakalbėti apie pagalbą, suteiktą pagal laikinąją sistemą, kuria siekiama mažinti sunkumus, kilusius dėl ekonomikos krizės, o konkrečiau – apie bendrovę „Opel“.

Noriu jūsų paklausti, gal Komisija tiria, ar pagalba, kurią Vokietija gavo pagal laikinąją sistemą, priklausė nuo ankstesnio susitarimo dėl restruktūrizavimo priemonių geografinio pasiskirstymo, nes tai būtų nesuderinama su šios pagalbos paskirtimi?

Jeigu yra taip, norėčiau sužinoti, ar sutinkate su tuo, kad bendrovė turi teisę persvarstyti bendrovės „Opel“ išdėstymą, pertvarkyti ją pagal savo ekonominius bei gamybinius kriterijus ir išsaugoti kuo daugiau darbo vietų?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (PT) Jau atsakiau į šį klausimą, tačiau pasakysiu, kad mums buvo kilę keletas abejonių dėl šio proceso vykdymo metodo. Komisija išreiškė šias abejones, todėl dabar bendrovės „General Motors“ ir „Opel Trust“ iš naujo įvertina metodą, kurį taikant buvo parengtas pasiūlymas pirkti bendrovę „Opel“, ir mėgina patikrinti, ar iš tikrųjų šis pasiūlymas buvo parengtas komerciniu pagrindu.

Mes, Europos Komisija, darysime viską, ką galime, siekdami užtikrinti, kad sprendimas atitiktų vidaus rinkos reglamentus ir valstybės pagalbos taisykles, ir, žinoma, taikydami šias taisykles būsime objektyvūs bei griežti.

Vicky Ford (ECR). – Kiekviena atskira Europos šalis laikosi vienos nuomonės, kad mes visi susiduriame su didėjančiu nedarbu, kuris akivaizdžiai yra ne tik socialinė krizė, bet ir papildoma našta valstybių narių iždams, taip pat didėjančiomis gerovės išlaidomis, mažesniais surenkamais mokesčiais ir didėjančiomis mokymo išlaidomis.

Ar įvertindamas tai jūs, pone J. M. Barroso, sutinkate, kad mes, kaip šio Parlamento nariai, ir Komisija turime būti nepaprastai apdairūs kiekvienos monetos, kurią pridedame prie viešojo sektoriaus naštos, atžvilgiu? Jeigu sutinkate, pirma, kaip mums patariate ketvirtadienį balsuoti diskusijoje dėl biudžeto?

Antra, kodėl mes toliau rengiame posėdžius Strasbūre?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Palaikau siūlomą kitų metų biudžetą, todėl patariu balsuoti už.

Dėl klausimo, kad turime būti apdairūs ir griežti, sutinku su jumis. Turime būti nepaprastai atsargūs su visais mokesčių mokėtojų pinigais ir matyti prioritetus. Šiandien kai kuriose valstybėse narėse pribrendo socialinė būtinybė. Jos turi socialinės atskirties ir skurdo problemų, kurios, mano manymu, turi rūpėti visiems šio Parlamento nariams, todėl turime išsiaiškinti, koks yra geriausias jų sprendimo būdas.

Kaip žinote, pagal Stabilumo ir augimo pakto sąlygas Komisija buvo nepaprastai griežta, už save ir Europos Sąjungą prisiimdama išpareigojimus dėl tvarumo taisyklių. Žinoma, nemanome, kad problemas galima išspręsti tik išmetant pinigus joms, tačiau iš tiesų būna situacijų, panašių į dabartinę, kai manome, kad ypatingą dėmesį reikia skirti socialinės būtinybės situacijai. Beprecedentei padėčiai reikėjo išimtinių priemonių. Kaip visada, tai yra subalansuoto sprendimo klausimas.

Ádám Kósa (PPE). – (HU) Komisijos Pirmininke, pagal Europos Komisijos reglamentą Nr. 800/2008 darbo užmokesčio subsidijos neigaliams asmenims buvo sumažintos iki 75 proc. maksimalios sumos. Būtent dėl to nuo 2009 m. sausio 1 d. krizė smogė neigaliams asmenims ir tiems asmenims, kurių darbingumas pasikeitė. Dėl to ir dėl biudžeto išlaidų apribojimų labai sumažėjo neigalių asmenų užimtumo galimybės. Taip pat dėl to keliama grėsmė nacionalinei paramai, teikiama daugelyje šalių, pvz., Vengrijoje, siekiant suburti darbo vietų kūrimo grupes. Jos tvirtina, kad už tai reikia kritikuoti Europos Sąjungą. Todėl noriu užduoti klausimą. Kaip per finansų krizę Europos Komisija ketina traktuoti neigalių asmenų teisę į užimtumą, darbo vietų išsaugojimo jiems uždavinį ir vienodo užmokesčio už vienodą darbą principą? Šis reglamentas buvo parengtas iki krizės.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Esu įsitikinęs, kad garbusis Parlamento narys žino, jog Europos Komisija pateikė pasiūlymą – horizontalią direktyvą – dėl nediskriminavimo, kuri taip pat apima negalią. Dabar šį pasiūlymo projektą turite jūs ir Europos Vadovų Taryba. Taigi, iš tiesų tikiuosi, kad jis bus patvirtintas, nes mes tikrai esame nusistatę prieš be tokį neigalių asmenų diskriminavimą.

Daugelį jūsų minėtų problemų reikia spręsti nacionaliniu lygmeniu, nes konkrečios paramos požiūriu šiuo lygmeniu yra priemonių, kurių turi imtis nacionalinės socialinės apsaugos sistemos. Tačiau Europos Sąjungoje darome viską, ką galime, kad turėtume privalomą sistemą, kuri, taip pat ir visos valstybės narės prisiimtų atsakomybę už nediskriminavimo principo ir specialios neigalių asmenų apsaugos užtikrinimą.

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Pone J. M. Barroso, šioje posėdžių salėje buvote paskirtas eiti kitos kadencijos Komisijos Pirmininko pareigas. Kitas jūsų neatidėliotinas uždavinys – organizuoti šią Komisiją taip, kad ji

galėtų tarnauti Europai, traukiančiai save iš krizės. Kaip šiuo pagrindu planuojate panaudoti savo turimas nepakankamas Bendrijos priemones, kad jas optimizuotumėte, ir kaip numatote padalyti postus, kad galėtume spręsti šias kylančias problemas? Gera žinau, kad viskas priklauso nuo jūsų diskusijos su valstybių arba vyriausybės vadovais, tačiau būdamas Komisijos Pirmininkas privalote pasidalyti savo vizija su jais. Kaip galime susieti šias nuo mūsų priklausančias strategijas? Kaip galime padalyti postus, kad atsižvelgtume į per krizę įgytą patirtį?

Dėl priemonių pasiremsiu tik vienu pavyzdžiu. Šiandien prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas nesiderina su valstybės pagalbos strategijomis, trukdančiomis mums įgyvendinti pramonės politiką, kuri padėtų mums išbristi iš krizės. Kokie jūsų pasiūlymai? Kokių įgaliojimų ketinate paprašyti valstybių arba vyriausybės vadovų ir kaip ketinate jų prašyti padalyti postus?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (FR) Postų padalijimas yra ne valstybių arba vyriausybės vadovų, o Komisijos Pirmininko kompetencija, todėl tikrai pasinaudosiu šia kompetencija, mano manymu, tinkamiausiu būdu.

Diskutuodamas su jumis jau padariau keletą pareiškimų dėl kitos kadencijos Komisijos programos, tačiau, tiesą sakant, palaikau ryšius su valstybių ar vyriausybės vadovais.

Be to, galiu jums pasakyti, kad tik šiandien visiems išsiunčiau laiškus, kuriuose prašau, kad jie man atsiųstų taip pat ir kandidačių į kolegiją. Iš tikrųjų man labai rūpi proporcingo vyrų ir moterų pasiskirstymo problema. Jeigu nieko nedarysiu, iš tikrųjų nebus nė vienos moters, nes vyriausybės dažniausiai nori tik kandidatų į kitos kadencijos Komisiją.

Todėl tik šiandien išsiunčiau šį laišką.

O dėl tikrojo postų pasidalijimo nebus jokių didelių pasikeitimų. Diskutuodamas su jumis jau paskelbiau pagrindines naujoves. Visų pirma tai yra Komisijos narys, atsakingas už teisingumą ir pagrindines teises, ir Komisijos narys, atsakingas už veiklą klimato kaitos srityje, ir, be abejo, dabar reikia kompetentingo vyro arba moters, kuris būtų įsipareigojęs Europai ir galėtų sėkmingai užbaigti atitinkamas savo užduotis eidamas įvairias pareigas, atitinkančias Europos Sąjungos veiksmų prioritetus.

Graham Watson (ALDE). – Iki šiol gerovės kūrimas ir gerovės matas daugiausia buvo grindžiamas vartojimu, todėl pramonė buvo skatinama mažai dėmesio skirti realiai naudojamų žaliavų vertei, net jeigu jų kaina maža, arba realiai sukurtų atliekų kainai.

Kaip jūsų Komisija ketina užtikrinti, kad ateityje augimas būtų kitokio pobūdžio ir kad neatsidurtume padėtyje, kurioje po kitų 20 augimo metų neturėtume planetos, nesugebančios palaikyti to, ką mes darome, ir dėl to visuomenė nebepakeltų realių pragyvenimo išlaidų?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Noriu padėkoti G. Watsonui už labai svarbų klausimą. Iš tikrųjų tai – kitų penkerių programos pagrindas: daugiau investuoti į sumanų ir ekologišką augimą, tvarų augimą. Tai labai svarbu.

Turime suprasti, kad ateities modelis nebus panašus į praeities modelį. Esu už stiprią Europos pramonės bazę – tačiau už stiprią pramonės bazę naujam tvarumo amžiui, kuriame turėsime mąstyti apie ekologišką vystymąsi ir ekologiškas technologijas. Kaip tik tada galėsime kurti naujus produktus ir naujas rinkas. Tai – puikus pavyzdys.

Todėl rengiame savo programą tam, ką savo politikos gairėse pavadinau „naujais augimo šaltiniais“, nes su tradiciniais augimo šaltiniais nelaimėsime konkurencinės kovos su tokiais didelėmis kylančios ekonomikos šalimis kaip Kinija ir Indija.

Taigi, naujovės yra mūsų augimo darbotvarkės pagrindas ir esmė, nes nauji augimo šaltiniai skatina pereiti prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos – sumanaus ekologiško vystymosi ir inovacijų diegimo. Manau, kad ateityje inovacijos bus Europos ekonomikos vystymosi pagrindas.

Emilie Turunen (Verts/ALE). – (DA) Pone J. M. Barroso, finansų krizė davė pradžią ekonomikos krizei istoriniu lygiu, todėl šiuo metu Europoje sparčiai didėja nedarbas. Kaip pats sakėte, Europos jaunimo iki 25 metų nedarbas yra 19,8 proc., o Ispanijoje darbo neturi daugiau nei vienas trečdalis šio jaunimo iki 25 metų. Kaip tik dabar dalyvaujame visos kartos gyvenimo griovimo procese, o jūs, pone J. M. Barroso, iki šiol beveik nieko nedarėte, kad išspręstumėte šią problemą. Šiandien išgirdau, kad esate labai susirūpinęs dėl to, – man

malonu tai girdėti, – tačiau norėčiau matyti įrodymą. Net jeigu atsakomybė už užimtumo politiką tenka nacionaliniam lygmeniui, reikia taip pat ir Europos atsakomybės bei Europos iniciatyvų.

Norėčiau pareikalauti trijų dalykų. Visų pirma Komisijos narys V. Špidla Europos jaunimui pažadėjo 5 mln. stažuotčių. Kas atsitiko stažuotėms? Antra, šiuo metu visoje Europoje tvirtiname ekonomikos augimo ir gelbėjimo teisės aktų paketus. Kodėl šiuose paketuose nėra jauniems žmonėms skirtos tikslinių darbo vietų sistemos? Trečia, ką jūs darysite, kad, ratifikavus Lisabonos sutartį, naujojoje Lisabonos strategijoje pateiktumėte ryškesnį socialinį profilį ir platesnio užmojo planą jauniems žmonėms?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Kartoju – turime visiškai išnaudoti savo turimas priemones. Turime Bendrijos lygmens priemonių, tačiau turime taip pat ir keletą nacionalinio lygmens priemonių. Telioka bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad iš to gautume maksimalią naudą, apsiukeistume geriausios patirties pavyzdžiais ir paragintume valstybes nares sekti jais.

Komisijos narys V. Špidla, kuris padarė didžiulį darbą labai sunkiomis sąlygomis, kartu su visa Komisija iš tikrųjų prašo valstybių narių sukurti penkis milijonus gamybinės praktikos vietų. Turime keletą geriausios patirties pavyzdžių. Pvz., Prancūzijoje buvo nepaprastai geros patirties pavyzdžių, kuriuos rodė privačios bendrovės, skatinančios mokymąsi namuose ir viešosiomis lėšomis remiančios gamybinės praktikos vietas, kurių dalį taip pat finansuoja pačios bendrovės.

Taigi, tai iš tiesų yra prioritetas ir mes vykdomė jį visomis savo priemonėmis, pvz., Europos socialinio fondo, Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo, Sanglaudos fondo, ir padvigubindami sumą pagal priemonę, kuri skirta naujųjų valstybių narių ir ne euro zonos šalių mokėjimų balansams sureguliuoti.

Visiškai išnaudojome savo priemones, tačiau turime intensyviau bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad išspręstume šias socialines problemas ir, kaip jūs specialiai paminėjote, jaunimo nedarbo problemas.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Gerb. Pirmininke, kad sumažintume skurdą ir nedarbą, turime kurti darbo vietas, suteikdami darbuotojų teises, remti gamybą ir tobulinti universalias nemokamas viešąsias paslaugas. Kitaip tariant, turime investuoti į kitas politikos sritis. Turime daryti priešingai nei darėme iki šiol.

Pvz., šiuo metu ir šiame amžiuje išsigandome sužinoję apie Užimtumo generalinio direktorato ir Eurofondo atliktą tyrimą; pateikiami du scenarijai tekstilės pramonei, pagal kuriuos prognozuojama, kad 2020 m. bus prarasta 20–25 proc. Bendrijos darbo vietų, o pagal trečią scenarijų netgi manoma, kad šiame Europos Sąjungos sektoriuje prarastume 50 proc. turimų darbo vietų. Kaip tada galima šią padėtį suderinti su naujais pasiūlymais, rengiamais siekiant liberalizuoti tarptautinę prekybą neatsižvelgiant į pasekmes, matomas Portugalijoje ir kitose Europos Sąjungos šalyse, kurios turi labai jautrius sektorius, pvz., tekstilės pramonę, žemės ūkį, ir pernelyg daug labai mažų ir mažų įmonių, žlugdomų vykdant šią politiką?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – (PT) Nemanau, kad Europos uždarymas būtų išeitis Portugalijai arba kitai Europos šaliai. Europa – didžiausia pasaulio prekių ir paslaugų eksportuotoja, todėl nustatę protekcionistinę politiką visiškai nieko nelaimėtume. Tam tikrose Europos šalyse, ypač, bet ne vien esančiose Europos pietuose, iš tiesų yra keletas sektorių, dažnai vadinamų „tradiciniais sektoriais“, kuriuos naujosios tarptautinės konkurencijos sąlygos ypač pažeidžia, todėl jos itin stengiasi prisitaikyti prie šių naujų sąlygų. Kaip sakiau atsakydamas į ankstesnį klausimą, tai reiškia, kad privalome naujų augimo ir konkurencingumo šaltinių ieškoti Europos viduje. Tačiau tikrai neturėtume užsidaryti patys ir uždaryti Europos, nes tai reikštų riziką, kad kitos rinkos savo ruožtu galėtų užsidaryti mūsų eksportui.

Mums reikia investuoti į inovacijas, mokymą ir naujus augimo šaltinius bei siekti būti konkurencingesniems, kartu taip pat – kaip sakėte, ir su tuo mes sutinkame, – užtikrinti, kad tai nebūtų daroma pakenkiant Europai svarbiems socialiniams standartams. Mes nesiūlome mažinti savo socialinių standartų. Mes taip pat mėginame padėti kitiems padidinti savo socialinius standartus, tačiau tikrai nepalaikau idėjos, kad Europa turėtų užsidaryti. Manau, kad atvirų pasaulio rinkų išsaugojimas geriausiai atitinka Europos interesus.

John Bufton (EFD). – Pone J. M. Barroso, JK finansų krizė labai rimta. Vienas iš daugelio su ja kovojančių sektorių – žemės ūkis. Nuo 2010 m. sausio 1 d. įdiegus elektroninį identifikavimą, tai yra „elektroninį avių identifikavimą“, reikalai klostosi daug blogiau. Avims skenuoti naudojama įranga netiksli. Man sakė, kad jos tikslumas tik 79 proc.

Jeigu jūs, pone J. M. Barroso, važiuotumėte keliu savo automobiliu, kurio stabdžiai veiktų tik 79 proc. laiko, neabejotinai anksčiau ar vėliau jus ištiktų nelaimė. Bijau, kad įdiegus elektroninį identifikavimą žemės ūkio avių sektorių su savo turinčia trūkumų įranga tikriausiai taip pat ištiks nelaimė. Keista padėtis dėl to, kad jei

sausio mėn. įsigalios elektroninis identifikavimas, mes žinosime, kiek JK yra avių, kur jos yra ir apie visą jų judėjimą, nors JK – dėl neribotos imigracijos – neturime supratimo, kiek gyventojų yra mūsų šalyje, kas jie yra ar kur jie judės. Ar jūs, pone J. M. Barroso, pakalbėsite su likusiais Komisijos nariais ir diegsite elektroninį identifikavimą tik savanoriškai, kol naudojama įranga nebus šimtaprocentinio tikslumo?

Pirmininkas. – Tai labai konkretus klausimas. Pirmenybę teiktume bendriems klausimams apie krizę ir kaip ją įveikti. Europos Komisijos Pirmininkas negali būti informuotas apie konkrečias tam tikrų šalių problemas, todėl malonėkite pateikti bendresnius klausimus.

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Tiesiog noriu pasakyti, kad man nelabai patinka šis avių ir žmonių palyginimas. Tikrai nematau, kad tai rodo labai gerą skonį.

(Plojimai)

Esame pasakę, kad esame įsipareigoję įdiegti jūsų minėtą identifikavimą, tačiau, be abejo, esame atsargūs. Jei yra įgyvendinimo sunkumų, esame pasirengę ištirti juos. Tačiau manau, kad priemonės, kurių jau buvo imtasi avims identifikuoti, iš tikrųjų apskritai yra geros. Pažiūrėkime, kaip jos veiks praktiškai.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Pone J. M. Barroso, Jungtinėse Valstijose sukelta pasaulinė finansų krizė apėmė ir tikrąją ekonomiką, dėl jos taip pat buvo prarasti milijonai darbo vietų ir susidarė socialinės krizės padėtis. Europos Sąjunga stengiasi imtis veiksmų tokiais atvejais, kaip bendrovės „Opel“ [stengiasi imtis veiksmų bendrovių, pvz., „Opel“, atžvilgių?], ir jeigu įgyvendinamas koks nors planas, į jį taip pat įtraukiama tiesioginė pagalba. Be to, yra mažos ir vidutinės įmonės, kurios sukuria darbo vietų – iš tikrųjų sukuria daugumą darbo vietų.

Ar jūs, gerb. Pirmininke, manote, kad šios priemonės, kuria siekiama jiems padėti, pakanka? Vengrijos padėtis ypač sunki, nes joje yra tik užsienio komercinių bankų. Ar šiuo atveju galėtų būti suteikta tiesioginė valstybės pagalba, ar tai yra ekonominis nacionalizmas, kuriam paskelbėte karą, arba kitas rinkos dogmatizmas?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Mano atsakymas aiškus: ne, to, ką padarėme, nepakanka. Dėl MVĮ privalome padaryti daugiau; mano manymu, jos yra prioritetas. Mes patvirtinome iniciatyvą „Small Business Act“ – tai puiku. Sumažiname pavėluotų mokėjimų problemą, sumažinę mokėjimų vėlavimą, – tai puiku, MVĮ tai taip pat vertina labai palankiai. Žinoma, bandome apriboti visas biurokratinės ir administracinės procedūras, kuriomis sukuriamą administracinę naštą, ypač MVĮ, ir esame įsipareigoję palengvinti MVĮ gyvenimą. Jos yra, kaip sakėte, – sutinku su jumis, – vienas svarbiausių sektorių, galinčių sukurti daugiau darbo vietų, ir jos taip pat yra mūsų politikos dalis.

Kita priemonė, kurios neseniai ėmėmės ir kurios šiandien dar neminėjau, buvo sprendimas valstybės pagalbos, kuri leidžiama kaip tiesioginė valstybių narių parama tam tikroms su ypatingais sunkumais susidūrusioms MVĮ, ribą padidinti iki 500 000 EUR. Taigi, manau, kad MVĮ turi likti mūsų veiksmų siekiant tvarumo, įskaitant tolydų užimtumą, prioritetu.

Seán Kelly (PPE). – (GA) Gerb. pirmininke, visų pirma noriu padėkoti Pirmininkui J. M. Barroso už tai, kad atvyko čia ir atvirai, sąžiningai bei noriai atsako į klausimus.

Deja, Pirmininkas J. M. Barroso buvo kaltinamas tuo, kad buvo nedemokratiškai išrinktas ir baugino airius, idant šie nusileistų.

N. Farage'is noriu pasakyti, jog jis tikrai nebuvo demokratiškai išrinktas, kad galėtų kalbėti airių vardu, ir žodį „bully“ (bauginti) jis pavartojo taip pat nevykusiai, nes 700 metų Airija buvo žinoma kaip kita Johno Bullio sala, kai John Bull – būtent anglas – bandė įbauginti airius, idant šie nusileistų. Laimė, tie laikai dabar yra praėję, todėl pereisiu prie savo klausimo.

Ar dėl naujų kompetencijų, kurios Lisabonos sutartimi suteikiamos Europos Sąjungai, Pirmininkas J. M. Barroso ketina duoti vienam Komisijos nariui išskirtinį įpareigojimą teikti naujus pasiūlymus ir naujas priemones, kad būtų galima įgyvendinti šias kompetencijas?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Atsiprašau, jeigu nelabai gerai supratau klausimą, nes jeigu siūlote turėti naują Komisijos narį visoms naujoms Lisabonos sutartimi suteikiamoms kompetencijoms, sakau ne; tikrai nematau, jog tai būtų protinga, nes kompetencijos apima tiek daug įvairių sričių, kad negalime prašyti vieną žmogų imtis visų šių kompetencijų.

Atsakydamas į pirmiau pateiktą klausimą dabar jau paskelbiau, kokios, mano manymu, bus kai kurios naujos dėl postų. Jų gali būti šiek tiek daugiau; aš užsiimu tuo. Šiaip ar taip, tai taip pat yra dialogu paremtas darbas su valstybėmis narėmis. Pvz., Airija dar nepaskyrė galimo Komisijos nario.

Tai dariau prieš penkerius metus, ir tai yra dialogu paremtas procesas, kuriam vykstant taip pat turiu pamatyti žmones, valstybių narių siūlomus, kai reikia sudaryti Komisiją. Tikrai negailėsiu jėgų, kad rasčiau kompetentingų žmonių – vyrų ir moterų (tai taip pat sakau Airijai!), kad pagaliau turėtume išsipareigojimų prisiėmusių europiečių sudarytą kolegiją, kuri būtų kompetentinga ir patyrusi visose srityse, t. y. ekonomikos, bendrosios politikos, energetikos, aplinkosaugos, teisingumo, pagrindinių teisių ir kt., – turime didžiulę postų grupę, kurioje mums reikia labai pajėgios žmonių grupės.

Pirmininkas. – Parlamente pirmą kartą vyko ši klausimų ir atsakymų sesija dalyvaujant Komisijos Pirmininkui, todėl dar kartą labai ačiū, Pirmininke J. M. Barroso. Kadangi mums tai buvo ypatingas įvykis, gal galėtumėte pateikti keletą bendrų pastabų apie šią pirmąją klausimų ir atsakymų sesiją?

José Manuel Barroso, Komisijos Pirmininkas. – Labai ačiū jums, gerb. pirmininke, ir visiems garbiesiems šio Parlamento nariams už šį bandymą. Man jis iš tiesų patiko. Manau, kad tai puikus bandymas. Labai atvirai jums sakau, kad man nepaprastai sunku visus savo argumentus arba bent jau pagrindinius argumentus sutrumpinti iki vienos minutės, ypač dėl to, kad didžiąją laiko dalį kalbu ne gimtąja kalba. Kalbu kalbomis, kurios, mano manymu, labiau prieinamos ir kurioms prireikia papildomų mano pastangų.

Šiaip ar taip, jūs nustatote formą. Galiu šia forma diskutuoti su jumis, nes manau, kad laisvos, konfrontacinės ir prieštaringos diskusijos – didelis įnašas į ryškesnę Europos demokratinę erdvę.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Tuo užbaigiamas klausymo svarstymas.

12. 2010 m. bendrojo biudžeto projektas (I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX skirsniai) – 2010 m. bendrojo biudžeto projektas (III skirsnis – Komisija) (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – bendra diskusija tokiais klausimais:

– L. Surjáno pranešimas, pateiktas Biudžeto komiteto vardu, dėl 2010 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto, III skirsnis – Komisija (C7-0127/2009 - 2009/2002(BUD)) ir dėl 2010 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto pataisų rašto Nr. 1/2010 (SEC(2009)1133); ir

– V. Maňkos pranešimas, pateiktas Biudžeto komiteto vardu, dėl 2010 finansinių metų Europos Sąjungos bendrojo biudžeto projekto:

I skirsnis. Europos Parlamentas

II skirsnis. Taryba

IV skirsnis. Teisingumo Teismas

V skirsnis. Audito Rūmai

VI skirsnis. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas

VII skirsnis. Regionų komitetas

VIII skirsnis. Europos ombudsmenas

IX skirsnis. Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnas

(C7-0128/2009 - 2009/2002B(BUD)) (A7-0037/2009).

László Surján, pranešėjas. – (HU) Gerb. pirmininke, ketinu kalbėti savo gimtąja kalba, nes, *ceterum censeo*, taip pat protestuoju prieš bet kokią įstatymą, ribojantį asmens gimtosios kalbos vartojimą. 2010 m. biudžeto projektas rengiamas finansų krizės fone. Valstybės sekretoriai, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes visi turime stengtis vienaip ar kitaip įveikti šią krizę. Dėl krizės tarp investuotojų išplito netikrumas, tapo sunkiau gauti paskolą, padidėjo nedarbas ir sumažėjo gamyba. Ar Europos Sąjunga sugeba reaguoti į tai? Ar ji ką nors kalba apie klimato kaita keliamus pavojus arba terorizmą? Ar ji pajėgia apsaugoti ES sienas? Ar ji maloniai

priima pabėgėlius, laikydamosi nešališko požiūrio? Parlamentas norėtų turėti biudžetą, kuriame būtų teigiamai atsakyta į visus šiuos klausimus, todėl Parlamentas šio noro požiūriu yra gana vieningas.

Nėra labai didelių nesutarimų, skiriančių politines frakcijas. Todėl kaip pranešėjas noriu už tai padėkoti visoms Parlamento politinėms frakcijoms. Tačiau yra didelis Tarybos ir Parlamento nuomonių skirtumas. Dėl krizės Taryba norėtų kiek įmanoma mažesnio biudžeto, ir toks noras suprantamas vertinant jį iš nacionalinių parlamentų ir vyriausybių pozicijų. Tačiau mes šiame Parlamente manome, kad Parlamentas turi daugybę priemonių, kurias reikėtų priversti veikti dar veiksmingiau, sklandžiau ir paveikiau – būtent taip, kad galėtume įveikti krizę. Ką visa tai reiškia faktiniais skaičiais? Anksčiau, kai galvojome apie 2010 m., turėjome omenyje septynerių metų biudžetą. Paskui buvo priimtas sprendimas, pagal kurį dabartinėje situacijoje mokėjimo lygių požiūriu būtų leidžiamas 134 mlrd. EUR biudžetas. Kita vertus, Taryba galvoja apie 120 mlrd. EUR sumą, todėl Parlamentas, nors nelaiko 134 mlrd. EUR išlaidų realistiškomis, atsižvelgs į nacionalinių vyriausybių problemas ir galutinai pasiūlys 127 mlrd. EUR, jeigu ketvirtadienio balsavime bus vadovaujamas Biudžeto komiteto rekomendacija.

Žinoma, turime savęs paklausti, kokia prasmė septynerių metų laikotarpiui skirtus pažadus duoti penkerių metų laikotarpiui, jeigu niekada neketiname laikytis šių pažadų. Iš tikrųjų tokioje padėtyje būname kiekvienais metais, nes metinis biudžetas daug mažesnis negu tas, kurį anksčiau svarstėme. Tačiau yra ir dar didesnė problema. Metiniai biudžetai taip pat rodo išpareigojimus, kurių daugelis lieka neįvykdyti. Mes jau atsiliekame daugiau nei vienu metiniu biudžetu, ir šis atotrūkis metai iš metų didėja. Todėl didinti mokėjimų lygius yra neginčijama būtinybė. Kitaip, matyt, turėsime tokį pat scenarijų, koks būna kiekvienais metais: Taryba mažina Komisijos projektą, o Parlamentas siūlo net didesnius skaičius.

Tačiau norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad padėtis nėra visiškai tokia. Šie pasiūlymai neturi būti diegiami mechanškai pereinant iš vienos biudžeto eilutės į kitą, šen bei ten beatodairiškai mažinant. Dėl krizės visiems reikia taupyti. Todėl Biudžeto komitete kai kuriems pirkimams pritarėme labiau taupantiems Tarybos skaičiams. Kitur, pvz., darbuotojų, paskirtų vykdyti specialias užduotis, klausimu, taip pat atsižvelgiamė į tai, kaip tam tikra užduotis įvykdyta. Tačiau šioje srityje labai lengva padaryti klaidų. Jeigu padarėme klaidų, nenorime trukdyti įgyvendinti programos. Jeigu toks atvejis pasitaikys kartą per metus, visada būsime pasirengę ištaisyti padėtį, tačiau palaikome tinkamą įgyvendinimą ir tikslų planavimą. Privalome ištirti, ar išleisti pinigai davė naudos, kurios tikėjomės, ir ar pasiekėme tikslą, kurį patys nustatėme.

Pvz., sunku būti patenkintam komunikacijos politika, tačiau, žinoma, taip pat gali būti daug daugiau priežasčių, kurios taip pat yra per daug sudėtingos, kad jomis galėtume paaiškinti pralaimėtus referendumus ir mažą rinkėjų aktyvumą. Dėl šios priežasties būtų klaida sumažinti lėšas komunikacijai. Pasiūlėme nustatyti tam tikrus konkrečių biudžeto eilučių rezervus, kuriuos būtų galima lengvai panaudoti tuo metu, kai, remiantis einamuoju tyrimu, rengiama teikianti vilčių komunikacijos strategija. Be to, privalome atidžiau žvelgti į ateitį tais atvejais, kai mūsų tikslai buvo pasiekti. Neseniai Europos Audito Rūmai paskelbė apklausą apie pieno sektoriaus laimėjimus ir sunkumus. Parlamentas tikisi, kad Komisija pakeitimų, rašte, kuris netrukus bus pateiktas, bendrais bruožais nusakys, kaip ketina dirbti pieno sektorius. Manome, kad tam reikia atskiros biudžeto eilutės ir pakankamos rezervo sumos.

Turi būti sukurtas teisinis pagrindas, kuriame būtų atsižvelgta į Audito Rūmų pastabas ir kuris sėkmingai padėtų spręsti dabartines sektoriaus problemas. Todėl kalbama ne vien apie pinigus, bet ir apie Europos Sąjungą, teikiančią geresnę ir konkretesnę paramą šiam sektoriui. Todėl raginu savo kolegas Parlamento narius pasistengti balsuoti už gerą ir veiksmingą biudžetą kiek įmanoma darniau. Savaimė suprantama, rengsime diskusijas šiuo klausimu. Įprasta tik tai, kad kiekviena politinė frakcija taip pat propaguos savo nuomones ir sieks padidinti savo profilį. Tačiau svarbiausiais klausimais mes susitarsime. Dėl pieno fondo taip pat – pats fondas bus daug svarbesnis netgi už tai, kiek galiausiai jame bus pinigų. Biudžeto komitetas pateikė pasiūlymą dėl valdomos sumos. Ačiū jums už jūsų pagarbų dėmesį.

Vladimír Maňka, pranešėjas. – (SK) Būtent dabar, krizės metu, privalome visuomenei ir sau įrodyti, kad kai bus kalbama apie mūsų tikslų siekimą, kuo veiksmingiau naudosime visus išteklius.

Dauguma institucijų savo biudžetus rengia pagal ankstesnius metus. Juk kas galėtų būti lengviau nei padauginti praėjusių metų biudžetą iš infliacijos dydžio? Tačiau kiekvienais metais mums kartojant šį biudžeto procesą gali atsirasti iškraipymų, netikslumų ir lėšos gali būti naudojamos išlaidžiai. Todėl mūsų tikslas – užtikrinti, kad biudžetai būtų rengiami remiantis realiais poreikiais. Kiekvienoje institucijoje prašymai dėl biudžeto privalo atitikti realų poreikį, būtiną užduotims atlikti. Kiekviena institucija ir kiekvienas institucijos skyrius turi dėti visas pastangas, kad sutaupyti. Dėl to gali prireikti geriau organizuoti darbą, persikirstyti turimus išteklius, kad jie būtų sutelkiami į prioritetinius uždavinius, arba sumažinti biurokratijos lygį.

Savo kalbose, anksčiau pasakytose komitete ir plenarinėse sesijose, minėjau daug naujų sėkmės pavyzdžių atskleidžiant rezervus. Mes atskleisime dar daugiau trūkumų ir atskirų institucijų skyrių darbą padarysime dar veiksmingesnį, jeigu tuo sistemingai užsiimsime. 2010 m. biudžete nustatomas šis sistemingas požiūris.

Gerbiamieji Parlamento nariai, buvę čia paskutinės kadencijos Parlamente, prisimins, kad visada bandėme pagerinti institucijų bendradarbiavimą. Šioje srityje visada buvo rezervų, kurių daugelis pastaraisiais metais netgi padidėjo. Turime bendrą finansavimo „banką“. Jeigu visi tvarkysime tik savo kampelius ir užsisklėsime nuo kitų, mes nebendrausime ir nebendradarbiausime, todėl bus sunku veiksmingai panaudoti savo išteklius.

Būtent dėl tos priežasties Biudžeto komitete nusprendėme visose institucijose įgyvendinti 5 proc. horizontalų rezervą išorės vertimų srityje. Kaip kitaip galime motyvuoti institucijas pirmiausia pasinaudoti savo laisvais vertimo vidaus pajėgumais, o ne išsyk kreiptis į išorės tiekėjus? Mūsų tikslas visose šiose srityse – laisvus kiekvienos institucijos pajėgumus padaryti prieinamus kitoms institucijoms.

Pastatų įsigijimas ir nuoma – vienas svarbiausių institucijų administracinių išlaidų straipsnių. 2005 m. bendras pastatų, kuriuos institucijos naudojo Briuselyje, Liuksemburge ir Strasbūre, patalpų plotas buvo didesnis nei 2 mln. m². Pastatai ne visada buvo įsigijami tinkamoje vietoje, tinkamu laiku arba už minimalią kainą. Audito Rūmų teigimu, institucijos nebendradarbiauja šiose srityse ir netgi neįvertina savo politikos. Jeigu perkame pastatą ir savo portfelyje neturime daugiau nei vieną pasirinkimą, mums sunku išsireikalausiti palankias sąlygas. Todėl metų pabaigoje iš Europos Parlamento Pirmininko tikimės sulaukti tinkamos ilgalaikės turto ir pastatų strategijos, kurioje taip pat būtų atsižvelgta į renovacijos reikalavimus ir apsaugos išlaidas.

Ponios ir ponai, jeigu norime dirbti atsakingai ir veiksmingai, mums reikia išsamios informacijos apie tai, kokie ištekliai mums prieinami. Todėl norėčiau pabrėžti, kad reikia sukurti informacijos valdymo sistemą. Tokia sistema padės padaryti mūsų darbą nuoseklų ir veiksmingą. Iš administracijos tikimasi, kad artimiausiu metu ji Biudžeto komitetui pristatys šį projektą. Nė viename institucijų biudžeto projekte nėra išlaidų, susijusių su įsigaliojančia Lisabonos sutartimi. Sutarčiai įsigaliojus privalėsime labai atsargiai apsvarstyti turimų išteklių pertvarkymą anksčiau nei kas nors pateiks prašymą dėl papildomų lėšų. Jeigu kuri nors institucija pasieks finansinių išteklių ekonomiją darbo efektyvumu, Biudžeto komitetui niekas nebetrukdys leisti panaudoti šiuos išteklius kitiems svarbiausiems institucijos poreikiams.

Kita vertus, jeigu institucija sutaupo dėl nenumatytų atvejų, tokios santaupos paprastai turėtų būti grąžinamos mokesčių mokėtojų. Noriu padėkoti Biudžeto komiteto nariams už tai, kad vienbalsiai palaikė pasiūlymą. Tvirtai tikiu, jog ES biudžeto sistema turi būti plėtojama taip, kad pirmenybė būtų teikiama išradimui ir inovaciniam sprendimams.

Hans Lindblad, einantis Tarybos Pirmininko pareigas. – (SV) Gerb. pirmininke, gerb. Parlamento nariai, jaunime, – čia, galerijoje, matau sėdinčią Europos ateitį, – didelę garbę šiandien dalyvauti čia, Parlamento diskusijoje dėl 2010 m. biudžeto pirmojo svarstymo.

Europa išgyvena didžiausią ekonomikos krizę nuo Antrojo pasaulinio karo. Netenkame darbo vietų, didėja nedarbas ir mūsų viešųjų finansų deficitas rekordinis. Biudžetinė drausmė ir patikimas ekonominis valdymas gali pagreitinti radikalų pagerėjimą. Tinkama struktūrinė politika gali sustiprinti augimą, kuris, tikimės, artėja, ir padaryti jį pastovesnį.

Tai įvertinusi, Taryba vienbalsiai pritarė puikiai subalansuotam biudžetui, pagal kurį investuojama į švietimą, mokslinius tyrimus, infrastruktūrą, sanglaudą, patikimus viešuosius finansus ir atsargą nenumatytiems atvejams, – kitaip tariant, į visus veiksnius, kurie, kaip žinome, bus svarbūs augimui ir klestėjimui. Pagrindiniai svarstomi klausimai išlieka. Reikia finansavimo Europos ekonomikos atgaivinimo planui ir pieno sektoriui skiriamai paramai.

Netgi šiuo metu, kai Europos viešieji finansai yra blogiausioje padėtyje, kokią prisimename, Parlamento Biudžeto komitetas siūlo mokėjimus padidinti 10 proc. Net 10 proc.! Ar man galite nurodyti nors vieną kitą sritį, be užimtumo išlaidų, kurioje leistume tokį padidėjimą? Nepaisydamas nemažo biudžeto deficito, – 8 proc. BVP Prancūzijoje, 6 proc. BVP Vokietijoje, 14 proc. BVP Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje, – Biudžeto komitetas laikosi nuomonės, kad valstybės narės turėtų finansuoti didesnes išlaidas ir daugiau administravimo. Ji nori administravimo finansavimo!

Esu ypač susirūpinęs tuo, kad dėl tokio aukšto išlaidų lygio bus daug sunkiau finansuoti ekonomikos atgaivinimo planą. Be to, man ypač kelia nerimą tai, kad Komisijos pasiūlyme nėra numatyta jokių netikėtų dėl nenumatytų atvejų.

Turime susitarti dėl biudžeto, kurį valstybės narės gali sau leisti ir dėl kurio galėtume pasiteisinti savo žmonėms. Turime pritarti ekonomikos atgaivinimo planui, kuris nepaprastai svarbus Europos vystymuisi. Įvertinęs susitarimą, kurį pasiekėme balandžio mėn., esu tikras, kad šiuo požiūriu mums pasiseks. Mums reikės išspręsti sudėtingą pienininkystės problemą. Atsižvelgdamas į puikų bendradarbiavimą, kuriuo džiaugėmės iki šiol, esu tikras, kad patekę į šią nemalonią situaciją ir keblią padėtį sugebėsime išspręsti netgi šią sudėtingą problemą.

PIRMININKAVO: R. ANGELILLI

Pirmininko pavaduotoja

Algirdas Šemeta, *Komisijos narys*. – Gerb. pirmininke, esu patenkintas turėdamas galimybę šiandien kalbėti jums prieš jums užbaigiant savo pirmąjį 2010 m. biudžeto projekto svarstymą ketvirtadienio balsavimu.

Visų pirma noriu padėkoti Parlamentui už tai, kad daugelyje sričių grąžino išankstinį biudžeto projektą.

Komisija labai palankiai vertina didelį Parlamento dėmesį tam, kad biudžetas būtų naudojamas kaip priemonė dabartinei krizei įveikti didinant ekonomikos augimą ir konkurencingumą bei stiprinant sanglaudą ir darbo vietų apsaugą.

Be to, Komisija palankiai vertina tai, kad į pirmąjį svarstymą Parlamente buvo įtrauktas raštas dėl pakeitimų, kuriame reikalaujama padidinti lėšų panaudojimą, ypač Palestinei, klimato kaitos problemai ir su ja susijusioms priemonėms, atitinkančioms AKR šalių interesus.

Ėmusi spręsti pagrindinius dabartinio biudžeto sudarymo klausimus, Komisija, be abejo, suprato, kad Parlamentas antro ekonomikos atgaivinimo plano etapo finansavimą laiko prioritetu. Norėčiau pasakyti, kad jis yra taip pat ir Komisijos prioritetas. Žiūrėdamas iš šių pozicijų suprantu Europos Parlamento vadinamojo žvaigždute pažymėto ekonomikos atgaivinimo plano pakeitimo logiką, peržengiančią einamųjų išlaidų viršutinę ribą.

Kitą savaitę Komisija pateiks teisės aktų paketą, kuriuo siekiama tenkinti poreikius, susijusius su ekonomikos atgaivinimo planu, kad būtų galima pasiekti lapkričio mėn. per taikinimo procedūrą sutartą sprendimą.

Šiame etape Komisija dar nenustatė visų finansavimo šaltinių, atitinkančių visą energetikos projektams skirtą sumą, kurios 2010 m. reikia pagal ekonomikos atgaivinimo planą. Tačiau Komisija stengsis nustatyti visas įmanomas galimybes, kad iki lapkričio mėn. taikinimo procedūros laiku pašalintų bet kokias pastebimas spragas.

Komisija susirūpinusi dabartiniais sunkumais pieno sektoriuje, todėl tinkamai atsižvelgė į Parlamento pasiūlymą sukurti specialų pieno fondą ir į poziciją, kurios laikosi žemės ūkio ministrai. Pagal pasiūlymą, kurį vakar pateikė mano kolegė M. Boel, kitos savaitės rašte dėl 2010 m. biudžeto pakeitimų bus siūloma 280 mln. EUR skirti tam, kad būtų padėta pieno gamintojams įveikti tiesiogines krizės pasekmes.

Naujasis pasiūlymas turi poveikį iš pradžių numatytam Europos ekonomikos atgaivinimo plano deficito finansavimui, tačiau, kaip sakiau, Komisija dės visas pastangas, kad galiausiai iki taikinimo posėdžio laiku rastų reikalingų lėšų.

Dabar norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į kai kuriuos klausimus, kurie pirmajame Parlamento svarstyme kelia susirūpinimą.

Europos Parlamentas siūlo beveik 10 proc. bendrą mokėjimo lygio padidėjimą, palyginti su 2009 m., kuris būtų apytikriai 4 proc. didesnis nei Komisijos siūlomas lygis. Nors suprantu Europos Parlamento norą remti ekonomikos augimą ES programomis, taip pat turėtume atsižvelgti į mokėjimų sumą, kuri gali būti pagrįstai išmokėta nepakenkiant patikimam finansų valdymui. Šiame etape Komisija neturi priežasčių nukrypti nuo skaičiavimų, atliktų savo preliminariniame biudžeto projekte.

Dėl išlaidas naudojančių administracinės paramos eilučių, vadinamųjų BA eilučių, suprantu Europos Parlamento norą šiomis aplinkybėmis laikytis gana griežto požiūrio. Tačiau jeigu norime, kad šis biudžetas būtų tinkamai vykdomas, taip pat svarbu suteikti atitinkamas administracines priemones didėjantiems finansiniams programų paketams valdyti. Komisija tikisi, kad bus galimybė išspręsti šią problemą antrajame svarstyme.

Parlamentas taip pat balsavo už nemažai rezervų, kurie, jeigu išliks galutiniam biudžetui, turės neigiamą poveikį biudžeto vykdymui. Atlyginimų rezervas, jeigu per metus išliktų, turėtų neigiamą poveikį naujų pareigūnų įdarbinimui 2010 m. keičiant Komisiją paliekant darbuotojus.

Baigdamas norėčiau jus užtikrinti, kad pagal tarpinstitucinį susitarimą Komisija pristatys savo poziciją dėl pakeitimų, kuriuos Parlamentas priėmė lapkričio mėn. pradžioje, vadinamuoju raštu dėl įgyvendinimo, ir tikiuosi, kad Parlamentas atsižvelgs į jį savo antrajame svarstyme.

Komisija toliau veiks kaip sąžininga tarpininkė ir padarys viską, kad padėtų nugrįsti kelią į sėkmingą šios biudžeto sudarymo procedūros baigtį, atsižvelgdama į tai, kad antros Europos ekonomikos atgaivinimo plano dalies finansavimas reiškia tikrą išbandymą, dėl kurio visos pastangos turėtų būti nukreipiamos ta pačia kryptimi. Tikiuosi jūsų paramos, kad čia būtų pasiektas patenkinamas ir subalansuotas rezultatas.

Annemie Neyts-Uyttebroeck, *Užsienio reikalų komiteto nuomonės referentė*. – Gerb. pirmininke, man suteikta garbė kalbėti Užsienio reikalų komiteto vardu.

Kiekvienais metais matome, kaip nepakankamai finansuojamas IV biudžeto skyrius. Kiekvienais metais taip pat matome, kaip Komisija ir Taryba turi griebtis įvairių konkrečių priemonių, neatitinkančių įprastų biudžeto sudarymo metodų, kad galėtų finansuoti poreikius, kuriuos visi žinojome nuo pat pradžios. Deja, Palestinoje susiklosčiusi padėtis – vienas geriausių pavyzdžių.

Tai pasakiusi atkreipiu dėmesį į keletą pozityvių aspektų. Matau, kad Baltijos jūros strategijai skirta tiek papildomų pinigų. Be to, matau, kad demokratijos ir žmogaus teisių interesais asignavimai buvo padidinti keletui konkrečių politikos sričių. Baigdamas noriu pareikšti, kad, ypač 2010 m., mums reikia atkreipti dėmesį į tai, kad galbūt, tikėkimės, pradės veikti Europos išorės veiksmų tarnyba. Mums reikės numatyti jai reikalingų lėšų.

Gay Mitchell, *Plėtros komiteto nuomonės referentas*. – Gerb. pirmininke, nenoriu prašyti sugriauti biudžeto, tenoriu paprašyti, kad laikytumėmės pažadų, kuriuos davėme besivystančiam pasauliui. Besivystančiame pasaulyje kasmet miršta vienuolika milijonų vaikų. Ten gyvena žmonės, nukentėję ne tik nuo finansų krizės, kaip mes, bet ir dėl to, kad jie netgi negauna perlaidų – kurios būtų didesnės nei mūsų jiems teikiama finansinė pagalba – iš savo šeimų, gyvenančių besivystančiame pasaulyje, nes jos taip pat kenčia. Šie žmonės kenčia dukart daugiau – jie taip pat kenčia nuo klimato kaitos pasekmių.

Viskas, ko noriu, kad mes padarytume, tai tesėti savo pažadus šiems žmonėms. Jeigu mūsų BVP sumažėja procentu, mūsų įmoka šiems žmonėms taip pat sumažėja. Taigi, laikykimės procentinės įmokos, kurią žadėjome įmokėti. Tam neabejotinai svarbiausią reikšmę turi biudžeto eilutės aiškumas, kad čia, Parlamente, galėtume įvertinti, ar laikomės šių pažadų ir papildomumo principo. Malonėkite, atsižvelgę į visa tai, neprašyti skurdžiausių pasaulio žmonių nešti naštos, kurios jie nepajėgia panešti.

Jean-Pierre Audy, *Biudžeto kontrolės komiteto nuomonės referentas*. – (FR) Gerb. pirmininke, ministre, Komisijos nary, ponios ir ponai, Biudžeto kontrolės komitetas pateikė nuomonę, kurioje yra nemažai pasiūlymų. Per vieną minutę pristatysiu tris iš jų.

Pirmasis susijęs su moksliniais tyrimais, visų pirma su šeštąja ir septintąja bendrąja programa. Komisijos nary, dėl teisinio tikrumo būtų patartina Europos Komisijai susilaikyti nuo finansinių atskaitomybių perskaičiavimo projektams, kurie jau buvo patvirtinti ir suderinti, jiems taikant naujus aiškinimus ir teisės įgijimo kriterijus.

Dar kartą norėtume paprašyti Komisijos nenukrypti nuo nacionaliniu ir tarptautiniu mastu pripažintų ir atestuotų apskaitos ir skaičiavimo metodų.

Antras klausimas – ES darbuotojų pensijų įtraukimas į biudžetą. Siūlome, kad ieškiniai prieš valstybes nares dėl darbuotojų pensijų, 2008 m. gruodžio 31 d. apytikriais skaičiavimais, lygūs 37 mlrd. EUR, būtų įtraukti į sąskaitas kaip aktyvai.

Be to, siūlome, kad į biudžetą būtų įtraukta tiksliai šių pensijų suma, o ne tik mokama suma, nes pastarojoje neįvertinamos sumos, mokamos būsimoms pensijoms. Noriu pakartoti pasiūlymą atlikti Bendrijos pensijų fondo sukūrimo tyrimą, mes taip pat remiame Europos kovos su sukčiavimu tarnybą, kurią reikia stiprinti, kad ji galėtų vykdyti kontrolės veiklą už Europos Sąjungos ribų.

Juan Fernando López Aguilar, *Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto nuomonės referentas*. – (ES) Gerb. pirmininke, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitete dirbome, kad padidintume laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės biudžetą, kuris nuo 2009 m. buvo padidintas 13,5 proc.

Visų pirma padidėjo išorės sienų, grąžinimo politikos, vizų išdavimo politikos, laisvo asmenų judėjimo ir pagrindinių teisių bei pilietybės skyriai. Konkrečiai teisingumo baudžiamųjų ir civilinių bylų srityje skyrius padidėjo 4,7 proc.

Tačiau saugumas ir laisvių apsaugos skyrius padidėjo 95 proc. dėl Europolo įtraukimo į Bendrijos biudžetą. Todėl tai yra kai kas nauja, palyginti su 2009 m. biudžetu.

Priėmėme pakeitimą, kuriuo siekiama padidinti FRONTEX biudžetą, ir taip pasiuntėme aiškią žinią apie išipareigojimą valdyti imigracijos reiškinį ir visus migrantų srautų aspektus taip, kad būtų gerbiamos žmogaus teisės.

Galiausiai manau, kad reikėtų taip pat nurodyti, jog komitete 5 mln. EUR sumai priėmėme biudžeto pakeitimą, kad palengvintume trečiųjų šalių piliečių integraciją. Todėl 18 skyrius „Laisvės, saugumo ir teisingumo erdvė“ buvo padidintas iki 105 mln. EUR, kurie padės stiprinti administracinį ir finansinį valstybių narių valdymą.

Jutta Haug, *Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto nuomonės pranešėja*. – (DE) Ponios ir ponai, ne paslaptis, kad Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ir vėl, įskaitant šiuos metus, laikosi nuomonės, kad Europos biudžete numatomų lėšų visiškai nepakanka tam, kad galėtume aprūpinti veiksmingas aplinkos apsaugos programas, išsaugoti mūsų biologinę įvairovę ir kovoti su klimato kaita taip, kad turėtume galimybę pasiekti tikslą. Kaip visada, nesuvokiama tai, kad Taryba dar labiau mažina šias nepakankamas lėšas. Todėl „grįžkime prie preliminaraus biudžeto projekto“ – standartinis atsakymas.

Tačiau yra du dalykai, kuriuos privalome įteigti Komisijai. Pirmasis yra tai, kad tikimės į preliminarų biudžeto projektą nedelsiant įtraukti vadinamąsias asignuotąsias pajamas toms agentūroms, kurios iš dalies priklauso nuo mokesčių, pvz., Londone esančiai Europos vaistų agentūrai ir Helsinkyje esančiai Europos cheminių medžiagų agentūrai, ir nesiekti dirbtinės atsargos praleidžiant jas. Antras dalykas – tikimės, kad Komisija kuo greičiau pateiks pasiūlymą dėl to, kaip ji ateityje, kai pasibaigs tabako fondas, finansuos kampaniją prieš rūkymą *Help*. Matote, kad kiekvieną kartą vis tas pats.

Lena Ek, *Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto nuomonės referentė*. – (SV) Gerb. pirmininke, šiandien pasaulyje vyksta žiauri konkurencija. Dabar besivystančiose šalyse yra 20 proc. pasaulio turto. Po 15 metų jų turtas bus 34 proc. pasaulio turto. 2025 m., kitaip tariant, po 15 metų, Kinijos ir Indijos investicijos bus 20 proc. pasaulio investicijų į mokslinius tyrimus ir plėtrą. Nepaisydama to, kad šios investicijos daromos už Europos ribų, biurokratija smaigia Europos mokslinių tyrimų institutus, universitetus ir pramonę.

Susiduriame su šiomis trimis krizėmis, kurių problemas reikia spręsti vienu metu: klimato krize, užimtumo krize ir finansų krize. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto atsakymas į šių krizių keliamus klausimus toks: privalome investuoti į mokslinius tyrimus ir inovacijas. Taryba ir Komisija sutarė, kad tai yra prioritetas tiek Lisabonos strategijoje, tiek septintojoje bendrojoje programoje, tiek Europos ekonomikos atgaivinimo plane. Tačiau iš tikrųjų jų skirstymo pagal prioritetus idėja – įgyvendinti 7 proc. mažinimus. Galiu tik pasakyti, jog esu dėkinga, kad Taryba šioms nepaprastai svarbioms sritims netaiko dar griežtesnio „skirstymo pagal prioritetus“!

Tai yra G. Orwello išgalvota kalba, kuri nepriimtina. Mums reikia, kad daugiau išteklių būtų skiriama moksliniams tyrimams ir plėtrai. Privalome dirbti kartu, kad sumažintume biurokratiją. Norėtume įsitikinti, kad Taryba ir Komisijos narys, atsakingas už mokslą ir mokslinius tyrimus, skiria dėmesio šiam klausimui. Pirmiausia reikalaujame, kad dėl mokslinių tyrimų ir inovacijų būtų imamasi energingų veiksmų. Būtent čia bus kuriamos darbo vietos ir būtent čia yra Europos ir Europos konkurencingumo ateitis, o ne šios srities mažinimai.

Cristian Silviu Buşoi, *Vidaus rinkos ir vartotojų apsaugos komiteto nuomonės referentas*. – Gerb. pirmininke, palyginti su 2009 m. biudžetu, Komisijos pasiūlyme dėl 2010 m. biudžeto numatomas saikingas padidėjimas pagal biudžeto eilutes, susijusias su vidaus rinka ir muitų tarifų politika, tuo pat metu vartotojų politikai skirtų pinigų suma lieka stabili. 2010 m. biudžeto projekte Taryba sumažino pinigus visų pirma biudžeto eilutėms, susijusioms su vidaus rinkos plėtra. Manau, kad šiais ekonomikos krizės laikais veikianti vidaus rinka gali prisidėti prie ekonomikos gaivinimo.

Muitų tarifų politikos srityje biudžetas užtikrins bendradarbiavimo ir koordinavimo priemones ir taip sustiprins išorės sienų saugumą ir apsaugą remiant kovą su neteisėta prekyba žmonėmis ir sukčiavimu, taip

pat didinant muitinių sistemų veiksmingumą. Vartotojų švietimo srities priemonės laikau prioritetu – ypač finansinio raštingumo didinimą. Krizė parodė, kokia svarbi yra vartotojų politika ir visų pirma vartotojų švietimas, kai norime padėti vartotojams priimti atsakingus ekonominius sprendimus. Dėl visų šių priežasčių IMCO komitetas pareikalavo numatyti atskirą SOLVIT programos biudžeto eilutę, kuri būtų finansuojama 1 mln. EUR suma. SOLVIT – labai geras pavyzdys, kaip galite padėti verslo subjektams ir piliečiams. Galiausiai patvirtinta 1 mln. EUR suma, kad būtų toliau vykdomos, kaip parengiamieji veiksmai, vartotojų politikos srities bandomojo projekto stebėjimo priemonės siekiant sujungti vertinimo sistemą ir rinkos tyrimus.

Danuta Maria Hübner, *Regioninės plėtros komiteto nuomonės referentė*. – Gerb. pirmininke, 2010 m. mums reikia biudžeto, kuriame būtų veiksmingai panaudotos visos politikos sritys siekiant ištraukti Europos ekonomiką iš krizės ir kartu išsaugoti ilgalaikius tikslus bei įsipareigojimus, kaip antai tvarų augimą, ekonominę ir socialinę sanglaudą, ir mūsų įsipareigojimus išorės pasauliui, įskaitant šalis kandidates.

Biudžeto projekte Taryba automatiškai sumažino 36 administracinių išlaidų eilutes, be kitų eilučių, esančių kartu pasirengimo narystei pagalbos priemone (IPA). Taikomas mažo lėšų panaudojimo argumentas nepagrįstas, nes IPA įgyvendinti reikalinga sistema galėtų būti užbaigta tik 2009 m. liepos mėn. Laikotarpiui nuo 2010 m. ir toliau Europos Komisija turi įvertinti ir patvirtinti nemažai didelių projektų, dėl kurių reikės įdarbinti nemažai žmonių siekiant užtikrinti trumpojo laikotarpio išorės techninę ekspertizę. Be to, 2010-ieji bus metai, kuriais bus pradėtos įgyvendinti operacijos, kurioms dėl daugybės paraiškų konkursams ir sutarčių reikės vykdyti Komisijos *ex ante* kontrolės priemones.

Biudžeto mažinimai reiškia, kad bus realiai rizikuojama patikimu pasirengimo narystei pagalbos finansų valdymu kartu su visais jos politiniais aspektais. Todėl turėtume likti atviri pozityviam reagavimui į Europos Komisijos prašymą šiuo požiūriu atkurti preliminarų biudžeto projekto lygį.

Elisabeth Jeggle, *Žemės ūkio komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš, kaip Žemės ūkio komiteto pranešėja, noriu padėkoti pagrindiniam pranešėjui I. Surjánui už jo nuolatinį norą kalbėtis siekiant rasti kompromisą. Tai būtina, nes šiuo metu Europos žemės ūkio politika – vienintelė politikos sritis, už kurią atsakomybė visiškai tenka Bendrijai.

Teisinga tai, kad buvo padidintos lėšos mokyklų aprūpinimo pienu, mokyklų aprūpinimo vaisiais ir keletui kitų projektų. Tačiau atsargos ir eksporto grąžinamosios išmokos prieš dvejus metus netgi buvo apibūdinamos kaip vakardienos priemonės. Šiuo metu jos yra nepakeičiamos priemonės siekiant įveikti rinkų krizę. Todėl reikalaujame numatyti apytikriai 81 mln. EUR padidėjimo 200–2010 m. atsargoms ir apytikriai 440 mln. EUR – eksporto grąžinamosioms išmokoms ir balsuosime už jį. Vis dėlto šiuo metu to iš tikrųjų pernelyg maža.

Kaip ir anksčiau, dėl pieno fondo man, žinoma, labiau patiktų 600 mln. EUR. 300 mln. EUR, kurių dabar reikalaujame 2010 m., yra tai, ko būtinai reikia, todėl prašau, kad šie pinigai būtų pastoviai fiksuoti biudžete kaip pieno fondas. Tai būtų tinkamas siųsti signalas, taip pat svarbus signalas.

Padėtis žemės ūkio rinkose – katastrofiška. Komisija pernelyg ilgai dėjo savo viltis į savireguliaciją. Žemės ūkio rinkoms taip pat reikia biudžeto ir bendros politikos sistemų ir taisyklių.

Carmen Fraga Estévez, *Žuvininkystės komiteto nuomonės referentas*. – (ES) Gerb. pirmininke, labai dėkoju pranešėjai ir Biudžeto komitetui už tai, kad priėmė visus Žuvininkystės komiteto pakeitimus.

Mums ypač svarbus pakeitimas, kuriame reikalaujama didesnio lankstumo finansavimui, skiriamam regioninėms konsultacinėms žuvininkystės taryboms. Finansavimas yra ne tik nepakankamas, bet ir toks priklausomas nuo Komisijos aiškinimų ir veiksmų laisvės, kad taryboms neleista panaudoti net tų mažų lėšų, kurias jos turi, todėl mums ši prašymą vienbalsiai pateikė septynios esamos tarybos.

Viename pakeitime, kurį laikome padarytu pačiu laiku, reikalaujama visa apimančios strategijos kovai su piratavimu, kurioje tikrai būtų atsižvelgiama į žvejybos laivų, visuose pasaulio vandenyse ypač pažeidžiamų šių piratavimo aktų, padėtį.

Dėl mokslinių tyrimų ir septintosios bendrosios programos, kaip ankstesniais metais, turėjome būti apdairūs, todėl paprašėme, kad dabar, kai žuvininkystės moksliniai tyrimai nebeturi savo biudžeto eilutės, bent jau nebūtų mažinamas investicijų procentinis dydis, nes visi sprendimai dėl žuvininkystės valdymo priklauso nuo žinių apie aplinką ir jūrų gyvūnų rūšis, ypač atsižvelgiant į tai, kad vienas iš mūsų naujų tikslų – visiems bendrosios žuvininkystės politikos srities teisės aktams taikyti ekosistemomis grindžiamą požiūrį.

Helga Trüpel, *Kultūros ir švietimo komiteto nuomonės referentė*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Komisijos ir Tarybos atstovai, kodėl Tarybos mažinimai, kuriuos kiekvienais metais turime įgyvendinti įvairiose politikos srityse, yra tokie kvaili, klaidingi ir trumparegiški? Atsakymas toks: todėl, kad jie nėra orientuoti į bendrus Europos interesus, tad juos ir kritikuoju politiniu požiūriu. Jums, kaip Tarybai, ir valstybėms narėms taip pat taikoma bendra Europos atsakomybė, o mūsų Europos išlaidos yra išlaidos dėl mūsų bendrų Europos interesų.

Visiškai nesuprantama, kaip šiame etape galėtų būti mažinamas mokymo ir švietimo finansavimas. Viena iš sėkmingiausių programų – studentų mainų programa, kuri suteikia jaunimui galimybę studijuoti Europoje ir išeiti į pasaulį. Kodėl mažinate lėšas šiai sričiai? Mums reikia daugiau daryti kultūros, kultūrinių mainų ir miestų giminiavimosi labui, nes būtent šios sritys padaro Europą realią ir formuoja palankumą Europai nuo apačios į viršų. Tai kaip galime mažinti lėšas komunikacijos politikai, kai sutikome, kad iš tikrųjų būtina sudaryti sąlygas rinkėjams ir piliečiams sužinoti apie pozityvius Europos Sąjungos laimėjimus? Deja, galiu tik pažymėti, kaip jau buvo pasakyta, kad politiniu požiūriu tokie mažinimai duoda priešingus rezultatus.

Pervenche Berès, *Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto nuomonės referentė*. – (FR) Gerb. pirmininke, šiandien Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto vardu noriu pabrėžti du klausimus.

Pirmasis klausimas – apie priežiūros struktūrų įdiegimą Europos lygmeniu. Po krizės arba per šią krizę kiekvienas supranta, kad Europos Sąjunga privalo apsirūpinti struktūromis, kurios suteiktų galimybę prižiūrėti bankininkystės, draudimo ir vertybinių popierių rinkas. Baigiantis paskutinei Parlamento kadencijai sudarėme susitarimą su Taryba, kuriame daugiausia dėmesio tenka tam tikroms valdžios institucijoms skirtoms sumoms, kurios buvo laikomos preliminaromis sumomis toms sumoms, kurias nustatome šiandien. Tačiau toks biudžeto projektas, koks yra, neatitinka šio politinio susitarimo, sudaryto per ankstesnę Parlamento kadenciją. Tikiuosi, kad pakeitimai, kuriuos vėl pateikėme, bus patvirtinti, kad nepažeistume šio politinio susitarimo, sudaryto siekiant užtikrinti, kad Europos Sąjunga pagaliau apsirūpintų priežiūros institucijomis.

Tęsdama noriu pabrėžti fiskalinės politikos klausimą. Fiskalinės politikos priemonės buvo sumažintos, nepaisant tarptautinio reikalavimo griežčiau valdyti fiskaliniais klausimais. Jeigu Europos Sąjunga iš tiesų nori kovoti su mokesčių mokėtojų prieglaudomis, turi taip pat apsirūpinti ištekliais, kad galėtų nuosekliai vykdyti šią politiką. Mažindami Komisijos kompetenciją šioje srityje, nepasiūsimė tinkamos žinios.

György Schöpfung, *Konstitucinių reikalų komiteto nuomonės referentas*. – Gerb. pirmininke, per pastaruosius kelerius metus pakankamai paaiškėjo, kad Europos Sąjungos institucijos Europos piliečius pažįsta mažiau negu turėtų pažinti.

Europos Sąjunga yra demokratinė institucija, palaikanti ryšius su piliečiais abiejų interesais. Piliečiai turėtų žinoti viską apie tai, ką Europa veikia ir kodėl. Piliečiai suinteresuoti tuo, ką veikia ES, o Europos Sąjunga aiškiai suinteresuota Europos viešąja nuomone.

Yra įvairių būdų užtikrinti, kad šie abipusiai interesai būtų išreikšti. Komunikacija yra vienas iš jų ir svarbiausias iš jų, todėl biudžete turėtų būti dalis, skirta informacijos apie Europos Sąjungos veiklą perdavimui platesnei visuomenei.

Edít Bauer, *Moteryų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonės pranešėja*. – (HU) Per vieną man suteiktą minutę Moteryų teisių ir lyčių lygybės komiteto vardu noriu atkreipti jūsų dėmesį vos į vieną klausimą. Jis susijęs su Europos lyčių lygybės institutu ir jo finansavimu. Remdamiesi Parlamento bendro sprendimo procedūra, 2007 m. Vilniuje įsteigėme šį institutą. Kiekvienas galėtų manyti, jog nuo tada praėjusio laiko turėtų pakakti, kad institutas taptų veikiantis. Deja, padėtis daug rimtesnė negu minėta. Šiuo metu institutas turi tik direktorių ir padėjėją. Noriu padėkoti Biudžeto komitetui ir pranešėjui I. Surjánui, kad atsižvelgė į tai, jog Lyčių lygybės komitetas pateikė išmintingą pasiūlymą, išreiškęs nuomonę, kad biudžeto negalima mažinti automatiškai remiantis šių metų pajamomis, nes jeigu taip pasielgsime, institutas nesugebės ateityje pakilti ir vykdyti veiklos. Mums reikia ne tik užtikrinti didėjančias personalo išlaidas būsime metiniame biudžete, bet ir nustatyti rezervą jo veiklai skirtai sumai, kad institutas galėtų atlikti savo vaidmenį.

Alain Lamassoure, *PPE frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, aš, kaip Biudžeto komiteto pirmininkas, norėčiau atsiliepti į Komisijos komunikato dėl biudžeto persvarstymo projekto paskelbimą. Komisijos narys mums pasakys, ar buvo netyčia suklusta.

Tačiau turėčiau įspėti. Nors jame nėra jokių skaičių, labai naujoviškas ir kartais provokuojantis šio dokumento turinys, atrodo, netinka Komisijai pačioje jos kadencijos pabaigoje ir 2006 m. pasirašyto daugiašalio susitarimo tarpine ataskaitai. Todėl Komisijos Pirmininkas privalo skubos tvarka paaiškinti savo tvarkaraštį, susijusį

su finansiniais pasiūlymais, kuriuos jis planuoja pateikti tiek vadovaudamas pasitraukiančiai Komisijai, tiek naujai kolegijai. Biudžeto ir dėl to politinių prioritetų keitimas nepriklauso einamųjų reikalų tvarkymui. Biudžeto komitetas bus pasirengęs diskusijai, tačiau vykstančiai remiantis pasiūlymais, gautais iš Komisijos, kuri bus visiškai teisėta, apsiginklavusi penkerių metų įgaliojimais ir pasirengusi priimti politinę atsakomybę, kai bus kalbama apie tokios taikymo srities iniciatyvas.

Francesca Balzani, *S&D frakcijos vardu*. – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, būtent dėl biudžeto Parlamentas gali ir turėtų panaudoti visas savo, kaip tiesiogiai piliečių išrinktos institucijos, galias, siekdama užtikrinti, kad ši augimui, taip pat sąžiningumui ir teisingumui nepaprastai svarbi priemonė visiškai patenkintų piliečių poreikius. Biudžetas turi turėti galimybę būti apčiuopiamas ir dinamiškas, taip pat išsiklausti ir reaguoti.

Dirbdami stengiamės 2010 m. biudžeto projektą padaryti kuo lankstesnį šiais ypatingos ekonomikos ir finansų krizės laikais. Tačiau biudžetas taip pat turi būti patikimas, įvykdomas ir apčiuopiamas, todėl šiuo požiūriu svarbiausia buvo vengti ateinančių metų finansinius išteklius padaryti per daug nelanksčius ribojant besaikį lėšų panaudojimą, viršijantį maksimalią išlaidų ribą, nurodytą daugiametės finansinės programos perspektyvose tik atvejams, kurie iš tiesų yra prioritetiniai. Toks yra ekonomikos atgaivinimo plano atvejis.

Be to, tuo pačiu tikslu, būtent siekdami sudaryti biudžetą, kuris tikrai pajėgtų tenkinti piliečių poreikius, parengėme konkrečius mokėjimų pakeitimus, kad išlaisvintume maksimalią galimą lėšų sumą, turinčią tiesioginį poveikį.

Europos biudžetas struktūriškai apibrėžtas pagal dvi kryptis – išipareigojimų ir mokėjimų. Išipareigojimai reiškia rimtus politinius ketinimus, taip pat realius ir konkrečius veiksmus. Todėl mokėjimai buvo padidinti iki 127 mlrd. EUR proporcingai Biudžeto komiteto pateiktam biudžeto projektui, palyginti su Tarybos siūlomais 120 mlrd. EUR ir Komisijos siūlomais 122 mlrd. EUR.

Vis dėlto tuo pačiu tikslu ir tuo pačiu politiniu požiūriu mes, kaip frakcija, griežtai prieštaravome dėl rezervų nustatymo, nes jie nėra realūs ištekliai, kuriais piliečiai galėtų nedelsdami pasinaudoti. Krizės laikais rezervų nustatymo politika turėtų būti apribota iki visiško minimumo – iki atvejų, kuriais rezervas iš tikrųjų techniškai būtinas. Krizės laikais nėra prasmės paprasčiausiai įrašyti skaičius biudžete, nes, užuot tai darę, turėtume sudaryti naudingą biudžetą, iš karto parengtą veiklai.

Kiti klausimai taip pat verti ypatingo dėmesio. Mes, kaip frakcija, prisiėmėme svarbią atsakomybę už tai, kad būtų pakartotinai pateiktas pakeitimas siekiant padidinti pieno fondą iki 600 mln. EUR, kaip vienbalsiu balsavimu nusprendė Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas, ir dėl to, dalyvaujant visiems Parlamento nariams ir frakcijoms, taip pat būtų pakartotinai pateiktas pakeitimas dėl 37 mln. EUR vertinamo mikrokreditų projekto, kuris – tai labai svarbu – netrukdo įgyvendinti kitų programų pagal 2 išlaidų kategoriją.

Krizės laikais yra tam tikra rizika, kad biudžeto lėšos ne bus iš tikrųjų sumažintos, o bus perkeltos iš vienos biudžeto eilutės į kitą. Būtent siekdamas pasipriešinti šiam pavojui Parlamentas, kaip tiesiogiai išrinkta institucija, turinti kitokį nei Tarybos ir Komisijos vaidmenį, turi būti ypač atsargi savo veikloje, iš dalies dėl priežiūros.

Anne E. Jensen, *ALDE frakcijos vardu*. – (DA) Gerb. pirmininke, pradžioje noriu padėkoti L. Surjánui už jo nepriekaištingą darbą išlaikant kartu įvairius šio biudžeto sudarymo proceso elementus. Dabar žmonės sako, kad daugelis valstybių narių turi didelių sunkumų dėl savo viešųjų biudžetų ir kad dėl to taip pat turėtume pažaboti lėšų panaudojimą. Tai tiesa, tačiau labiau kontroliuojamo viešojo biudžeto nei ES biudžetas. Mes Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcijoje pritariame Biudžeto komitete vykusio balsavimo rezultatams. Pritariame I. Surjáno pateiktam biudžeto projektui.

Mums svarbiausi 2010 m. biudžeto prioritetai buvo investicijų pagal atgaivinimo planą energetikos ir klimato politikos finansavimas ir dėmesys moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Be to, būtent tokių norėtume matyti ES biudžeto sudarymą ateityje – kitaip tariant, daugiausia dėmesio turėtume skirti šioms sritims. Mūsų manymu, prasti reikalai, jei nei Komisija, nei Taryba nenurodė, kur mes ketiname ieškoti pinigų šioms atgaivinimo plane nurodytoms investicijoms – investicijoms, kurioms ne tik mes šiame Parlamente pritariame, bet pritaria ir ES valstybių ar vyriausybės vadovai. Pasibaisėtina, kad ir vėl turime matyti taip veikiant, kai išlaidos gali būti nurodytos, tačiau negalima rasti joms tinkamo finansavimo. Todėl pritariu L. Surjáno pasiūlymui persvarstyti daugiametę finansinę programą ir išsiaiškinti, ar investicijoms į energetiką skirtus pinigus galima atkurti iš nepanaudotų lėšų pagal žemės ūkio biudžetą.

Be to, Liberalų ir demokratų aljanso už Europą frakcija palaiko pasiūlymą 300 mln. EUR skirti pieno fondui siekiant sušvelninti dabartinės krizės poveikį pieno gamintojams. Sutinkame su nuomone, kad krizė rimta ir kad ją reikia įveikti. Asmeniškai aš nesu naujojo fondo šalininkė, nes Komisija jau turi priemones, kuriomis gali padėti pramonei, ir šiam tikslui skyrė beveik 0,5 mlrd. EUR. Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas norėjo, kad, be šių 0,5 mlrd. EUR, 600 mln. EUR būtų skirti pieno fondui. Šiuo atžvilgiu manau, kad balsavimo Biudžeto komitete rezultatas – skirti 300 mln. EUR – labiau realistinio sprendimo išraiška.

Šiame biudžeto projekte panaikinama nemažai Tarybos sutaupyty lėšų ir pateikiamas labiau realistiškas mokėjimų poreikis ateinančiais metais, tačiau daugiametis susitarimas pasirodė esanti tvirtesnė ir nelankstesnė sistema, visų pirma dėl 1a kategorijos, kuriai priskiriami moksliniai tyrimai, švietimas ir transportas, ir 3 kategorijos, kuriai priskiriama teisės ir prieglobsčio politika bei kultūros ir informacijos politika, taip pat išorės reikalų politika, tuo tarpu 4 kategorijos viršutinė riba nuolatos yra pernelyg ribojanti.

Taip pat noriu padėkoti V. Maňkai už jo darbą sudarant biudžetą kitoms institucijoms. Parlamento biudžetas neviršija 20 proc. visų ES administracinių išlaidų, nors jame prišimamos kompensacijos Parlamento nariams pagal naują narių statutą. Mūsų frakcija laikosi nuomonės, kad turėtume būti atsargūs pernelyg daug didindami politinėms partijoms skiriamas lėšas, tačiau pritarėme mums pateiktam projektui. Be to, noriu padėkoti V. Maňkai už tai, kad daugiausia dėmesio skyrė vertimo ir Parlamento pastatų politikos išlaidoms. Per daugelį metų buvo pribrendęs reikalas pradėti institucijų bendradarbiavimą ir gauti pranešimą dėl Parlamento pastatų politikos. Jau seniai reikalavome šio pranešimo. Dabar pagaliau galime matyti jį pateiktą.

Helga Trüpel, Verts/ALE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš taip pat noriu pradžioje padėkoti L. Surjánui ir V. Maňkai už jų bendras pastangas, o paskui noriu pereiti prie I. Surjáno pranešimo, kuriame jis sako, kad visų pirma Taryba nori patvirtinti mažą biudžetą. Mūsų nuomone, kaip tik tokios krypties krizės laikais nereikia rinktis. Krizės laikais privalote turėti politinės drąsos veikti, taip pat turite išleisti daugiau pinigų teisingoms ir tvarioms ateities investicijoms. Šiaip ar taip, patiriame ekonomikos ir aplinkos krizę, o pasaulyje – bado ir skurdo krizę.

Jeigu mes, europiečiai, norime elgtis tinkamai, mums reikia pakeisti savo politinius tikslus. Mums reikia tapti darnia visuomene, mums reikia Naujojo ekologinio plano, visų pirma dėl Lisabonos strategijos, mums reikia daugiau tvarių technologijų, veiksmingų ekologiškų technologijų, naujų varomųjų sistemų ir, be abejo, taip pat reikia naujų medžiagų, kurios iš tikrųjų būtų ekologiškos. Tai taip pat reiškia, kad mums reikia daugiau pinigų investuoti į mokslinius tyrimus ir plėtrą. Kaip jau pabrėžiau Kultūros ir švietimo komiteto vardu, mums Europos Sąjungoje reikia daugiau pinigų investuoti į mokymą ir švietimą bei kuo geriau lavinti savo jaunimą, savo talentus, nes tada galėtume būti tikri, kad tie pinigai buvo ne tuščiai iššvaistyti ir atsipirks ateityje tiek minimų asmenų, tiek mūsų ekonomikos sėkmės požiūriu.

Tačiau taip pat – būtent dėl to Naujasis ekologinis planas tampa tikrai įvairiapusiu uždaviniu – turime keisti struktūrinių fondų politiką ir padaryti juos aplinkos apsaugos priemone, kai kalbame apie pastatų renovaciją bei naujas ir tvarias mobilumo koncepcijas. Mums reikia pakeisti savo žemės ūkio politiką, kuri turi tapti labiau aplinkosauginio pobūdžio politika. Tačiau energijos gaminimas taip pat gali suvaidinti labai svarbų vaidmenį kaimo ekonomikoje ir vykti aplinką tausojančiu ir ekologišku būdu. Šiuo metu šioje srityje dar matau pernelyg mažai planų, tačiau turime tuo klausimu pasistūmėti į priekį.

Dabar pereisiu prie argumentų, susijusių su pienininkais. Mes, žalieji, laikomės nuomonės, kad šiuo metu reikia padėti pienininkams. Tačiau nepakanka tiesiog išleisti grynuosius pinigus – pinigus reikia išleisti tinkamai šios srities politikai. Mums reikia kvotų, taip pat reikia gerų taisyklių, sistemų ir reguliavimo. Jeigu ketiname išleisti šiuos pinigus dabar, – 280 mln. EUR, kuriuos svarstome, – jie turi būti skiriami tiesiogiai gamintojams ir jų organizacijoms.

Be to, norime perskirstyti šiuos pinigus. Nemanome, kad 449 mln. EUR turėtume išleisti eksporto subsidijoms, naudojamoms pieno sektoriuje, nes būtent jomis žlugdomos rinkos kitur, pirmiausia Afrikoje. Mes siūlome, kad dar 300 mln. EUR, kuriuos išleidžiame tabako gamybai, reikėtų perskirstyti ir iš tikrųjų sudaryti galimybę jais pasinaudoti smulkiems pienininkams. Pienininkams tai būtų daug ekologiškiau ir būtų daug naudingiau negu tai, ką darome šiuo metu.

Mano paskutinė pastaba – dėl atgaivinimo plano. Galiausiai antrajame svarstyme mes jį palaikysime tik jeigu bus akivaizdu, kad jame toliau bus laikomasi ekologinio ir tvaraus požiūrio. Norime ekologiškos energetikos politikos, plačiajuosčio ryšio kaimo vietovėse ir visos Europos elektros tinklų. Šie veiksmai iš tikrųjų būtų žingsnis į ateitį orientuotos politikos link. Štai ko tikimės iš derybų per ateinančias savaites.

James Elles, *ECR frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, daugiausia dėmesio skirsiu savo pastaboms dėl Komisijos biudžeto, taip pat noriu pasveikinti L. Surjáną dėl visko, ką jis, kaip pagrindinis pranešėjas, padarė, tačiau nedalyvaujant mūsų frakcijos koordinatoriui L. Bokros, kuriam dėl prisiimto ilgalaikio išpareigojimo tenka būti Vengrijoje, esu paprašytas šiandien pristatyti mūsų frakcijos poziciją. Suprantu, kad tai trečia kitokia frakcija, kurios nuomonę šiame Parlamente pristatau, nes buvau Parlamento narys, – ne dėl to, kad aš keičiausi, – tiesiog keitėsi frakcijos.

Taigi, toliau bus pateikiami trys klausimai, kuriuos šiandien norėčiau iškelti diskusijoje. Pirmą, bendrą padėtis yra rimta – tai jau buvo nurodyta finansiniu ir ekonominiu požiūriu. Kaip nurodė Tarybos Pirmininkas, keliose valstybėse narėse mūsų deficito lygis yra rekordinis. Iš tikrųjų, kai kuriose valstybėse narėse diskutuojama ne apie tai, kur ketinama įnešti pinigų, o apie mažinimų lygius, kurie bus būtini norint subalansuoti išlaidas, kaip yra mano šalyje. Todėl tai yra nevienareikšmės diskusijos dėl to, kaip ketiname užtikrinti, kad Europos Sąjunga būtų veiksmingai valdoma.

Tačiau čia mes svarstysime biudžetą. Sprendžiant iš biudžeto, kurį rengiame 2010 metams, tai yra biudžetas, akivaizdžiai tik pradėtas rengti. Žengiame savo pirmuosius žingsnius, tačiau mūsų frakcijoje labai aiškiai žiūrėsime į išlaidų kokybę – kaip Komisijos narys pasakė apie išlaidas, kai šiuo požiūriu pinigų galima naudoti protingai, bet jokių būdų ne be saiko dėl bendros padėties, kurioje esame atsidūrę.

Mano paskutinė pastaba susijusi su pastabomis, kurias pateikė mūsų Biudžeto komiteto pirmininkas A. Lamassoure. Privalome pasinaudoti šia proga – tai pirmieji penkerių metų Parlamento kadencijos metai – pažvelgti į priekį. Jeigu galime, turime iš Komisijos sužinoti, kada galime tikėtis gauti tarpinę ataskaitą, kokia jai bus suteikta forma, kaip sugebėsime pažvelgti į priekį ne tik pagal tarpinę ataskaitą, bet ir pagal tai, kaip ketiname žiūrėti į būsimas finansines perspektyvas, kaip paskutiniame Parlamento posėdyje pateiktame savo pranešime išdėstė R. Bøge. Tai iš dalies priklausys nuo to, kaip pasinaudosime tarpinstituciniu procesu, pagal kurį bus žiūrima į ilgalaikes tendencijas ir kuris suteiks galimybę mums gauti teisingą biudžeto analizę, nes be šito iš tikrųjų sunku planuoti į priekį.

Miguel Portas, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (PT) Noriu pradėti pozityviausiu aspektu – ketvirtadienį balsuosime už daugiau nei 3 mlrd. EUR mokėjimo leidimų, skiriamų struktūriniams fondams ir socialinio pobūdžio programoms.

Taryba iš tikrųjų ginčija šią politiką, manydama, kad neturėtume prašyti valstybių narių skirti daugiau pinigų. Tikiuosi, kad Švedijos ministras atleis man, jeigu pasakysiu, kad šis požiūris rodo pirminių sąrašo mentalitetą. Gyvename išskirtiniais laikais, todėl manau, kad, priešingai, Komisija, Taryba ir Parlamentas nebūtų turėję drąsos spręsti šio biudžeto finansavimo problemą konfrontuodami ir padaryti jį išskirtiniu biudžetu.

Net su išlaidomis, kurias ketiname patvirtinti ketvirtadienį, tai bus biudžetas, kuris aplenks krizę. Tai yra įprastinės veiklos biudžetas. Mums nereikia vandens lašo pieno jūroje. Mums tik reikia kitos politikos kaimo vietovėms. Mums reikia ne tik struktūrinių fondų savo teritorijoms, bet ir Europos socialinės politikos, kuri papildytų kiekvienos mūsų valstybės politiką. Mums iš tikrųjų tereikia drąsos!

Šiandien skurde gyvena 79 mln. žmonių – tiek jų buvo šio amžiaus pradžioje. Daug netikrumo yra dėl standartų, kurių reikia siekiant išspręsti klimato kaitos problemą. Pagrindinis klausimas, kurį mums reikia apsvarstyti – Europos biudžeto ir būsimų finansinių perspektyvų finansavimas. Toks yra klausimas, todėl nereikia mums kalbėti, kad nėra pinigų, nes jų yra – galime eiti ir paieškoti jų tarp vengiančiųjų mokėti mokesčius asmenų, apmokestinant turto vertės padidėjimą finansų rinkose ir „mokesčių mokėtojų prieglaudose“.

Gerb. pirmininke, pranešėjai, ši su biudžetu susijusi problema tokia svarbi, kad mes, Parlamento nariai, turėtume parodyti pavyzdį atlikdami mažinimus. Pateikiau pasiūlymus dėl kelionės išlaidų. Tomis dienomis, kai keliauja, Parlamento narys gauna savo atlyginimą, taip pat jam apmokamos išlaidos pagal kelionės, nuvažiuoto atstumo ir sugaišto laiko kainą. Tai absurdiška ir nesuvokiama. Tikiuosi, kad ketvirtadienį pagaliau būsime tokie padorūs, kad persvarstysime šią padėtį.

Marta Andreasen, *EFD frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, neįtikėtina, kad šiais finansų ir ekonomikos krizės laikais Europos Komisija siūlo 2010 m. biudžetą padidinti beveik 5 proc.

Tačiau blogiausia tai, kad nors liepos mėn. pirmajame svarstyme Taryba pasiūlė preliminariniame biudžeto projekte nurodytą sumą sumažinti 2 proc., dabar šis Parlamentas siūlo ją padidinti 5 proc.

Tada sudarytas 2010 m. biudžetas būtų didesnis nei 127 mlrd. EUR mokėjimų asignavimais, o tai prilygtų 1,08 proc. ES bendrųjų nacionalinių pajamų.

Ar taip Parlamentas nori priartinti biudžetą prie piliečių? Labai gražus noras subsidijuoti Lenkijoje ir Graikijoje vykšančias specialiąsias olimpinės žaidynes ir Čekijoje vykšančias Europos jaunimo žiemos olimpinės žaidynes arba netgi Xacobeo 2010, tačiau mūsų rinkėjai turi kitų savo gyvenimo prioritetų, pvz., sumokėti savo nekilnojamojo turto paskolą ir suteikti tinkamą išsilavinimą savo vaikams.

Šiuo metu Europos Sąjunga Jungtinei Karalystei kasdien kainuoja 45 mln. GBP per dieną, o dėl siūlomo padidinimo suma padidės iki 50 mln. GBP ar daugiau kartu su permokos grąžinimu.

Patikėkite manimi, JK turi daug kitų prioritetų, į kuriuos būtų galima investuoti pinigų, todėl dabar, kai Europos Komisija perspėjo, kad Jungtinei Karalystei gresia pavojus bankrutuoti dėl jos didelės nacionalinės skolos, ši šalis būtų patenkinta, jei būtų smarkiai sumažinti jos ES įnašai, ir esu tikras, kad kitos šalys taip pat būtų patenkintos panašiu sumažinimu.

Metai iš metų Audito Rūmai nesugebėdavo suteikti mums pasitenkinimo dėl to, kad ES biudžetas naudojamas teisėtai ir reguliariai, ir kai 2002 m. buvau Europos Komisijos vyriausiąja buhalterė, man kėlė susirūpinimą mokesčių mokėtojų pinigų kontrolės stoka.

Tačiau iki šiol Parlamentas nori į ES išdėti daugiau pinigų. Niekada neturėkite vilčių, kad balsuosiu už bet kokį biudžeto padidinimą. Jeigu norite subsidijuoti projektus siekdami kovoti su krize, turėtumėte rasti sričių, kuriose biudžetą būtų galima sumažinti.

Angelika Werthmann (NI). - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, krizė reiškiasi ne tik skaičiais, bet ir žlungančiomis rinkomis ir milijardais eurų, kurie išleidžiami remti bankams ir iš naujo mūsų ekonomikai paskatinti. Ją taip pat galima pastebėti sprogimui prilygstančiuose nedarbo skaičiuose. Šią krizę dažniausiai galima pastebėti labai realiose Europos Sąjungos piliečių baimėse ir susirūpinime. Jie baiminasi dėl savo darbo vietų ir dėl savo pensijų. Mūsų piliečiai nerimauja dėl klimato kaitos, energijos išteklių ir savo asmeninių teisių ribojimo kovojant su terorizmu.

ES tikrai gali padėti sumažinti visiškai pagrįstas savo piliečių baimes, net jeigu šiuo metu atitinkamus procesus reikia padaryti veiksmingesnius. Šiuo atžvilgiu pirmiausia galvoju apie Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondą, pvz., bendrovės „Nokia“ atveju, ir ES solidarumo fondą, kuris galėtų paremti Italijos žemės drebėjimo aukas. Kad šių fondų pinigai iš tikrųjų pasiektų šiuos nukentėjusius asmenis, mano manymu, svarbu pertvarkyti šiuo procesus, kad jie būtų veiksmingesni, ir užtikrinti visiškai skaidrią priežiūrą, nes Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondas jokių būdu neturi būti painiojamas su ES parama tarptautinio verslo įmonėms.

Ilgą laiką Europa buvo taikos ir klestėjimo garantija. Dirbkime kartu siekdami užtikrinti, kad ji toliau būtų lygiai tokia pat.

Angelika Werthmann (NI).(FR) Mes esame Europa.

Hans Lindblad, *einantis Tarybos Pirmininko pareigas.* – (SV) Gerb. pirmininke, gerbiamieji Parlamento nariai, Komisijos nary, dėl šiokių tokių vėlavimų labai greitai turėsiu išvykti iš Parlamento, nes mano lėktuvas išskrenda po 45 minučių. Pasirūpinsiu, kad viskas, kas bus kalbama, bus man perduota. Diskusijos buvo puikios. Buvo pateikta daug puikių pasiūlymų. Sunku nustatyti prioritetus, tačiau nustatyti juos privalome. Dėl mokslinių tyrimų L. Ek galiu pasakyti, kad į mokslinius tyrimus investuojame 7,3 proc. daugiau nei buvo numatyta 2009 m. biudžete. Mano manymu, tai daug.

Savo pasiūlyme Parlamentas gerokai daugiau investuoja ir padidina išlaidas, palyginti su 2009 m. Kartu turime nepamiršti, kad ES išgyvena nuosmukį. Europos Sąjungos viešieji finansai mažėja apytikriai 7 proc. Tai nėra tas atvejis, kurio galime nepaisyti.

Taryba taip pat daugiau investuoja, tačiau ji taip pat investuoja labiau pasirinktinai. Investuojame į priemones, kurios skatins augimą, todėl esame santūresni, kai kalbame apie tokias sritis kaip administracinės išlaidos. Kartu esame patenkinti, galėdami matyti, kad Parlamentas taip pat žengia svarbius žingsnius šioje srityje.

Po šiandienos debatų ir ankstesnių mano diskusijų su Parlamento atstovais manau, kad mes kartu su Komisija artimiausiu metu sugebėsime susitarti dėl tikrai gero biudžeto.

José Manuel Fernandes (PPE). – (PT) Ponios ir ponai, esu įsitikinęs, kad Europos Sąjungos 2010 m. biudžetas padės mums įveikti ekonomikos krizę, kurią šiuo metu išgyvename. Viena iš krizės pasekmių – nedarbas. Todėl noriu pabrėžti ir bendrais bruožais nusakyti, koks svarbus yra pakeitimas, kurį pateikiame siekdami sustiprinti ERASMUS programą, kad būtų galima skatinti ir palengvinti pirmųjų jaunimo darbo vietų kūrimą.

Dėl Parlamento biudžeto labai nudžiugau, kad į pagrindinius mūsų pasiūlymus buvo atsižvelgta tiek pačiame biudžete, tiek rezoliucijos projekte. Mūsų tikslas – kompetencija teisėkūros srityje. Žinoma, pripažįstame daugiakalbystės svarbą, tačiau manome, kad svarbiausias mūsų tikslas yra teisėkūros srities kompetencija, dėl to mums reikia turėti būtinus išteklius, kad Parlamento nariai galėtų pasiekti šį tikslą.

Kad inicijuotume didesnę skaidrumą ir griežtumą, pasiūlėme bazinį biudžetą, kuris turėtų būti įgyvendintas kiekvieno teisėkūros ciklo pradžioje. Be to, pasiūlėme rezervus šiam tikslui, t. y. skaidrumo tikslui ir griežtumo tikslui, ir dėl to rezervus komunikacijos politikos atvejui, pvz., kai norėtume, kad būtų atlikta sąnaudų ir naudos analizė. Taip pat turėtų būti numatyti rezervai siekiant sumažinti biurokratiją, pvz., sudarant sutartis su padėjėjais, todėl norime „įpareigoti“ administraciją padėti mažinti šią biurokratiją. Be to, sutinkame su turto politika ir su tuo, kad ji turėtų būti ilgalaikė.

Galiausiai mano sveikinimai skiriami L. Surjánui ir V. Maňkai. Ypatingų sveikinimų yra nusipelnęs pranešėjas L. Surján už tai, kad atsispyrė pagundai, pvz., būti demagogiškas pieno fondo atžvilgiu, padarė viską, ką gali, ir nebandė to, kas neįmanoma, siekdamas parduoti užsieniui.

Göran Färm (S&D). – (SV) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Tarybai pirmininkaujanti Švedija kritikavo Biudžeto komitetą už tai, kad jis šiomis aplinkybėmis norėjo padidinti mokėjimų asignavimus. Iš tikrųjų tai siejama su ES biudžeto vykdymu. Kritiką laikau absurdu dėl keleto priežasčių. Pirmą, Tarybos finansų ministrai visada sulaikydavo mokėjimus tiek, kad didelė ES biudžeto dalis niekada nebūdavo įvykdyta. Vietoj to didžiulės sumos grąžinamos valstybėms narėms kaip grąžinamosios išmokos. Tai absurdiška, nes biudžete numatytus įsipareigojimus reikia vykdyti, o ne grąžinti pinigus valstybėms narėms. Esame pasirengę kovoti dėl to. Todėl kyla klausimas, ar iš tikrųjų Tarybai pirmininkaujančios valstybės politika – duoti didžiulius pažadus kaip įsipareigojimus, kurie paskui niekada nevykdomi.

Antra, šiais metais argumentai už tai yra dar tvirtesni negu paprastai. Turėtume vykdyti daugiau socialinio fondo priemonių, susijusių, pvz., su darbo vietų kūrimu, įgūdžių tobulinimu ir kitomis panašiomis priemonėmis.

Tarybai pirmininkaujančios valstybės kritika taikoma ne tik Europos Parlamentui, bet ir Komisijai, nes didžioji dalis to, ką darome, susijusi su Komisijos pasiūlymo dėl biudžeto mažinimų, kuriuos Taryba nori jėga prastumti, sumos atstatymu ir, be to, su dėmesiu darbo vietų kūrimo priemonėms. Taip pat atkreipiu dėmesį, jog Tarybai pirmininkaujanti valstybė kritikavo tai, kad Biudžeto komitetas didina tam tikrus administracinius asignavimus, nors kartu Komisija kritikavo mus už tai, kad darome priešingai, t. y. priėmėme kai kuriuos Tarybos mažinimus. Mūsų nuolatinis principas buvo didinti administracinius asignavimus, kurių reikia svarbių sričių politikos vykdymui užtikrinti, o ne atvirkščiai. Šiais metais diskusijos dėl biudžeto, atrodo, linkusios tapti kažkuo panašiu į Tarybos ir Komisijos kovą.

Dėl Europos ekonomikos atgaivinimo plano turiu pasakyti, jog ES biudžetas nėra tokio dydžio, kad jį būtų galima naudoti Kenijos paskatų politikai, tačiau jį galima naudoti tam tikriems mažiems, bet strateginiams reikalams, pvz., atgaivinimo planui. Kai dabar mūsų nedarbo lygis yra aukštas, galėtų būti vienintelis geras dalykas – pasiūlyti investicijas, kurias vis tiek ketiname daryti ir kurios padės sutelkti Europą į tikrąją vidaus rinką, pvz., investicijas, susijusias su energetikos infrastruktūra. Nepaisant to, praėjus beveik metams nuo plano įgyvendinimo pradžios dar neturime realių Tarybos arba Tarybai pirmininkaujančios Švedijos pasiūlymų, iš kur turi gaunama pinigų. Esame atviri diskusijai, tačiau aiškiai beprasmiška paimti pinigus iš kitų prioritetinių sričių, kurios taip pat prisideda, pvz., prie užimtumo, tęstinio mokymosi arba energetikos ir klimato srities vystymo.

Gaila, kad ministrui reikėjo išvykti, nes turėjau jam klausimą. Vis tiek užduosiu jį ir galbūt jis atsakys į jį kitomis priemonėmis. Tarybai pirmininkaujanti Švedija pareiškė, kad Baltijos jūros baseino strategija – vienas iš jos prioritetinių klausimų. Tačiau ji nepasiūlė jokio šios strategijos finansavimo. Mane tai stebina, nes reiškia, kad viskas, ką reikia padaryti, turi būti finansuojama iš kitų šaltinių, kurie jau buvo skirti kitiems svarbiems tikslams. Nebus jokio grynojo indėlio į Baltijos jūros strategiją. Įvertinęs tai stebiuosi, kaip Tarybai pirmininkaujanti Švedija gali tvirtinti, kad ji Baltijos jūros strategiją laiko prioritetu. Mes norime 20 mln. EUR, lygių 200 mln. SEK, asignavimo. Tai būtų svarbus įnašas.

Jacek Włosowicz (ECR). – (PL) Gerb. pirmininke, kaip visi žinome, svarbiausias 2010 finansinių metų biudžeto punktas ir biudžeto vertinimas buvo išdėstyti šių metų kovo 10 d. rezoliucijoje. Šioje rezoliucijoje Parlamentas buvo labai kritiškas dėl mažų maržų, numatytų pagal daugumą daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijų. Kelia nerimą tai, kad šiame projekte Taryba dar labiau sumažino pirminį projektą. Galutinės įsipareigojimų ir mokėjimų disproporcijos buvo tokios didelės, kad prieštaravo pagrindiniam atsargumo principui.

Tikėjau, kad daugiau dėmesio, o gal net daugiausia, bus skiriama ekonomikos krizei, kurią vis dar išgyvename, tačiau galime pastebėti, kad Parlamentas turi kovoti savo piliečių interesais ir juos įtikinti, kad Europa nėra problemų priežastis ir kad ji jiems gali rasti veiksmingą gynybos priemonę. Todėl visiškai pritariu projektui, į kurį įtrauktos ekonomikos atgaivinimo planui įgyvendinti skirtos lėšos, ir manau, kad jis turėtų būti vienas iš Parlamento prioritetų. Tačiau Tarybos pasiūlyti mažinimai ribotų augimą ir darbo vietų kūrimą arba dėl jų jie paprasčiausiai būtų neįmanomi. Mažinimai taip pat nutrauktų darbą sprendžiant mūsų piliečių apsirūpinimo energija problemą. Krizės žemės ūkyje, pvz., pieno sektoriuje, sąlygomis nėra galimybių pratęsti programas, kuriomis būtų galima palaikyti žemės ūkio produktų vartojimo augimą, pvz., populiarinant pieno ir vaisių vartojimą švietimo įstaigose.

Todėl manau, kad tokiu biudžeto projektu, koks yra dabar, nepajėgsime pasiekti Europos Sąjungos nustatytų tikslų. Iš keleto mano minėtų klausimų jau galima suprasti, kad yra ES biudžeto sričių, galinčių padėti įveikti problemas, kurias turėtume spręsti, tačiau daugelyje vietų biudžeto straipsniai suplanuoti vadovaujantis senu požiūriu, tartum nebūtų dabartinės padėties ir dabartinių problemų. Juose nenumatomi būsimi sunkumai, o jeigu ir numatomi, mažai stengiamasi daryti jiems poveikį. Manau, kad mes, kaip Parlamentas, esame įpareigoti stengtis priimti dinamiškesnius sprendimus reaguodami į Europoje kylančias problemas ir kartu nepamiršti būti skaidrūs valdydami savo fondus. Būtent tą daryti prieš šešis mėnesius mus įpareigojo rinkėjai.

PIRMININKAVO: D. ROTH-BEHRENDT

Pirmininko pavaduotoja

Jürgen Klute (GUE/NGL). - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kol kas negalime numatyti pasaulio ekonomikos krizės, kuri šiuo metu yra mus apėmusi, padarinių. Turime žinoti, kad ši krizė dar nesmogė darbo rinkai visa savo jėga. Ką Europos Sąjunga daro būdama tokioje situacijoje, kai nuolat daugėja žmonių, kuriems gresia skurdas, nedarbas ir baimė dėl savo gyvenimo? Europos Sąjunga apsisprendžia dėl naujų savo biudžeto prioritetinių sričių. Arba, kalbant tiksliau, ji derina savo finansus vadovaudamasi savo sienų stiprinimo, aukštų technologijų karinių projektų ir vis modernesnio Europos piliečių stebėjimo interesais.

Patikėsite tuo ar ne, tačiau laisvės, saugumo ir teisingumo erdvei planuojamas 16 proc. padidėjimas. Kitais metais fondas, skirtas išorės sienų apsaugai, turi gauti 12 proc. didesnę finansavimą. Strateginio karinio saugumo išlaidos beveik padvigubinamos, todėl dabar padidės iki bendros 215 mln. EUR sumos.

Žiūrint iš Europos vieningųjų kairiųjų jungtinės frakcijos / Šiaurės šalių žaliųjų kairiųjų pozicijų, tai reiškia, kad ES atsisako savo įkūrimo idėjos – būti Europos taikos projektu. Užuo jos laikiusis, biudžeto projekte paisoma Lisabonos sutarties logikos, susijusios su valstybių narių įsipareigojimu nuolatos modernizuoti savo karinę įrangą ir apsaugoti išorės sienas.

Europos kairieji ragina, kad vietoj to Europos Sąjunga įgyvendintų nuoseklią taikos politiką. Vietoj ginklavimosi agentūros raginame įsteigti nusiginklavimo agentūrą. Europa privalo sutelkti savo išteklius civilinėms konfliktų sprendimo strategijoms, pvz., visos Europos civiliniams taikos korpusams ir nepriklausomų taikos ir konfliktų mokslinių tyrimų skatinimui. Mūsų nuomone, šiuo biudžetu mūsų žvilgsnis vis labiau nukreipiamas į karą, o ne į krizių valdymą, todėl Europos Parlamento kairieji nepalaikys šio biudžeto.

Bastiaan Belder (EFD). – (NL) Gerb. pirmininke, 2010 m. biudžetas buvo parengtas konkrečiomis ekonominėmis ir finansinėmis aplinkybėmis. Pranešėjas L. Surján nori nustatyti biudžeto prioritetus, ir aš labai vertinu tai. Palaikau jį tada, kai prioritetai siejami su pagrindiniais Europos Sąjungos uždaviniais ir biudžeto eilutėmis, kurios yra ypač svarbios ekonomikos atsigavimui. Tačiau galiausiai pernelyg dažnai pereinama prie didesnio pinigų panaudojimo, nepaisant to, kad Taryba jau padarė ne tokius griežtus kaip ankstesniais metais biudžeto projekto mažinimus.

Noriu atvirai padėkoti L. Surjánui už jo aiškų ir dalykišką požiūrį, kuris buvo akivaizdus mano pakeitimų, kuriais siekiama pagerinti vaikų priežiūrą, ir ypač stacionarių įstaigų atsisakymo atžvilgiu. Šį pakeitimą, susijusį su Europos socialiniu fondu, komitetas priėmė aiškiai palaikydamas. Europos Sąjunga ir valstybės narės privalo padėti užtikrinti, kad kuo daugiau vaikų iš prieglaudų galėtų augti šeimose. Tuo metu, kai daugiausia dėmesio skiriame ekonominėms priemonėms, turime neužmiršti didžiulės socialinės reikšmės išlaidų, tokių kaip šios. Priešingu atveju būtent šie vaikai kentės šiuo ekonomikos požiūriu sunkiu metu, o tai nedaro garbės ES.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Gerb. pirmininke, šio Parlamento nariai dažnai kalba apie valstybių narių solidarumą, nes paprastai lengva rodyti solidarumą, jeigu jis apmokamas kitų žmonių pinigais.

2008 m. skaičiai pasirodė rugsėjo 23 d. Ir vėl olandai labiau nei kurie kiti europiečiai jaučia, kiek jų atlyginimų lapelių svajoja suryti negarbingi eurofilai. Be abejo, Nyderlandų visuomenė – bukalvių klasė – ir vėl yra didžiausia įmokų perviršio mokėtoja. Kiekvienas Nyderlandų pilietis kasmet sumoka Europai stulbinamą 267 EUR sumą.

Nyderlandų laisvės partija (PVV), nuomonių apklausų duomenimis, didžiausia Nyderlandų partija, toliau kovos su tuo. Be to, negarbinga tai, kad pagal 2008 m. grynąsias įmokas Nyderlandai yra trečia pagal eilę mokėtoja po Vokietijos ir Italijos. Laisvės partija nori užtikrinti, kad Nyderlandų visuomenė nebūtų laikoma Europos bankomatu.

Tegul baigiasi pinigai korumpuotoms šalims, Prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondui ir Sanglaudos fondui, keliaujantiems cirkams ir kairiųjų projektams, taip pat grąžinkime Nyderlandų kepėjams, mėsininkams ir daržovių ir vaisių pardavėjams jų sunkiai uždirbtus pinigus. Juk tikriausiai taip pat bus 2010 m. biudžetui, kai Nyderlandų piliečiai bus paliekami su kūdikiais ant rankų ir turės smarkiai pakratyti savo pinigines, tuo tarpu 19 iš 27 šalis atstovaujantys Parlamento nariai dalyvauja čia tam, kad vaidintų Kalėdų Senelį, turintį kitų žmonių pinigų.

Tai vadinama „solidarumu“, tačiau tai yra aiški ir paprasta vagystė. PVV niekada nebūtų pagalvojusi apie tokį tvirtinamą Europos Sąjungos biudžetą, kuris būtų toks nepaprastai ir neproporcingai nenaudingas Nyderlandų visuomenei.

Salvador Garriga Polledo (PPE). – (ES) Gerb. pirmininke, jeigu, kaip visi tikimės, nuo sausio mėn. įsigalios Lisabonos sutartis, turėsime naujus bendro sprendimo įgaliojimus dėl viso biudžeto, ir tai taip pat bus taikoma žemės ūkiui. Galbūt Biudžeto komitete būsime labiau patenkinti, kai įsigalios Lisabonos sutartis.

Tačiau nauji įgaliojimai taip pat reiškia naujas pareigas. Naujos pareigos turės poveikį mums visiems, kad ir kas būtume – Parlamento nariai, Tarybos nariai ar Komisijos nariai. Pirmoji pareiga – vykdyti tarpinstitucines pareigas ir įsipareigojimus. Ketinu paminėti du iš jų.

Pirma, Europos ekonomikos atkūrimo plano finansavimas. Jis nedaro garbės. Metus vedėme derybas, tačiau iki šiol neįstengiame gauti 5 mlrd. EUR iš bendro Europos Sąjungos biudžeto, kuris šiais metais yra daugiau nei 130 mlrd. EUR.

Dar neįstengėme rasti sprendimo. Pirma, mes nepasinaudojome 2008 m. biudžeto pertekliumi, todėl dabar neturime garantuoto finansavimo. Jeigu Taryba bandys taupyti pagal kitus punktus, mums teks vesti derybas būnant labai nepalankioje padėtyje, nes ankstesnis įsipareigojimas buvo susijęs su atgaivinimo plano veiklos finansavimu naujais pinigais.

Kitas klausimas – pieno fondas. Mums reikia laikytis principų ir biudžeto vykdymo tvarkos reikalavimų, pagal kuriuos 2 kategorijoje turi būti palikta marža. Taryba ir Komisija ką tik priėmė 280 mln. EUR.

Noriu pateikti Komisijai klausimą, nes labai svarbu, kad būtume tikri dėl to, dėl ko ketiname po dviejų dienų balsuoti. Ar šie 280 mln. EUR, kuriuos priėmėme mes ir priėmėte jūs, skiriami iš tų pinigų, kurių neišleidome 2009 m., ar galima manyti, kad jūs prisiimate įsipareigojimus, susijusius su 2010 m. pinigais, dėl kurių šiame Parlamente dar nebalsavome? Manome, kad tai yra klausimas, kuriam reikalingas skubus Komisijos nario atsakymas.

Bet kuriuo atveju šie 280 mln. EUR yra ne pieno fondo dalis – greičiau kalbame apie pavienę intervenciją. Pieno fondas – kita ilgalaikė intervencija, kuri susijusi su restruktūrizavimu ir finansiniais Komisijos ir Tarybos įsipareigojimais.

Ingeborg Gräßle (PPE). – (DE) Gerb. pirmininke, mano frakcijos mūsų pranešėjui skiriami sveikinimai dar šiltesni dėl to, kad 2010 m. biudžetu prisidėjome prie vykstančių darbų padėties. Tai yra glaustas vaizdas, kuriame trūksta reikšmingų elementų, – juos mes įgysime priėmus Lisabonos sutartį, įskaitant įsipareigojimus, kuriuos pagal šią sutartį prisiimsime, kad galėtume dirbti remdamiesi tuo, kad galime ir privalome palyginti greitai persvarstyti šį biudžetą, net jeigu tuo metu galbūt daugiau dėmesio bus skiriama argumentams dėl Parlamento teisių ir mažiau – biudžeto turiniui.

Einantis Tarybos Pirmininko pareigas asmuo pasakė, kad mokslinių tyrimų finansavimas turėtų padidėti 7,3 proc. Mes atlikome savo vaidmenį to siekiant. Palaikome tai dėl to, kad mums reikia šių papildomų pinigų inovacijoms, ir dėl to, kad būtent taip uždirbsime savo pinigus ateityje. Tačiau kartu taip pat privalome apsvarstyti taisykles, pagal kurias skirsime šiuos pinigus, ir užtikrinti, kad neskirtume jų taip, kad mokslo darbuotojai, kuriems iš tikrųjų jie skiriami, nebegalėtų jais pasinaudoti, nes nebepasiskintų kelio per painias

taisykles. Todėl šiame etape noriu paraginti glaudžiau bendradarbiauti Biudžeto komitetą ir Biudžeto kontrolės komitetą.

Ketvirtadienį Biudžeto kontrolės komitetas svarstys du rezervus, kurie Biudžeto komitete nebuvo patvirtinti, todėl aš, kaip mūsų frakcijos atstovas Biudžeto kontrolės komitete, norėčiau paprašyti, kad šie rezervai būtų patvirtinti. Vienas iš rezervų susijęs su Komisijos darbuotojų komplektavimu, ypač susijusius su Biudžeto komiteto idėja, žinoma kaip „darbuotojų patikrinimas“. Šiuo metu esame gerai informuoti apie 30 proc. Komisijos darbuotojų, tačiau nieko nežinome apie kitus 70 proc. darbuotojų, kurie iki šiol nėra įtraukti. Šis rezervas skirtas tam, kad būtų gauta informacija apie 70 proc. darbuotojų, apie kuriuos šiuo metu nieko nežinome.

Kitas rezervas susijęs su finansiniu reglamentu. Šių metų pabaigoje vyks planuotas finansinio reglamento persvarstymas, todėl siekiame šiuo reglamentu siek tiek padėti Komisijai, nes manome, kad mums reikia supaprastinimų ir kad privalome įgyvendinti tam tikrus finansiniame reglamente pateiktus pasiūlymus. Esu labai dėkinga Komisijos nariui A. Šemetai už tai, kad jo vadovaujama Komisija dabar pirmą kartą surengė subsidijų gavėjų konsultacijas tema „Kliūtys ir sunkumai, pasitaikantys paraiškų pateikimo procedūroje“. Be to, noriu pateikti argumentus šio rezervo naudai, nes jis susijęs su OLAF – Europos kovos su sukčiavimu tarnyba. Nuo praėjusių metų lapkričio mėn. Komisija nesutiko pateikti mums darbo dokumento ir taip elgdamasi klidė konsultacijų dėl OLAF ir jos teisinio pagrindo eigai. Todėl svarbu gauti daugumą balsų už šiuos du rezervus.

Pirmininkas. – Ponia I. Gräßle, labai dėkoju už kalbą. Kadangi jūs tiesiogiai kreipiatės į Komisiją, noriu paraginti Komisijos narį atidžiai išklausti tai, ką turite pasakyti. Paskui bus daug lengviau atsakyti.

Lambert van Nistelrooij (PPE). – (NL) Gerb. pirmininke, labai norėčiau prisidėti prie diskusijos iš Regioninės plėtros komiteto pozicijų. Šis komitetas rengia piliečiams skirtą politiką, mums ypač reikalingą krizės, kurią šiuo metu išgyvename, sąlygomis.

Pradžioje norėčiau padėkoti L. Surjánui, kuris padėjo reaguoti į geras žinias. Per krizę nedera pažeidinėti finansinės tvarkos ir mažinti sumų, ypač regioninės politikos srities. Mano nuomone, puiku, kad dabar šiuo klausimu padaryta tvarka.

Per krizę reikia būti budriems, todėl Europos Parlamentas ir Komisija tai padarė pasiūlymuose, kurie buvo priimti prieš pat nuosmukį. Mes esame lankstesni, galime anksčiau pateikti savo biudžetus, taip pat galime investuoti į, pvz., efektyviai energiją naudojančius pastatus ir gyvenamuosius namus.

Be to, palankiai vertiname papildomus biudžetus, kurie buvo skirti trimis bandomiesiems projektams. Pastarosiomis savaitėmis regionų atstovai susitikinėjo Briuselyje per atvirų durų dienas ir sakė, kad gali labai tinkamai panaudoti šias lėšas, suteikdami galimybę geriau dalyvauti visų sričių politikoje. Aš kalbėjau apie piliečiams skirtą politiką.

Ką tik girdėjau, kaip D. van der Stoep, kitas Nyderlandų atstovas, sakė, jog laiko netinkamais šiuos išteklius. Pvz., imkime tarptautinius kalbų projektus, kurie skatina žmones dalyvauti, juk kažkam panašaus esame pasirengę mielai pritarti. Yra viena maža problema, tačiau L. Surján jai taip pat rado gerą sprendimą. Per diskusijas jis pasakė, kad Naujasis ekologinis planas turėtų būti apmokamas šiomis – regionų – lėšomis.

Žinoma, tvarumo politika yra puikus dalykas, tačiau priėmus visą tokį pasiūlymą labai padaugėtų regionų ir mūsų kolegų Parlamento narių nerealių lūkesčių. Struktūrinių fondų reglamentuose nustatėme, ką galima daryti inovacijų, tvarumo politikos ir ekologijos požiūriu, todėl geriau tai įtraukti tik kaip pavyzdį, o ne skelbti, kad ketiname priimti reglamentą šiuo klausimu.

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, norėčiau, gerb. pirmininke, padėkoti Biudžeto komitetui už darbą, kuriuo dėl žemės ūkio pasaulio poreikių siekiama numatyti visuotinę išteklių sistemą, kad būtų galima išspręsti pienininkų ir pieno problemą, kuri šiandien tikrai kelia rūpestį daugeliui Europos šalių.

Vis dėlto minimalios maržos reikalavimas neleido mums viršyti pieno fondui skirtų 300 mln. EUR. Nepaisant to, tai yra ryžtingas įsikišimas, jeigu šie ištekliai, kaip sakė Komisijos narys, yra papildomi ištekliai ir, kaip įprasta, šiam įsikišimui numatomas atitinkamų priemonių paketas. Kita vertus, girdėjome, kaip kai kurios frakcijos siūlė, tikriausiai stengdamosi paveikti viešąją nuomonę, daug didesnius skaičius, nors ir žinojo, kad nėra kaip surasti šių išteklių, – siūlė vien tam, kad galėtų pasiųsti aiškią žinią išorės pasauliui.

Norėčiau taip pat atkreipti dėmesį į kitą biudžeto sritį, kuriai reikia atitinkamo dėmesio – ilgalaikę pastatų politiką. Pagal Lisabonos sutartį kartu su naujais įgaliojimais, kurie bus suteikti Parlamentui, ir akivaizdžia būtinybe stiprinti ryšius su regioniniais parlamentais ir naujomis teminėmis sritimis mums taip pat reikia daugiau erdvės Briuselio biurams, todėl įvertinęs tai, kad 97 proc. dabartinių pastatų jau užimti, manau, kad turime pasinaudoti rimta politika, pagal kurią taikydami atitinkamą pastatų politiką pastatytume dar didesnę Europos kvartalą, kuris Europos gyventojams sukeltų aiškų vienybės jausmą.

Damien Abad (PPE). – (FR) Gerb. pirmininke, pirmiausia noriu padėkoti pranešėjui L. Surjánui už subalansuotą biudžetą, kurį jis siūlo mums ir kuriuo reaguojama į dvejopą atgaivinimo plano finansavimo ir pieno fondo įkūrimo uždavinį.

Dėl šio 300 mln. EUR pieno fondo įkūrimo – tokių skaičių pasiūlėme Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijoje ir Biudžeto komitete – norėčiau pateikti dvi pastabas.

Pirma, noriu pasmerkti demagogiją, skleidžiamą keleto Parlamento narių, kurie reikalauja, kad šiam fondui būtų skiriama 600 mln. EUR, tačiau taip elgtis būtų paprasčiausiai nepraktiška ir visų pirma neatsakinga, nes dėl šios sumos būtų drastiškai mažinami kitų žemės ūkio sektorių asignavimai arba dėl to kiltų pavojus mūsų atgaivinimo plano finansavimui.

Todėl pieno fondo finansavimas būtų žalingas mūsų ūkininkams bei nedarbui ir dėl to jis, žinoma, yra ekonomiškai neefektyvus ir socialiai neteisingas.

Be to, noriu pabrėžti savo nustebimą, jau nekalbu apie savo nusivylimą, pamačius, kaip žiniasklaidoje Komisijos narys F. Boel vienas prisiima nuopelnus dėl šio fondo, tartum Biudžeto komitetas nebūtų dirbęs dėl fondo arba jo darbas būtų niekam tikęs.

Galiausiai aš, kaip jauniausias Prancūzijai atstovaujantis Parlamento narys, norėjau pasidalyti su jumis savo nusivylimu dėl programos „Veiklus jaunimas“ finansavimo, nes įpusėjus ekonomikos krizei paradoksalu tai, kad pirmą kartą per 10 metų rengiamės sumažinti šiai programai skirtas lėšas.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, manau, kad su šiuo biudžetu mums dar kartą pasiseks kuriant naujas strategijas. Esu patenkintas, kad Parlamentas nusprendė palaikyti iniciatyvą „Small Business Act“ ir skirti bent jau 1 mln. EUR išipareigojimams ir 500 000 EUR mokėjimams. Komisijos narys G. Verheugen pažadėjo, kad jis tinkamai naudos šias lėšas.

Be to, padidiname mažoms ir vidutinėms įmonėms skirtų mokslinių tyrimų programos asignavimus. Taip elgtis ypač svarbu esant krizinei situacijai, todėl SOLVIT programa taip pat bus gerokai sustiprinta. Tai siejama su sienų kirtimu vidaus rinkoje, dėl kurio mažoms ir vidutinėms įmonėms dažnai kyla labai konkrečių problemų.

Esu patenkintas, kad galiausiai darbotvarkėje yra programa „ERASMUS žurnalistams“ ir kad sėkmingai veikia „ERASMUS jaunesiems verslininkams“.

Georgios Stavrakakis (S&D). – (EL) Gerb. pirmininke, nors visuotinai įprasta, kad struktūriniai fondai ir sanglaudos fondai yra avangardas kovojant su ekonomikos krize, Taryba, mažindama atitinkamus mokėjimų asignavimus, deja, elgiasi prieštaringai.

Priešingai nei Taryba ir Komisija, mes stengiamės išsaugoti pakankamą Europos ekonomikos atgaivinimo stiprinant energetikos infrastruktūras ir mokslinius tyrimus bei inovacijas plano finansavimą.

Kartu mums reikia išsaugoti esamų Bendrijos infrastruktūrų ir priemonių, naudojamų civilinės saugos sektoriuje, gyvybingumą, ypač toliau didinant Europos Sąjungos pajėgumą greitai reaguoti stichinių nelaimių atvejais, ir taip pagrįsti kelią sukurti būsimus Europos civilinės saugos pajėgus.

Galiausiai mums reikia atkreipti dėmesį į tai, kad ekologiškas vystymasis ir mokslinių tyrimų bei inovacijų plėtojimas turi būti pagrindinė Bendrijos biudžeto, numatyto visų sektorių švariai ir gyvybingai aplinkai, dalis.

Riikka Manner (ALDE). – (FI) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, pirmiausia noriu padėkoti pranešėjui už puikų pranešimą. Dėl finansų krizės paveiktos ekonomikos atgaivinimo plano ir pieno krizės ateinančių metų biudžeto sudarymo procedūrai prireikė labai daug jėgų. Vis dar susiduriame su sunkumais ir su dideliu susidomėjimu kitą savaitę laukiame Komisijos pasiūlymo dėl atgaivinimo plano finansavimo.

Čia buvo iškelti svarbūs klausimai, iš kurių keli siejami su pieno krize. Savo ruožtu noriu paminėti tik vieną specialų dalyką. Ekonominė padėtis rodo, kad valstybės narės nenoriai atveria savo pinigines, kai kalbama apie būsimą biudžetą. Valstybių narių biudžetinė drausmė gali būti iš dalies suprantama ekonomikos kilimo sąlygomis, tačiau nedovanotina tai, kad per kelis pastaruosius metus valstybėms narėms turėjo būti grąžinamos pinigų sumos iš struktūrinių fondų biudžeto kaip nepanaudoti asignavimai. Šio pasyvumo priežastis – administravimo ir kontrolės sistema, kurią reikia skubiai supaprastinti. Atsižvelgiant į ekonominę padėtį, nepaprastai svarbu, kad struktūriniai fondai būtų veiksmingai naudojami atokiausiems regionams siekiant paremti ekonomikos atgaivinimo priemones.

Derek Vaughan (S&D). – Gerb. pirmininke, per ekonomikos ir finansų krizę Velsas turėjo naudoti iš sanglaudos politikos ir struktūrinių fondų pagal 1a ir 1b išlaidų kategorijas. Tačiau, nors atgaivinimo planas buvo laukiamas ir tikrai reikalingas, dabar neturime mažinti svarbių biudžeto eilučių pagal 1 išlaidų kategoriją, kad galėtume finansuoti reikalingą 1,98 mlrd. EUR sumą. Baiminuosi, kad taip gali atsitikti, taip pat baiminuosi, kad tai padaryti skirti pasiūlymai yra didesnio masto sanglaudos politikos puolimo dalis. Remiuosi biudžeto persvarstymo dokumentu, kurį parengė Biudžeto generalinis direktoratas ir kurį anksčiau minėjo A. Lamassoure.

Suprantu, kad tai apima suartėjimo finansavimo renacionalizaciją, mažinančią konkurencingumą, ir nepritariu pereinamajam statusui, suteiktam regionams, atsisakantiems suartėjimo. Manau, kad Parlamento nariai turėtų pasipriešinti visam tam. Iš tikrųjų palankiai vertinčiau Komisijos požiūrį į šiuos pasiūlymus, nes šie pasiūlymai pakenktų sanglaudos politikai, tokioms vietoms kaip Velsas ir panašioms regionams.

Sidonia Elżbieta Jędrzejewska (PPE). – (PL) Gerb. pirmininke, visi žinome, kokią sunkioje padėtyje esame atsidūrę dėl ekonomikos ir finansų krizės. Todėl esu ypač patenkinta, kad Biudžeto komitetas ir pats pranešėjas pasirinko pozityvų požiūrį į pakeitimą dėl Specialiųjų olimpinio žaidynių surengimo. Specialiosios olimpinės žaidynės yra, jei galiu paaiškinti, intelekto negalią turinčių žmonių sporto varžybos, jiems suteikiančios galimybę kaip visateisiams dalyvauti visuomenėje ir saviraiškos galimybę. Esu labai patenkinta, kad buvo sudarytos sąlygos 2010 m. Varšuvoje surengti Europos specialiąsias vasaros olimpinės žaidynes ir 2011 m. Atėnuose – Pasaulio specialiąsias vasaros olimpinės žaidynes. Noriu pasinaudoti šia galimybe kreiptis į Tarybą, kad ji palankiai pažiūrėtų į šį finansinį įsipareigojimą, ir paprašyti Europos Komisijos padėti praktiniais reikalais, susijusiais su šio metinio renginio organizavimu.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Gerb. pirmininke, siūlomas biudžetas turi būti tiesioginė kovos su krize priemonė. Viena iš pramonės šakų, ypač smarkiai nukentėjusi nuo pasaulinės krizės, – laivų statyba ir jūrų transportas. Be to, Europos Komisija savo ribojančia politika prisidėjo prie laivų statybos pramonės šakos žlugimo Europoje. Kiek tai siejama su Lenkija, Europos Komisijos veiksmai sunaikino laivų statybos pramonės šaką ir tūkstančius žmonių pavertė bedarbiais. Šiuo ekonomikos stiprinimo būdu stiprinamos Tolumų Rytų šalių ekonomikos. Todėl noriu pateikti kreipimąsi ir atkreipti dėmesį, jog svarbu, kad kitų metų biudžete būtų numatyta lėšų šiai pramonės šakai, kitaip tariant, visos Europos laivų statybos pramonės šakai, gelbėti.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Gerb. pirmininke, kitų metų biudžete taip pat numatoma padidinti saugumui ir gynybai skiriamas lėšas. Dėl to kai kurie politikai išsakė pastabų ir abejonų. Tokių pastabų taip pat girdėjome per diskusiją. Todėl noriu užduoti Komisijos nariui konkretų klausimą: kam bus naudojamos padidintos gynybai skirtos lėšos? Ar tai siejama su kokia nors bendra misija, ar šios papildomos lėšos siejamos su naujų technologijų skatinimu arba bendrų karinių programų skatinimu? Jeigu taip yra, mano manymu, tai iš tikrųjų poslinkis tinkama kryptimi. Taip yra dėl to, kad kariuomenė taip pat kuria naujas technologijas ir gali kurti naujas modernias darbo vietas. Todėl prašyčiau pateikti daugiau informacijos šiuo klausimu.

Seán Kelly (PPE). – Gerb. pirmininke, neseniai Airijos vyriausybė nusprendė atsisakyti ūkininkams skirtos REPS schemos, tai yra kaimo aplinkos apsaugos schemos. Šią schemą, kaip daugelį kitų, bendrai finansavo Europos Sąjunga. Noriu sužinoti: kas atsitinka pinigams, kai konkreti vyriausybė jų nepanaudoja, ar taip pat atsitinka kitose šalyse, kur šie pinigai nukeliauja ir kaip jie panaudojami, kai nepanaudojami šalyje, kuriai buvo skirti?

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Pirmiausia noriu pasveikinti savo kolegą, komisarą Algirdą Šemetą, kuris po Parlamento pritarimo šiandien, pirmą kartą turbūt, dalyvauja šitokioje diskusijoje.

Tačiau kalbant apie 2010 m. biudžetą, turbūt visi šiandien galime pripažinti, kad situacija yra šiek tiek pasikeitusi negu kad mes svarstėme 2009 m. biudžetą. Iš tikrųjų buvo labai daug kalbų apie solidarumą, apie tų problemų sprendimą, kurie yra susiję su šiandienine finansine krize. Ir, mano supratimu, 2010 m. biudžetas

turėjo būti šiek tiek kitoks. Nori ar nenorim, mes vis tiek turime atsižvelgti į realią situaciją, kuri kiekvieną dieną mums pateikia vis naujus iššūkius. Aš labai sveikinu Parlamentą, kuris dar Briuselyje visiškai neseniai, prieš keletą dienų, vienbalsiai pritarė dėl kai kurių valstybių paramos, nukentėjusių nuo įvairių gamtinių problemų. Ir aš manau, kad ta pati problematika egzistuoja ir kai kuriose kitose mažose Europos Sąjungos valstybėse, kurioms šiandieną trūksta finansavimo. Todėl aš tikrai manau, kad ateityje turėtų būti numatytos ir tam tikros priemonės, kurios leistų toms valstybėms išeiti iš finansinės krizės.

Algirdas Šemeta, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, kalbėsiu labai trumpai. Visų pirma noriu padėkoti visiems Parlamento nariams už jų pasiūlymus dėl 2010 m. biudžeto ir tikiuosi, kad kitoje biudžetinėje procedūroje rasime tinkamus sprendimus, kad galėtume sudaryti gerą 2010 m. biudžetą.

Tik noriu atsakyti konkrečiai į šį labai svarbų pieno fondų klausimą, todėl sakau, kad tai, ką vakar tvirtino F. Boel, buvo Komisijos išpareigojimas pateikti pasiūlymą dėl tam tikros pinigų sumos – būtent 280 mln. EUR. Kitą savaitę Komisija apsvaistys šį klausimą ir pateiks konkretų pasiūlymą šiuo klausimu pagal Darbo tvarkos taisykles. Tokios yra mano trumpos pastabos dėl diskusijos.

Pirmininkas. – Labai dėkoju jums, Komisijos nary A. Šemeta. Buvo dar keletas Parlamento narių klausimų, tačiau, mano supratimu, jūs nenorite tiesiogiai atsakyti S. Garrigai ir kitiems Parlamento nariams. Galbūt norėtumėte pateikti savo atsakymus Parlamento nariams raštu. Jie tikrai nepaprastai vertintų tai. I. Gräßle, S. Garriga ir daug kitų Parlamento narių uždavė papildomų klausimų.

László Surján, pranešėjas. – (HU) Visų pirma noriu kreiptis į Tarybą, nors valstybės sekretorius turėjo išvykti. Visiškai sutinku su jo teiginiu, kad yra problema. Be to, visiškai sutinku, kad viskas, ką jis laiko svarbiu dalyku, Parlamentas taip pat laiko svarbiu dalyku, pvz., švietimą ir mokslinius tyrimus. Taip pat yra nemažas bendras sutarimas dėl tikslų. Tačiau yra didelis nuomonių skirtumas, kai kalbama apie tai, kokias reikia naudoti priemones. Kažkaip turime pasiekti bendrą sutarimą šiuo klausimu iki lapkričio mėn. vidurio. Komisijos narys minėjo, kad jis palankiai vertina Parlamento veiksmus, kurių šis imasi siekdamas atkurti eilutes Komisijos preliminariniame biudžete. Noriu paprašyti jį suprasti, kad tai neįvyksta keliuose eilutėse. Iš tikrųjų minėjau, kad mėginome patvirtinti poziciją taikydami turintį tam tikrų atspalvių požiūrį.

Tačiau noriu paminėti keletą per šią diskusiją pareikštų idėjų, su kuriomis nesutinku. Negaliu sutikti su požiūriu, pagal kurį kaip vagystę apibūdiname pinigų sumas, rodant solidarumą pervedamas iš vienos prisidedančios šalies kitai gaunančiai šaliai. Nemanau, kad šiuo atveju būtent apie šį klausimą kalbama. Europos Sąjunga buvo sukurta remiantis tuo, kad narės rodo solidarumą viena kitai. Tiesą sakant, žinau apie prisidedančią šalį, kurios lyderiai sako, kad jų pajamos gerokai padidėjo dėl išsiplėtimo, jiems sudariusio sąlygas patekti į milžinišką rinką.

Europos Sąjunga negali būti matuojama pagal išmokų ir įnašų santykį. Tai melaginga ir klaidinga, tačiau tai sugriau visą mūsų bendrą ateitį. Kartu noriu atkreipti savo kolegų Parlamento narių dėmesį į tai, kad čia kai kurie žmonės labai entuziastiškai minėjo kiekvieną pasiūlymą būtuojau laiku: mes iškėlėme ir parengėme jį, tačiau būtent taip ir bus. Dabar ketvirtadienį mes balsuosime būtent dėl projekto ir politinio pranešimo. Politinis pranešimas yra apie tai, kaip Parlamentas norėtų nuvesti Europos Sąjungą į žalesnes ganyklas.

Be to, prašau Tarybą suprasti, kad tai, ką pristato pranešėjas, yra ne asmeninė nuomonė, ne partijos nuomonė ar tik Biudžeto komiteto nuomonė. Kalbėjo Čia tiek daug žmonių iš įvairių komitetų ir įvairių politinių frakcijų, tačiau visi pateikė tą pačią žinią: mums reikia geresnio, praktiškesnio ir pajėgesnio biudžeto. Man skirtas laikas baigėsi. Ačiū jums už jūsų pagarbą dėmesį.

Vladimír Maňka, pranešėjas. – (SK) Noriu išreikšti savo dėkingumą už šioje posėdžių salėje vykstančią diskusiją, taip pat už bendradarbiavimą Biudžeto komitete, politinėse frakcijose ir arbitražo procedūrose.

Noriu padėkoti Europos Parlamento generaliniam sekretoriui ir visiems Europos Parlamento generalinių direktoratų atstovams, nes nuo sausio mėn. dirbome kartu ieškodami geriausių sprendimų, kad padėtume veiksmingai panaudoti Europos piliečių finansinius išteklius. Noriu padėkoti šešėliniams pranešėjams ir koordinatoriams. Mūsų diskusijose jaučiau, kad iš tikrųjų ieškome pozityvių sprendimų. Būtent jūsų dėka radome šiuos sprendimus – daugelis iš jų sudaro mano pranešimo dalį. Noriu padėkoti savo patarėjams ir Biudžeto komiteto darbuotojams. Daugybė mūsų diskusijų su visų institucijų atstovais padėjo mums susidaryti objektyvesnį požiūrį į šį reikalą, todėl – daug svarbiau – išsiaiškinome, kur reikia ieškoti sprendimų.

Labai vertinu arbitražo procedūrose pasiektą susitarimą dėl INFO generalinio direktorato ir apsaugos paslaugų organizacinio audito įgyvendinimo. Tikslas – įvertinti, ar ištekliai naudojami geriausiu būdu. Praeityje tik

Audito Rūmai sutiko atlikti išorinį savo darbo tikrinimą, tačiau tai atsipirko. Po šio audito Audito Rūmai sumažino savo administracines išlaidas ir pasiekė aukštesnį našumo lygį.

Praeityje Biudžeto komitetas taip pat dalykiškai dirbo su kitomis institucijomis. Šiuo sudarydami Europos institucijų biudžetus atveju mes taip pat dirbome kartu, kad surastume geriausius sprendimus. Kai institucijų reikalavimai buvo pagrįsti, grąžinome keletą pirminių reikalavimų, kuriuos Taryba buvo sumažinusi. Noriu su džiaugsmu pritarti biudžeto sudarymo metodikai, taikomai šiose institucijose, kurios savo biudžetus jau sudaro remdamosi ne tik infliacijos indeksu, bet ir realiais poreikiais.

Pirmininkas. – Tuo bendros diskusijos baigiamos. Balsavimas vyks 11.00 val., ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (149 straipsnis)

João Ferreira (GUE/NGL), raštu. – (PT) 2010 m. Bendrijos biudžeto projektas yra per daug mažas, atsižvelgiant į tai, kad esame įpusėję ekonomikos ir socialinę krizę, turinčią milžinišką poveikį nedarbui ir daugelio žmonių gyvenimo sąlygoms. Nepriimtina tai, kad jame trūksta net 6 mlrd. EUR, dėl kurių buvo sutarta pagal 2010 m. daugiametę finansinę programą. Įvertinę rimtą daugelio valstybių narių, ypač vadinamųjų sanglaudos šalių, pvz., Portugalijos, socialinę tikrovę manome, kad biudžetą reikėtų persvarstyti ir padidinti taikant skubos tvarką, todėl šiuo tikslu pateikiame pasiūlymus, įskaitant šiuos:

- didesnė finansinė parama struktūrinei ir sanglaudos politikos sritims;
- N + 2 ir N + 3 taisyklių pakartotinis įvertinimas, nes jos iki šiol pagal ankstesnę finansinę programą Portugalijai reiškė apytikriai 106 mln. EUR nuostolį;
- Bendrijos bendro finansavimo dalies padidinimas struktūriniuose ir sanglaudos fonduose.

Deja, kiti pasiūlymai, turintys nemažą socialinį ir aplinkosauginį poveikį, per diskusijas dėl biudžeto nebuvo priimti, įskaitant, pvz., šiuos:

- Portugalijos pramonės plėtros programa;
- tekstilės ir aprangos pramonės rėmimo programa;
- mažų amatininkų pakrančių žvejybos įmonių rėmimo programa;
- finansavimo padidinimas LIFE+ programai.

Louis Grech (S&D), raštu. – Priėmus 2010 m. biudžetą ir įvertinus pozityvius Airijoje įvykusius pokyčius dėl Lisabonos sutarties, manau, kad reikia visapusiai persvarstyti biudžetinę procedūrą siekiant patobulinti visą procesą ir padaryti jį veiksmingesnį, tinkamesnį ir labiau matomą Europos piliečiams. Šiuo atžvilgiu manau, kad pagrindinis persvarstymo tikslas turi būti toks: padidinti skaidrumą priimant sprendimus ir įgyvendinimo etape. Šiuo tikslu turėtume apsvarstyti galimybę nustatyti vienodus kontrolės standartus ir statistinius mechanizmus visose valstybėse narėse, kad būtų galima gauti aukštesnės kokybės atsiliepimus apie biudžeto priėmimo rezultatus. Be to, biudžetinėje procedūroje turėtų būti geresnė ilgalaikio stabilumo ir lankstumo pusiausvyra, kad būtų galima reaguoti į kintančius poreikius, kartu išsaugoti subsidiarumo principą, biudžete užtikrinus aiškius pranašumus ir pridėtinę vertę, palyginti su nacionaliniais biudžetais. Be to, yra tam tikrų politikos sričių, kurias reikia toliau plėtoti. Šiuo metu Europa susiduria su nemažais sunkumais dėl finansų krizės, klimato kaitos, energijos tiekimo, saugumo ir imigracijos. Vertinu Komisijos pastangas jas spręsti, tačiau manau, kad mums reikia griežtesnio, labiau koordinuoto ir visa apimančio požiūrio, kad būtume veiksmingi.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), raštu. – (RO) Biudžeto sudarymas niekada nebūna lengvas procesas, tuo labiau ekonomikos krizės metu. Tačiau tuo labiau tai yra priežastis, dėl kurios šis uždavinys netgi svarbesnis. Tokio dydžio krizės, kaip dabartinė, valdymas ES lygmeniu taip pat priklauso nuo pusiausvyros, kuri būna įgaliojimų Europos institucijų derybose. Šiose derybose Europos Parlamentas neabejotinai vaidina lemiamą vaidmenį. Pagrindiniai klausimai, sudarantys diskusijų dėl 2010 m. biudžeto pagrindą, buvo ekonomikos atgaivinimo planas ir Europos pieno fondas. Šie klausimai tam tikru požiūriu išryškino, kokia nelanksti 2007–2013 m. finansinė programa, kai yra nauji finansiniai projektai ir nauji pinigai. Norint reaguoti į ekonomikos krizę, ES biudžete reikia visiškai išnaudoti finansines maržas. Tačiau šis biudžetas tikriausiai turės ribotą poveikį, jeigu valstybės narės neketina pasirinkti aktyvaus požiūrio į galimybę pasinaudoti esamais ištekliais. Privalome pasiųsti stiprų signalą Europos šalių sostinėms, o mano atveju – visų pirma Bukareštui. Mūsų dedamos pastangos gauti kuo daugiau pinigų Europos fondams nueis veltui, jeigu mūsų šalyse už tai atsakingos valdžios institucijos nesiims priemonių, kurių reikia norint gauti lėšų ir jas veiksmingai panaudoti.

Livia Járóka (PPE), raštu. – (HU) Ponios ir ponai, noriu pasinaudoti šia galimybe pasidžiaugti, kad bandomoji romų socialinės integracijos programa, kurią 2009 m. pasiūlė Europos Parlamentas, vis dar yra įtraukta į 2010 m. Bendrijos biudžetą. Liepos mėn. pabaigoje Europos Komisijos Regioninės politikos generalinis direktoratas paskelbė kvietimą dalyvauti programos konkurse. Jo tikslas buvo rasti originalių kompleksinių sprendimų, kuriais būtų galima įveikti didžiules problemas, turinčias poveikį romų bendruomenėms. Projekto tikslas aiškus – rasti tokių priemonių, kurios, remiantis esama patirtimi, galėtų skatinti romų integraciją taikant švietimo, socialines ir ekonomines priemones kartu su tarpvalstybiniu bendradarbiavimu ir dalijimusi geriausios patirties pavyzdžiais.

Pagal pirminį Europos Parlamento Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcijos pasiūlymą, programos pagrindas yra, viena, ankstyvas švietimas ir, antra, savarankiško darbo skatinimas bei mikrokreditų teikimas. Be to, dėl šios bandomosios programos taip pat bus vykdomos informacinės ir sąmoningumo ugdymo kampanijos. Šis projektas, tikėkimės, suteiks galimybę parengti gaires Bendrijos veiksmų planui, skirtam romų socialinei integracijai, ir, plėtojant veiksmingumą įrodžiusias idėjas, padės parengti reglamentuojantįjį Bendrijos veiksmų planą, neapsiribojantį šiuo metu turimomis priemonėmis.

Jarosław Kalinowski (PPE), raštu. – (PL) Noriu iškelti klausimą, kuris svarbus ekonomikai ir užimtumui, ir svarbus ne tik mano šalyje. Artimiausiu metu tikimės iš Komisijos gauti pasiūlymą dėl galimo dabartinių antidempingo muitų, taikomų avalynės su odiniais batviršiais importui iš Kinijos ir Vietnamo, pratęsimo. Atskirų valstybių narių pozicijos šiuo klausimu yra labai įvairios. Atsižvelgiant į nemažą šios pramonės šakos nedarbo lygį, nepaprastai svarbu, kad liktų dabartiniai muitai. Esamų teisės aktų pratęsimas nekelia jokio pavojaus, kad gali kilti kokių nors prieštaravimų techniniu požiūriu. Todėl noriu paprašyti Komisijos garantijų, kad ji pagrįs savo pasiūlymą esminėmis tyrimo pastabomis ir kartu atsižvelgs į tai, kad tai yra galimybė patikrinti pažadus, kuriuos Komisijos Pirmininkas neseniai davė dėl darbo vietų išsaugojimo.

Petru Constantin Luhan (PPE), raštu. – Palankiai vertinu pasiūlymą dėl 2010 m. biudžeto projekto, nes tai yra subalansuotas pranešimas, kuriame atsižvelgiama į ES prioritetų realistiškumą.

Būtina pabrėžti du dalykus: mokėjimų padidinimą pagal pagrindines biudžeto eilutes (Europos regioninės plėtros fondas, Europos socialinis fondas ir Sanglaudos fondas), kurios skirtos regioninei plėtrai, ir vadinamojo pieno fondo įsteigimą. Mokėjimų padidinimas yra svarbus, nes jie paspartins struktūrinės politikos įgyvendinimą valstybėse narėse visų Europos piliečių interesais, o specialaus vadinamojo pieno fondu įsteigimas bus stiprus signalas, kurį Europos institucijos pasiųs Europos ūkininkams.

Trečias svarbus biudžeto punktas – energetikos politika, svarbi 2010 m. sritis, nes šie metai bus naujo 2010–2014 m. energetikos plano, kuriuo siekiama padidinti ES energetinį saugumą ir konkurencingumą, tvirtinimo metai.

Artimiausiais metais Komisija taip pat turėtų laikyti prioritetu investicijas į infrastruktūrą, ypač naujosiose valstybėse narėse, nes jos turės pozityvų poveikį ekonomikai ir teritorinei sanglaudai.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE), raštu. – (RO) Įsteigę pieno fondą, pasiūstume stiprų signalą Europos ūkininkams ir išryškintume nuoširdų interesą, kad išliktų ES institucijų dėmesys pieno produktų sektoriaus krizei. Pieno rinka yra viena iš labiausiai pažeidžiamų rinkų, kuriai smarkiai pakenkė šiuo metu mūsų išgyvenama ekonomikos krizė.

Toks esminis sprendimas, kaip fondo įsteigimas siekiant paskatinti modernizuoti sektorių, yra akivaizdžiai tinkamesnis nei švelninantis sprendimas, pvz., grįžimas prie tradicinių gamybos kontrolės būdų taikant pieno kvotas. Visi norėtume matyti didesnę finansinę paskirstymą. Tačiau suma, kuri siūloma šio fondo sukūrimui ir kuri yra 300 mln. EUR, yra maksimali suma, suderinama su biudžeto viršutine riba. Jeigu šią ribą būtų reikėję viršyti, Ministrų Taryba nebūtų galėjusi patvirtinti fondo įsteigimo.

Kartu būtina imtis naujų veiksmų siekiant paskatinti gyvulininkystę besiverčiančius ūkininkus pasinaudoti kaimo plėtros fondais. Manau, kad naudingiausios priemonės būtų tos, kurios siejamos su galimybe pasinaudoti informacija, geriausios patirties mainais ir teikimu nurodymų, kaip kauptis dėl šių fondų, kurie šiuo metu kai kurių valstybių narių nepakankamai panaudojami.

13. Demokratijos stiprinimas išorės santykiuose (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – žodinis klausimas (O-0093/2009), kurį Užsienio reikalų komiteto vardu Tarybai uždavė Gabriele Albertini ir Heidi Hautala ir Vystymosi komiteto vardu – Eva Joly dėl demokratijos stiprinimo išorės santykiuose (B7-0213/2009).

Heidi Hautala, autorė. – (FI) Gerb. pirmininke, esu patenkinta, kad pirmininkaudama Tarybai Švedija demokratijos palaikymą išorės santykiuose padarė svarbiu klausimu. Žiūrėdama iš Žmogaus teisių pakomitečio pozicijų noriu pabrėžti, kad demokratijai ir žmogaus teisėms tinka būti neatsiejamoms vienai nuo kitos. Tai visiškai aišku iš įvairių esamų demokratijos apibrėžčių, todėl norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad, pvz., Jungtinės Tautos pabandė apibrėžti demokratiją 2005 m. Apibrėžime yra ilgas punktų sąrašas, pradedamas pliuralistine politine sistema ir baigiamas teisine valstybe, valdymo skaidrumu, žiniasklaidos laisve ir kt. Tai aiškiai įrodo, kad žmogaus teisių negalima atskirti nuo demokratijos.

Jeigu Europos Sąjunga nori jomis naudotis, ji turi labai plataus spektro priemonių, kuriomis galima skatinti demokratiją pasaulyje. Visa vystymosi politika ir bendroji užsienio ir saugumo politika apima visą šį spektrą. Mums prieinamos priemonės, akivaizdžiai mums labai svarbios, yra dialogas su kitomis šalimis, įvairios finansinės priemonės, dalyvavimas tarptautiniuose forumuose ir rinkimų stebėjimas.

Taip pat būna situacijų, kai turime pagalvoti apie įvairias neigiamas priemones. Noriu atkreipti ministrės C. Malmström dėmesį į tai, kad kitą savaitę Bendrųjų reikalų ir išorės santykių taryba rengiasi apsvarstyti draudimo eksportuoti ginklus į Uzbekistaną atšaukimą. Manau, kad viskas rodo, jog buvo pasiūstas visiškai klaidingas signalas, nes iš tikrųjų Uzbekistanas neįsiklausė į tarptautinės bendruomenės reikalavimus. Tarptautinė bendruomenė, įskaitant Europos Sąjungą, pareikalavo atlikti nepriklausomą tarptautinį tragiškų ir sukrečiančių įvykių, vykusių 2005 m. pavasarį Andžane, kai demokratija buvo visiškai nuslopinta, tyrimą. Be to, norėčiau išgirsti, ką apie šią padėtį mano ministrė C. Malmström. Kaip galime skatinti demokratiją, kai dabar kai kurios valstybės narės nori nutraukti ginklų eksporto draudimą?

Taip pat noriu pasakyti, kad demokratijos negalima eksportuoti. Tai nėra eksportui skirtas produktas. Ji realiai neveikia, kai kas nors įveda ją iš išorės, todėl noriu pabrėžti, kaip svarbu įtraukti pilietinę visuomenę į šį procesą, nes šiuo būdu demokratija išauga natūraliai, t. y. iš eilinių visuomenės žmonių.

Noriu paminėti, kad Rusija yra bendradarbiavimo partnerė, kuri sistemingai atsisako tartis dėl NVO dalyvavimo jos ir Europos Sąjungos dialoguose žmogaus teisių klausimu. Mano nuomone, ateityje negalime pritarti šiai padėčiai.

Galiausiai noriu pasakyti, kad parama demokratijai turėtų būti aukščiau Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos bei vystymosi politikos darbotvarkės. Jai taip pat reikia daugiau išteklių. Pvz., Europos demokratijos ir žmogaus teisių priemonė aprūpinama labai kukliai, todėl turėtume padidinti jos finansavimą.

Eva Joly, autorė. – (FR) Gerb. pirmininke, ponios C. Malmström, Komisijos nary, ponios ir ponai, demokratija ir žmogaus teisės neatskiriamai susijusios. Būtent dėl pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms gali būti galutinai pripažintas demokratinis režimas.

Todėl turime pasidžiaugti tuo, kad gegužės 19 d. Taryba nurodė, jog Europos Sąjunga turi pasirinkti nuoseklesnį požiūrį į demokratinį valdymą.

Iki šio momento dedamos pastangos daugiausia buvo nepakankamos. Izraelio ir Palestinos konfliktas – ryškus to pavyzdys. Nors misija, pasiūsta stebėti 2006 m. Palestinos rinkimus, pripažino jų rezultatų teisėtumą, Europos Sąjunga ir jos valstybės narės nori boikotuoti išrinktą vyriausybę lygiai taip pat, kaip boikotavo nacionalinės vienybės vyriausybę, paskui sudarytą siekiant išeiti iš šios padėties be išeities.

Kur Europos Sąjungos nuoseklumas ir patikimumas, kai ji savo sprendimais taip aiškiai prieštarauja savo liaupsinamiems principams? Be to, ką galima pasakyti apie valstybės nares, kurios atsisako patvirtinti R. Goldstono ataskaitą? Joje pateikiamos aiškos ir pasvertos išvados, todėl visuotinis jų palaikymas būtų žingsnis į taiką.

Būtent šią viltį griauja galingosios valstybės, kurios ją griauja dėl savo drąsos stokos ir savo lojalumo savo pačių vertybėms stokos.

Todėl nepakanka organizuoti rinkimų stebėjimo misijas, ypač kai paskui organizatorius atsisako pripažinti jų rezultatus. Turime būti teisingi patys sau ir pasirinkti visuotinį požiūrį į šiuos klausimus.

Taryba turėtų skubiai patvirtinti veiksmų programą pagal šiuos principus ir kartu sukurti tikrąją žmogaus teisių strategiją, kuri būtų privaloma visais ES lygmenimis. Mums reikia aiškiai nusakyti savo prioritetus ir oficialiai integruoti juos į visas savo priemones: užsienio politiką, žmogaus teisių politiką ir vystymosi politiką.

Kokią stebėjamą vykdysime šiose trečiosiose šalyse, kuriose Europos Sąjunga stebi rinkimus, kad ilgainiui užtikrintume pagarbą politiniam pliuralizmui ir pilietinės visuomenės dalyvavimą?

Kokie mūsų reikalavimai, siejami su nepriklausomos teismų sistemos ir institucijų, kurios būtų skaidrios ir atskaitingos savo piliečiams, sukūrimu?

Nuolatinis neapsisprendimas dėl žmogaus teisėms skiriamos vietos mūsų politikoje yra peiktinas ir neveiksmingas. Laikas išsiaiškinti tai, jeigu norime, kad tarptautiniu lygmeniu būtų rimtai žiūrima į Europos Sąjungą ir jos svarbiausias vertybes.

Cecilia Malmström, einanti Tarybos pirmininko pareigas. – (SV) Gerb. pirmininke, gerbiamieji Parlamento nariai, ES bendru sutarimu dėl vystymosi sąvoka „skurdas (trūkumas)“ (angl. *poverty*) apibrėžiama daugeliu aspektų. Trūkumas reiškia galių, galimybių ir saugumo nebuvimą. Vystymuisi trukdoma, jei nėra laisvės, o laisvė ribojama, jei nėra demokratijos. Sunku turėti taiką be demokratijos. Todėl negali būti jokio vystymosi be taikos. Joms abiem reikalinga pagarba žmogaus teisėms. Šios koncepcijos susipynusios, todėl mums reikia nuoseklios bendros sistemos, kad galėtume geriau išnaudoti esamą politiką ir priemones palaikant demokratijos stiprinimą.

Noriu padėkoti Europos Parlamentui už jo didelį domėjimąsi šiuo darbu ir paramą jam. Septynerius metus išbuvusi Parlamento nare, taip pat Užsienio reikalų komiteto nare nepaprastai gerai žinau apie nuoširdų Parlamento įsipareigojimą ir realų įnašą siekiant stiprinti demokratiją atsižvelgiant į ES išorės santykius.

Ši iniciatyva, kurią pasiūlė Tarybai pirmininkaujančios Čekija ir Švedija, anksčiau buvo ne kartą svarstoma čia, taip pat ir su mano kolege G. Carlsson.

Iniciatyvos išeities taškas yra tai, kad demokratijos stiprinimas yra pagrindinis veiksnys ne tik vykdant ES vystomąjį bendradarbiavimą, bet ir bendrąją užsienio ir saugumo politiką. Tai – neginčytina. Tačiau yra noras, kad šia iniciatyva būtų žengta žingsnį toliau. Kaip pasaulinio lygio subjektas, turintis 27 valstybes nares ir Europos Parlamentą, ir didžiausia pasaulio pagalbos teikėja ES turi suvaidinti pagrindinį vaidmenį demokratijos stiprinimo savo išorės santykiuose požiūriu. Čia yra simbolinis aspektas, nes tikimės, kad mūsų sėkmė namuose pravers siekiant įkvėpti viso pasaulio šalis, mūsų partneres. Tačiau taip pat numatoma, kad iniciatyva veiks praktiniu ir veiklos lygmeniu. Tikslas – užtikrinti, kad koordinuotai ir veiksmingai visiškai išnaudotume savo turimas priemones, naudojamas ES teisinėse ir politinėse sistemose bei mūsų institucijose.

Mes nepradedame nuo nulio. Mes jau nemažai pasiekėme. Esame prityrę demokratijos stiprinimo savo išorės santykiuose palaikymo srityje. Tai yra prioritetinga sritis mūsų santykiuose su AKR šalimis – įrašyta į Kotonu susitarimą – ir kitais regionais, pvz., Azija, Lotynų Amerika ir Rytų Europa. Turime griežtas žmogaus teisių taisykles, kurios apima dialogą su trečiosiomis šalimis, ir septynias bendrąsias ES strategijas.

Tačiau, žinoma, yra pakankamai erdvės tobulinimui. Galime padaryti daugiau. Galime padaryti geriau. Dėl demokratijos esmės reikalinga nauja politinė sistema, o dabartinis darbo jėgos pasiskirstymas tarp įvairių ramsčių nebūtinai atitinka esamus poreikius. Įvairios priemonės naudojamos vienu metu ir kartai nelabai nuosekliai. Tai neigiamai veikia poveikį to, ką mes darome. Tai taip pat gali pakenkti mūsų matomumui ir patikimumui bei apriboti mūsų galimybes veiksmingai bendradarbiauti. Todėl, nesukūrę naujų priemonių arba modelių, paprasčiausiai norime didesnę koordinavimą ir skaidrumą inicijuoti taip, kaip elgiamės palaikydami demokratiją.

Kaip galime tą padaryti? Nagi, nustatydami konkrečius būdus, kuriais būtų galima ES priemones panaudoti veiksmingiau pagal vienodą sistemą.

Galime pasisemti įkvėpimo iš kai kurių mūsų sėkmingos veiklos pavyzdžių. Mūsų dalyvavimas Vakarų Balkanuose – vienas iš tokių pavyzdžių. Jame derinamos pirmojo ir trečiojo ramsčių priemonės ir kartu orientuojamasi į politinių reformų, įskaitant institucinę plėtrą, palaikymą. Todėl Vakarų Balkanai tampa stabilia aplinka demokratijai. Dvi funkcijos, kurias turi specialusis ES įgaliotinis, padeda įgyvendinti geresnį įvairių ES priemonių koordinavimą ir skaidrumą. Tačiau privalome elgtis kukliai. Mes susiduriame su nemažomis regiono problemomis.

Noriu, kad mane aiškiai suprastumėte. Kai kurie žmonės – galbūt ne tie iš jūsų, kurie čia dalyvauja, – nerimauja, kad šia iniciatyva bus pasiūlytas naujas plėtros pagalbos sąlyginumas. Žinoma, tai jautrus klausimas. Tačiau

su šalimis savo partnerėmis kalbėdami apie žmogaus teises ir demokratiją niekada negalime išreikšti sąlyginumo.

Kokia dabartinė mūsų padėtis? Atitinkamos darbo grupės inicijavo diskusijas dėl pasiūlymų dėl Tarybos išvadų, pagrįstų įvairiais pasiūlymais. Tęsiame Tarybai pirmininkavusios Čekijos darbą, kuri surengė specialią konferenciją ES ir demokratijos stiprinimo klausimu.

Be to, mačiau labai įdomią Tarptautinio demokratijos ir rinkimų paramos instituto ataskaitą, kurioje mūsų ketinimai stiprinant demokratiją lyginami su tuo, kaip juos vertina mūsų partneriai.

Per anksti vertinti iniciatyvą, tačiau noriu pabrėžti, kad procesas jau sukuria pridėtinę vertę. Už vystymosi ir žmogaus teisių klausimus atsakingi asmenys daug glaudžiau bendradarbiauja. Tarybos darbo grupių diskusijos vystymosi ir žmogaus teisių klausimais vyksta vienu metu arba bendruose posėdžiuose. Vien tai yra pridėtinė vertė ir svarbus visos iniciatyvos aspektas. Mes dirbame siekdami, kad lapkričio mėn. Tarybos išvados būtų priimtose Bendrųjų reikalų ir išorės santykių taryboje.

Vienas iš svarstomų pasiūlymų – būtinybė turėti šalis būdingus požiūrius, kurie būtų grindžiami išsamia šalies padėties analize ir prisidėtų prie demokratijos stiprinimo ES lygmeniu, darydami poveikį atitinkamų priemonių pasirinkimui.

Kitas pasiūlymas – reikia realios partnerystės, grindžiamos dialogu ir konsultacijomis, kuriose parama demokratijai būtų laikoma atskira tema ir kuriose įvairūs dialogai būtų nuoseklesni bei labiau koordinuojami.

ES parama rinkimų procesuose, vykstančiuose visame pasaulyje, yra svarbi. Taryba ir Europos Parlamentas dažniausiai laikosi tokio paties požiūrio į tai. Mes suprantame nerimą, kurį Parlamentas kartais jaučia dėl būtinybės „neapsiriboti rinkimais“. Paramą rinkimams reikia padaryti nenutrūkstamo proceso, kuris būtų siejamas su ilgai atsirandančiais politiniais pokyčiais, dalimi. Tai reiškia, kad turime sutelkti dėmesį į tai, kas vyksta rengiantis rinkimams, rinkimų metu ir tarp rinkimų, idant užtikrintume, kad būtų veikiantys atsakomybės pareikalavimo mechanizmai.

Negaliu pakankamai išryškinti įvairių mūsų parlamentų vaidmens – kitaip tariant, Europos Parlamento ir nacionalinių parlamentų vaidmens, – vykstant demokratijos stiprinimo procesui. Jie turi visapusiškai dalyvauti ES veikloje.

Tikiuosi, kad artimiausiu metu įsigalios Lisabonos sutartis. Šiomis naujomis, Europai skirtomis, „žaidimo taisyklėmis“ bus įgyvendinta demokratiškesnė ir veiksmingesnė ES. Sutartis taip pat padės, įsteigus Europos išorės veiksmų tarnybą, padaryti Europą stipresne pasaulio arenos veikėja. Šiaip ar taip, tai paremta idėja padaryti ES išorės politiką labiau suderintą ir pašalinti atotrūkį tarp Komisijos ir Tarybos veiklos tam, kad jų politika būtų vykdoma ta pačia kryptimi. Be Europos išorės veiksmų tarnybos, politinė demokratijos stiprinimo rėmimo sistema bus patobulinta tam, kad ES galėtų teikti dar geresnę paramą įvairiose pasaulio vietose vykstantiems pokyčiams.

ES parama demokratijos stiprinimui yra nepaprastai svarbi. Jeigu demokratinė valstybė negalės patenkinti pagrindinių savo piliečių poreikių ir skatinti ekonominio ir socialinio vystymosi, atsiras nepasitenkinimas tuo, kaip veikia demokratija. Tokiu atveju vyriausybė rizikuos netekti tiek teisėtumo, tiek politinės paramos.

Noriu padėkoti Europos Parlamento nariams už tai, kad bando pasistūmėti į priekį šiuo klausimu. Jūs prisidedate savo įsipareigojimu, teisės aktais, savo santykiais ir ryšiais su viso pasaulio parlamentais bei savo dalyvavimu ES rinkimų stebėjimo misijose. Todėl esate pagrindinė jėga stiprinant demokratiją, ir tikiuosi, kad dar labai ilgai Europos Parlamentas atliks šį vaidmenį.

Véronique De Keyser, *S&D frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, kaip kas nors gali suteikti tautai demokratiją? Ogi pasikliaudamas pilietine visuomene ir stiprindamas ją, kovodamas su skurdu bei atskirtimi ir išlaisvindamas savo moteris.

Europa neturi būti tokia naivi, kad patikėtų, jog gali atnešti demokratiją tankais ir bombomis, net jei kai kurios valstybės narės galbūt vargo vadovaudamosi šiuo neteisingu supratimu. Todėl Europa turi prisiimti švelnios jėgos vaidmenį. Tai nedėkingas ir sunkus vaidmuo. Europa apsiginklavo Europos žmogaus teisių ir demokratijos priemone, kuri šiandien panaši į ką tik gimusį kūdikį. Ji silpna, tačiau daug žadanti, jeigu ja bus labai rūpinamasi. NVO jai gali siūlyti projektus be savo vyriausybių paramos, todėl tai yra svarbu.

Tačiau būtent iš šio labai riboto šiai priemonei skirto biudžeto finansuojamos rinkimų stebėjimo misijos. Tai yra nepaprastai svarbios misijos, kurioms per apytikriai 10 metų pavyko įrodyti savo vertingumą ir kurioms Parlamentas jau paprašė ne tik daugiau išteklių ir, žinoma, daugiau tolesnės veiklos, – dėkoju jums,

ponia C. Malmström, – bet ir daugiau politinio nuoseklumo tuo požiūriu, kaip jos stebi teisėtumą, todėl visiškai pritariu tam, ką E. Joly pasakė apie kai kurias mūsų misijas. Būtų nenormalu, jeigu šalis, kuri pasirenka demokratinį rinkimų procesą, nebūtų palaikoma jai vienijantis.

Tie, kurie pasirenka trumpalaikį požiūrį, neabejotinai mano, kad demokratija brangiai kainuoja. Tačiau ji tikrai kainuoja mažiau nei karas – Išorės veikslių tarnyba greičiausiai atsižvelgs į šią informaciją vykdydama savo operacijas.

PIRMININKAVO: L. ROUČEK

Pirmininko pavaduotojas

Charles Goerens, ALDE frakcijos vardu. – (FR) Gerb. pirmininke, ar gali būti demokratija be laisvės? Ne. Ar gali būti laisvė be teisių? Žinoma, kad ne. Tai verčia mus prisiminti šioje diskusijoje minėtą žmogaus teisių sąvoką.

Didysis Burkina Faso mokslininkas J. Ki-Zerbo taip atsakė į šį klausimą: „Tas, kuris gyvena visiškame skurde, neturi jokios laisvės, nes negali rinktis iš kelių galimybių.“ Skurdas sinonimiškas laisvės stokai. Todėl yra glaudus laisvės, demokratijos ir žmogaus teisių ryšys.

Tada nenuostabu matyti daug nuorodų į tai pagrindiniuose dokumentuose, kurie reglamentuoja Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių santykius, pradedant Kotonu susitarimu, kuriame visų pirma yra straipsnis dėl žmogaus teisių ir demokratijos politinio dialogo su AKR šalimis srityje. Todėl demokratijos skatinimas iškelia esminius klausimus, siejamus su sumaniu sąlygų nustatymu.

Remdamiesi šiais pastebėjais dalykais padarėme išvadą, kad demokratija yra ne vystymosi ištakose, o labai dažnai yra vystymosi rezultatas. Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių partnerystės negali nepaisyti to. Nepadarysime pažangos be pasiryžimo, tačiau taip pat nepadarysime pažangos be kantrybės. Šiandien yra nemažai šalių, kurios pasirenka demokratinį procesą. Europą galima pagirti, kad palaikė šiuos procesus taikydama strategiją, kurioje yra kovos su skurdu reikalavimai, žmogaus teisių kodifikavimas ir demokratinį principų bei teisinės valstybės propagavimas. Nepaisant visų kritinių pastabų, kurios ką tik buvo išsakytos politikos atžvilgiu ir kurioms pritariu, vis dėlto lieku įsitikinęs, kad tai, kas praityje pasiteisino darbe, turėtų mus orientuoti ir būsimoje veikloje.

Richard Howitt (S&D). – Gerb. pirmininke, demokratizacija padeda taikiai siekti politikos, politinių permainų ir valdymo įgaliojimų visuomenėje, taip pat pagarbos žmogaus teisėms įgyvendinimo. Remdami demokratiją, remiame savo užsienio politikos tikslus užkirsti kelią konfliktams ir mažinti skurdą. Todėl man buvo malonu pateikti Parlamento siūlomą pakeitimą, kuriuo reikalaujama bendro Europos sutarimo demokratizacijos klausimu, ir noriu padėkoti Tarybai pirmininkaujančiai Švedijai už iniciatyvą šiuo atžvilgiu.

Tvirtai tikiu, kad demokratizacija turėtų paveikti visas Europos Sąjungos politikos sritis trečiųjų šalių atžvilgiu. Privalau pasakyti, kad smerkiu Europos konservatorių ir reformuotojų frakciją, kai jie prieštarauja mūsų dokumento 10 skirsniiui ir, atrodo, mano, kad Europa gali sakyti viena apie demokratiją ir daryti kita dėl nedemokratinę šalių, kurios mus tenkina. Ne.

Galiausiai, kaip sakė C. Malmström, demokratijos stiprinimas yra daug daugiau negu galvojimas apie rinkimus – jis susijęs su pliuralistinės pilietinės visuomenės kūrimu. Todėl Europa turėtų finansuoti NVO, kurios skatina piliečių dalyvavimą, remia visuomenės atstumtų grupių įtrauktį, teikia mokymo paslaugas teisės specialistams, propaguoja žodžio laisvę ir laisvę jungtis į asociacijas bei stiprina parlamente esančias politines partijas. Tai reiškia remti pilietinę bangą.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). – Gerb. pirmininke, demokratijos stiprinimo klausimą norėčiau adresuoti mūsų rytinėms kaimynėms. Šių šalių demokratinį standartų požiūriu pastaraisiais metais buvo jaučiama stagnacija, o kai kuriais atvejais – atsitraukimas. Gruzijoje ir Moldovoje vykstantys pokyčiai kelia didžiausią susirūpinimą.

Kiekvienos demokratinės politikos pagrindas – puikiai veikianti – pabrėžiu, puikiai veikianti – pilietinė visuomenė, kurios visose mūsų rytinėse kaimyninėse šalyse iš esmės nėra. Noriu pasveikinti Švediją, dabartinę Tarybai pirmininkaujančią valstybę, su tuo, kad buvo viena iš Rytų partnerystės politikos iniciatorių. Ši politika turi galimybę priartinti mūsų rytines kaimynes prie ES. Tačiau daugeliu atžvilgių Rytų partnerystė stringa, nes per mažai teikiama tikrai reikšmingų paskatų šioms šalims, kad imtųsi skausmingų ir ilgai trunkančių reformų.

Mano papildomas klausimas toks: kokia Tarybos pozicija šiuo atžvilgiu? Kitaip tariant, kas yra rengiama? Ar mes ketiname veikti ryžtingiau siekdami užtikrinti, kad demokratija šioje ir daugelyje kitų problemiškų ir lengvai pažeidžiamų sričių būtų stiprinama?

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Gerb. pirmininke, galiausiai noriu ministrei C. Malmström pasakyti, kad, mano nuomone, mes, kaip Europos Sąjunga, turime du trūkumus, kai kalbame apie bandymą skatinti demokratiją ir žmogaus teises visame pasaulyje. Valstybės narės dažnai turi labai prieštaringų ir skirtingų siekių. Ginklų eksporto į Uzbekistaną draudimas, atrodo, turėtų būti kaip tik toks atvejis – ne visos valstybės narės yra tokios pat nuomonės. Kaip tuomet galime siekti bendros politikos?

Antra, noriu pasakyti, kad Uzbekistanas taip pat yra geras pavyzdys tokios šalies, kuri mums sako, kad Europos Sąjunga neturi nieko, ko galėtų išmokyti ją apie demokratiją ir žmogaus teises, nes Europos Sąjunga turi savų trūkumų ir problemų. Kaip galėtume atsikratyti šių dvigubų standartų? Turime įprotį pamokslauti kitiems, tačiau nebūtinai praktikuojame tai, apie ką pamokslaujame. Be to, manau, kad idėjoje, kurią minėjote organizacijos demokratijos atžvilgiu, dėmesys sutelkiamas į šiuos dvigubus standartus.

Cecilia Malmström, einanti Tarybos Pirmininko pareigas. – (SV) Gerb. pirmininke, noriu išreikšti savo dėkingumą Parlamento nariams už tai, kad domisi šiuo klausimu. Visiškai sutariame, kad būtina stiprinti demokratiją ES užsienio politikoje. Šiandien, ekonomikos krizės laikotarpiu, ypač svarbu, kad šis aspektas neliktų nepastebėtas. Žinome, kad daug besivystančių šalių labai kenčia nuo krizės. Nuosmukis kelia nepasitenkinimą ir socialinius neramumus. Jeigu tokioje situacijoje nėra gerai veikiančių demokratinų institucijų, reikalai gali klostytis labai blogai. Todėl svarbu, kad būtų patikimos demokratinės institucijos ir stipri pilietinė visuomenė, sugebanti įveikti tokias krizes.

Rytų partnerystė yra labai svarbi priemonė, iš dalies dėl demokratijos stiprinimo. Intensyviai dirbame šiuo klausimu. Gruodžio mėn. susitinkame su užsienio reikalų ministrais ir tikimės, kad sugebėsime 2010 m. pradžioje pradėti labai daug konkrečių priemonių. Rytų partnerystė yra svarbi priemonė, skirta demokratijai stiprinti artimiausiose kaimyninėse šalyse.

H. Hautala iškėlė Uzbekistano klausimą. Žinoma, tai labai rimtas klausimas. Žmogaus teisių padėtis ten anaipol nėra patenkinama. Kaip H. Hautala žino, sankcijoms pratęsti Taryboje reikia vienbalsiškumo. Šiuo metu Taryba nėra vieninga. Tačiau pritariame tikslui stiprinti demokratiją ir žmogaus teises Uzbekistane. Tikimės, kad tai pasiekti galima tvirtesniu įsipareigojimu. Tikimės, kad sugebėsime rasti alternatyvius demokratijos stiprinimo būdus nuolatos vertindami žmogaus teisių padėtį ir apsvarstydami, kokius santykius norėtume turėti su Uzbekistanu. Yra kitų būdų turėti įtaką, kuri gali būti veiksmingesnė nei ginklų embargas. Vos kelios šalys prekiauja ginklais su Uzbekistanu, todėl ginklų embargas galėtų būti daugiau simbolinis gestas nei dar kas nors. Galbūt galime rasti kitų būdų. Tačiau, kaip minėjau, pirmiausia reikalaujame vienbalsiškumo Taryboje, kurio šiuo metu neturime.

Jeigu ES siekia būti patikima savo santykiuose su išorės pasauliu žmogaus teisių ir demokratijos srityje, mes taip pat privalome būti stiprūs ES viduje. Trūkumų būna. Galbūt jie nėra palyginami su didžiulėmis skriaudomis, daromomis kitose šalyse, tačiau yra vidinių trūkumų pačioje ES. Šiuo atžvilgiu privalome visą laiką būti budrūs, jeigu siekiame būti patikimi turėdami reikalų su išorės pasauliu.

Galiausiai noriu padėkoti jums už šią diskusiją, taip pat už puikią rezoliuciją, kurią mačiau, kai ją pateikė Parlamentas. Dar nesugebėjau įsigilinti į visus pakeitimus, tačiau manau, kad pateikta rezoliucija yra labai gera. Ji visiškai atitinka Tarybai pirmininkaujančios Švedijos siekius. Kaip minėjome, tikimės, kad Tarybos išvadas galėsime patvirtinti lapkričio mėn. vyksiančiame Bendrųjų reikalų ir išorės santykių tarybos posėdyje. Paskui nekantriai lauksime tolesnių diskusijų su Parlamentu šiuo klausimu.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks 11.00 val., ketvirtadienį.

Raštiški pareiškimai (149 straipsnis)

Proinsias De Rossa (S&D), raštu. – Visiškai pritariu šiam reikalavimui suteikti nuoseklesnį ir veiksmingesnį pagrindą ES paramai, kuri skirta demokratijai stiprinti, demokratinėms vertybėms ir pagarbai žmogaus teisėms puoselėti visame pasaulyje. Pati Europos Sąjunga yra grindžiama tomis pačiomis demokratijos ir žmogaus teisių vertybėmis. Iš tikrųjų Kopenhagos kriterijai, reglamentuojantys stojimo į ES sąlygas, kelia reikalavimą, kad šalis kandidatė „būtų pasiekusi institucijų, garantuojančių demokratiją, teisinę valstybę, žmogaus teises ir mažumų pagarbą bei apsaugą, stabilumą“. Be to, Lisabonos sutartis didina Europos Sąjungos įsipareigojimą tęsti savo išorės veiksmus pagal savo steigimo principus. Iš tikrųjų bendrosios užsienio ir

saugumo politikos tikslas – konsoliduoti demokratiją, teisinės valstybės principus ir gerbti žmogaus teises. Primygtinai reikalauju, kad būtų skubiai įsteigta Europos išorės veiksmų tarnyba (EEAS) ne tik kaip pagalba stiprinant demokratiją, bet ir kaip Europos Parlamentui demokratiškai atskaitinga tarnyba. Demokratija – pasaulinė vertybė. Demokratizacija ir geras valdymas nėra tik savaiminiai tikslai, bet būtini mažinant skurdą, siekiant tvariojo vystymosi, kuriant taiką ir stabilumą. Iš tikrųjų demokratija, vystymasis ir pagarba žmogaus teisėms, įskaitant ekonomines, socialines ir kultūrines teises, yra vienas nuo kito priklausantys ir vienas kitą stiprinantys dalykai.

14. Klausimų valanda (klausimai Komisijai)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – klausimų valanda (B7-0212/2009).

Nurodyti klausimai yra pateikti Komisijai.

Pirma dalis

Klausimas Nr. 21, pateikė **Rodi Kratsa-Tsagaropoulou** (H-0311/09)

Tema: Moterų, einančių vadovaujamas pareigas, dalis darbo rinkoje

Naujausia statistika rodo, kad ES darbo rinkoje nuolatos nepakankamai moterų eina vadovaujamas pareigas – didžiausių ES įmonių valdybose vienai moteriai tenka maždaug dešimt vyrų.

Ką Komisija mano apie iniciatyvas, kurių ėmėsi valstybės narės siekdamos skatinti daugiau moterų paskirti į vadovaujamas ekonomines pareigas? Kokia nustatyta pažangioji patirtis, visų pirma susijusi su moterų tinklo veikla priimant politinius ir ekonominius sprendimus? Ar Komisija palankiai vertina pasiūlymus nustatyti, kokia mažiausia dalis didelių įmonių valdybos narių turi būti moterys? Kokius pasiūlymus ir iniciatyvas ji ketina pateikti artėjant galutiniam „Moterų ir vyrų lygybės gairių“ įvertinimui ir Lisabonos strategijos pagrindinių gairių peržiūrai 2010 m.?

Vladimír Špidla, *Komisijos narys*. – (CS) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pastaraisiais metais dalyvaujančių priimant sprendimus moterų gal ir daugėjo, tačiau politinių ir ekonominių sričių valdžia tvirtai laikoma vyrų rankose. Stereotipinė išankstinė nuomonė apie moterų ir vyrų vaidmenį bei sunkumai siekiant nustatyti darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, taip pat kitų formų atvira ir paslėpta diskriminacija sudaro kliūčių, kurios trukdo moterims įgyti teisę eiti atsakingas vadovaujamas pareigas.

Pastaraisiais dešimtmečiais daugumos ES šalių moterys dažniau dalyvauja priimant politinius sprendimus. Šie pokyčiai vyksta lėtai, todėl, deja, bendra moterų, einančių įtakingas pareigas, dalis lieka maža. Ekonomikos srityje dirbančių ir turinčių įgaliojimus priimti sprendimus moterų dalis labai nepatenkinama. Privačiame sektoriuje devyni iš dešimties didžiausių Europos bendrovių direktoriai yra vyrai. Yra tik 3 proc. šių bendrovių, kurių valdyboms vadovauja moterys.

Komisija labai rūpinasi parama, teikiama tam, kad kuo daugiau moterų eitų aukštesnes pareigas, ir šiuo atžvilgiu remia valstybių narių veiklą rinkdama, analizuodama ir platindama šios srities duomenis, remdama suinteresuotųjų šalių tinklus ir skatindama patirties ir pasiteisinusių požiūrių mainus Europos lygmeniu. Europos paramos vadovaujamas pareigas einančioms moterims tinklas, kurį Komisija įsteigė 2008 m. birželio mėn., pabrėžė, kad svarbu turėti priemonių, kuriomis būtų siekiama remti konsultavimą, plėtoti moterų rėmimo tinklus, didinti moterų, einančių svarbias pareigas, dalį ir skatinti moteris pretenduoti į aukštesnes pareigas. 2010 m. Komisija organizuos informavimo veiklą ir pasiteisinusių metodų mainus.

Komisija su pasitenkinimu praneša, kad daug valstybių narių pradėjo iniciatyvas, kuriomis siekiama remti moterų teisę į vadovaujamas pareigas, ypač privataus sektoriaus kultūriniais renginiais, moterų, suinteresuotų karjera aukščiausiais lygmenimis, švietimo programomis, padėkos rašto arba ženklų sukūrimu bendrovėms, kurios remia lyčių lygybę, gerosios patirties kodeksų įdiegimu bendrovėse ir renginiais, rengiamais remiant darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą ir kovą su išankstine nuomone dėl lyties.

Diskutuojama mažiausios moterų dalies didelių bendrovių valdybose klausimu. Mano nuomone, šiuo atveju reikia išnagrinėti Skandinavijos šalių, kuriose šis radikalus metodas buvo patvirtintas, patirtį. Tačiau kurią strategiją rinktis konkrečiomis aplinkybėmis yra tik valstybių narių reikalas. Noriu atkreipti dėmesį į EB sutarties 141 straipsnio 4 dalį, kuri valstybėms narėms leidžia priimti vadinamąsias pozityviosios diskriminacijos priemones. Tačiau Europos Teisingumo Teismas šią galimybę išaiškino siaurai, uždraudė

automatiškai taikyti tokias priemones ir pareikalavo, kad kiekvienas atvejis būtų svarstomas individualiai pagal objektyvius kriterijus.

2010 m. viduryje Komisija planuoja pateikti naują strateginę lyčių lygybės programą, su kuria kartu bus pateikta išsami poveikio analizė ir kurioje bus atsižvelgta į esamo 2006–2010 m. plano įgyvendinimo rezultatus. Moterų teisės eiti daugiau aukštesnių pareigų rėmimas turėtų būti Komisijos prioritetas. Galiausiai ne mažiau svarbu tai, kad kitų metų pradžioje Komisija pateiks pasiūlymą dėl naujos augimo ir užimtumo strategijos po 2010 m. Lyčių lygybės klausimas turėtų būti pagrindinė naujos strategijos dalis.

Ponios ir ponai, noriu pabrėžti, kad vienodas moterų ir vyrų dalyvavimas yra ne tik politinis, demokratinis ir etinis principas, bet iš esmės ir pagrindinis ekonominis klausimas, nes negalime turėti jokių vilčių dėl ateities vystymosi, jeigu mūsų visuomenė kuo geriau nepanaudos visų savo talentų. Todėl aiškiai pareiškiu, kad lyčių lygybė ir atitinkamas moterų, einančių vadovaujamas pareigas, skaičius savaime yra aktyvus Europos konkurencingumo komponentas.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE). – (EL) Komisijos nary, dar kartą dėkoju jums už jūsų išsipareigojimą remti moterų teisę eiti vadovaujamas pareigas. Norėčiau pasakyti, kad mano klausimas buvo konkretus. Ar, atsižvelgdama į Lisabonos tikslų persvarstymą ir gairių įvertinimą, Europos Komisija pasiūlys konkrečias priemones siekiant įveikti moterų, einančiųjų vadovaujamas pareigas, trūkumą darbo rinkoje?

Ar modeliai, pvz., jūsų minėtas Norvegijos modelis, bus įkvėpimas gairių požiūriu? Kaip su tuo siejasi Europos Teisingumo Teismo praktika, kuria rėmėtės? Ar jums, kaip Komisijos Pirmininkui, mėginimas pasirinkti vienos krypties politiką suteikia drąsos, ar ją atima?

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Ačiū už papildomą klausimą. Mano manymu, aiškiai išreiškiau savo nuomonę šiuo klausimu, vis dėlto manau, kad reikia dar labiau išsiaiškinti. Komisija paprastai lygias galimybes laiko svarbia Europos konkurencingumo dalimi, nepaisant moralinių išsipareigojimų, kurie siejami su jomis. Todėl tokios formos lygybė bus labai svarbi būsimų strategijų dalis, todėl siūlome atitinkamas priemones, kad galėtume daryti pažangą šiuo klausimu visuose atitinkamuose dokumentuose. Noriu pareikšti, kad neabejotinai privalome visada vadovautis EB sutartimi ir esame pasirengę iki galo tai išnaudoti.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, tai, ką neseniai pasakėte, skambėjo labai gerai, tačiau politikai visada turi stebėti, ar jų veiksmai atitinka žodžius. Turiu jums tokį klausimą: kaip gali būti, kad pastaruosius penkerius metus aukšto rango Komisijos, su kuria turėjau galimybę dirbti, nariai yra tik vyrai? Kaip gali būti, kad Komisijoje nėra lyčių pusiausvyros? Be to, atrodo, kad ateityje Komisija taip pat neįstengs išlaikyti lyčių pusiausvyros. Ar nebūtų gerai bent kartą parodyti pavyzdį siekiant atrodyti daug patikimesnei imantis tolesnių veiksmų?

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Manau, derėtų pabrėžti, kad šiuo metu Komisijoje dirba daugiau moterų negu kada nors anksčiau. Taip pat derėtų atkreipti dėmesį, kad mano kolegės moterys užėmė ir užima svarbiausius postus. Dėl to apskritai neįvyksta jokių abejonių. Galėčiau paminėti N. Kroes, D. Grybauskaitę ir kt., nes paprastai mano kolegės moterys užima labai svarbius postus. Todėl, žiūrint iš šių pozicijų, Komisija rodo pavyzdį, tačiau akivaizdu, kad skirti Komisijos narius yra valstybių narių kompetencija, todėl jeigu valstybės narės nepasiūlys kandidačių moterų, tai tikrai atspindės Komisijos sudėtis. Kalbėdamas apie Europos administraciją puikiai žinote, kad Komisija turi planų pagerinti padėtį ir vykdyti jos gerinimą, nes iki šiol dirbančių vyrų ir moterų skaičius toli gražu nėra tinkamas, todėl man malonu pasakyti, kad mano kolegės S. Kallas pastangomis padarėme tam tikrą labai aiškią pažangą, jeigu palygintumėte pradžioje buvusius skaičius su šiandienine padėtimi. Tačiau esate teisus sakydamas, kad padėtis toli gražu nėra patenkinama.

Mairead McGuinness (PPE). – Gerb. pirmininke, mes kiekvienais metais kalbame apie tai, todėl man kyla mintis, kad mums reikia keisti politiką, jeigu norime, kad daugiau žmonių, ypač daugiau moterų, dalyvautų Komisijoje, Taryboje ir Parlamente, kurie, atrodo, to nenori. Tai, kaip veikia Parlamentas, netenkina vaikų turinčių tėvų, – ar jie būtų vyrai, ar moterys, – todėl kuris nors turi apsispręsti. Aš renkuosi šią karjerą, tačiau turiu kažką, kas apsisprendė būti namie. Manau, kad mes privalome būti realistai diskutuodami dėl to, kas yra praktiška.

Vladimír Špidla, Komisijos narys. – (CS) Savo įžangoje atkreipiau dėmesį į tai, kad buvo daug neigiamų arba teigiamų situacijų. Akivaizdu, kad galiausiai mes visi priimame svarbiausius savo sprendimus, nors kai kurios institucijos, kai kurios politikos sritys ir kai kurios sąlygos aiškiai suteikia žmonėms daugiau pasirinkimo laisvės negu kitos. Todėl, mano nuomone, visiškai aišku, kad, be dar ko nors, mums reikia rinktis konstitucinį požiūrį į lygias galimybes ir visų rūšių diskriminacijos, tiesioginės ar netiesioginės, panaikinimą, nes šiuo metu netiesa, kad vyrams ir moterims suteikiamos tokios pat galimybės rinktis. Moterų padėtis, deja, iki šiol

yra nepalanki, todėl jos, be kita ko, atvirai skelbia, kad joms trūksta galimybių užimti pareigas, kurias einant priimami politiniai arba ekonominiai sprendimai.

Pirmininkas. – Kadangi klausimo teikėjai posėdyje nedalyvauja, klausimai Nr. 22 ir 23 nepateikiami.

Antra dalis

Klausimas Nr. 24, pateikė **Bernd Posselt** (H-0304/09)

Tema: Kalbos puoselėjimas pasienio regionuose

Ar, Komisijos nuomone, valstybėse narėse bei ES lygmeniu vykdoma pakankamai priemonių, kuriomis siekiama jaunos valstybių narių pasienio regionuose gyvenančius asmenis skatinti labiau mokytis atitinkamos kaimyninės šalies kalbą, ir ar nacionalinės mažumos bei tarpvalstybiniai Europos regionai galėtų šiuo klausimu suvaidinti specifių ir teigiamą vaidmenį?

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – (RO) Pagal EB sutarties 149 straipsnį mokymo turinys ir švietimo sistemų organizavimas – visiška valstybių narių atsakomybė. Kaip nurodyta tame straipsnyje, ES prie geros kokybės švietimo plėtojimo prisideda skatindama valstybių narių bendradarbiavimą ir prireikus paremdama bei papildydama jų veiksmus. Kita vertus, Komisija laikosi nuomonės, kad pasirenkant valstybėje narėje mokomas kalbas būtina atsižvelgti į geografinę vietą ir nacionalinių mažumų buvimą.

Šis klausimas buvo pabrėžtas 2008 m. rugsėjo mėn. komunikate „Daugiakalbystė – Europos turtas ir bendras rūpestis“, kuriame tvirtinama, kad reikia labiau stengtis padidinti mokomų kalbų skaičių (visų pirma svarbu suteikti galimybę mokytis norimos antrosios užsienio kalbos) ir atsižvelgti į vietos sąlygas. Kaip procedūrų, kuriomis siekiama padidinti mokomų kalbų pasirinkimo galimybes, dalį Europos Komisija siūlo dialogą, kuris būtų pradėtas tarp švietimo įstaigų ir švietimo paslaugų teikėjų ir palaikomas pasinaudojant, pvz., „Comenius Regio“ programa, partnerystėmis su vietos suinteresuotosiomis šalimis ir giminiavimusi su kitų šalių institucijomis.

ES švietimo, mokymo ir jaunimo programomis padedama mokytis visų kalbų, kuriomis kalbama Europos Sąjungoje, įskaitant kalbas, kuriomis kalba mažumos, taip pat padedama jauniems asmenims, keliaujantiems į užsienį, kad išmoktų šias kalbas.

Programomis, skatinančiomis Europos tarpvalstybinį teritorinį bendradarbiavimą, taip pat galima remti veiklą, susijusią su mokymu ir socialine įtrauktimi, įskaitant kalbų mokymąsi. Pvz., projektas *Avenir éducatif commun*, remiamas pagal 2007–2013 m. Prancūzijos ir JK tarpvalstybinę programą, skirtas tarpvalstybiniam mokyklų tinklui, kuris visų pirma būtų skirtas mokytis kalbų ir pradėti verslą, sukurti. Bendros projekto išlaidos – 2,2 mln. EUR dalyvaujant partneriams, esantiems abiejose Lamanšo sąsiaurio pusėse.

Kitas pavyzdys iš kitos Europos dalies yra projektas, vykdomas kaip trys tarpvalstybinės programos, kuriose dalyvauja Viena: Austrijos ir Čekijos, Austrijos ir Slovakijos bei Austrijos ir Vengrijos. Pagal projektą Vidurio Europos tarpvalstybinio regiono jaunuoliai rengiami gyvenimui, ypač teikiant švietimo paslaugas, kuriomis siekiama įgyti įvairių įgūdžių – kalbinių, tarpkultūrinių, komunikacijos ir mokslo. Visos šio projekto sąnaudos – 791 000 EUR.

Pirmininkas. – Noriu B. Posselto paklausti, ar jis turi papildomą klausimą.

Bernd Posselt (PPE). – (DE) Gerb. pirmininke, jūs esate išpūdingas daugiakalbystės pavyzdys. Pirmiausia noriu Komisijos narį paklausti, ar projektas, panašus į minėtąjį, – būtent tarp Austrijos ir Vengrijos bei tarp Austrijos, Čekijos ir Slovakijos, – galėtų būti pradėtas tarp Vengrijos ir Slovakijos? Politiniu požiūriu tai daryti iš tikrųjų būtų labai palanku ir naudinga. Mano antras punktas: manau, kad pasienio regionų kaimyninių šalių, pvz., Čekijos ir Rytų Bavarijos, kalbų mokymas turėtų būti artimesnis tikrajam gyvenimui, tačiau neturėtų apsiriboti mokyklomis. Pvz. Schirndingo mieste yra vokiečių ir čekų vaikų darželio mokykla. Gal taip pat galėtumėte remti vaikų lopšelius? Mane taip pat domina suaugusiųjų mokymas – mokymasis visą gyvenimą, pagal kurį senesnės pasienio regiono žmonių kartos taip pat turi galimybę išmokti kaimyninės šalies kalbą.

Leonard Orban, *Komisijos narys.* – (RO) Ačiū už papildomą klausimą. Dėl pirmojo klausimo, susijusio su galimu Vengrijos ir Slovakijos projektu, turiu pasakyti, kad jeigu toks projektas bus pateiktas Europos Komisijai, mes jam tikrai skirsime kuo daugiau dėmesio. Taip norime padėti rasti sprendimus, atitinkančius abiejų šalių interesus.

Dėl antrojo klausimo pirmiausia noriu pabrėžti, kad rugsėjo mėn. pradėdame iniciatyvą, susietą su ankstyvuoju užsienio kalbų mokymusi. Ši iniciatyva tęsis keletą metų ir jau džiugina tam tikra sėkme. Be to, valstybėse narėse vyksta kampanija – šios iniciatyvos dalis, kuria siekiama paakinti 2–6 metų amžiaus vaikų tėvus skatinti savo vaikus mokytis užsienio kalbų.

Dėl antrosios klausimo dalies apie mokymąsi visą gyvenimą – tai yra pagrindinis mūsų remiamos politikos tikslas. Turime labai daug projektų, kuriais siekiama suteikti galimybę mokytis užsienio kalbų ir įgyti tarpkultūrinių įgūdžių žmonėms, kuriuos neapima švietimo sistema, įskaitant lankančiuosius profesines kolegijas, ir kurie, taip sakant, turi mažai galimybių, taip pat išėjusiems į pensiją žmonėms ir bedarbiams. Ne tik metodas, pagal kurį finansuojame įvairius projektus, atspindi šią padėtį – ji labai aiškiai pabrėžiama ir 2008 m. patvirtintoje Europos Komisijos strategijoje.

Norime, kad visi Europos Sąjungos piliečiai, ne tik jaunuoliai, galėtų turėti išteklių ir galimybių išmokyti bent jau dvi užsienio kalbas.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Komisijos nary, noriu padėkoti jums už šią įdomią informaciją, tačiau savo atsakyme jūs daugiausia dėmesio skyrėte mokykloms, tačiau taip pat buvo stengiamasi kai kuriuose pasienio miestuose įsteigti universitetus. Toks universitetas buvo įsteigtas, pvz., prie Lenkijos ir Vokietijos sienos esančiame Frankfurte – Viadrinos Europos universitetas. Norėčiau paklausti štai ko: ar įvairių mokyklų, apie kurias kalbate, sistemoje yra svarstoma parama šio tipo aukštojo mokslo institucijoms, būtent universitetams, kurie turi atsirasti įvairiuose miestuose, esančiuose prie nacionalinių sienų Europos Sąjungos viduje?

Leonard Orban, Komisijos narys. – (RO) Jeigu universitetai sugeba pateikti projektus, atitinkančius 2007–2013 m. mokymosi visą gyvenimą programos reikalavimus, Europos Komisija pasirengusi finansuoti ir šiuos projektus. Tiesą sakant, noriu jums paminėti, kad daug projektų, kuriuos jau finansuoja Europos Komisija, taip pat apima daug universitetų kaip partnerių, esančių visoje Europos Sąjungoje. Todėl mano atsakymas – tvirtas „taip“. Svarbi tik įvairių atstovų pateiktų projektų kokybė.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Gerb. pirmininke, turime daug „Erasmus“ programų studentams ir jauniems verslininkams, o dabar – žurnalistams. Ar manote, kad taip pat būtų įmanoma panaudoti „Erasmus“ programas bendravimui pasienio regionuose suintensyvinti, ir ką pabrėžtumėte šiuo atžvilgiu?

Leonard Orban, Komisijos narys. – (RO) Mano atsakymas į šį klausimą – tvirtas „taip“. Programos „Erasmus“, kuri buvo pradėta apytikriai prieš 20 metų kaip programa, apie kurią nelabai teigiamai atsiliepė įvairios ES agentūros, klausimu turiu pasakyti, kad šiuo metu ji yra viena sėkmingiausių Europos Sąjungos programų.

Per savo dažnus vizitus ne tik į valstybių narių sostines, bet ir į labai daug Europos Sąjungos regionų, turėjau galimybę matyti nepaprastai teigiamą šios programos poveikį. Lenkijos ir Vokietijos universitetų klausimas jau buvo minėtas anksčiau. Su malonumu prisimenu, kad lankydamasis Varšuvos universitete turėjau galimybę Lenkijoje pamatyti daug Vokietijos studentų, kurie dėl programos „Erasmus“ turėjo galimybę įgyti tam tikrų žinių apie Lenkiją ir Lenkijos kultūrą – kitaip tariant, apie tai, ką pavadintume tarpkultūrinėmis žiniomis.

Jie labai aiškiai parodė, kokios veiksmingos šios žinios. Baigdamas savo atsakymus noriu jums priminti, kad Komisijos Pirmininkas J. M. Barroso minėjo apie savo ketinimą ateityje, per savo būsimąją kadenciją, skatinti tas iniciatyvas, kurios siejamos su jaunų asmenų judėjimo masto didinimu ir intensyvinimu būtent tam, kad jie galėtų įgyti šiuos įgūdžius, kurių vis labiau reikia.

Pirmininkas. Klausimas Nr. 25, pateikė **Nikolaos Chountis** (H-0320/09)

Tema: Komisijos neveiklumas tiriant bendrovės „Siemens“ skandalą

Bendrovės „Siemens“ skandalas yra didžiausias per pastaruosius penkerius metus Europos Sąjungą sudrebinęs korupcijos atvejis. Iš teismo tyrimo, teismų sprendimų, susijusių asmenų liudijimų ir pačios bendrovės viešų pareiškimų aiškėja, kad politinės partijos ir įvairių šalių, taip pat ir Graikijos, aukštas pareigas užimantys atsakingi asmenys buvo papirkinėjami siekiant, kad bendrovė įgytų pranašumą su vyriausybe ar viešosiomis įstaigomis pasirašant darbų ir viešųjų pirkimų sutartis, kurių daugelis buvo bendrai finansuojamos Bendrijos lėšomis.

Ar, atsižvelgdama į tai, kad tada, kai bendrovės „Siemens“ skandalas iškilo į dienos šviesą, už kovą su sukčiavimu atsakingas Komisijos narys Siim Kallas, atsakydamas į su šiuo atveju susijusios parlamentinės kontrolės metu užduotus klausimus, pareiškė, kad šis tyrimas nepriklauso Europos Sąjungos kompetencijai

ir kad valstybės narės neprašė Kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) pagalbos, Komisija galėtų atsakyti į toliau pateikiamus klausimus? Kokiais būdais Europos Komisija ir Kovos su sukčiavimu tarnyba, kuri formaliai atsakinga tirti su Bendrijos lėšomis susijusio sukčiavimo atvejus, rūpinosi Europos piliečių lėšų apsauga? Kaip Komisija ir OLAF prisidėjo, kad šioje svarbioje byloje būtų reikalaujama išlaikyti visišką skaidrumą? Kokias su šiuo atveju susijusias išvadas padarė Komisija ir OLAF?

Siim Kallas, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – Komisija skiria didžiulį dėmesį visiems visos Europos korupcijos atvejams, tačiau turiu pasakyti, kad dabartinių dalykų, kurie tiesiogiai ir netiesiogiai siejami su bendrove „Siemens“ ir su joje naudojamomis ES lėšomis, skaičius gana nedidelis. Toliau pateikiu keturių su tuo siejamų atvejų apžvalgą.

Atvejis, kurį tiria Europos kovos su sukčiavimu tarnyba ir kuris baigėsi paskutinį 2003 m. ketvirtį, yra siejamas su išorės pagalba, šiuo metu jis toliau nagrinėjamas Vokietijos teisme. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba atidžiai stebi šioje šalyje vykstantį teismo procesą.

Šiuo metu tiriami antra Europos kovos su sukčiavimu tarnybos byla, susijusi su EIB finansuojamais projektais. Ji susijusi su viešųjų pirkimų procedūromis.

Trečia, šiuo metu Europos kovos su sukčiavimu tarnyba vertina kitą atvejį, siejamą su Europos investicijų banko finansuojamais projektais ir viešųjų pirkimų procedūromis, kad nustatytų, ar yra pakankamai rimtų įtarimų dėl apgaulės ar taisyklių nesilaikymo, pažeidžiančio ES finansinius interesus. Remdamasi šio vertinimo rezultatais Europos kovos su sukčiavimu tarnyba nuspręš, ar šiuo atveju reikia pradėti bylą.

Galiausiai, ketvirta, 2008 m. lapkričio 4 d. Ispanijos Aukščiausiasis Teismas paskelbė sprendimą byloje, kuri siejama su struktūriniais fondais ir į kurią iš pradžių buvo įsipainiojusi bendrovė „Siemens“. Praėjusio amžiaus dešimtojo dešimtmečio viduryje ją tyrė nacionalinės institucijos, o paskesnę teismo procesą atidžiai sekė OLAF ir po to OLAF. Šiuo sprendimu, *inter alia*, septyni asmenys nuteisti kalėti, jiems taip pat skirtos baudos už klastojimą. Tačiau reikėtų pažymėti, kad šiuo atveju bendrovė „Siemens“ buvo išteisinta byloje pagal pirmą Madrido baudžiamųjų bylų teismo sprendimą, paskelbtą 2006 m. birželio 22 d.

Kaip ir visų šių bylų atveju, pagrindinis dalykas tas, kad OLAF nėra teisėsaugos agentūra. OLAF glaudžiai bendradarbiauja su valstybėmis narėmis, kurios įpareigtos informuoti OLAF, o OLAF paprastai seka visas bylas, kurios kaip nors susijusios su ES lėšomis arba kurios tiriamos, ir skiria joms didžiulį dėmesį.

Toks bendras vaizdas. Be to, OLAF yra glaudaus tarptautinio bendradarbiavimo su visomis kitomis tarptautinėmis institucijomis, kovojančiomis su netinkamu humanitarinei pagalbai ir kitiems projektams skirtų pinigų naudojimu, dalyvė.

Dėl galimų konkrečių bylos elementų turiu pasakyti, kad jeigu gerbiamasis Parlamento narys turi medžiagos, kuri galėtų būti tinkama tokiems atvejams, Komisija ragina jį perduoti ją OLAF, kuri įvertins ją ir priims atitinkamus sprendimus pagal savo įgaliojimus.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, Graikijoje išpūdis dėl bendrovės „Siemens“ skandalo iš esmės yra toks, apie kokį pranešama spaudoje. Kitaip tariant, išpūdis toks, kad skandalas – didžiausias pokarinėje Graikijoje – galiausiai atkreipia dėmesį į trūkumus po antro Vokietijos Aukščiausiojo Konstitucinio Teismo sprendimo, kuriame tvirtinama, kad buvęs bendrovės „Siemens Hellas“ pagrindinis vykdomasis direktorius ir pagrindinis korupcijos veikėjas M. Christoforakos negali būti Vokietijos išduotas Graikijai.

Toks yra išpūdis. Štai kaip rutuliojasi skandalas Graikijoje – skandalas, į kurį, be prisipažinimų ir Vokietijos teismų nuosprendžių, buvo įsipainioję ir įtraukti valstybės pareigūnai, daug metų buvę papirkinėjami nešvariais pinigais, kad suteiktų teisę pasirašyti nežinomą kiekį pirkimo ir darbų sutarčių su bendrove „Siemens“.

Dar kartą prašau jus, Komisijos nary; nors visi žino, kad dauguma šių pirkimų buvo bendrai finansuojami darbai, tik jūsų tarnybos – ir, deja, būtent jūsų atsakymas tai patvirtina – apsimeta nežinančios apie tai ir maskuojasi, mano nuomone, abejotomis Bendrijos nuostatų sąlygomis. Užduodami klausimai, į kuriuos atsakymai yra tokie: pateikite mums informaciją, o mes ištersime ir stebėsime šį atvejį. Noriu konkretaus atsakymo. Komisijos nary, jūsų pareiga saugoti Europos mokesčių mokėtojų pinigus. Ką Komisija darys, kad teisingumui perduotų asmenis, kurie buvo pripažinti pažeidžiančiais Bendrijos pirkimų teisės aktus?

Siim Kallas, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – Savo atsakomybės už biudžeto vykdymą srities klausimu greitai kalbėsiu Parlamente ir Biudžeto kontrolės komitete, kad paaiškintčiau, ką reikėtų padaryti, kad apsaugotume Europos pinigų ir užtikrintume tinkamą jų naudojimą. Šie klausimai labai platus.

Dar kartą, jeigu turite kokios nors informacijos apie netinkamą pinigų naudojimą bendrai finansuojamuose projektuose, būtume labai patenkinti, – kaip būtų patenkinti Regioninės politikos GD ir kiti departamentai, – jeigu gautume tokią informaciją. Galiu garantuoti, kad su šia informacija bus elgiama labai rimtai.

Tačiau dėl asmens ekstradicijos iš vienos valstybės narės į kitą turiu pasakyti, kad ji yra išimtinai valstybių narių kompetencijos klausimas, todėl nė vienas iš mano atsakomybės srities generalinių direktoratų negali nieko padaryti, kad palengvintų asmens ekstradiciją, kurios jo atžvilgiu reikalaujama.

Pirmininkas. Klausimas Nr. 26, pateikė **Gay Mitchell** (H-0336/09)

Tema: Cigarečių kontrabanda ir pajamos

Europos kovos su sukčiavimu tarnybos rugpjūčio mėnesio pranešime spaudai kalbama, kad JAV nuteistas stambus cigarečių kontrabandininkas. Tuo galima pasidžiaugti, tačiau lieka faktas, kad dėl nelegalios prekybos cigaretėmis Europos Sąjungoje per metus prarandama 9,5 mlrd. eurų pajamų ir šie pinigai patenka į nusikaltėlių rankas bei naudojami finansuoti teroristines organizacijas, pavyzdžiui, Real IRA.

Kokia yra Komisijos strategija siekiant spręsti problemą, kad už 97 proc. nelegalių cigarečių išvengiama mokėti mokesčius, kurie turėtų būti sumokėti, ir dėl to Europos mokesčių mokėtojai patiria nuostolių, taip pat nukenčia Europos saugumas?

Siim Kallas, *Komisijos pirmininko pavaduotojas*. – Noriu padėkoti gerbiamajam nariui už šį klausimą, kuris suteikia galimybę man dar kartą atkreipti dėmesį į didžiulę problemą, darančią žalą valstybių narių biudžetams. Tai vėl yra sritis, kurioje veikia valstybės narės, kurioje gyvybiškai svarbus valstybių narių bendradarbiavimas ir kurioje taip pat labai aktyviai veikia ir svarbų vaidmenį kovoje su tarptautine cigarečių kontrabanda vaidina mūsų tarnyba OLAF.

OLAF turi aiškią strategiją. Pirma, OLAF padeda visos Europos Sąjungos teisėsaugos institucijoms jų bylose ir remia jas, taip pat organizuoja ir koordinuoja tokias Europos masto operacijas: 2007 m. operacija „Diabolo“ buvo nukreipta į klastotes iš Kinijos, kurios kroviniuose konteineriuose kontrabanda buvo gabenamos į ES; 2008 m. operacija „Mudan“, kuria buvo siekiama spręsti didėjančią cigarečių siuntimo kontrabanda paštu problemą; operacija „Diabolo II“, kuri turėjo tą patį tikslą, kaip pirmoji operacija „Diabolo“, ir kuri vyko 2009 m. rugsėjo mėn.

OLAF suteikia savo partneriams operatyvinę informaciją apie kylančias grėsmes ir bendradarbiauja su valstybėmis narėmis, todėl tai tikrai yra tarptautinė bendradarbiavimo sritis. OLAF darbas rodo, kad šį bendradarbiavimą reikėtų stiprinti, tačiau taip pat privalau pasakyti, kad per šios Komisijos penkerių metų kadenciją buvo du labai svarbūs įvykiai, kuriuose OLAF suvaidino neparastai svarbų vaidmenį.

Tokie yra bendrovės „Philip Morris“ susitarimo pasirašymas ir vėliau, 2007 m. gruodžio mėn., bendrovės „Japan Tobacco“ susitarimo pasirašymas; juose didžiausios tabako korporacijos pripažino, kad turi trūkumų vykdydamos sąžiningą prekybą cigaretėmis ir sumoka dideles pinigų sumas į ES biudžetą, todėl jos taip pat labai glaudžiai bendradarbiavo siekdamos įveikti cigarečių kontrabandą, kuri taip pat nebuvo joms naudinga.

Tai buvo labai svarbūs pasiekimai, todėl visos valstybės narės yra naujausių bendrovės „Japan Tobacco“ susitarimą pasirašiusios šalys.

Toliau bendradarbiausime šioje sunkioje srityje, tačiau manau, kad pasirašius šiuos du didžiulius susitarimus vaizdas šiek tiek pasikeitė, todėl pastebime nedidelę pažangą.

Gerbiamojo nario minėtas atvejis, t. y. trečiosios šalies piliečio patraukimas baudžiamojon atsakomybėn ir uždarymas į kalėjimą, yra labai svarbus atvejis, taip pat yra vienas iš daugelio tarptautinių tyrimų, kuriuos šio susitarimo pagrindu koordinuoja OLAF. ES buvo daug patraukimo baudžiamojon atsakomybėn remiantis OLAF veikla atvejų.

Tai yra pirmas ne ES piliečio patraukimo baudžiamojon atsakomybėn trečiojoje šalyje atvejis, tiesiogiai susijęs su cigarečių kontrabanda į ES, todėl jis taip pat rodo pasaulinio masto bendradarbiavimą. Galiu pateikti šiek tiek kitokios išsamios informacijos, gautos iš ryšių palaikymo pareigūnų, dirbančių Kinijoje ir kitose vietose. Mes visi esame suinteresuoti šio bendradarbiavimo gerinimu ir kova su cigarečių kontrabanda.

Gay Mitchell (PPE). – Nekalbant apie darbo vietas, kurioms daromas neigiamas poveikis registruotose įmonėse, tabako pasekmės sveikatai yra stulbinančios. Pusė visų ligonių, paguldytų į didžiausią Airijos ligoninę „St James’s Hospital“, paguldyti dėl su rūkymu siejamų ligų. Jeigu norėsite patikrinti tai visose kitose valstybėse narėse, pastebėsite panašią padėtį. Šios cigaretės prisideda prie šios problemos, tačiau nė kiek neprisideda prie jų sukeltų ligų gydymo išlaidų.

Sužinojau, kad suma, kuria padidėja nelegalių prekių, patenkančių į Europos Sąjungą kaip cigaretės, lygi – 9,5 mlrd. EUR, 97 proc. jų neaptinkama. Ar neatėjo laikas Komisijai taikyti visa apimančio požiūrio, įskaitant, pvz., galimybės pasitelkti pakrantės apsaugą išsiaiškinimą siekiant išspręsti šią problemą?

Siim Kallas, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – Neseniai lankiausi Europos Sąjungai nepriklausančioje šalyje, kurioje rūkyti neuždrausta, ir tikrai pastebėjau, koks didelis skirtumas yra Europos Sąjungoje, kurioje negalite užuosti cigarečių kvapo, bent jau viešose vietose. Manau, kad tai yra svarbiausias žingsnis, kurį reikia žengti tam, kad išvengtume visų pavojų sveikatai.

Dėl kovos su cigarečių kontrabanda turime panaudoti visas savo teisėsaugos agentūras. Tai aiškiai yra svarbiausias prioritetas, tačiau konfiskuoti nelegalias cigaretes yra būtent valstybių narių pasienio apsaugos pareigūnų pareiga.

Pats lankiausi uoste, kuris turi labai modernią nelegalių cigarečių aptikimo įrangą, tačiau šis klausimas priklauso kiekvienos atskiros valstybės narės kompetencijai. Galime tik padėti, galime tik suteikti žinių ir padaryti viską, ką galime, kad padėtume valstybėms narėms. Konfiskuoti tokias siuntas ir sustabdyti jas prie sienos – pasienio tarnybų reikalas.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Komisijos nary, cigarečių kontrabandą galima padalyti į tris srautus: lėšų, prekių ir galiausiai lydimųjų dokumentų. Ar galite numatyti specialaus apmokestinimo arba muitų nustatymą finansavimo srautams, kurie, šiaip ar taip, yra žinomi ir atiteka čia?

Žinoma, jau esame susipažinę su tokių finansinių sandorių apmokestinimu, kai dideliu mokesčiu apmokestinamas ne produktas ir ne dokumentai, o finansiniai sandoriai. Būtų viliojantis išbandymas apsvarstyti šį klausimą su tokiais šalimis kaip Šveicarija.

Siim Kallas, Komisijos pirmininko pavaduotojas. – Sutinku, kad šis klausimas labai svarbus mokesčių inspekcijoms. Europoje esame nustatę gana didelį akcizą tabako gaminiams, tačiau, kiek žinau iš patirties, įgytos užsiimant bendrovės „Philip Morris“ susitarimu ir „Japan Tobacco“ susitarimu, jis daugiausia taikomas toms pačioms korporacijoms, kurios yra mūsų pagrindinės tabako gamintojos. Taip pat rezultatas yra tai, kad jos bendradarbiauja. Nežinau apie Šveicariją, tačiau nėra jokių požymių, kad apskritai šioje Europos srityje Šveicarijos elgesys kelia abejonių. Visos valstybės pripažįsta nelegalios cigarečių prekybos keliamas grėsmes, todėl jei atsiras kokių nors požymių, būtinai susisieksime su Šveicarijos valdžios institucijomis.

Pirmininkas. – Kadangi klausimo teikėjas posėdyje nedalyvauja, klausimas Nr. 27 nepateikiamas.

Klausimas Nr. 28, pateikė **Maria Badia i Cutchet** (H-0321/09)

Tema: Švietimas naujojoje Europos politikos strategijoje

Esant dabartiniam ekonomikos nuosmukiui, būta nemažai kvietimų sukurti naują Europos užimtumo ir tvaraus bei pažangaus vystymosi strategiją. Šiuo klausimu buvo pateikta įvairių rekomendacijų, susijusių su daugeliu sričių, tačiau švietimo srityje nebuvo pateikta nei gairių, nei iškilų kokių nors konkrečių Komisijos ar valstybių narių įgyvendinamų iniciatyvų.

Atsižvelgiant į tai, kad būtina, nepaisant visų sunkumų, užbaigti Bolonijos proceso įgyvendinimą, modernizuoti universitetus ir aukštąsias mokyklas, skatinti trikampio švietimas-inovacijos-investicijos sąryšį ir profesinio mokymo derinimą Europos lygmeniu – ar, atsižvelgiant į naująją Europos strategiją, Komisija ketina imtis kokių nors priemonių arba iniciatyvos šioje srityje, kad 2010 m. būtų baigta kurti visiškai vieninga Europos aukštojo mokslo erdvė, kuri būtų konkurencinga pasaulio lygmeniu, integruota socialiniu požiūriu ir aukštos kokybės?

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Dėkoju jums už šį klausimą, nes šiomis dienomis jis labai aktualus. Noriu pabrėžti, kad pagal Lisabonos strategiją ekonomikos augimui ir užimtumui skatinti Komisija kelerius metus vykdė savo Europos aukštojo mokslo modernizavimo darbotvarę.

Ši darbotvarkė visų pirma nukreipta į tris specifines sritis: mokymo programų, valdymo ir finansavimo. Mokymo programų srities reformos daugiausia vykdomos pagal Bolonijos procesą, kuriuo siekiama iki 2010 m. sukurti Europos aukštojo mokslo erdvę.

Kaip žinote, Bolonijos procesas yra ne Komisijos iniciatyva, o tarpvyriausybiniis 46 Europos šalių procesas. Tačiau Komisija pripažįsta nepaprastai didelę jo svarbą, todėl įsitraukė į procesą ir visiškai jį remia, nes jis atitinka jos pačios aukštojo mokslo modernizavimo darbotvarkę.

Tik tam, kad pabrėžčiau kai kurias su procesu susijusias pastarųjų metų iniciatyvas, noriu paminėti žinių trikampio puoselėjimą įsteigiant Europos inovacijų ir technologijos institutą, švietimo ir mokymo pripažinimo visoje Europoje skatinimą, mokymosi visą gyvenimą Europos kvalifikacijų sistemos, Europos mokymo kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos, diplomų priedų ir Europos profesinio mokymo kreditų sistemos įdiegimą.

Be to, vienas iš tikslų – padaryti Europos aukštąjį mokslą skaidresnį ir lengviau palyginamą, todėl įgyvendinami aukštųjų mokyklų klasifikavimo ir suskirstymo pagal reitingus projektai.

Komisija taip pat suvokia didelę dabartinės ir būsimos darbo rinkos svarbą ir uždavinius, kuriuos ji kelia, ypač jaunajai kartai, todėl siūlome iniciatyvą „nauji gebėjimai naujoms darbo vietoms“ ir įsteigti universitetų verslo forumą, kuriame vyksta labai svarbus tiek universitetų, tiek verslo subjektų keitimasis požiūriais, nuomonėmis ir patirtimi.

Kalbant apie Europos aukštojo mokslo erdvę, dalyvaujančios šalys bendrai sutaria, kad nors nuo 1999 m. iki šiol labai daug pasiekta, projektas 2010 m. nepasibaigs ir bus tęsiamas bent jau iki 2020 m.

Žiūrint iš Komisijos pozicijų, ateinančiais metais Bolonijos procesas turėtų būti orientuotas į tai, kaip toliau skatinti judumą aukštojo mokslo srityje, stiprinti socialinį aspektą dėl nešališkos teisės į aukštąjį mokslą ir plėtoti visuotinį proceso aspektą, numatant Europos aukštųjų mokyklų ir jų viso pasaulio partnerių bendradarbiavimą.

Maria Badia i Cutchet (S&D). - (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, šiandien antrą kartą jums su malonumu užduodu klausimus ir klausiausi jūsų atsakymų. Dėkoju jums už jūsų pastabas. Aišku, sutinkame su visko, kas vyksta Bolonijos procese, vertinimu.

Mano klausimas buvo daugiau susijęs su artimiausia ateitimi ir ne tokia artima ateitimi, nes ekonomikos krizė, nuo kurios kenčiame, reiškia, kad yra daugybė sektorių, keletas brandžių sektorių, kurie neplanuoja kurti naujų darbo vietų. Be daugelio kitų dalykų, kalbame apie naujas darbo vietas naujoje ekonomikoje, kurią vadiname ekologiška.

Todėl mano klausimas toks: kaip ši nauja situacija, ši nauja ekonomika, kurią mėginame pradėti įgyvendinti, pavirs planais ir tyrimais tiek universitetuose, tiek profesinio mokymo įstaigose, ypač dabar, kai, kaip puikiai žinote, jau pradėjome įgyvendinti profesinio mokymo Kopenhagos procesą?

Norėčiau išgirsti daugiau apie jūsų požiūrį į tai.

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Manau, kad vėl nurodėte labai rimtą problemą. Šįryt jau diskutavome, kad šiuo metu Europos Sąjungoje yra 78 mln. žmonių, turinčių elementarius arba menkus įgūdžius, todėl labai akivaizdu, jog iki galutinio termino, kurį patys nusistatėme 2020 m., tikrai neturėsime tiek pat darbo vietų šiems žmonėms, turintiems elementarius arba menkus įgūdžius.

Todėl neabejotinai yra būtina pasirengti šiam metui – turime patobulinti ir modernizuoti savo švietimo sistemą bei daryti pažangą analizuodami ir siekdami išsiaiškinti, kokie galėtų būti šie nauji įgūdžiai ir darbo vietos. Tam turime visų pirma parengti jaunąją kartą, tačiau taip pat turime parengti vidurinę kartą.

Todėl norėtume tęsti pagal strateginę programą „Švietimas ir mokymas 2020 m.“ vykdomus mokslinius politinio bendradarbiavimo ir abipusio mokymosi tyrimus. Tai yra tik viena iš programų, kurioje norėtume tęsti darbą ir bendradarbiauti su švietimo institucijomis bei verslo subjektais dėl ateities reikalavimų kuo platesnio masto ir kuo tinkamesnio įgūdžių, kurių mūsų piliečiams reikės 2020 m., derinio.

Gay Mitchell (PPE). – Aišku, kad švietimas daugiausia yra valstybių narių vyriausybių reikalas, tačiau yra vienas klausimas, kuriuo Komisijos narys galėtų tarpininkauti – nutraukti tai, ką pavadinčiau apartheidu švietimo sistemoje. Visuose mūsų bendruomenės sluoksniuose žmonės tiesiog neturi galimybės pasinaudoti trečiojo lygmens mokymu.

Pvz., jeigu imtume Dubliną, galėčiau rasti penkias sritis, kuriose 75 proc. sudaro „Mountjoy Jail“ – didžiausiame mūsų kalėjime – laikomi nuteisti žmonės. Nereikia nė sakyti, kad trečiojo lygmens mokymas tose pačiose bendruomenėse XXI a. vis dar yra nepaprastai žemo lygio. Numanau, kad taip pat yra visoje Europoje. Gal galėtumėte paremti standartus siekiant nutraukti apartheidą ir visiems suteikti trečiojo lygmens mokymo galimybes?

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Jūs pradėjote savo klausimą aiškia analize, kad yra darbo pasidalijimas ir kompetencijų pasidalijimas, tačiau labai aišku, kad Komisija tvirtai remia visas pastangas padidinti gyventojų, turinčių kuo aukštesnio lygio išsilavinimą, dalį. Labai aišku, kad tik keldami švietimo lygį, plėsdami galimybes naudotis aukštos kokybės trečiojo lygmens mokymu, kaip jūs minėjote, galime išsaugoti moderniausią Europos ekonomiką ir klestėjimą bei aukštus gyvenimo standartus, kuriuos turime Europoje.

Todėl manau, kad šiuo atžvilgiu Komisija ir valstybės narės turi labai glaudžiai bendradarbiauti siekdamas sudaryti sąlygas, kuriomis įvairios socialinės ir ekonominės kilmės studentai arba moksleiviai taip pat galėtų gauti sąžiningą progą ir sąžiningą teisę pasinaudoti aukštuoju ir universitetiniu lavinimu.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – Šiais laikais 19 proc. Europos jaunimo meta mokyklą. Europos Sąjunga negali pasiekti tvaraus ekonomikos vystymosi, jeigu neplanuoja investuoti į švietimą ir mokslinius tyrimus. Iki šiol tik penkios valstybės narės į mokslinius tyrimus ir inovacijas investavo daugiau nei 2 proc. BVP.

Dėl ekonomikos krizės mažėja tiek valstybių narių BVP, tiek Bendrijos biudžetas. Todėl yra pavojus, kad ateinančiais metais bus sumažinti švietimui ir moksliniams tyrimams skirti biudžetai. Tačiau mums reikia investuoti į švietimą ir inovacijas tam, kad Europos Sąjunga galėtų išsaugoti savo ekonomikos konkurencingumą ir kurti naujas darbo vietas.

Kokių priemonių Komisija kartu su valstybėmis narėmis gali imtis siekdama užtikrinti, kad artimiausiais metais būtų užtikrintas minimalus investicijų į mokslinius tyrimus ir švietimą lygis?

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Esate visiškai teisi, kad Europoje mokyklos nebaigusių asmenų procentinis skaičius yra labai didelis. Sau nusistatėme 10 proc. lygį, kurį turime pasiekti iki 2010 m. Visiškai akivaizdu, kad šis tikslas nebus pasiektas, nes šiuo metu yra apytikriai 15 proc. mokyklos nebaigusių asmenų, todėl esate visiškai teisi sakydama, kad tai gerai neatsispindi mūsų visos Europos švietimo sistemų kokybės poreikyje.

Be to, esate teisi sakydama, kad dabartinėmis aplinkybėmis – kai nacionalinės vyriausybės susiduria su įvairiais apribojimais viešųjų finansų ir paskatų paketų finansavimo atžvilgiu ir labai dažnai įgyvendina pasitraukimo strategijas, kuriomis siekiama atkurti viešuosius finansus siekiant sukurti patikimą pagrindą ateinantiems metams – labai daug diskutuojama apie biudžetą.

Kokie turėtų būti prioritetai? Kam turėtume skirti daugiausia dėmesio? Manau, jau pastebėjote, kad visada buvo girdimas tvirtas Komisijos balsas, pabrėžiantis būtinybę išlaikyti atitinkamą moksliniams tyrimams ir inovacijoms švietimo sektoriuose skirtą finansavimo lygį, nes manome, kad būtent taip išsaugosime ir padidinsime savo konkurencinį pranašumą ir parengsime savo būsimus mokslo darbuotojus, būsimus labai konkurencingų sričių darbuotojus, kad ateityje turėtume geresnius veiklos rezultatus.

Jūs tikrai išgirsite Komisijos balsus, aiškiai kviečiančius netgi esant šiems dideliems ekonominiams apribojimams išlaikyti kuo aukštesnio lygio finansavimą, kuris skiriamas su švietimu susijusiai veiklai ir moksliniams tyrimams bei inovacinei pagalbai.

Pirmininkas. Klausimas Nr. 29, pateikė **Silvia-Adriana Țicău (H-0327/09)**

Tema: Priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti jaunimo galimybes gauti kokybišką išsilavinimą, skatinti jį ir padėti jam tęsti savo studijas bei palengvinti jo patekimą į darbo rinką

ES gyvena 96 mln. 15–29 metų amžiaus jaunų žmonių, ši gyventojų dalis sudaro 20 proc. visų ES gyventojų. 2007 m. Eurostato statistiniais duomenimis, 20 proc. jaunesnių kaip 25 metų amžiaus žmonių gresia skurdo pavojus, o patikimą darbą vis sunkiau susirasti dėl ekonomikos ir finansų krizės. Apie 15 proc. jaunų europiečių meta mokyklą. 2009 m. vasario mėn. apytikriai 17,5 proc. jaunesnių kaip 25 metų amžiaus europiečių neturėjo darbo, tai daugiau kaip dukart didesnis negu bendras ES nedarbo lygis, kuris tuo pačiu laikotarpiu siekė 7,9 proc. Taip pat daug jaunų europiečių verčiami dirbti pagal laikinas darbo sutartis, nes negali rasti nuolatinio darbo.

Ar Komisija, atsižvelgdama į tai, kad Europos ateitis priklauso nuo jaunesniosios kartos, galėtų nurodyti, kokių priemonių ji ketina imtis siekdama užtikrinti jaunimo galimybes gauti kokybišką išsilavinimą, skatinti

jį ir padėti jam tęsti studijas, palengvinti jo patekimą į darbo rinką ir taip užtikrinti visišką integraciją į visuomenę?

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Gerb. pirmininke, kai kuriuos argumentus jau naudoju ankstesniame atsakyme, tačiau aišku, kad tai yra labai svarbi sritis, todėl atsakydama į šį klausimą pabandyčiau atkreipti dėmesį į kai kurią kitą papildomą informaciją.

Kaip žinote, pagal EB sutarties 149 ir 150 straipsnius atsakomybė už švietimo ir mokymo sistemų turinį ir organizavimą tenka valstybėms narėms. Iš tiesų jų reikalas spręsti, koks turi būti visų švietimo ir mokymo lygių mokymo programų turinys.

Tačiau Komisija pripažįsta gerbiamosios Parlamento narės iškelto klausimo svarbą ir palaiko valstybės nares, įgyvendinančias savo reformas pagal atvirą koordinavimo metodą.

2006 m. rekomendacijoje dėl bendrųjų visą gyvenimą trunkančio mokymosi gebėjimų nustatytos bendrosios kompetencijos, kurias jaunimas savo pirminio švietimo ir mokymo metu turėtų tobulinti iki lygio, kurį pasiekę jie būtų pasirengę suaugusiųjų gyvenimui ir kuris sudarytų jiems galimybę tobulinti labai gerus darbo įgūdžius ateičiai. Taip pat šiuo aspektu turėtume pasižiūrėti į minėtą Europos bendradarbiavimo švietimo ir mokymo srityje strateginę sistemą („ET 2020“). Noriu pabrėžti, kad tarp prioritetinių pirmojo šios programos etapo sričių Komisiją siekia plėtoti valstybių narių bendradarbiavimą gerinant bendruosius skaitymo, matematikos bei mokslo įgūdžius ir intensyvinti darbą mažinant nebaigusių mokslo ir mokymo asmenų skaičių.

Dėl Kopenhagos proceso Europos Sąjungos valstybės narės vis glaudžiau bendradarbiauja siekdamos pasidalyti patirtimi ir sustiprinti profesinio lavinimo ir mokymo bei darbo rinkos ryšius, kad padėtų jauniems asmenims patekti į darbo rinką geresnėmis sąlygomis. Didinti profesinio lavinamojo mokymo patrauklumą ir gerinti jo kokybę yra pagrindinis prioritetas, nes taip skatinama taikyti mokymosi visą gyvenimą principą ir su juo susijusią politiką, idant Europos darbo jėga būtų lanksti ir sugebanti prisitaikyti prie darbo rinkos sąlygų permainų.

Tik tam, kad išryškintčiau kai kurias kitas programas, paminėsiu, kad programos „Leonardo da Vinči“ judumo veiksmai taip pat yra labai veiksminga priemonė, galinti padėti jaunimui patekti į darbo rinką. Tai daugiausia siejama su praktikantais ir kitu darbo rinkos jaunimu. Dėl šios programos jie gali dalyvauti kitoje šalyje vykstančiame savo mokyme. Iki šiol rezultatai buvo labai pozityvūs, nes šie įdarbinimai užsienyje patobulino įgūdžius, kurie naudingi darbdaviams. Jie padidino jų kalbų gebėjimus ir tarpkultūrinius įgūdžius.

Taip pat turėčiau paminėti programą „Erasmus“, tačiau šiek tiek kitoku aspektu, nes iki šiol daugiausia kalbame apie studentų mainus tarp universitetų. Tačiau nuo 2007 m. pagal programą „Erasmus“ taip pat remiamos studentų stažuotės įmonėse. Ši programa buvo labai sėkminga nuo pat pradžių, nes vien pirmais jos veiklos metais daugiau nei 20 000 studentų stažavosi užsienyje ir daugiau nei 15 000 įmonių dalyvavo šioje veikloje. Tai yra vienas iš pavyzdžių, kaip galime padidinti galimybes įsidarbinti diplomuotiems specialistams ir paskatinti universitetus ir verslą glaudžiau bendradarbiauti.

Jau apsvaistėme teigiamą Bolonijos proceso poveikį studentų judumui bei universitetų ir aukštųjų mokyklų bendradarbiavimui, todėl nekartosiu to, ką jau sakiau prieš kelias minutes.

Baigdamas noriu pabrėžti, kad Komisija pripažįsta tam tikrus sunkumus, su kuriais jaunimas susiduria siekdamas patekti į darbo rinką. Atsižvelgdamos į Lisabonos augimo ir daugiau bei geresnių darbo vietų kūrimo strategiją Komisija ir Europos Vadovų Taryba ypatingą dėmesį skyrė jaunimo užimtumo padėties gerinimui. 2005 m. priimdamos Europos jaunimo paktą valstybės narės įsipareigojo daugiau dėmesio skirti jaunimo integracijai švietimo, užimtumo srityse ir apskritai į visuomenę, tačiau pirminė labai daug žadanti pažanga įstrigo dėl dabartinės ekonomikos krizės. Reikia pripažinti, kad jaunimas ypač smarkiai nukentėjo, nes jie buvo pirmieji, dabartinėmis aplinkybėmis netekę savo darbo vietų. Savo 2009 m. birželio mėn. komunikate „Bendras įsipareigojimas užimtumo srityje“ Komisija paskatino valstybes nares ir socialinius partnerius užtikrinti, kad jaunimas, nepaisant sudėtingos ekonominės aplinkos, turėtų galimybes gauti kokybišką švietimą ir mokymą, o visų pirma – dalyvauti aukštos kokybės gamybinėje praktikoje ir stažuotėse.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Dėl ekonomikos krizės gresia pavojus, kad jaunimui bus sunkiau susirasti darbą, kad jam teks sutikti dirbti darbą, neatitinkantį jų kvalifikacijos lygio, arba kad jis bus priverstas praleisti daug laiko be darbo. Komisija turėtų užtikrinti, kad šio nedarbo laikotarpiu šie jauni asmenys turėtų galimybę mokytis ir nepatektų į nepalankią padėtį užimtumo požiūriu, kai reikalaujama minimalaus patirties laiko, kartais 5–10 metų. Kokias priemones Komisija numato patvirtinti atsižvelgdama į tai?

Maroš Šefčovič, *Komisijos narys*. – Esate visiškai teisi sakydami, kad dabartinėmis aplinkybėmis Komisija ir valstybės narės turi būti labai kūrybingos gerindamos sąlygas jaunimui, kad suteiktų jam galimybę neprarasti savo darbo arba, jeigu jį praranda, perkvalifikuotų ir geriau parengtų kitai galimybei, kitam galimam darbui. Komisija labai glaudžiai bendradarbiauja su valstybėmis narėmis ir ekspertais ir dėl dabartinės padėties daugiausia dėmesio skiria trimis sritims: kaip išnaudoti šį laikotarpį siekiant užtikrinti, kad jaunimas įgytų tinkamus bendruosius įgūdžius ir bendrąsias kompetencijas, kaip padaryti aukštos kokybės mokslą teisingesnį ir kaip užtikrinti dėstymo ir mokymo mokyklose kokybę. Manau, kad tai yra pagrindinės prielaidos parengti jaunimą įveikti šį labai sunkų laikotarpį ir geriau parengti jį kitai darbo vietai, kurios, tikėkimės, bus sukurtos vos tik krizė atslūgs, bangai.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 30, pateikė **Liam Aylward** (H-0332/09)

Tema: Savanoriškumo principas sporte

Ar galėtų Europos Komisija apibrėžti savo iniciatyvas, kurias ketina vystyti, skatindama Europos sporte didesniu mastu panaudoti savanoriškumo principą?

Maroš Šefčovič, *Komisijos narys*. – Trečiojo sektoriaus savanoriška veikla vaidina svarbų vaidmenį formuojant ES politiką, įvertinant jos naudą visuomenei sanglaudos, įtraukties, demokratijos ir pilietybės požiūriu ir taip pat mums turi labai aiškia, jai būdingą, ekonominę reikšmę. Savanoriška veikla teikia daug neformalaus švietimo galimybių, todėl verta atitinkamo pripažinimo. Nors savanoriška veikla vyksta daugelyje sektorių, sporto srityje ji turi struktūrai būdingos specifikos.

Savanoriška sporto veikla yra sporto veiklos organizavimo, administravimo ir įgyvendinimo naujosiose valstybėse narėse pagrindas ir vaidina pagrindinį vaidmenį remiant visą sporto struktūrą. Ši savanoriškos sporto veiklos svarba buvo ne kartą pripažinta ES politiniu lygmeniu: savo 2007 m. Baltojoje knygoje dėl sporto Komisija aiškiai pripažįsta savanoriškos veiklos vaidmenį vienu iš bendrųjų Europos požiūriu į sportą elementų. Todėl baltosios knygos Pjero de Kuberteno veiksmų plane siekiama remti savanorišką sporto veiklą ir ne pelno sporto organizacijas konkrečiais veiksmais, įskaitant savanoriškos veiklos tyrimą ir gerosios patirties mainus neformalioje ES ne pelno sporto organizacijų darbo grupėje.

Be to, su savanoriška sporto veikla susiję projektai buvo finansuojami pagal programas „Europa piliečiams“ ir „Veiklus jaunimas“. 2009 m. pavasarį buvo pradėtas naujas savanoriškos veiklos tyrimas, kuriame buvo apibūdinta, taip pat bus apibūdinta savanoriška veikla visose 27 valstybėse narėse. Taip bus gauta išsami pagrindinių galimybių ir uždavinių analizė, paskui bus pateiktos rekomendacijos Europos Sąjungos valstybėms narėms, pilietinei visuomenei ir sporto organizacijoms. Tyrimo rezultatų laukiama 2009 m. pabaigoje, todėl tikrai gausime juos artimiausiomis savaitėmis.

Manome, kad šis tyrimas turėtų prisidėti prie geresnio savanoriškos sporto veiklos supratimo tiek socialiniu, tiek ekonominiu požiūriu, ir tai būtų pagrindas reaguoti į politinį poreikį skatinti savanorišką sporto veiklą ir pagrindinę jo struktūrą Europos Sąjungoje.

Kaip nustatyta Komisija pasiūlyme, kurio dar laukia teisėkūros procedūra, ji taip pat ketina skatinti savanorišką sporto veiklą pagal iniciatyvą „Europos savanoriškos veiklos metai (2011)“. Jeigu įsigalios Lisabonos sutartis, reikės deramai apsvarstyti, ar nereikia įgyvendinti naujas nuostatas dėl sporto, kuriose būtų konkrečiai nuoroda į sporto struktūrą, pagrįstą savanoriška veikla ES lygmeniu, rėmimą. Tuo atveju Komisija su visomis suinteresuotosiomis šalimis rengs konsultacijas, kaip plėtoti politiką ir tinkamas iniciatyvas, turinčias aiškia ES pridėtinę vertę.

Liam Aylward (ALDE). – Noriu padėkoti Komisijos nariui, ypač už jo nuorodą į Baltąją knygą dėl sporto, kurią palankiai vertinu.

Noriu pakalbėti apie nutukimą, kuris šiuo metu yra viena didžiausių Europos visuomenės sveikatos problemų. Apskaičiuota, kad Europos Sąjungoje antsvorį turi 22 mln. vaikų, iš jų 5,1 mln. laikomi nutukusiais. Tai, kad vis daugiau vaikų yra nutukę, kelia didelį nerimą. Kadangi nutukimas vaikystėje taip pat smarkiai susijęs su nutukimu būnant suaugusiųjų amžiaus, geriausias laikas spręsti problemą – jaunystė.

Kaip Komisija ketina susieti savanorišką sporto veiklą ir visiems skirtą sporto koncepciją su kova su vaikų nutukimo lygio didėjimu Europos Sąjungoje ir valstybėse narėse? Ar yra kokia nors galimybė, kad švietimo programą vykdytų jūsų departamentas siekiant užtikrinti, kad ši žinia būtų gauta visoje Europoje ir visose valstybėse narėse?

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Ačiū jums, kad iškelėte šį labai svarbų klausimą, kuris šiek tiek susijęs su paskesniu klausimu. Visiškai sutinku su jumis, kad vaikų, o vėliau suaugusiųjų nutukimas yra viena iš skubiausiai sprendtinų problemų, su kuria susiduriama Europos Sąjungoje. Vėliau pakalbėsiu apie tyrimus šiuo klausimu, kurie buvo užbaigti ir įvertinti, todėl visiškai akivaizdu, kad yra dvi medaliai pusės. Viena vertus, turime labai daug dirbti, kad pagerintume mokyklų sporto veiklą ir paskatintume suaugusiųjų sporto veiklą, o kita vertus, turime būti labai atsargūs kalbėdami apie mitybos rekomendacijas.

Kadangi esu tikras, jog gerai žinote, kad naujausiais tyrimais aiškiai nustatyta, kad tikriausiai daugiau kalorijų suvartojome praėjusio amžiaus šeštajame dešimtmetyje. Tuo metu vartojome daugiau riebalų, bet neturėjome problemų dėl nutukimo. Atsakymas visiškai aiškus: problemų neturėjome, nes tada žmonės judėjo daug daugiau ir turėjo daug daugiau fizinės veiklos. Todėl viena iš išvadų – negalime kovos su nutukimu laimėti vien mitybos rekomendacijomis, nes jos turi būti derinamos su atitinkama fizine veikla.

Šiuo atžvilgiu Europos Sąjunga vis dar tikisi tikros kompetencijos sporto srityje. Laukiame, kada bus užbaigtas Lisabonos sutarties ratifikavimo procesas, tada Komisija pradės plataus masto konsultacijas su visomis suinteresuotosiomis šalimis, kad galėtume parengti labai geras, visuotinai priimtinas ir pozityvias iniciatyvas. Tai bus viena iš temų, kuriai turėtume skirti daugiausia dėmesio, nes vienintelis būdas pozityviai pakeisti vaikų padėtį – padidinti fizinei veiklai skirtų valandų skaičių mokyklose. Tai įgyvendinti nebūtų taip jau sunku, taip pat manau, kad rezultatai būtų labai reikšmingi ir teigiami.

Marian Harkin (ALDE). – Atsakydamas L. Aylwardui pasakėte, kad savanoriška veikla turi aiškią ekonominę vertę. Iš tikrųjų ji taip pat turi socialinę vertę. Kadangi savo atsakyme taip pat minite 2011 m. kaip Europos savanoriškos veiklos metus, noriu paklausti, kodėl Komisija šioms metams pasiūlė tik 6 mln. EUR biudžetą, nors 2010 m. turės 18 mln. EUR biudžetą?

Savanoriška veikla nemokama ta prasme, kad ji aukojama nemokamai, tačiau tai nėra tinkama priežastis Europos Komisijai neinvestuoti į 100 mln. visos ES savanorių. Todėl norėčiau išgirsti jūsų nuomonę apie šioms metams skirtą finansavimo sumą, nes nuoširdžiai tikiu, kad ji nepakankama.

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Ką tik konsultavausi su savo *chef de cabinet*, kad galėčiau pateikti jums kuo tikslesnį atsakymą. Mano turimais duomenimis, 8 mln. EUR buvo skirta visiems savanoriškos veiklos metams. Manau, kad tinkamai planuodami – tikiuosi, tai galėtume pradėti labai greitai, kai tik bus priimtas sprendimas, – ir turėdami šią pinigų sumą galime realiai pabrėžti savanoriškos veiklos svarbą, naudą, kuri ji duoda socialiniam gyvenimui, ir ekonomijai, kurią ji duoda socialinės, kultūrinės ir kitos veiklos organizavimui. Tikiuosi, kad turėdami šią pinigų sumą tikrai galime pasiekti tikslus, kuriuos minėjote klausdama.

Pirmininkas. Klausimas Nr. 31, pateikė **Brian Crowley (H-0338/09)**

Tema: Baltoji knyga dėl sporto

Kokias programas, atsižvelgdama į ES baltojoje knygoje dėl sporto numatytus politikos tikslus, įgyvendina Europos Komisija siekdama pabrėžti geresnių mitybos įpročių Europoje naudą?

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Šis klausimas šiek tiek susijęs su mano ankstesniu atsakymu dėl to, kaip galėtume derinti geresnius mitybos įpročius, propaguoti sveikesnę gyvenimą ir sukurti Europos pridėtinę vertę šių sričių nacionalinei politikai.

Pirmiausia turėčiau paminėti, kad Komisijos Baltojoje knygoje „Europos strategija su mityba, atsvariu ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti“ pabrėžiama, kaip svarbu imtis iniciatyvos užkirsti kelią fizinio aktyvumo mažėjimui, o šioje baltojoje knygoje ir Baltojoje knygoje dėl sporto siūlomi fizinio aktyvumo srities veiksmai sustiprins ir papildys vieni kitus.

Komisija įsteigė Mitybos ir fizinio aktyvumo aukšto lygio grupę, kurioje visų valstybių narių pareigūnai gali dalytis politikos idėjomis bei geriausios patirties pavyzdžiais ir gauti visos vyriausybės politikos šioje srityje apžvalgą. Kaip tikriausiai žinote, ši aukšto lygio grupė posėdžiauja mažiausiai tris kartus per metus.

Įgyvendindama Visuomenės sveikatos programą Komisija teikia paramą iniciatyvoms, be kitų, tinklo vietos partnerystėms, skirtoms jaunų žmonių mitybai ir fizinei veiklai.

Grįždamas prie baltosios knygos dėl mitybos turiu atkreipti dėmesį, kad šiame dokumente pabrėžiama, jog privatus sektorius ir NVO turi suvaidinti labai svarbų vaidmenį padėdami mums užtikrinti, kad būtų pasiektas faktinis nutukimo lygio sumažėjimas.

Vyksta darbas pagal Europos mitybos, fizinio aktyvumo ir sveikatos programą, kurios nariai prisiėmė atsakomybę už veiksmus savo srityse, kad pabandytų pakeisti tendenciją.

Sporto srityje baltoji knyga lieka vieninteliu ir svarbiausiu atskaitos tašku. Joje numatyti kai kurie sporto ir sveikatos srities veiksmai, vadinami „sveikatos stiprinamąja fizine veikla“ (angl. HEPA), kurie apima paramą HEPA tinklui. Joje taip pat pasiūlyta daugiau galimybių finansuoti šios srities projektus, būtent vykdomus pagal Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir demonstracinės veiklos septintąją bendrąją programą, ES visuomenės sveikatos programą, jaunimo ir pilietiškumo programas bei Mokymosi visą gyvenimą programą.

2008 m. priimtas ES fizinės veiklos gairės taip pat galima vertinti kaip pagalbą informuojant piliečius apie fizinės veiklos ir tinkamos mitybos ir fizinės veiklos pusiausvyros palaikymo naudą.

Šiuo metu Komisija atlieka parengiamuosius veiksmus sporto srityje, kad parengtų būsimus ES veiksmus pagal Parlamento priimtus sprendimus dėl biudžeto, o 2009 m. parengiamieji veiksmai jau aiškiai parodė didelį susidomėjimą HEPA sritimi – gauti 64 proc. prašymų dėl šioje srityje vykdomų veiksmų.

Brian Crowley (ALDE). – Gerb. pirmininke, noriu padėkoti Komisijos nariui už jo atsakymą. Iš tikrųjų jis nebuvo susijęs su ankstesniu klausimu, nes aš laikiausi kitokio požiūrio.

Komisijos narys aptarė du klausimus, kuriuos norėjau iškelti: pirma, dėl mitybos ir sveikatos grupės, kuri posėdžiuose svarsto ne tik maisto rūšis ir mitybos sąlygas, bet ir klaidinančią reklamą] – daug žmonių sako, kad sportas susijęs su tam tikrų rūšių produktais ir priedais, kurie gali būti labai žalingi sveikatai. Užuoat vartoję natūralius produktus geresnei ir sveikesnei aplinkai sukurti tiems žmonėms, kurie nori sportuoti, jie vartoja papildus, pvz., augimo hormonus, kondensuotus tam tikruose gėrimuose ir energiniuose gėrimuose, kurie parduodami remiantis tuo, kad jie jums suteikia papildomos energijos, tačiau iš tikrųjų sukelia didžiulių sveikatos problemų. Būtent dėl to norėjau labai subtiliai susieti sportą ir tai, ką sportininkai ir sportininkės daro dėl būklės, kurios jie yra, ir kartu paskatinti tuos, kurie mažiau sportuoja, suprasti, kad vartodami greito poveikio gėrimą jie netaps geriausiais pasaulio sportininkais.

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Manau, kad tas kitas jūsų požiūris visiškai teisingas, nes jeigu šiandien einate į fizinės parengties centrą, iš tikrųjų dar nepriėję prie treniruoklio matote pilnas lentynas įvairių rūšių produktų, mitybos papildų, energinių gėrimų ir kt. Esate visiškai teisi, kad šioje srityje vykdomas labai didelis verslas ir kad turėtume labai atidžiai apgalvoti, kaip žiūrėti į tai ir kaip rasti tinkamą pusiausvyrą, kad sportuojantiems žmonėms būtų suteikta galimybė vartoti gerus produktus ir kartu būtų užtikrinta, kad jie turėtų teisingą informaciją apie tai, kokius produktus jie vartoja.

Manau, kad būtų labai svarbi informavimo apie neigiamas šios rūšies produktų pasekmes kampanija. Dėl vartotojo apsaugos šie produktai turi būti labai aiškiai aprašyti ir labai aiškiai pažymėti, nurodant, kokią kenksmingą poveikį šių produktų vartojimas galėtų turėti sportininkui. Manau, esate visiškai teisi sakydama, kad turime pagalvoti, kaip galėtume išvengti neigiamų sportavimo pasekmių, ir paskui atsisakyti produktų, kurie kenksmingi sveikatai, vartojimo teikiamos naudos.

Pirmininkas. – Klausimas Nr. 32, pateikė **Jelko Kacin** (H-0343/09)

Tema: Slovėnų dramos teatro Trieste sunkumai

ES skubiai reikia Komisijos nario, atsakingo už žmogaus teises, nes Europos Sąjungoje šiurkščiai pažeidinėjamos mažumų teisės. Štai vienas pavyzdys Italijoje. Vienas iš slovėnų mažumos Italijoje tautinės tapatybės ir kultūros ramsčių yra Slovėnų dramos teatras (slov. *Slovensko stalno gledališče*) Trieste, kurį dar 1945 m. įsteigė Italijos savivaldos, provincijos ir regiono institucijos.

Teatras visada turėjo finansinių sunkumų, nes Italijos valdžios institucijos nesuteikdavo reguliaraus finansavimo, o rugsėjo mėn. dėl finansinių sunkumų šis teatras buvo priverstas nutraukti spektaklių rodymą. Rūpintis slovėnų mažumai priklausančių Italijos piliečių poreikiais yra svarbus Italijos Respublikos vidaus ir tarptautinis įsipareigojimas. Italijos Respublika negerbia savo pačios piliečių teisių ir, neleidama veikti teatrui, vykdo aktyvią mažumos asimiliacijos politiką. Slovėnijoje toks elgesys laikomas šiurkščiu Italijos įsipareigojimų (slovėnų) mažumai pažeidimu.

Kokių veiksmų jūs, kaip Europos Komisijos nariai, galėtumėte imtis, kad būtų išsaugotas Slovėnų dramos teatras Trieste ir kartu su juo slovėnų kalba?

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Taip pat noriu padėkoti gerbiamajam Parlamento nariui už šį klausimą. Aišku tai, kad jis bando išsiaiškinti visus įmanomus būdus, kaip būtų galima padėti teatrui ir pagerinti jo

padėti. Pradžioje turiu pabrėžti, kad Bendrijos veiksmai kultūros srityje grindžiami 151 straipsniu, kuriame numatoma, kad Bendrija veikia siekdama skatinti valstybes nares bendradarbiauti, o prireikus paremti ir papildyti jų veiklą.

Tačiau teisė priimti sprendimą dėl nacionalinių lėšų skyrimo kultūros įstaigoms priklauso valstybėms narėms, todėl Bendrijos kompetencija neleidžia Komisijai daryti poveikio tokiam pasirinkimui. Vis dėlto kultūrų dialogas ir kultūrų įvairovės skatinimas yra pagrindiniai Europos kultūros darbotvarkės tikslai, todėl daugiašaliai šios srities projektai galėtų atitikti Bendrijos paramos pagal kultūros programą kriterijus.

Kalbant konkrečiau, ja siekiama skatinti atlikėjų kūrybiškumą ir judumą, kultūros prieinamumą visuomenei, meno ir kultūros populiarinimą, kultūrų dialogą ir susipažinti su Europos žmonių istorija bei kultūros paveldu. Galima finansuoti tik Europos masto projektus, nepamirštant, kad projekte privalo dalyvauti ne mažiau nei trys – arba, jeigu projektai daugiamečiai, šešios – organizacijos iš įvairių valstybių narių.

Dotacijos vienos kultūros įstaigos veiklai galimos tik su tada, kai veikla vykdoma Europos lygmeniu ne mažiau nei septyniose šalyse, dalyvaujančiose kultūros programoje. Be to, turėčiau paminėti, kad Komisija parengė strategiją, pagal kurią Europos Sąjungoje siekiama skatinti daugiakalbystę ir kuri apima oficialias, nacionalines, regionines, mažumų ir migrantų kalbas.

2008 m. rugsėjo mėn. komunikatas „Daugiakalbystė – Europos turtas ir bendras rūpestis“ patvirtina Komisijos paramą visoms kalboms, vartojamoms Bendrijoje, įskaitant mažumų vartojamas kalbas. Ši strategija įgyvendinta glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis, kurios vidaus kalbų politikos atžvilgiu vis dėlto tebėra sprendimus priimančiosios subjektais. Skatinti mokytis kalbų ir puoselėti kalbų įvairovę taip pat yra vienas pagrindinių mokymosi visą gyvenimą programos tikslų. Pagal šią programą Europos Sąjunga remia projektus ir tinklus, kuriais siekiama puoselėti visas kalbas, vartojamas ES, įskaitant mažumų kalbas.

Be to, reikėtų pabrėžti, kad mažumoms priklausančių asmenų apsauga – vienas iš principų, kuriais grindžiama Europos Sąjunga. Todėl Komisija mano, kad valstybės narės turi panaudoti visas savo turimas teises priemones, kad užtikrintų asmenų teises – įskaitant nacionalinėms mažumoms priklausančius asmenis – ir iniciatyviai imtis veiksmų, kad būtų panaikintos visos diskriminacijos priežastys. Europos Komisija dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą ginti pagrindines teises ir nediskriminavimo principą.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Dėkoju, Komisijos nary, už atsakymą. Juo iš esmės atsakėte į mano klausimą, tačiau tai ne esmės problema. Tai labai konkreti problema, kuri siejama su žmonių gyvenimu. Komisija iš tikrųjų laikosi nuomonės, kad tai yra klausimas, kuris turi priklausyti valstybių narių kompetencijai, tačiau Parlamentas laikosi požiūrio, kad Italijoje ne viskas veikia taip gerai, kaip turėtų. Būtent dėl tos priežasties rytoj balsuojame dėl rezoliucijos, kuri yra diskusijos dėl žiniasklaidos laisvės Italijoje produktas. Nors reikia pripažinti, jog Komisija mano, kad šiuo atžvilgiu ji neturi įgaliojimų, dauguma mūsų čia laikosi nuomonės, kad Komisija taip pat turi teisę spręsti tokius klausimus.

Mažumų klausimas – ne vien piliečių teisių klausimas. Tai taip pat pačios valstybės, atsakingos už savo mažumų teises ir įsipareigojusios gerbti jas, klausimas. Komisijos nary, esu patenkintas, kad kalbėjote apie diskriminaciją ir nepritarėte jai, tačiau akivaizdu, kad jokia mažuma negalės išlikti, jei jai nebus taikoma pozityvioji diskriminacija. Mažumai, kad išliktų, reikia papildomo supratimo ir pagalbos bei papildomos moralinės, politinės ir finansinės paramos. Tai yra pozityvioji diskriminacija. Komisijos nary, šiuo konkrečiu atveju kalbame apie įstaigą, kurią įsteigė minėta valstybė. Šis teatras tvirtėjo ir veikė daugiau nei keturiasdešimt ar penkiasdešimt metų, tačiau kiekvienais metais girdime tas pačias senas kalbas. Atsakymas skirti subsidijas iki pat metų pabaigos yra politinio spaudimo forma, tačiau, kaip jūs pats žinote, visi slavai turi panašų posakį: tuščias krepšys negali stovėti stačias. Mums reikia konkrečių finansinių veiksmų.

Maroš Šefčovič, Komisijos narys. – Visiškai suprantu jūsų susirūpinimą, tačiau mes Komisijoje privalome veikti pagal labai aiškias taisykles, nustatytas konkrečiai biudžeto asignavimų ir biudžeto išmokų srityje.

Todėl savo atsakyme mėginau parodyti jums galimybes, kaip mes Europos lygmeniu galėtume padėti Slovėnų dramos teatrui.

Šiuo atžvilgiu Komisija galėtų finansiškai padėti vieninteliui atveju – jeigu teatro administracija galėtų pradėti bendradarbiauti su savo kaimynais ir pagal dabartines sąlygas tapti aktyvi kultūros programoje. Mano manymu, tai būtų pasiekama ir įmanoma, todėl manau, kad tai taip pat būtų naudinga ne tik teatrui, bet ir kitiems kritikams bei kitiems partneriams, su kuriais Slovėnijos dramos teatras ateityje bendradarbiautų, nes tik šiomis sąlygomis Komisija gali turėti pozityvų požiūrį į šios konkrečios veiklos, kuri labai aiškiai apibūdina Europos pridėtinės vertės elementą ir Europos bendradarbiavimą šiuo atžvilgiu, finansavimą.

Kaip žinote, jeigu neturėtume specialios biudžeto eilutės šio pobūdžio projektui, negalėtume jo finansuoti. Visiškai suprantu, kad diskusijos šiuo klausimu labai dažnai yra labai audringos, nes klausimas iš tikrųjų susijęs su tautomis, tautiškumu ir kalbomis. Todėl manau, kad Europos Parlamentas labai gerai pasirengęs diskusijai šiuo klausimu, kaip pabrėžėte savo papildomame klausime.

Pirmininkas. – Tuo užbaigiama klausimų valanda.

– Atsakymai į klausimus, į kuriuos nebuvo atsakyta dėl laiko stokos, bus pateikti raštu (žr.priedą).

PIRMININKAVO: A. VIDAL-QUADRAS ROCA

Pirmininko pavaduotojas

15. Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 (Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimas) keitimas (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas – pasiūlymas dėl Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą) (COM(2009)0152 – C7-0223/2009 – 2009/0152(CNS)).

Mariann Fischer Boel, Komisijos narė. – Gerb. pirmininke, pradžioje norėčiau padėkoti jums už tai, kad leidote taikyti skubos tvarką dviem pasiūlymams, kurie, tikiuosi, padės pagerinti padėtį pieno rinkoje; vienu siūloma pieną įtraukti į 186 straipsnio taikymo sritį, o kitas yra dėl kvotų išpirkimo schemos valdymo.

Šie pasiūlymai yra paskutiniai iš ilgo pienininkystei skirtų mūsų patvirtintų priemonių sąrašo. Atsižvelgiau į jūsų rugsėjo 17 d. rezoliuciją ir tikiuosi, jog atkreipėte dėmesį į tai, kad daugelis jūsų rekomendacijų jau pritaikyta praktikoje, jos taikomos vykdomuose tyrimuose arba bus pritaikytos šiandieniuose pasiūlymuose.

Dėl jūsų rezoliucijoje minimų ilgalaikių priemonių, įsteigėme aukšto lygio grupę. Pirmasis posėdis įvyko, todėl tikimės, kad galutinis dokumentas bus pateiktas iki kitų metų birželio mėn. pabaigos.

Esu labai patenkinta galėdama pasakyti, kad šiandien pieno rinkos tikrovė tokia: kainos didėja, todėl jau nebeamatome jokio pirkimo intervencinėmis kainomis, nes rinkos kainos aukštesnės nei intervencinės.

Dėl mano pasiūlymo – 186 straipsnis yra galiojanti nuostata, taikoma daugybei produktų, tačiau pienas neįtrauktas. Paskutinis kainų svyravimas, kurį matome nuo 2007 m., rodo, kad reikia arba reikės įtraukti pieną pagal šį straipsnį, nes taip būtų suteikta galimybė Komisijai imtis skubėsnių veiksmų.

Vakar Žemės ūkio ministrų taryboje ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitete taip pat paskelbiau apie šiuos 280 mln. EUR pienininkams. Kad galėčiau greitai išmokėti šiuos pinigus, man paprasčiausiai reikia teisinio pagrindo 186 straipsnyje. Sumanymas toks: skirti šiuos pinigus į nacionalinius biudžetus pagal 2008–2009 m. gamybą ir, žinoma, neperžengiant nacionalinių kvotų, be jokios diskriminacijos paskirstytų labiausiai nuo krizės nukentėjusiems ūkininkams, viršutinių ribų. Kita vertus, norint pasinaudoti šia galimybe, mums reikia įtraukti pieną į 186 straipsnį.

Kai sakau, kad paskelbiau apie galimybę pasiūlyti 280 mln. EUR, turite suprasti, kad biudžeto valdymo institucija, kuri yra Europos Parlamentas ir Finansų ministrų taryba, dėl šios sumos turės apsispręsti lapkričio 19 d. ECOFIN posėdyje. Be to, vakar sakiau, kad tai yra paskutiniai pinigai, kuriuos turiu savo žinioje, išskyrus 300 mln. EUR, kurių reikia kaip apsaugos siekiant išvengti finansinės drausmės mechanizmo. Man svarbu aiškiai jums pasakyti, kad 186 straipsnis nėra *carte blanche*, kad būtų galima siūlyti bet kokias idėjas, kurias gali gauti Komisija. Šiame etape tegaliu pasakyti, kad privatus įvairių produktų – prie jų būtų galima priskirti ir sūrį – saugojimas yra galimas variantas, jeigu rinkos padėtis tokia, kad galime jį pateisinti.

Antra pasiūlymo dalis – kvotų sistemos valdymas. Šiuo metu jau yra galimybė valstybėms narėms pirkti kvotas. Šiuo atveju siūlome būtent galimybę valstybėms narėms paprasčiausiai sumažinti bendrą nacionalinę viršutinę kvotų ribą kvotų, kurias jos perka rinkoje, suma. Ši schema savanoriška, nes mūsų diskusijose išaiškėjo, kad privalomos schemos paprasčiausiai neveiktų politiškai.

Nekantriai laukiu jūsų pastabų.

Albert Deß, PPE frakcijos vardu. – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, labai pritariu tam, kad šiandien Parlamentas didžiaja balsu dauguma priėmė šį prašymą taikyti skubos tvarką. Tokiu būdu

pasiuntėme signalą mūsų pienininkams ir nevengėme atsakomybės. Priešingai nei mažuma mano kolegų Parlamento narių iš kitų frakcijų, šį prašymą leisti taikyti skubos tvarką laikome papildoma priemone, kuria galima padėti pienininkams sunkiu metu.

Tikra tiesa, kad šis Komisijos prašymas pateiktas pernelyg vėlai ir kad tai yra mažiau negu buvo galima padaryti. Kita vertus, tai bet koku atveju geriau negu visiškai nieko nedaryti.

Mano frakcijoje nuomonės apie siūlomą kvotų atpirkimo programą taip pat labai išsiskyrė. Programa turėtų būti privaloma, kad apskritai turėtų kokią nors poveikį. Tačiau Parlamente arba Taryboje nematau daugumos, kuri balsuotų už tai. Be to, tokia programa kai kurioms valstybėms narėms būtų nepriimtina, nes ji prilygtų subalansavimo tvarkos ribojimui ir kvotų mažinimui. Nurodymas, kad kvotos turi būti padidintos prioritetinėms grupėms, – tai sprendimas, kuris jau yra veikiantis teisės aktas.

Būtina pritarti pieno ir pieno produktų įtraukimui į 186 straipsnio taikymo sritį, kad rinkos sutrikimų atveju būtų galima imtis skubių priemonių. Vis dėlto pateiksiu pakeitimą tam, kad ši priemonė būtų apribota iki dvejų metų. Jeigu pasirodys, kad tai daryti verta, susitarsime dėl pratęsimo.

Galiausiai noriu padėkoti jums už 280 mln. EUR. Komisijos nary, jūs iš tikrųjų padarėte didelę paslaugą Parlamentui. Žinau, kad savo žinioje jau neturite pinigų. Prašau, kad ketvirtadienį būtų patvirtintas – galbūt iš dalies pakeistas – pasiūlymas dėl rezoliucijos.

Paolo De Castro, S&D frakcijos vardu. – (IT) Gerb. pirmininke, ponai F. Boel, ponios ir ponai, pirmiausia noriu pasinaudoti proga pasakyti, kad esu nepaprastai patenkintas šį rytą Parlamento parodyta atsakomybe, kai jis patvirtino skubos tvarkos taikymą, kad kartu su kitais žemės ūkio produktais būtų galima įtraukti pieno sektorių į Bendro bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 186 straipsnį.

Greitas taisyklių, reglamentuojančių intervenciją rinkos krizės atveju, taikymo šiam sektoriui pratęsimas suteikia mums galimybę imtis ryžtingų atsakomųjų veiksmų nepaprastai sunkiu visam žemės ūkiui ir visų pirma pieno sektoriui metu. Šiame etape tikimės, kad Europos Komisija atkreips dėmesį, kaip ką tik pasakė F. Boel, į Parlamento reikalavimus, nes jis keletą kartų nurodė, kad įvertinus, kokia rimta yra dabartinė krizė, paaiškėjo, jog iki šiol taikytų priemonių nepakanka.

Šiandien Parlamento atvirumą Komisijos atžvilgiu reikėtų aiškinti ne kaip neribotų įgaliojimų visišką perdavimą, o kaip atsakomybės apraišką dramatiškoje ir tikrai išimtinėje situacijoje.

Noriu pabrėžti, kad šiuo atžvilgiu Parlamentas mano, jog būtina dalyvauti visuose sprendimų priėmimo proceso etapuose siekiant užtikrinti demokratinę kontrolę, todėl manome, kad Komisija turėtų iš anksto informuoti Parlamentą apie tai, kaip iš tikrųjų naudojasi šiais naujais įgaliojimais, suteikiamais pagal 186 straipsnį, taikomą ir pieno sektoriui.

George Lyon, ALDE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, galėčiau taip pat padėkoti Komisijos narei, atvykusiai šį vakar čia, kad išsamiau paaiškintų, kokių įgaliojimų siekia. Komisijos nare, pirmiausia noriu padėkoti jums už greitą teigiamą reakciją į rezoliuciją, dėl kurios rugsėjo 27 d. susitarta Parlamente. Palankiai vertinu veiksmus, kurių ėmėtės siekdama pabandyti stabilizuoti labai sunkią pienininkų padėtį. Be to, palankiai vertinu restruktūrizavimui skiriamus 280 mln. EUR, apie kuriuos pranešėte.

Dėl pirmosios jūsų pasiūlymo dalies šiandien visi turime užduoti tokį klausimą: kodėl mūsų prašoma patvirtinti skubias priemones šiame vėlyvame etape ir ar jos padės atsigauti rinkai? Nes, kaip pasakėte savo kalboje, jau ima rodytis pirmieji atsigavimo požymiai. Nesu įsitikinęs, kad siūlomi kvotų sistemos pakeitimai turės didelį poveikį, tačiau jei valstybėms narėms jie yra savanoriški, ši grupė tikrai neprieštaraus, jų pasiūlymas bus patenkintas.

Pereidamas prie pasiūlymo išplėsti 186 straipsnio taikymo sritį – įtraukti pieną ir pieno produktus, iš savo patirties sakau, kad ministrai – arba šiuo atveju Komisijos nariai – paprastai atvyksta į parlamentus prašyti įgaliojimų tam, kad galėtų imtis veiksmų problemai spręsti. Šį vakar mūsų, matyt, bus prašoma suteikti įgaliojimus Komisijai, prieš tai tiksliai nepasakius, kokių veiksmų ji imsiai jai spręsti.

Kaip supratau iš jūsų anksčiau pasakytos kalbos, jūs minėjote, kad jums reikia papildomų įgaliojimų kaip teisinio pagrindo, kad galėtumėte išmokėti 280 mln. EUR. Būčiau dėkingas, jeigu galėtumėte paaiškinti, ar tai tiesa. Ar būtent dėl to prašote įgaliojimų? Norime žinoti, nes visi esame labai susirūpinę, kad galbūt suteikiame veiksmų laisvę Komisijai.

Komisijos nare, jūs sakėte, esate finansiškai apiplėšti – iš jūsų paimti paskutiniai skatikai, todėl jeigu turite kitokių minčių, kokių veiksmų galėtumėte imtis, tai tikrai neturėtų turėti nieko bendro su finansine kompetencija, norint padaryti ką nors apskritai reikšminga. Mūsų frakcija suteiks jums tuos įgaliojimus tik jei jie bus terminuoti ir taikomi tik nepaprastomis aplinkybėmis.

Martin Häusling, *Verts/ALE frakcijos vardu*. – (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, pagaliau išjudinome šią diskusiją. Dabar Komisija turi vėl priimti visą atsakomybę. Šį ryt mes matėme kažką neįprasta, nors mums būtų labiau patikę, jei Parlamentas daugiau dalyvautų. Noriu gana aiškiai pasakyti, kad nesame nusiteikę prieš finansinę paramą. Tačiau mums turi būti aišku, kad tokia parama yra tik lašas vandenyne kuo tiksliausia posakio prasme.

Deja, Liuksemburge priimti sprendimai taip pat nepadėjo mums subalansuoti pasiūlos ir paklausos, kurios šiuo atveju neabejotinai yra lemiamas veiksnys. Savanoriško kvotų supirkimo reikalu viskas puiku, tačiau jis neturės didelio poveikio, nes nepadės pastebimai sumažinti kiekio.

Vakar jau minėjau, kad privalome tinkamai atsižvelgti į Audito Rūmų ataskaitą, imtis įgyvendinti politiką, orientuotą į ilgą laikotarpį, ir išnagrinėti tai, ką Audito Rūmai pasakė. Audito Rūmai pasakė, jog mums reikia, kad ateityje pasiūla būtų valdoma, nes kitaip nesugebėsime finansuoti visos sistemos, taip pat reikia pieno politikos, grindžiamos Europos rinkoje parduodamais kokybiškais produktais.

Privalome kuo greičiau atsisakyti eksporto grąžinamųjų išmokų – tai yra senas mūsų reikalavimas. Be to, dažnai primindavome apie pražūtingus šių priemonių padarinius.

Mums tikrai reikia politikos, kuri neapsiribotų dabartine krize, taip pat laukiame Komisijos su ilgesniu laikotarpiu siejamų atsakymų. Deja, iki šiol Komisija nepateikė mums šių atsakymų, ypač dėl to, kaip mums reikia stiprinti gamintojų organizacijas siekiant suteikti joms daugiau rinkos galios ir apriboti prekybos centrų tinklą galią.

James Nicholson, *ECR frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, pirmiausia noriu pasakyti, jog iš tiesų palankiai vertinu šį sprendimą ir manau, kad praėjusio vakaro diskusija komitete ir šį vakar plenariniame posėdyje suteikia mums galimybę geriau išsiaiškinti padėtį. Tikrovė ir, mano manymu, nusivylimo, kurį jaučia daugelis pienininkų, priežastis yra ta, kad nors jie iš dalies ir pamatė tai, ką G. Lyon pavadino pasirodančiais pirmaisiais atsigavimo požymiais, šie pinigai dar nepervesti į jų bankų sąskaitas. Todėl tai pienininkams kelia tam tikrą nusivylimą. Ilgą laiką daugelį slėgė finansinė našta. Labai gerai ir naudinga, kad galime kalbėtis, nes dabar pripažįstu, jog reikia pradėti taikyti 186 straipsnį, kad galėtume kuo greičiau šiuos pinigus skirti gamintojams. Manau, kad uždavinys būtent toks.

Man patinka A. Dežo mintis apie pakeitimą, todėl, jeigu jis jį pateiks, manau, norėčiau palaikyti šį pakeitimą dėl dvejų arba trejų metų termino šiam darbui atlikti. Vis dėlto liksiu neįsitikinęs išpirkimo schema. Privalome daryti tai, kad apsaugotume pramonę.

Patrick Le Hyaric, *GUE/NGL frakcijos vardu*. – (FR) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, šį vakar privalau dar kartą jums pasakyti, kad jūsų siūlomos finansinės nuostatos yra tik lašas vandenyne, kai kalbame apie krizę ir neviltį, kurios apimti šiandien gyvena ūkininkai.

Ketinate išleisti 280 mln. EUR, nors vos prieš kelias savaites ketinate išleisti 600 mln. EUR. Todėl planuojate skirti vienkartinę 1 000 EUR išmoką ūkininkams, kurie šiuo metu praranda 100–200 EUR per dieną. Todėl reikalaujame realaus nepaprastojo finansinio plano, o ne pleistro gyvybei gresiančiai ligai gydyti.

Kita vertus, norite viešuosius pinigus panaudoti didžiuliam planui, kuriuo siekiama paskersti pieninius galvijus ir uždaryti fermas. Taip ketinate sužlugdyti mūsų ūkininkų ateitį, nes tai yra daugiausia jauni ūkininkai, mažiausi ūkininkai, – tie, kurie dirba žemę, gamina pieno produktus bei kokybiškus sūrius ir saugo aplinką.

Kaip drįstate tai siūlyti, kai Europoje ir kitur yra tiek daug šeimų, neturinčių galimybės įsigyti maisto ir visų pirma pieno! Noriu pridurti, kad pagal šį jūsų planą ateityje pritrūksime pieno.

Tiesa tai, kad tuo metu, kai mums taip labai liaupsinama Lisabonos sutartis, galime tik stebėtis, kad norėtumėte stiprinti šio reglamento 186 straipsnį, kuriuo jums bus suteikti visi įgaliojimai. Jūs turėjote visus šiuos įgaliojimus – būtent jie paskatino jus rinktis kvotų liberalizavimą, kuris ištūmė mus į šiandien išgyvenamą krizę, – tačiau turėjote juos vien gamintojų ir platintojų naudai, nes netgi dabar Europos Audito Rūmai atkreipia dėmesį, kad 2000–2007 m. pieno produktų vartotojų kainos padidėjo 17 proc., nors gamintojų kainos sumažėjo 6 proc.

Komisijos nare, dar kartą jums sakau, kad skubiai reikia, labai skubiai reikia suteikti didžiulę pagalbą žemės ūkio sektoriui, panaudojant labai svarbų Europos neatidėliotinos pagalbos fondą, kad sugrįžtume prie minimalių žemės ūkio produktų kainų politikos ir neleistume kapitalistinei rinkai žlugdyti mūsų ūkininkų.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Komisijos nare, žinoma, balsuosiu už pasiūlymą, net jei esu tikra, kad ši labdara iš esmės nepagerins ūkininkų padėties. Tačiau turiu užduoti tris klausimus. Pirmasis klausimas būtų toks: ką laikote šios krizės suteikta pamoka? Ar ko nors pasimokėme iš jos? Komisijos nare, šią krizę sukėlė ne kokia nors stichinė nelaimė, cunamis ar kitas panašus įvykis, o daugybė blogų sprendimų ir iš esmės nepavykusi žemės ūkio politika. Ką galite pasiūlyti ūkininkams ateityje? Kaip jie išvengs panašios krizės ateityje? Iš jūsų noriu išgirsti aiškų ir išsamų atsakymą.

Dabar – kitas mano klausimas. Vakar per klausymus komitete pasakėte, kad valstybės narės gali laisvai naudoti šią pinigų sumą. Ką tiksliai tai reiškia? Ar valstybės narės galės sąžiningai paskirstyti šiuos pinigus taip, kad jie būtų skiriami ne stambioms žemės ūkio įmonėms ir dideliems ūkiams, o smulkiesiems ir šeimų ūkių ūkininkams, kuriems daugiausia trūksta ir kurių pragyvenimas priklauso nuo to? Šie ūkininkai pateko į baisiausią padėtį. Kita didelė grupė, į kurią reiktų atsižvelgti, yra naujųjų valstybių narių ūkininkai, ypač smulkieji ūkininkai. Kaip norite atsikratyti šios nepakenčiamos diskriminacijos, kurią lemia tai, kad, pvz., mes, vengrai, savo rinkų atžvilgiu turėjome viską atiduoti Europos Sąjungai, tačiau gavome tik mažą dalelę subsidijų? Kaip ir kada bus panaikinta ši neteisybė ir nelygybė?

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponai F. Boel, ponios ir ponai, palankiai vertinu Komisijos narės apsisprendimą atvykti į Parlamentą, kad išdėstytų pieno sektoriui skirtų priemonių paketą.

Atsižvelgdamas į siūlomų priemonių turinį ir nepaisydamas to, kad jose trūksta tam tikrų veiklos duomenų, manau, jog einama teisinga kryptimi siekiant išspręsti problemas, su kuriomis šiuo metu susiduria mūsų ūkininkai. Tačiau nemanau, kad vien siūlomomis priemonėmis galima išspręsti problemas, su kuriomis susiduriame. Vis dėlto manau, kad nepaprastai svarbu balsuoti už pasiūlymą iš dalies pakeisti Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 78 ir 79 straipsnius.

Dėl to paties Bendro bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamento 186 straipsnio noriu visų pirma atkreipti dėmesį, kad šio straipsnio a ir b punktuose nustatomi skirtingi įvairių prekių apsaugos lygiai, kai kuriems produktams intervenciją taikant tada, kai kainos labai padidėja arba sumažėja, o kitiems – kiaulienai, alyvuogių aliejui ir kitiems produktams – tik tada, kai kainos labai padidėja. Tai laikau nederamu neatitikimu.

Noriu – taip pat Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos vardu – pateikti pakeitimą, kurio tikslas – užtikrinti, kad prieš imdamasi 186 straipsnyje išdėstytų priemonių Komisija informuotų Parlamentą, ir manau, kad šis pakeitimas atitinka tai, ką neseniai pasiūlė Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija.

Galiausiai raginu Komisijos narę padidinti, kaip prašoma Europos Parlamento rugsėjo 17 d. rezoliucijoje, *de minimis* pagalbos sumą visiems našiams sektoriams, nepaisant šiuo metu galiojančių nacionalinių viršutinių ribų.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, deja, visi žinome apie grėsmingą Europos pieno sektoriaus padėtį. Mano politinė frakcija daug mėnesių ragino patvirtinti skubias priemones siekiant pabandyti išgelbėti tūkstančius ūkininkų nuo bankroto. Šiuo tikslu turime patvirtinti savo iniciatyvas ir kitų politinių frakcijų remiamas iniciatyvas.

Todėl turime mažą pasirinkimą – tik pritarti Komisijos iniciatyvoms, kad ir kokios nepakankamos jos mums atrodytų. Būtent dėl to šį ryt Europos Parlamento socialistų ir demokratų pažangiojo aljanso frakcija taip pat balsavo už mums pasiūlytos skubos tvarkos taikymą. Tačiau siūlome ir reikalaujame, kad Europos Parlamentas būtų informuojamas apie priemones, kurios bus patvirtintos artimiausiomis dienomis ir įgaliojimus dėl kurių dabar perduodame Komisijai. Toliau darysime viską, ką galime, kad atkurtume rinkos pusiausvyrą, idant ji galėtų garantuoti atitinkamą pelną gamintojams, kaip dar kartą patvirtinama Lisabonos sutartyje.

Marit Paulsen (ALDE). – (SV) Gerb. pirmininke, akivaizdu, kad reikia skubiai imtis veiksmų, kai tam tikruose sektoriuose kyla krizė, pvz., taip nutiko bankininkystės, automobilių pramonės ir pienininkų sektoriams. Tačiau tokios krizės kyla ne kartą. Galbūt kitą kartą tai bus ne pienininkystė. Galbūt tai bus grūdų sektorius ar kažkas kita.

Jei galėčiau šiek tiek išplėsti dabartinę šios diskusijos sritį, pasakyčiau, kad negalime toliau spręsti tik neatidėliotinas problemas. Be to, mums reikia rasti laiko, energijos ir galimybių planuoti politiką, kad pasiūlytume Europos bendrąją žemės ūkio politiką, kuri būtų tvirta, tvari ir lanksti ir kuria būtų pašalintos

sunkiausios kainų nestabilumo, kurio galime tikėtis, pasekmės. Noriu, kad Europos kaimo vietovės būtų gyvybingos, tačiau kaimo vietovės negali išgyventi be ūkininkų ir gyvūnų!

Martin Häusling (Verts/ALE). - (DE) Gerb. pirmininke, deja, šįvakar J. Bové negali dalyvauti, todėl vėl kalbu aš. Turiu daugiau klausimų Komisijos narei. Ar ji rimtai tiki, kad išmokėjus šiuos pinigus baigsis protestai? Kaip sakiau anksčiau, manau, kad šįryt priimtas Parlamento sprendimas prilygsta veiksmų laisvės suteikimui Komisijai, nes nežinome, kaip ji su ja elgsis. Dar kartą pasakysiu, kad Komisija nėra problemos sprendimo dalis, bet iš tikrųjų yra problemos dalis. Laikausi šio požiūrio.

Tačiau taip pat tiesiog sutinku su sprendimu – kadangi turite matyti tokius faktus, kokie jie yra, ir būtent dėl jų buvo apsispręsta – ir noriu kitiems Parlamento nariams pasakyti, kad privalome apriboti šias priemones. Turime apriboti jas valdomu laikotarpiu, kad Parlamente taip pat galėtume vėl paimti vairą į savo rankas.

Komisijos nare, turiu jums kitą klausimą, nes nuolatos remiate visas programas, kuriose mums reikia toliau remti restruktūrizavimą. Taigi, ką jūs laikote restruktūrizavimu? Ar tikrai manote, kad yra teisinga mums toliau leisti pinigus siekiant iš esmės skatinti smulkiuosius ūkininkus pasitraukti iš veiklos, kad galėtume skirti pinigus didesniems ūkiams? Galiausiai ši politika nebėra veiksminga priemonė. Turime įsitikinti, kad šiuos pinigus panaudojame tikslingai, ypač nepalankioje padėtyje esantiems regionams, kad būtų išsaugotos tų regionų, kurie daugiausia nukentėjo, struktūros.

João Ferreira (GUE/NGL). - (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, Komisija pateiktu pasiūlymu pripažįsta savo politikos pieno sektoriuje nesėkmę, tačiau ir toliau taiko savo pradžūtingas pagrindines politikos gaires nepaliesiems sektoriams. Čia minėtų milijonų yra daug mažiau negu suma, kurios reikia norint kompensuoti gamintojams mažėjančias kainas, dėl kurių jie kenčia.

Kitaip nei buvo tvirtinama, reikia pakeisti į priešingą tendenciją, pagal kurią BŽŪP leidosi žemyn, kai sėkmingos reformos sugriovė priemones, skirtas rinkai, kvotoms ir gamybos teisėms reguliuoti, ir privertė tūkstančius gamintojų pamažu palikti sektorių. Tūkstančių darbo vietų padėtis yra kritiška – visų šeimų, kurios priklauso nuo ūkininkavimo, ir ypač pieno sektoriaus. Kalbame apie didžiulius regionus, kuriuose vis dažiau bus atsisakoma žemės, todėl tai turės katastrofiškų socialinių ir aplinkosauginių pasekmių.

Dėl viso to būtina skubiai įsikišti siekiant grąžinti gamintojams sąžiningas kainas, tačiau tam reikės daugiau lėšų negu tos, kurios dabar skiriamos. Kartojame, jog svarbiausia, kad padėtis verčia imtis platesnio užmojo priemonių, kurios nebūtų vien palaikomosios, pvz., metinių pieno kvotų nebedidinimas grįžimas prie lygių, buvusių iki sprendimo padidinti juos, ir sprendimo 2015 m. panaikinti kvotų sistemą panaikinimas.

Diane Dodds (NI). - Gerb. pirmininke, kaip ir dauguma Parlamento narių, šiandien balsavau už skubos tvarkos taikymą 186 straipsnio atžvilgiu. Bet kokia finansinė pagalba pieno sektoriui yra būtina, kad jis išliktų, ypač maži šeimų ūkiai, kurių aptinkame Šiaurės Airijoje.

Jeigu, kaip jūs, Komisijos nare, sakote, jums reikia pakeisti 186 straipsnį siekiant panaudoti 280 mln. EUR fondą, neabejotinai jus palaikysiu. Galime tik tikėtis, kad pinigai bus greitai išmokėti ir paskirstyti. Daugelis ūkininkų labai ilgai laukė jiems reikalingos pagalbos.

Tačiau manęs nepradžiugino pasiūlymai dėl 65 ir 84 straipsnių. Beveik neabejotina, kad jie neturės poveikio JK, tačiau turiu keletą klausimų, susijusių su jais, ypač dėl to, kad manau, jog pagal juos bus sudarytos nevienodos sąlygos Europos regionams, taip pat atrodo, kad jie nesiderina su dabartine Komisijos politika.

Christophe Béchu (PPE). - (FR) Gerb. pirmininke, politika turi būti nuosekli. Per keletą pastarųjų savaitių daugelis mūsų Parlamente iš Komisijos reikalavo priemonių. Kai mums bus pasiūlyti sprendimai, balsuosime už šiuos sprendimus, net jei – sutinku su tuo, kas buvo pasakyta, – jie pasirodys negreitai ir net jei turės būti išgauti pasinaudojant tiek Europos Parlamento, tiek ministrų patvirtintomis pozicijomis.

Ši suma, kuri bus naudinga labai trumpą laiką, nepadės išspręsti, kaip jau daugelis sakė, ilgalaikių problemų, susijusių su tuo, kaip sprendžiamas planuojamo kvotų panaikinimo klausimas. Jeigu norime turėti galimybę įveikti pasikartojančias krizes ir neleisti joms kilti žemės ūkio gamybos sektoriuje, nėra kito būdo tai padaryti, kaip tik reguliuoti gamybą ir taikyti kontrolės priemones arba taikyti jų derinį.

Tačiau šįvakar kalbama ne šiuo klausimu. Šįvakar kalbame vieninteliu šiuo metu svarbiu klausimu – 186 straipsnio klausimu. Komisijos nare, turiu vieną paprastą klausimą: pasakykite konkrečiai, ką pagal 186 straipsnį ketinama daryti, nuo kada ir kaip?

Iratxe García Pérez (S&D). - (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, prieš mėnesį svarstėme Parlamento rezoliuciją ir pasiūlymus dėl intervencijos į pieno sektorių. Šiandien svarstome dvi naujas priemones: kvotų valdymo pakeitimą ir 186 straipsnio priemonę, t. y. priemones, kurias sutikome apsvarstyti skubiai, kaip jūs ir prašėte.

Tačiau, Komisijos nare, sektorių reikia vertinti kaip visumą, todėl nėra gerai turėti tiek mažai pasiūlymų tokiu klausimu, kurį sprendžiame jau keletą mėnesių.

Mes reikalaujame bendrų Europos sprendimų. Šiuo atžvilgiu paskelbtas minimalios pagalbos padidinimas visiems sektoriams lems iškraipymus tarp valstybių narių ir apsunkins vienodą BŽŪP taikymą.

Galiausiai viena paskutinė mintis: svarstoma 280 mln. EUR pagalba, kurią, žinoma, vertiname palankiai, tačiau noriu jums, Komisijos nare, priminti, kad Parlamentas patvirtino rezoliuciją, kurioje reikalavimas padidinamas papildomomis 600 mln. EUR lėšomis, kad būtų galima įveikti krizę pieno sektoriuje.

Britta Reimers (ALDE). - (DE) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kaip ūkininkė, pateiktą 78 ir 79 straipsnių pakeitimą vertinu kaip tokį Komisijos nukrypimą nuo savo iki šiol vykdomo patikimo kurso, kai žemės ūkio reforma pakenkiama našiams ir perspektyviems ūkiams.

Taip eksperimentuoti pavojinga paprasčiausiai dėl noro kažką daryti siekiant užbaigti pieno kvotų sistemos etapą – sistemos, kuri iki šiol pienininkams tikrai buvo nenaudinga. Taip pat buvo pamiršti vietoje vykstantys pokyčiai, nes šiuo metu rinka galiausiai pradeda atsigausti. Todėl atmetu šį pakeitimą.

Lengva pastebėti, kaip Komisija Parlamento raginimą imtis skubių priemonių siekia panaudoti savo tikslams. Tai ji daro prieš pat Lisabonos sutarties įsigaliojimą bandydama užsitikrinti pastovią kompetenciją, pasinaudojant 186 straipsniu, veikti be Parlamento sutikimo. Todėl atmetu šį pakeitimą.

Tačiau galėčiau sutikti su tuo, kad krizių atvejais Parlamentas perduotų Komisijai kompetenciją ribotam terminui. Be to, šią galimybę Parlamentas galėtų turėti būsimų krizių atvejams, nes dėl jo Darbo tvarkos taisyklių 142 straipsnio ji turėtų labai greitą poveikį.

Richard Ashworth (ECR). – Gerb. pirmininke, pieno sektorius išgyvena krizę, todėl noriu užprotokuluoti savo padėką ir pagyrimus Komisijos narei už tai, kad labai laiku ėmėsi veiksmų, kurie, mano manymu, buvo tikrai teisingi. Manau, kad 280 mln. EUR yra reali suma, kurią palankiai įvertins pramonės šaka. Mane įtikino, jog bus būtina perduoti įgaliojimas pagal 186 straipsnį, kad būtų galima laiku išmokėti šias išmokas gamintojams, todėl palaikau pakeitimus. Juos palaikau, nors man labiau patiktų, kad šią koncesiją apribotume daugiausia iki 2013 m.

Tačiau turiu abejonių dėl nacionalinių kvotų išpirkimo schemos, kuriose, atkreipiu dėmesį, bus numatytos galios padidinti papildomus mokesčius kvotas viršijantiems gamintojams. Manau, kad taip baudžiami našiai dirbantys ir pažangūs gamintojai – dažnai jauni vyrai, jauni žmonės, kurie yra tikras mūsų pramonės ateities gyvybės šaltinis, – todėl, manau, taip visiems pasiūčiame negerą žinią.

Gyvename labai nestabilioje rinkoje, todėl šiai pramonei reikia ne trumpalaikių atsakomųjų priemonių, o ilgalaikės strategijos. Ilgą laiką buvau Komisijos narės šalininkas dėl jos ilgalaikės pramonės ateities vizijos, todėl noriu padėkoti ją laikyti šios krypties – ilgalaikės strategijos, o ne trumpalaikės reakcijos.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Gerb. pirmininke, tikiuosi, kad pieno gamintojai jau išgyveno tai, kas blogiausia. Šią viltį sustiprina sprendimas kitais metais paremti pieno gamintojus 280 mln. EUR suma. Tačiau lieka neatsakytas pagrindinis klausimas: kas ilgai turėtų būti daroma dėl pieno gamybos ir pieno gamintojų? Svarbiausias klausimas šia tema – pieno gamybos kvotų ateitis.

Šiuo metu yra du požiūriai. Pagal pirmąjį, kuris yra bendrosios žemės ūkio politikos peržiūros rezultatas, laipsniškai didinamos gamybos kvotos, kurias iki 2015 m. siekiama panaikinti. Pagal antrą požiūrį, kuris yra dabartiniame Europos Komisijos pasiūlyme, siekiama riboti pieno pasiūlą nauja mokesčio už nacionalinės kvotos viršijimą skaičiavimo metodika. Šie požiūriai prieštarauja vienas kitam.

Aš pats esu už kvotų išsaugojimą, tačiau tik tada, kai kvotų paskirstymas ES šalims ir gamintojams grindžiamas objektyviais ir teisingais kriterijais. Sukurti ir pritaikyti tokius teisingus ir objektyvius kriterijus būtų labai sudėtinga, tačiau galbūt tai būtų verta pastangų. Jeigu kalbame apie taikymo srities išplėtimą, visiškai palaikau 186 straipsnio taikymo srities išplėtimą, tačiau manau, kad kartu turėtų būti apibrėžta Komisijos vaidmuo ir priemonės, kuriomis ji galės naudotis.

Alan Kelly (S&D). – Gerb. pirmininke, štai ką noriu pasakyti Komisijos narei: jeigu atleisite už žodžių žaismą – pieno krizė yra kažkas panašaus į tai, ką Komisija „padarė iš kiaulės ausų“. Šį posakį Airijoje vartojame tada, kai kas nors iš kažko padaro visišką painiavą (daro paviršutiniškai).

Vos prieš 18 mėnesių sakėte, kad pieno kainos turėtų labai padidėti, tačiau matome tik tai, kad kai kuriose šalyse jos perpus sumažėjo. Todėl Komisija privalo turėti galimybę daug greičiau įsikišti į rinką, ir šiuo atžvilgiu šis motyvas yra pozityvus.

Airijoje mano Mansterio rinkimų apygardoje, daugelis dirbančiųjų pieno sektoriuje – tiek stambūs, tiek smulkūs ūkininkai ir ypač šeimos ūkiai – vos išgyvena arba tiesiog stovi prie bankroto slenksčio. Jie žiūri į savo sunkumus ir menkas siūlomas sumas, tuo tarpu kiti, pvz., bankai ir bankininkai, nuo bankroto gelbėjami didžiulėmis pinigų sumomis.

(Pirmininkas paprašė kalbėtoją kalbėti lėčiau)

Vakar paskelbtas 280 mln. EUR pieno fondas palankiai vertintinas, tačiau jis tėra „pleistras“, palyginti su daug didesne problema. Praėjusių metų rugsėjo mėn. Parlamentas balsavo už tai, kad būtų skirti 600 mln. EUR. Visų pirma siekiant parodyti solidarumą su smulkiaisiais ūkininkais šis skaičius turėtų išlikti. Kitas Komisijos prioritetą turi būti visos pieno tiekimo problemos sprendimas. Tvirtai tuo tikiu. Kol jos neišspręsimė, susidursime su daugiau problemų, todėl „pleistra“ mums gali greitai baigtis.

Elisabeth Jeggle (PPE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, taip, turėtume sutikti, kad pienas būtų įtrauktas į 186 straipsnį, todėl tikiuosi, kad rytoj taip ir pasielgsime. Negalime visuomet Komisijos kritikuoti, kad per lėtai veikia ir kad atsilieka, kad sako, jog dar yra prošvaistė, kurios iš tikrųjų nėra.

Dabar Komisija turi galimybę veikti greitai, todėl turėtume suteikti šią galimybę, o tai darydami visuomet turėtume parodyti savo pasiryžimą pareikalauti iš jos atsakomybės. A. Deß pakeitimas, pateiktas Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) frakcijos vardu, suteiks mums galimybę padaryti tai kartu. 280 mln. EUR, apie kuriuos daugelis kalbėjo, tėra lašas jūroje. Vis dėlto taip pat turime pripažinti, kad finansiniai metai baigiasi. Turime suprasti, kad paprasčiausiai daugiau neturime pinigų.

Kaip turėtume valdyti bendrą padėtį? Norėtume pasirūpinti, kad tie pienininkai, kurie daugiausia nukentėjo nuo krizės, gautų 280 mln. EUR. Kalbame apie pieno rinką, tačiau ją sudaro tikri žmonės ir kaimo vietovės, apie kurias diskutuojame ir apie kurias visada sakome, kad norime apsaugoti, kai diskutuojame kitais klausimais. Komisijos nare, paremkite pieno fondą! Šią popietę Komisijos narė, kalbėdama diskusijoje dėl biudžeto buvo už fondą, todėl noriu tai tinkamai paaiškinti. Esu labai tuo patenkinta. Be to, mums šio signalo reikia skubiai, nes šie pinigai taip pat numatyti 2010 m. biudžete.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE). – (PT) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, taip pat esu patenkinta, kad šioje posėdžių salėje buvo patvirtintas skubos tvarkos taikymas, nes manau, kad įtraukti pieno klausimą į 186 straipsnį yra ir pats laikas, ir svarbu.

Įrodinėju, jog dėl tokios rimtos padėties, su kokia susidūrė pieno sektorius, reikia skubių priemonių, kad būtų galima apginti sektorių tiek dėl ekonominių, tiek dėl socialinių priežasčių. Iš tikrųjų atvykau iš Portugalijos Azorų regiono, kuriame pieno sektorius yra labai svarbus ir yra įsitvirtinęs socialiai gana pažeidžiamuose regionuose, kuriems tikrai būtų nepaprastai svarbu išsaugoti kvotų sistemą po 2015 m.

Čia pasiūlytos priemonės yra šiek tiek per menkos, tačiau reikalingos ir būtinos. Be to, man kelia nerimą tai, kaip Komisija pasinaudos naujomis galiomis, kurios jai bus suteiktos, ypač dėl to, kad per šią krizę ji veikė gana neįtakingai, per vėlai – tik smarkiai spaudžiama – pateikdavo nepakankamas priemones. Atsižvelgdama į tai noriu Komisijai pasiūlyti 186 straipsnio priedą, kuriame nustatomos priemonės, galimos naudoti radikaliai intervencijai į pieno sektorių siekiant užtikrinti jo tvarumą.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, labai pritariu jūsų pasiūlymui. Yra vienas punktas, kurį, mano manymu, reikia kritikuoti, tačiau tai – savanoriška pieno kvotų išpirkimo programa.

Norint, kad programa pasisektų, ji turi būti privaloma, o ne savanoriška. Šį savanorišką susitarimą išpirkti pieno kvotas laikau neveiksmingu. Manau, taip yra ne tik dėl to, kad ši sistema nuo pat pradžios reikš, jog išlaikysime kvotų didėjimą, kurį paskui bus labai sunku vėl sumažinti. Išpirkdami pieno kvotas vėl suteiksime joms finansinę vertę, o pagrindinis to poveikis bus tas, kad taip trukdysime subalansavimui. Manau, kad turiau atmesti bet kokias priemones, kurios riboja balansavimą. Ypač laipsniško perėjimo prie pieno kvotų laikotarpiu balansavimas yra būtina priemonė, kad atskiri ūkiai turėtų galimybę geriau orientuotis rinkoje.

Dėl mano minėtų priežasčių esu priverstas atmesti šią pasiūlymo dalį, nors balsuosiu už visą pasiūlymą.

Ricardo Cortés Lastra (S&D). – (ES) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, reikia pripažinti, kad ketiname patvirtinti priemones, kurių tikslas – dalinis pieno sektoriaus krizės problemos sprendimas.

Visi čia esantieji žino apie mūsų ūkininkų gyvulių auginimo sąlygas ir ką šios priemonės reiškia jiems ir jų šeimoms.

Mūsų ūkininkai nenori būti nuolatos subsidijuojami. Jie prašo mūsų sugebėti taip atlikti darbą, kad jis būtų vertas pagarbos parduodant jų produktus padoria ir sąžininga kaina, kuri atitiktų jų įdėtas pastangas ir investicijas.

Komisijos nare, be padrąsinimo ir pasitikėjimo, kurį galime suteikti savo ūkininkams šiomis naujomis priemonėmis, esame kelyje į būsimas reformas, svarbias reformas, kuriais toliau svarstysime Parlamente.

Mairead McGuinness (PPE). – Gerb. pirmininke, svarbi žinia, kurią išgirdome iš Komisijos narės, yra ta, kad rinkos kainos pradeda kilti. Turėtume pripažinti tai Parlamente ir reikalauti užtikrinti, kad pinigai būtų perduoti ūkininkams. Sakome, kad jie turi galimybę gauti 280 mln. EUR, tačiau kiekvienas papildomas jų gaunamas centas yra daug vertingesnis, negu dotacijų mokėjimas jiems. Tai yra svarbiausia.

Manau, jog svarbu tai, kad kai kurie labai kritikavo Komisiją. Pripažinkime, kad intervencija ir eksporto grąžinamosios išmokos buvo naudojamos siekiant išlaikyti kainas, net su tomis pasibaisėtinais mažomis gamintojų kainomis, todėl manau, kad kai kuri kritika yra nereikalinga ir nemaloni. Palaikau 186 straipsnio taikymo srities išplėtimą, jeigu jums reikia išmokėti šiuos 280 mln. EUR, kuriuos laikau labiau simboliniais nei reikšmingais.

Pasimokykime iš klaidų. Mums reikia pasvarstyti, kas gali atsitikti BŽŪP reformai po 2013 m., todėl tam daug dėmesio skiria aukšto lygio grupė. Norėčiau pasakyti toms politinėms frakcijoms, kurios šį vakar palaiko pieno rinkos finansavimą: įsitinkite, kad taip pat remiate tinkamai finansuojamą bendrąją žemės ūkio politiką po 2013 m., nes kitaip jūsų žodžiai yra tušti.

José Bové (Verts/ALE). – (FR) Gerb. pirmininke, atsiprašau jūsų – maniau, kad ateisiu anksčiau, bet buvau užsiėmęs. Aiškinau klausytojams prancūzams, kurie vakar dalyvavo Liuksemburge.

Manau, kad Tarybos sprendimas yra blogas, nes vienintelis žodis, matomas tekste, yra „restruktūrizavimas“. 1984 m. Prancūzijoje buvo 480 000 pieno gamintojų, o šiandien jų liko mažiau nei 88 000.

Šiandien mums sakoma, kad dar daugiau gamintojų gali būti priversti pasitraukti ir kad pinigai, kurie bus kompensuoti, – tai matyti tekste, – bus naudojami savo kvotas viršijusiems gamintojams. Todėl gamyba turės būti toliau koncentruojama, o sunkiausioje padėtyje esančių rajonų pieno gamintojai išstumiami. Toks požiūris neteisingas.

Skirti pinigai, t. y. 280 mln. EUR, – skaičius jau buvo minimas, – prilygsta 50 EUR per mėnesį vienam ūkiui vieniems metams. Tai niekai, nes beveik įrodo, kad nepaisoma gamintojų išgyvenamos krizės.

Galiausiai 186 straipsnio klausimu noriu pasakyti, kad tuo metu, kai pereiname prie bendro sprendimo žemės ūkio reikalų srityje priėmimo procedūros, nepriimtina Komisijai perduoti įgaliojimus, suteikiančius veiksmų laisvę.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Noriu Komisijos narei užduoti klausimą ir padėkoti, kad atvyko į Parlamentą. Jūs sakėte, kad lėšos, pažadėtos fondams siekiant paremti pieno sektorių, bus skirtos valstybės narėms pagal seną koeficientą arba, kitaip tariant, remiantis suderėtomis kvotomis. Tačiau daugelis valstybių narių skundžiasi, kad šios kvotos yra nesąžiningos. Tiesą sakant, tai yra priežastis, kodėl valstybės narės primygtinai reikalauja, kad būtų atsisakyta rinkos reguliavimo. Pavyzdžiui, kai kurios valstybės netgi negali pasigaminti pakankamai produktų savo vartojimui patenkinti. Ar nemanote, kad naudojant seną koeficientą išliks ši neteisybė...

(Pirmininkas nutraukė kalbėtoją)

Apibendrinsiu savo klausimą, kad per daug neviršyčiau man skirto laiko. Komisijos narė pasakė, kad lėšos bus skiriamos valstybės narėms pagal seną koeficientą. Tačiau daugelis valstybių narių skundžiasi, kad šiuo metu skirtos kvotos yra nesąžiningos. Tiesą sakant, tai taip pat yra priežastis, kodėl valstybės narės primygtinai reikalauja, kad būtų atsisakyta rinkos reguliavimo. Ar nemanote, kad naudojant seną koeficientą išliks ši neteisybė?

Mariya Nedelcheva (PPE). - (BG) Noriu pritarti Tarybos ir Komisijos sprendimui skirti papildomą 280 mln. EUR subsidijų paketą 2010 m. pieno gamybai. Juo siunčiamas aiškus signalas visiems tiems, kurie kasdien kenčia nuo neigiamų krizės padarinių. Reikalauju, kad ši atitinkama reakcija būtų ne pavienis ekonominis sprendimas, o tikslingos ir ilgalaikės šio Europos atkūrimo, stabilizavimo ir vystymo strategijos dalis. Todėl svarbu atsižvelgti į priemones, kurias ketina patvirtinti kiekviena valstybė narė. Noriu atkreipti dėmesį į tai, kad Bulgarija gali tik iš dalies sutikti su pasiūlymais iš dalies pakeisti Reglamentą Nr. 1234. Primygtinai reikalaujame, kad projekte būtų aiškiai užfiksuota, jog galimybėmis valdyti nacionalines pieno kvotas būtų naudojamosi valstybių narių nuožiūra. Svarbu, kad išliktų galimybė pasirinkti esamą pieno kvotų išpirkimo ir perskirstymo per nacionalinį rezervą schemą. Vargu ar galime leisti sau suvaržyti gamintojus arba rinkti rinkliavas iš gamintojų, nes Bulgarijos sektoriuje vyksta modernizavimo procesas. Kitaip Bulgarijos gamintojai nebus konkurencingi net po 2015 m.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D). - (PL) Gerb. pirmininke, žinoma, esame patenkinti, kad patvirtiname šiuos naujus sprendimus, kurie skirti padėti ūkininkams, įskaitant Lenkijos ūkininkus. Tačiau taip pat nereikėtų pamiršti, kad kai kalbame apie pinigus, – pinigus, apie kuriuos kalbame, – svarbu, kaip pinigai iš tikrųjų paskirstomi. Jie turėtų pasiekti tuos, kurie labiausiai jaučia krizės poveikį, nes nesutiksiu su politika, pagal kurią visiems skirsime vienodą sumą, kuri reikš mažą sumą, nes taip tikrai, tiesiogine prasme, nepadėsime niekam.

Antra, norėčiau, jei galiu, paminėti praeitį prieš po akimirkos grįždamas į ateitį. Esu tikras, kad prisimename nuostabius laikus, nuo kurių dabar jau praėjo daugiau nei metai, kai ūkininkai gaudavo labai gerą kainą už pieną. Kartu jie turėjo naudos iš didelių ES subsidijų, skiriamų pieno sektoriui modernizuoti. Todėl svarbu, kad ateitį planuotume remdamiesi šia patirtimi ir kad padarytume išvadas iš savo klaidų, nes klaidų tikrai buvo padaryta. Mums taip pat svarbu pagalvoti apie tai, kaip planuoti šio sektoriaus plėtrą, nes yra galimybė gauti pinigų tiek kaip tiesiogines subsidijas, tiek kaip skirtas kaimo vietovių plėtrai. Be to, savo žinioje turime pieno kvotų priemonę.

Czesław Adam Siekierski (PPE). - (PL) Komisijos nare, noriu užduoti jums klausimą: kokiu tikslu Komisija nori išleisti 280 mln. EUR? Ar restruktūrizavimui, ar geriau galbūt, kaip norėjo 21 valstybė narė, investicijoms į rinką, į rinkos mechanizmus? Tiesą sakant, ūkininkai nori, kad pinigai būtų naudojami paramos mechanizmomis. Šiuo metu jie nebeturi galimybės imti daugiau paskolų arba gerinti našumą. Šiuo metu jie negali tęsti modernizacijos, nes prarado likvidumą. Dabar jie nenori pirkti šaldytuvų arba melžimo įrenginių, nes dabar ne laikas tolesnėms investicijoms. 280 mln. EUR sudaro mažiau nei 2 EUR Europos Sąjungoje pagaminto pieno tonai.

Kai Europos Komisija siūlo tai, ką ji vadina „kvotų sistemos valdymo mechanizmu“, iš tiesų ji nori apriboti gamybą. Turėtume pasvarstyti, ar nepamatysime pasikartojančios situacijos, kuri susiklostė po cukraus rinkos reformos ir kuri reiškia, kad dabar turime problemų su apsirūpinimu cukraus atsargomis. Ar dabar laikas taikyti pieno arba grūdų gamybos apribojimus? Esu tikras, kad to mes nenorime.

Herbert Dorfmann (PPE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, esu patenkintas, kad praėjus vos kelioms savaitėms nuo to laiko, kai Parlamentas patvirtino rezoliuciją dėl pieno, pateikiate pasiūlymus, kad patenkintumėte mūsų reikalavimus. Sutinku su jūsų pasiūlymu dėl 186 straipsnio, įskaitant terminą, kuris, mano manymu, yra pagrįstas. Be to, esu už jūsų siūlomą diferencijuotą kvotų skyrimą.

Turiu pasakyti, kad dėl pasiūlymo dėl kvotų išpirkimo likau dar labiau suglumęs. Jūs pati ne vieną savaitę ir mėnesį kalbėjote, kad dabartinę krizę sukėlė ne kvotų sistema, todėl tai prisimindamas aš nemanau, kad šis išpirkimo pasiūlymas yra visiškai skaidrus. Galiausiai taip pat noriu pasakyti, kad kol kas negali viskas tuo pasibaigti. Turime toliau imtis veiksmų, ypač susijusių su pieno sektoriumi sudėtinguose ir kalnų regionuose, kuriuose paprastai nėra alternatyvų pienininkystei.

Elisabeth Köstinger (PPE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nare, ponios ir ponai, aš taip pat noriu pareikšti savo nuoširdžią padėką už 280 mln. EUR. Visų pirma tikrai tikiuosi, kad visa šių pinigų suma pasieks mūsų 40 000 Austrijos pienininkų, kuriems jos labai reikia. Jūs tikrai žinote apie padėtį kalnų regionuose ir smulkiuose šeimos ūkiuose.

Komisijos nare, Austrija visada buvo prieš laipsnišką kvotų atsisakymą. Gerai, jūs pasirinkote savo kryptį ir nuosekliai jos laikėtės. Žinoma, mes pabandysime tam parengti savo ūkininkus ir kiek įmanoma daugiau padėti jiems šiuo klausimu. Tačiau kad ir kiek stengčiausi, negaliu suprasti jūsų pasiūlymo dėl savanoriškos kvotų išpirkimo programos. Jeigu pritaikysime sistemą, dėl to jų vertė ir kaina padidės lygiai tiek, kiek kvotų jūs laipsniškai atsisakote. Kaip turėtume tai paaiškinti Austrijos ūkininkams?

Mariann Fischer Boel, *Komisijos narė*. – Gerb. pirmininke, šį vakar atidžiai išklausiusi diskusiją manau, kad iš kai kurių kalbų galėtumėte susidaryti įspūdį, jog tai yra pirmas žingsnis, kurį žengiame siekdami padėti Europos Sąjungos pieno sektoriui. Nieko labiau klaidingo negalėtų būti. Esu visiškai įsitikinusi, kad bent jau kai kurie iš jūsų žino, kas vyko nuo šių metų sausio mėn., kai pradėjome taikyti viešąjį ir privatų saugojimą, intervenciją ir eksporto grąžinamąsias išmokas. Per vasarą ėmėmės daugybės įvairių priemonių, todėl manau, kad turėtume sugalvoti specialų mokymą, kad naujiems Parlamento nariams papasakotume, kas būtent vyksta nuo praėjusio sausio mėn.

Dėl konkrečių punktų dėl dviejų šiandien čia svarstomų pasiūlymų turiu dar kartą pakartoti, kad išpirkimo schema nėra nauja schema. Ji jau yra parengta valstybėms narėms naudoti, jeigu jos nori padėti konkretiems pienininkams pasitraukti iš verslo. Tai yra pasiūlymas, todėl nenoriu padaryti jo privalomo. Tai yra galimybė padėti ūkininkams pasitraukti iš verslo. Kvotos, kurias jos superka, gali būti laikomos nacionaliniame rezerve ir paskirstomos vėlesniame etape, jeigu valstybės narės to nori. Tai buvo viena diskusijos dalis.

Kita dalis, kuri iki šiol sukėlė daugiausia susidomėjimo, yra 186 straipsnis. Priežastis įtraukti pienininkystę į 186 straipsnį yra ta, kad mums reikia turėti galimybę reaguoti greitai. Be kita ko, nematau jokių priežasčių, kodėl pienininkystė neturėtų būti 186 straipsnio dalis, nes sritys, ypač priklausančios mėsos sektoriui, jau yra straipsnyje. Todėl, apskritai kalbant, tie, kurie bijo, kad Komisijai bus suteikta veiksmų laisvė ir ji darys, ką nori, turėtų nepamiršti, kad 186 straipsnis paprastai pagal pobūdį yra labai pozityvi schema, pagal kurią galima pabandyti turintiems sunkumų žmonėms padėti reaguojant labai greitai. Taigi tai nėra veiksmų laisvė. Tai bus apsvastyta, kaip tikriausiai žinote, Vadybos komitete.

Išklausiau jūsų mintis apie labiau ribotą trijų arba ketverių metų laikotarpį. Manau, kad pienininkai jį pripažintų netinkamu, tačiau, žinoma, turiu išklausti, ką jūs sakote.

Be to, manau, kad skleidžiama labai daug klaidingų idėjų. Šie 280 mln. EUR nėra skirti restruktūrizavimui. Jie paprasčiausiai suteikia galimybę išmokėti pinigus labai greitai, kai tik bus pagaliau įgyvendinti formalumai, kai bus gautas pritarimas ECOFIN posėdyje, vykstančiame lapkričio mėn., ir pasirašytas 2010 m. biudžetas. Tai reiškia, kad galime veikti nedelsdami, tačiau būtų kitaip, jeigu neturėtume veikiančio 186 straipsnio. Taigi, tai nėra restruktūrizavimas. Kaip jau sakiau, straipsniu valstybėms narėms suteikiama galimybė iš šio nacionalinio biudžeto sumokėti tiems, kurie labiausiai skursta.

Kaip pinigai turėtų būti paskirstyti? Aiškiai pasakiau, kad tai turi būti daroma gamybos pagrindu. Galiu sužinoti, kad gali būti kitų idėjų, tačiau jei pradėsime viduje diskutuoti apie tai, kaip paskirstyti pinigus, tai, mano manymu, užtruktų mažų mažiausiai iki kitų metų pabaigos, nes būtų tiek daug puikių idėjų, kad niekada neįstengtume rasti bendro požiūrio šiuo klausimu.

Atsakysiu į kai kuriuos konkrečius klausimus. Noriu pasakyti, kad gamintojų organizacijos yra puiki galimybė. Jų iš tikrųjų reikia. Tai aiškiai pasakiau anksčiau plenariniame posėdyje būtent tada, kai svarstėme vaisių ir daržovių schemą. Jeigu ūkininkai skirtų savo laiką ir pastangas konkuruodami vienas su kitu, o ne su stipriu mažmeninės prekybos sektoriumi, žinočiau, kas būtų laimėtojai ir pralaimėtojai. Todėl sakau: dirbkime kartu, kad būtume stipresnė dalis visoje maisto grandinėje.

Visiškai sutinku su jumis, kad yra visuotinė problema, kad yra milijardas badaujančių žmonių, neturinčių galimybės gauti tai, ką reikia valgyti kasdien. Todėl man buvo skaudu matyti, kaip Europos ūkininkai laisto pieną laukuose esant situacijai, kai visame pasaulyje susiduriame su bado problemomis. Tai nėra geriausias Europos žemės ūkio įvaizdis.

Turiu pasakyti, kad esu labai sužavėta, kaip dviem Parlamento nariams, J. Bové ir M. Häuslingui, pavyko tarpusavyje suderinti savo kalbėti skirtą laiką. Labai atidžiai stebėjau, kai tai buvo daroma. Nežinau, ar tai nauja Parlamento procedūra, kai vienas kalbėtojas gali pakeisti kitą, kuris po to eina kalbėti pagal „prašau žodžio“ tvarką. Sakýčiau, kad tai buvo sumanu.

(Plojimai)

Pirmininkas. – Tuo užbaigiamas šis klausimas.

Ketvirtadienį vyks balsavimas.

Rašytiniai pareiškimai (149 straipsnis)

Luís Paulo Alves (S&D), *raštu*. – (PT) Komisijos nare, ilgai kovojome, kad Komisija pateiktų šias priemones, todėl šiuo labai sunkiu pienininkams ir jų šeimoms metu neturime galimybės atmesti jokio jūsų mums

pateikto pasiūlymo. Deja, Komisijai iki veiksmų prireikė daug laiko. Ji pradėjo veikti tik tada, kad susidūrė su smarkiu pieno gamintojų, Europos Parlamento ir 21 valstybės narės spaudimu. Noriu išreikšti šias mintis apie priemones, kurias čia pristatėte:

1. 280 mln. EUR yra pernelyg mažai, palyginti su 600 mln. EUR, kuriuos vieningai laikė būtinais Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas – komitetas, šiuo klausimu turintis techninę ir politinę patirtį. Ši politikos pareiškimą patvirtino pats Europos Parlamentas. Todėl negalime manyti, kad mažiau nei pusė sumos, kurią Parlamentas vos prieš mėnesį laikė būtina, galėtų būti pakankama.

2. Pieno įtraukimu į 186 straipsnį Komisijai suteikiama veikianti priemonė, kurią ji gali panaudoti tučtuojau, tačiau tai nereiškia, kad Parlamentas daugiau nestebės šio klausimo. Mums vis dar reikia rinkos reguliavimo priemonių. Turėtume išsaugoti kvotų sistemą ir įdiegti skaidrumą į pieno pardavimo grandinę. Be šių dviejų priemonių bus neįmanoma atkurti ir užtikrinti stabilumo Europos kaimo vietovėse.

Béla Glattfelder (PPE), raštu. – (HU) Palankiai vertinu Europos Komisijos siūlomas priemones, kuriomis siekiama padėti Europos pienininkams. Tačiau šios priemonės gali tik sušvelninti krizę, tačiau negali visiškai įveikti jos. Norint tai padaryti, reikėtų atsakyti sprendimų dėl pieno kvotų didinimų. Tačiau nei Europos Komisija, nei asmeniškai M. F. Boel nėra linkusios pripažinti, kad buvo priimti klaidingi sprendimai. Sutinku su Europos ūkininkų reikalavimu atsakyti kvotų didinimo.

Be to, esu prieš kvotų sistemos uždraudimą visam laikui, planuojamą 2015 m. Sutinku su didžiausios Europos ūkininkų organizacijos COPA-COGECA požiūriu, kad po 2015 m. pieno rinkai taip pat bus reikalingas reguliavimas. Iš dabartinės krizės reikia padaryti svarbią išvadą, kad pieno rinką reikia reguliuoti. Be šito kainos tampa nenuspėjamos. Europos pieno gamintojai negali pakelti nuostolių dėl didelio masto kainų svyravimo.

Dabartinių neatidėliotinų priemonių klausimu noriu atkreipti dėmesį į tai, kad dėl minimalių subsidijų padidinimo nuo 7 500 EUR iki 15 000 EUR gali kilti problemų valstybėms narėms, kurių biudžetinė padėtis sunkesnė. Tik bijau to, kad šiose šalyse, pvz., Vengrijoje, vyriausybės nesuteiks maksimalios paramos. Todėl šių šalių ūkininkai atsidsurs konkurencijos atžvilgiu dar labiau nepalankioje padėtyje.

Esu įsitikinusi, kad balsavime dėl 2010 m. biudžeto, vyksiančiame ketvirtadienį, Europos Parlamentas palaikys siūlomą pakeitimą, kurį pateikė nemažai Parlamento narių, įskaitant mane, ir kuriuo būtų padidinta parama mokyklų aprūpinimo pienu programai.

Marine Le Pen (NI), raštu. – (FR) Į mitingus, kuriuos pieno gamintojai organizavo savaitėmis siekdami išsaugoti nuo krizės nukentėjusį sektorių, Europos Komisija reagavo 280 mln. EUR „pieno fondo“ įsteigimu. Tačiau, prieš tai daug savaičių buvusi kurčia ant bankroto slenksčio esančių ūkininkų sielvartui, F. Boel pasidavė spaudimui. Tačiau ši finansinė priemonė yra juokinga ir skirta tik trumpam nuraminti pieno gamintojus. Ji niekuo nepadės išspręsti sektoriaus, kuris yra kelyje į išėitį, susijusią su planuojamu pieno kvotų atsisakymu, problemos. Pieno gamintojai nenori labdaros arba pašalpų, jie nori, kad rinka būtų reguliuojama, idant jie galėtų parduoti savo pieną kainomis, kurios suteiktų galimybę jiems iš savo darbo gyventi vertą pagarbos gyvenimą ir užtikrinti savo vaikams ateitį. Dėl savo atkaklaus troškimo primesti laisvos ir sąžiningos konkurencijos dogmą Europos Sąjunga ketina palikti tūkstančius ūkininkų priklausomus nuo rinkos įstatymų malonės ir tik nuo jos. Tai tas pats kraštutinis liberalizmas, kuris kiekvieną mėnesį tūkstančius pramonės darbuotojų padaro bedarbiais. Pjautynes būtina kuo greičiau nutraukti.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), raštu. – (HU) Iš esmės palankiai vertinu susitarimą dėl konkrečios 280 mln. EUR pagalbos pieno sektoriui, kurį pasiekė žemės ūkio ministrai savo tarybos posėdyje, vykusiam Liuksemburge. Tačiau ES lygmeniu ji lygi vienam papildomam eurocentui litrui pieno, todėl tai yra visiškai mažai. Kelis mėnesius drąsiai priešinusis, Europos Komisija šiek tiek nusileido spaudimui, kurį darė ūkininkai, 21 valstybė narė, įskaitant Vengriją, ir Europos Parlamentas, kuris jų neoficialiame susitikime, vykusiam praėjusį pirmadienį Briuselyje, jau pareikalavo papildomų išteklių sektoriui. Nepaisydama pavėluotų ES priemonių, Vengrijos vyriausybė veikė greitai, kad paremtų pienininkus, ir darė viską, kad padėtų jiems, atsižvelgdama į turimas biudžeto lėšas. Vengrija padėjo pieno sektoriui, panaudodama visas sumas, kurias galima perskirstyti kaip kaimo plėtros lėšų ir Europos ekonominės plėtros programos dalį. Be mūsų, tik Latvijos ir Maltos rodikliai tokie puikūs. Vengrijos pienininkai tiesiogiai gaus apytikriai 3,3 mln. EUR, apytikriai atitinkančių 890 mln. HUF, iš 280 mln. EUR paketo. Vengrijos vyriausybė gali laisvai spręsti, kaip panaudoti šiuos pinigus. Komisija tik patarė, kad šią specialią pagalbą turėtų gauti labiausiai skurstantys gamintojai, tačiau tai atitinka Vengrijos tikslus. Patvirtinus 2010 m. biudžetą, ši suma bus išmokėta kitų metų pradžioje.

16. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)

17. Įgyvendinimo priemonės (Darbo tvarkos taisyklių 88 straipsnis) (žr. protokolą)

18. Kito posėdžio darbotvarkė (žr. protokolą)

19. Posėdžio pabaiga

(Posėdis baigtas 21.10 val.)